Mă bucur că D-l Dr. Zicu Ionescu şi nepotul lui, Remus Cîrstea, deci, cei doi, înjugaţi la o lucrare de referinţă, au ostenit la cartea în premieră: Martiri argeşeni şi musceleni,- o carte neterminată, despre eroi şi martiri necunoscuţi.

I-am spus lui Remus Cîrstea să se ocupe de spaţiul argeşean şi muscelean, spaţiul în care s-a consumat o epopee românească de dârzenie şi de mărturisire, într-o vreme când pământul strămoşesc era cotropit de ideologii de pripas, care au strivit drepturile elementare ale omului, zidit de Dumnezeu ca făptură liberă şi binecuvântătoare.

Ei n-au ştiut, iar noi uităm, uneori, că valurile pot fi mai mari decât puterea noastră de a birui, iar toate vieţile jertfite pentru biruinţa luminii, nu pot fi ascunse în tenebrele uitării.

Tocmai aceasta au vrut să ne arate harnicii lucrători întru ale cronicii timpurilor, vremea când românii nu glumeau cu valorile zidite de Dumnezeu în inima şi în sufletul lor.

Mai bine ca oricine, ştie doar Dumnezeu, cui i se cuvine mărirea!

Celor plecaţi la Domnul, şi cu acest prilej, li s-a făcut pomenirea de obşte!

Martiri argeşeni şi muşceleni – o carte neterminată despre eroi necunoscuți

Argument

Au trecut 16 ani de la prăbuşirea regimului comunist şi nici o crimă politică nu a fost recunoscută şi nici pedepsită în România. Reabilitarea juridică a condamnaților politici s-a făcut numai la cererea victimelor sau a urmaşilor, în mod aleatoriu şi discriminatoriu. În fosta Rusie sovietică, încă din anul 1990, în baza decretului preşedintelui U.R.S.S., au fost reabilitate toate victimele represiunilor politice din anii '20-'50[1].

Istorici de prestigiu, români şi străini, apreciază că, în secolul al XX-lea, au fost două regimuri politice, bazate pe dictaturi totalitare, teroriste şi carcerale, primitive şi kafkiene, fără urme de sentimente umane şi care au exterminat milioane de oameni pentru că erau de altă rasă şi pentru că gândeau altfel. „A fost holocaustul nazist sau brun şi holocaustul comunist sau roşu. Holocaustul brun a ocolit România, cu excepția Transilvaniei de Nord, ocupată de horthişti şi naziști, în timp ce holocaustul roşu a bântuit cu furie pe aceste meleaguri."[2] . În ultimii ani se foloseşte termenul de „genocid comunist" care corespunde definiției date în dicționarul Larousse: „Crime comise de a distruge un grup uman, național, etnic, rasial sau religios."[3]. Aceste fapte trebuie tratate potrivit principiului imprescriptibilității crimelor contra umanității, rezultat din statutul Tribunalului de la Nürnberg, din 1945 şi din rezoluția O.N.U. din 1946. Însă, urmare a unui consemn general, nici un vinovat de crime politice nu-şi recunoaşte faptele şi nu cere iertare. Avem cunoştință de o singură excepție: Franz Țandără din Giurgiu, fost securist-torționar, şi-a mărturisit faptele pentru a scăpa de mustrări de conştiință şi de coşmaruri. El cere să fie judecat şi condamnat, dar nu este luat în seamă, probabil pentru a nu se crea un precedent. Biografia şi mărturisirea lui sunt subiectul unei cărți scrisă de Doina Jelea, *Drumul Damascului-spovedania unui torționar*. Cunoscutul regizor Lucian Pintilie a realizat după această carte filmul artistic După amiaza unui torționar.

Recent, se foloseşte noțiunea de *politicid,* când crimele au fost comise din rațiuni politice[4]. Tăcerea academică şi civică privind calamitățile comuniste trebuie abandonată. Pe măsură ce arhivele Securității se vor cerceta, probele se înmulțesc. Cei care le adună nu trebuie să fie neapărat reprezentanții justiției, ci aceia ai ştiinței şi ai conştiinței.

1. Elena Poştică ,*Rezistența antisovietică în Basarabia. 1944-1950*, Ed. Poligrafică „Ştiința", Chişinău, 1997, p.182.
2. Gheorghe Buzatu, fragment din cuvântarea ținută la Academia Română, 21 iunie 2002.
3. Petit Larousse Illustre, Librairie Larousse, Paris, 1975, p. 466.
4. Sabin Ivan, *Martirii de la Canalul Dunăre-Marea Neagră*, revista *Memoria*, 2000, nr. 33, p. 52.

Comunismul – un proiect ideologic demonic şi nihilist este şi pentru România o victorie *á la Pirrus*. Am câştigat, dar am pierdut prin umilirea naţiunii, batjocorirea legii şi a democraţiei, distrugerea ţărănimii şi exploatarea cruntă a clasei muncitoare, persecuţia minorităţilor, prin strangularea libertăţilor civice şi prigoana împotriva intelectualităţii în perioada 1940-1989. Cu certitudine, în România, comunismul nu a fost condamnat explicit până acum, pentru că există prea multe complicităţi greu denunţabile, prea puţin acces la dovezi, la arhive şi nu există voinţă politică. Voinţa „morală" şi politică românească postdecembristă trebuie să trateze egal pe toţi cei care s-au opus comunismului. Oficial, potrivit, legilor româneşti ale recunoştinţei, Legea nr. 498/2006, „eroi-martiri şi luptători" sunt doar cei care au contribuit la victoria „Revoluţiei române din decembrie 1989".

Cartea „Martiri argeşeni şi muşceleni.1939-1989" îşi propune să prezinte opiniei publice şi specialiştilor intreresaţi prima culegere de date asupra vieţii argeşenilor şi muşcelenilor care au fost ucişi pentru convingerile lor social-economice, cultural-politice şi religioase în perioada cuprinsă între anii 1939-1989. La nivel naţional, sub aspectul volumului de informaţii asupra eroilor-martiri români, această lucrare urmează după volumele: Constantin Ionaşcu, *Rezistenţa anticomunistă din Dobrogea*, Editura ExPonto, Constanţa, 2000 şi Viorel Rus, *Rezistenţa anticomunistă în judeţul Bistriţa-Năsaud*, Editura Ioan Cutova, Bistriţa, 2005.

Cele 297 de biografii, reunite sub acest titlu, sunt redate memoriei colective contemporane şi oferă cunoaşterea unui aspect puţin cercetat al istoriei recente locale. Dicţionarul este prefaţat de câteva pagini de cronologie a perioadei 1939-1989, spre a se înţelege mai uşor contextul istoric în care au trăit aceşti eroi uitaţi. Lucrarea „Martiri argeşeni şi muşceleni.1939-1989" se doreşte un primul pas către o reparaţie morală meritată. Pagina de internet **www.martiriargesmuscel.ro** va oferi constant completările inerente şi aşteptate.

Col. dr. Cornel Carp,
comandant,
Centrului de Studii şi Păstrare a
Arhivelor Militare Istorice "General Radu Rosetii" Piteşti

MARTIRI ARGEŞENI ŞI MUSCELENI. CONTEXT ISTORIC

PAGINI DINTR-O CRONOLOGIE EXPLICATĂ A ISTORIEI COMUNISMULUI DIN ROMÂNIA

Geneza şi impactul fărădelegilor şi crimelor politice comise în istoria recentă şi tragică a poporului român în perioada cuprinsă între anii 1939-1989 trebuie prezentate şi înțelese în beneficiul evoluției societății româneşti. Responsabilitatea şi vinovăția pentru toate abuzurile, nedreptățile şi crimele comise în perioada analizată aparțin, în primul rând, sistemului comunist. Cu toate acestea, responsabilitățile sunt şi individuale, ale căpeteniilor comunisto-securiste care au elaborat şi pus în practică ordinele oprimatoare, de foarte multe ori, cu exces de zel. Toate abuzurile şi crimele trebuie cunoscute şi asumate pentru un prezent şi un viitor just. Aşa cum bolnavii trebuie să-şi cunoască boala şi să şi-o trateze, eventual chirurgical, tot astfel, trebuie desfăşurat procesul comunismului din România. În toate statele foste comuniste din Europa de Est amânarea procesului comunismului nu a fost soluția pentru reconcilierea națională.

Abia după 16 ani, în România anului 2006, la inițiativa preşedintelui statului şi sub coordonarea guvernului, a fost înființat Institutul pentru Cercetarea Crimelor Comunismului (I.C.C.C.) care îşi propune să publice prima sinteză istorică a probelor pe baza cărora să se declare, oficial, la cel mai înalt nivel, caracterul criminal al comunismului românesc. Teoretic, condamnarea juridică poate să lipsească, dar condamnarea morală şi civică este necesară pentru asanarea clasei politice, aşa cum prevedea şi Proclamația de la Timişoara, în articolul nr. 8, în ianuarie 1990.

La 25 ianuarie 2006, Adunarea parlamentară a Consiliului Europei a adoptat raportul Comisiei de Probleme Politice privind necesitatea condamnării crimelor regimurilor comuniste totalitare. Citãm, din paragraful nr. 2: "Au comis violări masive ale drepturilor omului, prin asasinate şi execuții, individuale şi colective, decese în lagăre de muncă forțată, prin înfometare şi frig, prin tortură şi deportări (...)". Paragraful nr. 5: "Căderea regimurilor comuniste din Europa n-a fost urmată de o anchetă internațională, de o dezbatere aprofundată şi crimele comise n-au fost condamnate de comunitatea internațională, precum crimele naziste." Paragraful nr. 13: "Adunarea parlamentară a Consiliului Europei invită partidele comuniste şi post-comuniste să reexamineze istoria comunismului, să se distanțeze şi să condamne, fără ambiguitate, crimele săvârşite de regimurile comuniste totalitare." După 16 ani de „democrație originală", şi de „tranziție", scriitorul şi disidentul român Sergiu Grossu revine asupra „sistemului" şi „mentalității" românilor şi propune: „Ca România să reînvie din cenuşa strivirii actuale are nevoie de o

revoluție, de o nouă revoluție, de cea mai frumoasă, mai constructivă şi mai utilă revoluție, care să mătur ca pe o pleavă pe saltimbancii puterii neo-comuniste (...). Este vorba de o revoluție interioară a schimbării oamenilor"[1].

Cunoaşterea istoriei recente a poporului român poate da fiecărui cetățean român şansa transformării „mentalității" sale şi pe aceea a construirii unui „sistem" democratic optim îmbunătățirii vieții fiecăruia. Cu acest scop, vă propunem să citiți şi să adnotați următoarea cronologie explicată a contextului istoric, politic şi social al epocii, a metodelor şi mijloacelor folosite împotriva evoluției democratice a statului român, cu referiri punctuale la acțiunile represive întâmplate în România, în general, şi în zona Argeşului şi Muşcelului, în special.

În istoriografia „comunistă", trecutul, nu viitorul a devenit imprevizibil. Istoricii subordonați regimului comunist au scris şi rescris istoria, în funcție de interesele Partidului. Faptele şi evenimentele istorice îşi schimbau des conturul, apăreau sau dispăreau, în funcție de criterii care nu avea nici o legătură cu adevărul istoric[5]. Istoria scrisă, în ultimele cinci-şase decenii, este plină de falsuri grosolane şi de interpretări subiective, care induc confuzie şi înțelegerea eronată a faptelor şi a caracterelor multor personalități.

În perioada interbelică, România s-a dezvoltat rapid, din punct de vedere economic, cultural şi politic, intrând în familia țărilor europene prospere şi democratice. Constituția din 1923 era una dintre cele mai liberale din Europa, moneda națională era valută forte, grâul şi petrolul românesc fixau prețul pe piețele externe. Bucureştiul era numit „Micul Paris" şi George Enescu, Constantin Brâncuşi, Nicolae lorga, Henri Coandă, Nicolae Titulescu ş.a. erau apreciați în toate țările civilizate. În contextul abandonării *de facto* a României de aliații ei tradiționali şi înconjurată de duşmani, în anul 1939 se încheiau cele două decenii de pace şi prosperitate.

Scena politică în perioada interbelică a fost dominată de Partidul Național Liberal (P.N.L.) şi Partidul Național Țărănesc (P.N.Ț.). Se remarcă apariția primelor partide extremiste, Partidul Comunist Român (P.C.R.) (1921), Legiunea Arhanghelului Mihai (n.n. Mişcarea Legionară) (1927), a căror activitate este generată de curentele politice care dominau Europa: bolşevismul (comunismul)[6], pe de-o parte şi, de fascismul italian şi național-socialismul german, pe de alta parte. P.C.R. este scos în afara legii în 1924, iar Mişcarea Legionară, în 1938. Numărul deținuților politici era redus, regimul penitenciar era suportabil, fără condiții de exterminare şi fără execuții sumare. În anul 1938, liderii Franței şi Marii Britanii au cerut regelui Carol al II-lea stoparea ascensiunii spre putere politică a Mişcării Legionare, după succesul obținut de această formațiune politică în alegerile parlamentare din 1937.

1. Sergiu Grossu, *Apărând adevărul,* Editura Duh şi Adevăr, Bucureşti, 2002, coperta 4.

2. Vlad Georgescu, *Istoria românilor de la origini şi până în zilele noastre,* Bucureşti, Editura Humanitas, 1992. p. 11

3. În 1948, în România a fost transplantat în tocmai sistemul comunist, stalinist, care îşi spunea singur, cu mândrie, bolşevic (lb. rusă, majoritar). Să nu uităm că studenții români au învățam mulți ani Istoria Partidului Comunist (bolşevic) al U.R.S.S.

În februarie 1938, regele Carol al II-lea a pus capăt regimului democrat pluripartidist. Populaţia, saturată de luptele politice, a primit vestea cu uşurare, iar liderii partidelor importante nu au reacţionat energic. În proclamaţia către ţară, regele Carol al II-lea anunţa

că va depolitiza viaţa publică şi că va reintroduce starea de asediu şi cenzura. S-a format un nou guvern, prim-ministru fiind numit Patriarhul Miron Cristea. Au fost numiţi noi prefecţi şi a fost revocată convocarea corpului electoral. La 20 februarie 1938, „spre bunăştiinţă şi învoire" a fost publicată noua constituţie formulată de ilustrul jurist argeşean Istrate Micescu. Constituţia lui Carol al II-lea prelua două treimi din articolele constituţiei liberale din 1923. La 24 februarie 1938, a avut loc plebiscitul pentru constituţie, aprobat cu o imensă majoritate. Pasiunea regelui pentru uniforme, parade, mitinguri şi demonstraţii sportive era satisfăcută excesiv, se elogia suveranul, regimul său şi sentimentul patriotic[7]. Formaţiunea politică pro-carlistă „Frontul Renaşterii Naţionale" a devenit, în primăvara anului 1940, Partidul Naţiunii, primul partid unic din România.

Primul martir argeşean este Armand Călinescu, din punct de vedere cronologic, fost lider P.N.Ţ. şi prim-ministru în timpul regimului de autoritate monarhică al regelui Carol al II-lea[8]. Atentatul a avut loc în Bucureşti, la 21 septembrie 1939, ora 14 şi a fost comis de şase legionari „fanatici". Aceştia au „răzbunat" asasinarea lui Corneliu Zelea-Codreanu, cu un an înainte. Crima a declanşat represalii oficiale, la nivel naţional, ordonate de noul prim-ministru, generalul Constantin Argeşeanu. Au fost executaţi peste 300 de membri ai Mişcării Legionare, selectaţi arbitrar de autorităţile locale din fiecare judeţ, majoritatea fără funcţii politice şi fără antecedente penale. Din judeţul Argeş au fost executate şi expuse oprobiului public trei membrii ai Mişcării Legionare şi din judeţul Muşcel, doi.

Scena politică externă. 1939-1945. Existenţa celor două dictaturi, Germania naţional-socialistă (nazistă) şi Uniunea Sovietică comunistă (bolşevică), cât şi conflagraţia

mondială din anii 1939-1945, a schimbat istoria multor popoare şi, în special, a poporului român. La **23 august 1939, Ribbentrop şi Molotov** au semnat tratatul secret privind împărţirea Europei Centrale, în baza căruia, la 28 iunie 1940, România a fost nevoită să cedeze sovieticilor Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa. Partidul Comunist din România a primit cu entuziasm aceste pierderi teritoriale şi a trimis „Un salut fierbinte popoarelor din Basarabia şi Bucovina de Nord, cu ocazia eliberării de sub jugul imperialiştilor români"[9].

7. Dan Ovidiu Pintilie, *Organizarea şi desfăşurarea plebiscitului din 24 februarie 1938 în oraşului Piteşti,* revista *Restituiri,* Mai, 2006, Centrul Cultural Piteşti, Piteşti, 2006, p.9.
8.Ioan Scurtu, *Istoria românilor,* Bucureşti, Editura Academiei Române, 2003, vol.VIII, pp.391- 422.
9.Vlad Georgescu, *op. cit.,* p. 226.

În urma acestei „eliberări", sute de mii de cetățeni români de diferite naționalități s-au refugiat în restul țării, ori au fost supuşi unui regim politic, economic şi social de tip sovietic care a culminat cu execuții sumare, dărâmări de lăcaşuri de cult şi deportarea lor în Siberia.[10]

La **30 august 1940**, urmare a „**Dictatului" de la Viena**, o parte din Nord-Vestul Transilvaniei a fost ocupat de Ungaria şi la **7 septembrie 1940**, prin **Convenția de la Craiova**, Cadrilaterul (județele Durostorul şi Caliacra, n.n.) a trecut în componența Bulgariei. Statul român era într-o situație dezastroasă, cu teritoriul (33,8% din teritoriu) şi populația (6.777.000 locuitori) reduse cu o treime, cu sute de mii de refugiați, cu iminența izbucnirii revoltelor sociale şi fără aliați externi. În acele condiții, regele Carol al II-lea, la 5 septembrie 1940, a semnat trei Decrete Regale: numirea generalului Ioan Antonescu ca preşedinte al Consiliului de Miniştri, suspendarea Constituției din 1938 şi limitarea prerogativelor regale.

La **6 septembrie 1940**, **Regele Carol al II-lea a renunțat la tron**, lăsând povara conducerii statului român generalului Ioan Antonescu şi i s-a adresat astfel: „Antonescu, numai ție pot să-ți las să conduci România!". Era o recunoaştere tardivă. Generalul Ioan Antonescu a acceptat greu misiunea şi, în primele luni, a colaborat cu legionarii conduşi de Horia Sima, care au comis numeroase abuzuri şi crime, culminând cu asasinarea savantului Nicolae Iorga, a ilustrului economist Virgil Madgearu şi cu masacrul de la penitenciarul Jilava, din noiembrie 1940, când au fost executați câteva zeci de foşti demnitari, între care şi generalul argeşean Gabriel Marinescu.

La **21 ianuarie 1941** a fost organizată **Rebeliunea Legionară** pentru a prelua toată puterea în stat. Au fost devastate şi sinagogi şi au fost ucişi şi evrei. După cifre oficiale, au fost 416 morți, dintre care 106 evrei[11]. Cu ajutorul Diviziei a III-a Infanterie din Piteşti, al cărei comandat fusese în anii 1933-1937, generalul Ioan Antonescu a înăbuşit rapid rebeliunea, în trei zile, salvând zeci de mii de evrei de la exterminarea plănuită de legionari. Horia Sima şi câteva sute de membrii ai Mişcării Legionare au fugit în Germania. Legionarii care au comis jafuri şi crime, aproape 8000 de membrii ai Mişcării[12], au fost judecați de Curtea Marțială şi condamnați între 5 şi 25 de ani muncă silnică, iar 20 au fost condamnați la moarte şi executați[13]. Atitudinea generalului Ioan Antonescu față de evrei se constată din stenogramele Consiliului de Miniştrii. Astfel, la 13 decembrie 1940, el declara: „Acestea (n.n. faptele legionarilor) sunt obiceiuri de gangsteri pe care eu nu pot să le patronez şi pentru care au să plătească foarte scump. Nici la jidani nu pot să le iau averea, pentru că este a lor" [14].

10. Ioan Scurtu, *op.cit.,* vol.VIII, p.591.
11. Scorpan, 1997, p. 539.
12. Marin Nedelea, *Istoria României în date.1940-1995,* Editura Niculescu, Bucureşti, 1997, p. 12.
13. Cornel Carp, *Rebeliunea legionară*, în săptămânalul *Jurnal de Argeş*, 9 martie 2005, p. 11; Scorpan, 1997, p. 539.
14. Alex Mihai Stoenescu, *Armata, mareşalul şi evreii*, Editura RAO International, Debrecen, 1999, p. 167.

România în cel de-al doilea război mondial. La sfârşitul anului 1940, România era fără aliaţi credibili şi flancată de două puteri şi dictaturi antagoniste, Germania şi Uniunea Sovietică. Generalul Ioan Antonescu a optat pentru alianţa cu Germania, alegând între „holeră şi ciumă". La **22 iunie 1941, România a intrat în război împotriva Uniunii Sovietice**, având în vedere reîntregirea ţării la Nord-Est. În primele săptămâni de război antisovietic, mai ales în Moldova, au avut loc fapte grave regretabile, determinate de manifestări anti-româneşti, supuse legii marţiale, comise de grupuri de cetăţeni români de naţionalitate preponderent evreiască, aflaţi în serviciile N.K.V.D sau care simpatizau cu regimul sovietic. Reacţia armatelor române şi germane a fost imediată şi s-a soldat cu arestări ale suspecţilor şi executarea celor vinovaţi de spionaj, înaltă trădare şi crime. Nu se justifică însă jafurile şi crimele făcute *ad-hoc* asupra populaţiei evreieşti din Iaşi, în timpul acestor acte de restabilire a ordinii de drept pe timp de război din iulie 1941[15]. Un exemplu elocvent este cazul Gogu Rădulescu[16]. Cetăţean român, Rădulescu a trecut Prutul înot în ziua de 21 iunie 1941 şi a informat pe sovietici despre iminentul atac al armatei române. După 1944, îl regăsim, ca înalt demnitar, în nomenclatura comunistă, alături de Ana Pauker, Emil Botnăraş, Alexandru Nicolski şi Vasile Luca. După cinci săptămâni de lupte crâncene, Basarabia şi Bucovina de Nord au fost eliberate. Armata română a continuat să lupte până la Volga şi până la Munţii Caucaz într-o „cruciadă împotriva comunismului"[17].

România între război şi pace. După intrarea în război a Statelor Unite ale Americii şi dezastrul militar de la Stalingrad a început retragerea trupelor Axei. Mihai Antonescu, ministrul de Externe, a iniţiat sondarea posibilităţii ieşirii României din război cu diplomaţii englezi şi americani la Berna, Vatican, Madrid şi Ankara. La conferinţa de la Casablanca, din ianuarie 1943, S.U.A. şi Marea Britanie au decis să nu negocieze tratative de pace cu Puterile Axei şi cu sateliţii lor, ci să le impună capitularea necondiţionată. Conducătorii opoziţiei din România au întreprins demersuri în vederea încheierii unui armistiţiu cu Aliaţii. În 1943, Iuliu Maniu a trimis mai multe memorii la Londra şi răspunsul a fost următorul: „Guvernul englez şi cel american nu-şi pot luat nici o obligaţie înainte de a stabili o înţelegere cu guvernul sovietic" (aşa cum urmau să hotărască la Teheran în noiembrie 1943). Tatonările diplomatice au continuat până în iunie 1944 la Ankara, Cairo şi Stockholm, dar nu au adus nici un rezultat favorabil României.

La 12 aprilie 1944, diplomaţii sovietici au transmis prinţului Barbu Ştirbey condiţiile de armistiţiu, ultimative şi nenegociabile, cu menţiunea că pot fi înăsprite în cazul în care nu sunt acceptate imediat.

---

15. Arhivele Naţionale Istorice, filiala Iaşi, Fond Prefectura judeţului Iaşi, dosar 16/1941, f. 26-29, Raportul nr. 99/30 iunie 1941, Chestura Poliţiei Iaşi către Ministerul de Interne.
16. Şerban Rădulescu-Zonner, *Ion Antonescu –exponent al epocii sale*, în cotidianul *România Liberă* , 3 iunie 2006, supliment *Aldine*, p. 1-4.
17. Medalia de război "Cruciada împotriva comunismului" a fost instituită prin Decretul nr.1.014/1942.

Ofensiva sovietică din Moldova, în august 1944, a determinat pe Regele Mihai şi pe liderii politici din opoziţie Dinu Brătianu (P.N.L.), Iuliu Maniu (P.N.Ţ.), Constantin Titel Petrescu (P.S.D.) şi Lucreţiu Pătraşcu (P.C.R.) să hotărască ieşirea României din alianţa cu Germania şi trecerea de partea Aliaţilor.

Actul de la 23 august 1944. În după amiaza zilei de 23 august 1944, mareşalul Ioan Antonescu şi Mihai Antonescu au fost invitaţi la Palatul Regal. Mihai I le-a declarat: "Domnule mareşal, amândoi avem de dat socoteală în faţa lui Dumnezeu şi istoriei, de soarta acestui neam. Tăvălugul morţii apasă asupra Moldovei. Aceeaşi soartă aşteaptă şi restul ţării dacă (...)" [18] şi le-a prezentat hotărârea stabilită. Mareşalul nu a fost de acord cu ieşirea din alianţa cu Germania, susţinând că se poate opri ofensiva sovietică pe linia fortificată Galaţi - Nămoloasa şi că nu poate lua o hotărâre fără consultarea lui Adolf Hitler[19]. Urmarea a fost demiterea şi arestarea mareşalului şi a principalilor colaboratori, cu acordul comandanţilor militari şi al conducătorilor politici. Şeful Casei militare a regelui Mihai I, generalului Constantin Sănătescu a fost însărcinat cu formarea noului guvern, alcătuit din cei trei lideri politici - miniştri fără portofoliu, Lucreţiu Pătrăşcanu - ministrul Justiţiei, tehnicieni şi militari. La ora 22, la radio, Regele Mihai I a adresat Proclamaţia către ţară, din care citäm: „Români! În ceasul cel mai greu al istoriei noastre, am socotit, în deplină înţelegere cu poporul meu, că nu este decât o singură cale pentru salvarea ţării de la o catastrofa totală: ieşirea noastră din alianţa cu Puterile Axei şi încetarea războiului cu Naţiunile Unite (...). Acestea ne-au garantat independenţa ţării, neamestecul în treburile noastre interne şi au recunoscut nedreptatea Dictatului de la Viena, prin care Transilvania ne-a fost răpită (...)". Majoritatea populaţiei a primit vestea cu entuziasm. La Radio se terminase Războiul!

Ecouri. Actul de la 23 august 1944 a constituit o grea lovitură pentru regimul nazist, prin reducerea forţelor combatante, prin năruirea planului de rezistenţă în Munţii Carpaţi şi prin lipsa resurselor alimentare şi petroliere cumpărate, până atunci, din România. Întoarcerea armelor a grăbit înfrângerea Germaniei, prin scurtarea războiului cu şase luni, după cum apreciază unii experţi militari, salvând pierderea vieţii a peste un milion de persoane în rândul beligeranţilor. La 23 august 1944 s-a luat o decizie necesară, s-a evitat transformarea teritoriului românesc în teatru real de război şi s-a asigurat existenţa statală a poporului român.

Decizia conducătorilor politici români de a trece în tabăra Aliaţilor s-a bucurat de aprecieri favorabile şi elogii din partea mediilor de informare şi a guvernelor Aliate. Radio Londra anunţa: „Fapta României constituie un act de mare curaj şi va grăbi sfârşitul războiului".

18. Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *Istoria românilor din secolul XX*, Editura Paideea, Bucureşti, 1999, p. 560.

19. Dennis Deletant, *Teroarea comunistă în România,* Editura Polirom, Iaşi, 2001, p.45.

Ziarul „New York Times" scria: „Decizia României este una din cele mai hotărâtoare ale întregului război". Cotidianul sovietic „Pravda" aprecia că „Importanța ieşirii României din Axă depăşeşte cadrul românesc şi înseamnă prăbuşirea întregului sistem de apărare al inamicului din Balcani".

Pentru înfăptuirea actului de la 23 august, preşedintele S.U.A., Harry Truman a conferit Regelui Mihai I, „Legiunea de Merit" şi I. V. Stalin l-a distins cu cea mai valoroasă decorație sovietică, „Ordinul Victoria" (6 iulie 1945), insemn cu care au fost onorate numai opt personalități militare: Stalin, trei mareşali sovietici, generalul american Dwight Eisenhower, generalul britanic Montgomery şi mareşalul iugoslav Iosif Broz Tito. La înmânarea ordinului „Victoria" regelui Mihai I, mareşalul sovietic Tolbuhin, din însărcinarea lui I.V.Stalin, a declarat: „Această decorare este recunoaşterea aportului personal al Majestății Voastre în înțeleapta şi brusca întorsătură de la 23 august. Lucrul acesta istoria nu-l va uita!"[20] După 55 de ani, într-o emisiune de televiziune a postului „Tele 7 ABC", Silviu Brucan (Şloim Sidorovici) aprecia că, la 23 august 1944, în România, a avut loc o „conspirație a Regelui Mihai şi a doi comunişti, Lucrețiu Pătrăşcanu şi Emil Bondăraş".

Reacția Germaniei a fost imediată: Hitler a ordonat comandanților misiunilor militare germane din Bucureşti să reprime insurecția din România, să restabilească regimul antonescian şi să aresteze pe Rege şi pe membri noului guvern, numiți „trădătorii de la Bucureşti". Deşi, cu o zi înainte, generalul german Gestenberg, promisese regelui Mihai că armata germană se va retrage în mod paşnic, în dimineața zilei de 24 august, aviația germană a bombardat Palatul Regal, Palatul Telefoanelor şi Teatrul Național din București, la scurt timp după plecarea regelui spre Târgu-Jiu. În acelaşi timp, trupe terestre germane au atacat capitala în zona Băneasa. În aceste condiții, guvernul român, instalat în subsolurile Băncii Naționale, a declarat război Germaniei şi a solicitat noilor aliați să bombardeze concentrările de trupe naziste. La **24 august 1944**, România a început un nou război, contra Germaniei, fosta sa aliată, fără să fie semnat un armistițiu cu Aliații, foştii săi adversari.

Prima fărădelege comunistă s-a comis după miezul nopții de 24 august, când un comando condus de Emil Bodnăraş-Botnarenco (alias ing. Ceauşu), de origine ucraineană, agent sovietic şi dezertor din Armata Română, a preluat, din Palatul Regal, pe mareşalul Ioan Antonescu şi pe miniştri arestați, i-a sechestrat în cartierul Vatra Luminoasă, în locuința concubinei sale. La 1 septembrie 1944, i-a predat Armatei Roşii. Sovieticii i-au trimis imediat la Moscova, în închisoarea Lublianka. Comuniştii au susținut oficial că o „formațiune de luptă patriotică condusă de tovarăşul Botnăraş" a procedat la arestarea Antoneştilor în Palatul Regal[21]. A doua zi, 25 august, la 4 dimineața, când Iuliu Maniu a mers la Palatul Regal şi a aflat că înalții demnitari au fost preluați de comunişti a exclamat: „Sănătescule! Cum ai putut să faci o asemenea prostie, să dai pe domnul mareşal şi pe

20. Victor Frunză, *Istoria Comunismului în România,* Editura Victor Frunză, Bucureşti, 1999, p. 123.
21. +++, *30 de ani de luptă a P.C.R.,* Editura P.M.R., Bucureşti, 1951, p. 98.

Mihai Antonescu pe mâna unor derbedei? Majestatea sa Regele a dat ordin să rămână sub paza militarilor români (…)". Generalul Constantin Sănătescu s-a disculpat, invocând teama că un comando german ar fi putut să îi elibereze din palat[22].

La **24 august 1944**, guvernul generalul Constantin Sănătescu a emis legea nr.1.624, privind amnistierea generală. La **30 august,** a reintrat în vigoare constituția din 1923.

La **30 august 1944**, trupele sovietice „eliberatoare" au intrat în Bucureştiului aflat deja sub controlul definitiv al armatei române. La 5 septembrie 1944, flota militară românească a fost sechestrată de Armata Roşie, iar ministrul de interne, Aurel Aldea a introdus cenzura presei[23].

Până la **31 august 1944**, Armata Română a anihilat reacția trupelor germane din țară, luând 56.000 de prizonieri, pe care a fost constrânsă să-i predea Armatei Roşii[24]. Comuniştii au susținut, zeci de ani, că „Partidul Comunist a fost organizatorul şi conducătorul insurecției armate de la 23 august 1944, cu ajutorul gărzilor patriotice" (n.n. gărzile patriotice erau formate din membrii ai unor găşti din cartierele bucureştene, fără pregătire militară şi care primiseră câteva arme pe care nu ştiau să le folosească). Între timp, în Moldova, sovieticii au luat circa 160.000 de prizonieri din rândul armatei române, fără lupte şi i-au dus în lagăre de muncă în U.R.S.S., unde puțini au supraviețuit. Dintre aceştia, câteva mii erau argeşeni şi muşceleni. Mulți dintre cei reveniți ulterior în țară, erau arestați la Prut şi duşi în puşcării, pentru că refuzaseră să se înscrie în Diviziile de voluntari „Tudor Vladimirescu" şi „Horia, Cloşca şi Crişan". Deşi, în articolul nr.1, din Convenția de armistițiu româno-sovietică, se recunoştea că „la 24 august 1944, ora 4 a.m., România a încetat cu totul operațiunile militare împotriva Uniunii Sovietice şi va duce război alături de Puterile Aliate", Armata Roşie, prin capturarea unităților române, după 23 august, a provocat următoarele pierderi: cca. 12.000 de ofițeri şi subofițeri, peste 150.000 de soldați, cca. 10.000 de cai, cca. 20.000 de trăsuri hipo, cca. 300 trăsuri auto, cca. 150.000 de arme individuale, 8.000 de mitraliere şi puşti mitraliere şi cca. 800 de guri de foc de artilerie.[25]

În timpul celei de-a douăsprezecea invazii ruseşti în România, după 23 august 1944, populația a fost terorizată de militarii sovietici câteva luni[26]. Aceştia au devastat şi confiscat mari cantități de bunuri şi au comis mii de jafuri, violuri şi crime. Poliția şi Jandarmeria nu aveau voie să raporteze sau să ancheteze aceste delicte. Este relevantă statistica Inspectoratului General la Jandarmeriei privind infracțiunile comise de ostaşii sovietici, în mediul rural, pe raza județului Iaşi, în perioada 10-19 octombrie 1944, citățm: „42 agresiuni contra jandarmilor, 7.929 devastări de locuințe şi întreprinderi, 4.105

22. Corneliu Coposu, *Armistițiul de la 23 august 1944 a fost un act patriotic,* în cotidianul *România liberă*, 24 august 1993, p. 7.
23. Nedelea, *op.cit.*, p. 33.
24. Ioan Scurtu, Gh. Buzatu, *op.cit.,* p. 452.
25.Constantin Hlihor, *Armata roşie în România. Adversar. Aliat. Ocupant. (1940-1948)*, vol.1, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, Bucureşti, 1996, p. 218-219.
26. Nicolae I. Arnăutu, *12 Invazii ruseşti în România,* Editura Saeculum I.O., Bucureşti, 1996, p. 190.

persoane jefuite, 213 femei violate, 56 persoane ucise şi 27 rănite." S-au profanat lăcaşuri de cult şi au dărâmat cu obuze de tun, turla Bisericii „Sf. Andrei" din Dobrogea.

În fostele judeţe Argeş şi Muşcel, soldaţii Armatei Roşii au împuşcat mortal cel puţin 6 persoane.[27] La 1 octombrie 1944, căpitanul sovietic Lescenco a prezentat prefectului judeţului Argeş condiţiile impuse de comandamentul de ocupaţie al Armatei Roşii: „Ordinile sovietice sunt lege şi se execută fără întârziere! Toată lumea să muncească pentru Armata Roşie şi să predea toată aparatura radio, iar prefectul să nu plece din oraş fără acordul căpitanului Lescenco"[28]. În octombrie 1944, doi ostaşi sovietici au intrat seara în mahalaua Ştrand din Piteşti. În timpul comiterii unor jafuri şi violuri, au fost înjunghiaţi mortal de localnici (mărturii din epocă). În toamna anului 1944, Armata Roşie, după ce au împuşcat grupul de militari români din corpul de pază, au luat cel de-al doilea tezaur al României, aflat într-o peşteră din apropierea Mănăstirii Tismana (tezaurul fususe adus în perioada 14-16 septembrie 1944). Optzeci de tone de aur în lingouri au luat drumul Moscovei. Locul a fost divulgat sovieticilor de Ana Pauker. La 23 august 1944, România poseda cea mai mare rezervă de aur din istoria sa: 24 1/2 vagoane de aur, după trei ani şi jumătate de război. În anul 1953, România mai avea doar puţin peste cinci vagoane de aur[29].

13 septembrie 1944. Convenţia de armistiţiu. Delegaţia română la tratativele Convenţiei de armistiţiu de la Moscova, condusă de Lucreţiu Pătrăşcanu, a fost reţinută timp de şapte zile, într-un hotel periferic, până când Armata Roşie a ocupat întreg teritoriul românesc. Guvernul sovietic avea împuternicirea să semneze convenţia şi în numele Aliaţilor Occidentali. La 13 septembrie 1944, ora 5 dimineaţa, Convenţia de armistiţiu a fost semnată, aşa cum a decis partea sovietică, deşi membrii delegaţiei române au contestat, cu documente oficiale, multe prevederi. **Articolul 1** obligă România să pună la dispoziţia Aliaţilor douăsprezece divizii de infanterie. **Articolul 2** stabilea cuantumul despăgubirilor de război pe care România trebuia să le plătească Uniunii Sovietice, în valoare de 300.000 dolari, în petrol, cereale, carne ş.a. În **articolul 4** se prevedea că frontiera de stat între România şi Uniunea Sovietică, să fie cea „stabilită prin Convenţia Sovieto-Română din 28 iunie 1940", document diplomatic inexistent şi, bineînţeles, nesemnat de partea română [30]. **Articolul 15** stabilea dizolvarea organizaţiilor de tip fascist şi a altor organizaţii ce făceau propagandă ostilă Naţiunilor Unite, în special Uniunii Sovietice. Ulterior, comuniştii au folosit acest articol şi au interzis organizaţii democrate, etichetate „fasciste" sau „antisovietice", inclusiv partidele politice democrate, liberal şi ţărănesc.

27. Constantin Hlihor, *Armata Roşie în România,* vol.I, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, Bucureşti, 1996, p. 196-198.
28. Ionel Claudiu Dumitrescu, *Un satrap roşu în judeţul Argeş,* în revista *Restituiri,*mai, 2006, Centrul Cultural Piteşti, p. 31.
29. Ioan Scurtu, Gh.Buzatu, *Istoria românilor din secolul XX,* Editura Pandeia, Bucureşti, 1999, p. 421; Cristian Păunescu, Marian Ştefan, *Operaţiunea Tismana,* în *Magazin Istoric,* Iunie, 1996; Cornel Carp, *Tezaurele de la Moscova,* în săptămânalul *Jurnal de Argeş*, 10 martie 2005, p. 11.;
30. V.Fl.Dobrinescu, D.Tompea, *România la Conferinţele de pace (Paris:1919-1920, 1946-1947),* Editura Neuron, Focşani, 1996, p. 182.

Articolul 16 hotăra ca „tipărirea şi răspândirea publicaţiilor, prezentarea spectacolelor, funcţionarea Poştei, Telegrafului şi Telefoanelor, vor fi executate, în acord cu Înaltul Comandament Aliat" (n.n. sovietic). Se instaura cenzura totală. **Articolul 19** declara caduc Dictatul de la Viena şi hotăra că „Transilvania (sau cea mai mare parte a ei) să fie restituită României". Conținutul parantezei șantaja România şi stimula Ungaria să se desprindă din alianța cu Germania, în perspectiva că va obține o parte din Transilvania, la Conferința de Pace[31]. Când delegația română a solicitat să se precizeze că la sfârşitul războiului trupele sovietice vor fi retrase din România, V. Molotov, ministru de Externe sovietic, a replicat: „Este prematur ca acum să abordăm detalii". Ministru de Externe român, Constantin Vişoianu i-a răspuns: „Nu abordăm detalii, ci principii!". Molotov l-a întrerupt zicând: „Aceasta rezultă din sensul acordului!" (n.n. trupele sovietice au staționat în România 14 ani, 1944-1958). Experții militari sovietici au refuzat să discute situația Ținutului Herța şi statutul României ca stat cobeligerant cu Aliații. Lucrețiu Pătrăşcanu a susținut că „România nu a pierdut războiul, ci s-a retras din război!" şi Molotov a declarat că „Nu este adevărat". Reprezentantul american Averell Hariman şi cel britanic Kerr nu au susținut cererile delegației române, lăsând România la cheremul Uniunii Sovietice; această atitudine era conformă cu aceea a lui Winston Churchill, care declara lui Molotov, la 2 mai 1944: „Vă considerăm liderii noştri în politica față de România".

Convenția de armistițiu a fost semnată de mareşalul sovietic Malinovski, împuternicit al guvernelor Uniunii Sovietice, Regatului Unit şi al Statelor Unite ale Americii, iar, în numele guvernului român, Lucrețiu Pătrăşcanu. Armistițiu româno-sovietic a creat o discordanță notabilă a statutului politico-juridic internațional, *de jure* şi *de facto*, în sensul că, potrivit Convenției, România continua să fie un stat suveran şi independent, dar cu anumite limite şi restricții, acceptate prin interpretarea abuzivă a unor articole din Convenție[32]. Pe de altă parte, cheltuielile statului român pentru întreținerea trupelor sovietice erau, trimestrial, de ordinul miliardelor de lei. Redăm câteva cifre prevăzute în anexele secrete nr.1 şi 2 din Convenția de Armistițiu, contrasemnate de general locotenent Vinogradov: carne -3.000 tone, unt şi grăsimi – 900 tone, zahăr -400 tone, cizme de piele -30.000 perechi, tunici şi pantaloni -30.000 bucăți, benzină de avioane -2.500 tone, lemne de foc -50.000 m.c. s.a.[33]

Datoria de război a României către Uniunea Sovietică, fixată la 300.000 de dolari americani, a fost plătită înzecit de conducătorii comunişti români, în semn de recunoştință pentru promovarea şi susținerea lor în funcție. Conform unui raport al Senatului S.U.A., până în luna iulie a anului 1946, sumele plătite de guvernul român U.R.S.S. ca despăgubiri de război depăşiseră 2 miliarde de dolari[34]. Pe de altă parte, cotidianul „Scînteia*"* din 6 decembrie 1944 făcea public nemulțumirea guvernului sovietic în legătură cu „sustragerea sistematică" de la plata datoriilor de război.

31. Fundația Culturală *Memoria,* Revista *Memoria. Revista gândirii arestate,* 10/1994, Bucureşti, p.32-35.
32. Hlihor, *op. cit.* p.35, 175.
33. *Memoria*, 1994, nr.10, Fundația Culturală *Memoria,* Bucureşti, p.37.
34. Sorin Mitu s.a. *Istoria Românilor*, manual pentru clasa a XII-a, Editura Sigma, Bucureşti, 2000, p. 157.

Gheorghe Manu, în lucrarea *În spatele Cortinei de Fier*, dovedeşte cu documente că, până în 1946, România achitase de patru ori suma impusă. Lucrarea a fost trimisă lui Winston Churchill şi la *Intellingence Service*, dar n-a fost publicată pentru că „nu permiteau condiţiile"[35]. Premierul britanic recunoscuse, totuşi, că, în cazul Finlandei şi al României, condiţiile de armistiţiu încheiate cu Aliaţii poartă pecetea voinţei sovietice[36].

În **septembrie 1944**, comuniştii Gheorghe Apostol, Chivu Stoica şi Gheorghe Gheorghiu-Dej, sprijiniţi politic şi logistic de U.R.S.S. şi sub protecţia Armatei Roşii de ocupaţie, au reuşit să preia conducerea sindicatelor muncitoreşti şi să manipuleze masele împotriva simpatizanţilor şi a membrilor partidelor istorice.

La **21 septembrie 1944,** a apărut **primul număr oficial al ziarului comunist „Scînteia"**, sub conducerea lui Miron Constantinescu, redactor şef, şi a început campania de calomniere a oamenilor politici, de cultură, militari, scriitori şi ziarişti, învinuiţi pe nedrept, de activitate fascistă.

Între cei vizaţi erau personalităţi de prestigiu ca Dinu Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Lucian Blaga, Constantin Rădulescu-Motru, Mircea Eliade, Gala Galaction ş.a.[37]. În „Scînteia" nr. 3, renumitul istoric Gheorghe Brătianu era „demascat" ca hitlerist pentru că scrisese în ziarul liberal „Viitorul" că U.R.S.S. vrea să se întindă dincoace de Imperiul ţarist. În „Scînteia" nr. 6 se publica moţiunea Consiliului evreiesc prin care se solicita epurarea grabnică a aparatului de stat. În „Scînteia" din 13 octombrie 1944, Asociaţia generală a Clerului Ortodox aderă la programul politic al clasei muncitoare şi cheamă clericii şi credincioşii să susţină Frontul Naţional Democrat (F.N.D., n.n. comunist)[38]. La 1 octombrie 1944 s-a constituit Grupul Avocaţilor Democraţi, condus de Ion Gheorghe Maurer şi a apărut o nouă Uniune a Scriitorilor şi un Sindicat al Artiştilor Plastici[39]. În ziarul „Scînteia", apărut în 17 noiembrie 1944, se elogia caracterul profund uman al regimului comunist sovietic, descriind tratamentul de care se bucurau prizonierii români în lagărele de muncă, astfel: „primeau zilnic 1100 g de pâine, 1 litru de lapte, carne, legume şi fructe, aveau la dispoziţie asistenţă medicală, biblioteci, filme şi spectacole de teatru. Nu erau insultaţi sau loviţi şi greşelile nu se pedepseau.". În „Scînteia" din 29 decembrie 1944, Silviu Brucan scria, „cu mânie proletară", împotriva adversarilor politici din partidele istorice, numindu-i: „exploatatori, fascişti, duşmani ai poporului, trădători ai clasei muncitoare care vor fi nimiciţi, că aceasta nu iartă niciodată pe trădători."

În **1944**, Banca Naţională a României a iniţiat campania de vânzare a aurului către populaţie sub forma de monede (moneda de 20 lei - "Ardealul nostru-1944", un milion de exemplare), cunoscute în epocă sub denumirea de "cocoşei", pentru a ascunde aurul de armata roşie. Prin Legea stabilizării monetare din 15 august 1947, comuniştii au ajuns la registrele B.N.R. şi au început vânătoarea furibundă a proprietarilor de "cocoşei".

35. Dan M.Brătianu, *Martor într-o ţară încătuşată,* Fundaţia Academia Civică, Bucureşti, 1996, p.40-41.
36. Victor Frunză, *Istoria comunismului din România,* Editura Victor Frunză, Bucureşti, 1999, p. 143.
37. Nedelea, *op.cit.*, p. 37.
38. Biblioteca Judeţeană "Dinicu Golescu" Argeş, Colecţia ziarului "Scânteia", 1944, fond Periodice.
39. Catherine Durandin, *Istoria Românilor,* Institutul European, Iaşi, 1998, p. 9.

În anii '60, râul Dâmbovița a fost dragat, în aproprierea podurilor din Bucureşti, pentru a se recupera cantități mari de modedă de aur aruncate de deținători de teama persecuțiilor Securității.

Octombrie 1944. „Reformarea" vieții politice. Urmare directivelor de la Kremlin, în toamna anului 1944, s-au înființat formațiuni politice fantomă[40], precum Uniunea Patriotică, Frontul Plugarilor, Uniunea Femeilor Democrate, Organizația Tinerilor Progresişti, Uniunea Muncitorilor Maghiari (Madosz-ul) şi altele, care, în octombrie 1944, s-au unit în Frontul Național Democrat.

La **17 decembrie 1944**, Gheorghe Tătărescu, lider liberal, a lansat un manifest–program care să prezinte reforme sociale şi o politică externă orientată către Uniunea Sovietică, criticând imobilismul lui Dinu Brătianu[41]. La **23 februarie 1945**, gruparea P.N.Ț. independent, condusă de Anton Alexandrescu a aderat la programul de guvernare a F.N.D.[42] Tot atunci, pentru intensificarea propagandei comuniste, sunt înființate Asociația Română pentru strângerea legăturilor cu Uniunea Sovietică (A.R.L.U.S), Editura şi librăria „Cartea Rusă", Institutul de studii româno-sovietice (n.n. în primii doi ani de funcționare, Editura „Cartea rusă" a tipărit 1.300.000 de volume).

9 octombrie 1944. România şi acordul de procentaj. Primul ministru britanic Winston Churchill s-a întâlnit la Moscova cu I. V. Stalin şi au târguit, între patru ochi, procentele sferelor de influență în țările din Sud-Estul Europei, pe un petec de hârtie. Două state au fost cucerite „neoficial": 90%-Marea Britanie în Grecia şi 90%-Uniunea Sovietică în România. Astfel s-a decis satelizarea României în orbita sovietică, situație acceptată şi de F.D.Roosevelt, președintele S.U.A., la conferința de la Yalta, din 4-11 februarie 1945. Târguiala procentelor de influență a rămas secretă. Documentul a fost făcut public mult mai târziu, după ce a fost descoperit în Biblioteca „Kings College" din Londra. În 1974, Lordul Ismay a depus acest document diplomatic inedit în arhiva amintită. Lordul Ismay îl însoțise pe premierul britanic în octombrie 1944 la Moscova[43].

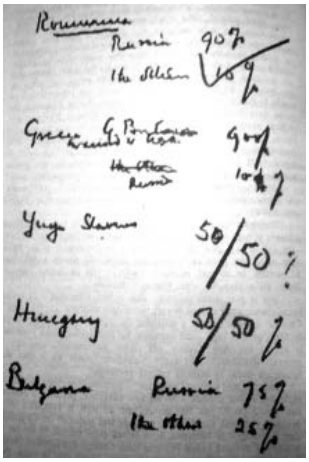

25 octombrie 1944. Eliberarea teritoriului național. După eliberarea Ardealului de Nord, prin lupte crâncene, administrația română a fost înlocuită, în mod abuziv, la 15 noiembrie, cu administrația militară sovietică. În țară, comuniştii operau acțiuni brutale şi anarhice, înlocuiau prefecți şi primari în mod ilegal şi se organizau în unități paramilitare, instruite de sovietici şi dotate cu arme sovietice, numite „Gărzi patriotice", inițiate de

40. La 30 noiembrie 1994, Partidului Social Țărănesc, prin liderul său Mihai Ralea, fuzionează cu Frontul Plugarilor, condus de Dr. Petru Groza (Nedelea, *op. cit.*, p. 38)
41. Nedelea, *op. cit.*, p. 39.
42. *Ibid.* p. 44.
43. Nicolae Baciu, *Agonia României,* Editura Saeculum & Vestalia, Bucureşti, 1997, p.112-114.

Emil Botnăraş, încă din august 1944 [44]. La 2 octombrie 1944, Înaltul Comandament Sovietic a solicitat reducerea efectivelor de Poliție de la 18.000 la 12.000 de oameni şi la 6 octombrie, generalul Gheorghe Mihail, Şeful Marelui Stat Major, a fost obligat să-şi dea demisia, pentru că s-a opus ordinului dat de sovietici, ca toate unitățile militare să fie dezarmate, cu excepția celor 12 divizii care luptau pe frontul din Transilvania. Situația tensionată din țară a dus la înlocuirea primului ministru generalului Constantin Sănătescu, la 6 decembrie, cu generalul Nicolae Rădescu[45].

13 decembrie 1944. Încetarea oficială a persecutării minorităților şi restituirea proprietăților confiscate. Guvernul a emis legea nr. 841 prin care se restituiau proprietățile evreieşti, confiscate în timpul regimului antonescian[46]. Legea prevedea că “sunt şi rămân abrogate toate măsurile legislativ discriminatorii referitoare la evrei (…) Se anulează toate dispozițiile juridice, inclusiv cele cuprinse în hotărâri judecătoreşti”. O asemenea lege aşteaptă şi toți proprietarii, cetățeni români, deposedați de bunurile lor în timpul regimului comunist.

Ianuarie 1945. Prima deportare. Peste 70.000 de etnici germani şi români basarabeni din România, în baza “vinovăției colective”, au fost deportați în Uniunea Sovietică, în lagăre de muncă forțată, de unde puțini au supraviețuit. Apți pentru deportare erau bărbații între 17 şi 45 de ani şi femeile între 18 şi 30 de ani, cele cu copii mici sub 1 an erau exceptate. Circa 15.000 au murit de foame, frig, boli, munci istovitoare şi maltratări. Etnicii germani din Banat au fost arestați în noaptea de 14-15 ianuarie şi în județul Sibiu, la arestare, a participat şi un batalion de N.K.V.D.-işti. Au fost deportați şi români cu nume germane şi evrei, care, în timpul regimului antonescian, au declarat că sunt etnici germani. Cei care se sustrăgeau de la deportare erau deferiți Curții Marțiale. În Convenția de armistițiu româno-sovietică nu era prevăzută această clauză de deportare[47].

15 ianuarie 1945. Rolul „Gărzile patriotice”. Generalul Nicolae Rădescu, primul ministru, a dat ordin de desființare a „Gărzilor Patriotice”, dar comuniştii 1-au ignorat. Determinat de văditele imixtiuni sovietice în politica internă românească, Regele Mihai I a adresat, încă din 24 ianuarie 1944, o scrisoare preşedintelui american, F.D. Roosevelt în care solicita intervenția diplomatică a Departamentului de Stat. Răspunsul neangajant a venit la Bucureşti, la 21 aprilie 1944, după decesul preşedintelui american[48]. La 4 februarie, Miron Constantinescu declara în „Scînteia”: „Până astăzi, trebuia să avem spânzurători înălțate în mijlocul piețelor, de care să se atârne criminalii de război antonescieni. Până azi trebuiau să răsune pădurile şi câmpiile de salvele plutoanelor de execuție”[49].

44. Nicolae Rădescu, *Începutul ocupației* în revista *Memoria*, nr.6, Bucureşti, 1992, p. 107.
45. Dennis Deletant, *Teroarea comunistă în România,* Editura Polirom, Iaşi, 2001, p. 54.
46. Nedelea, *op.cit.*, p.39.
47. *Deportarea etnicilor germani,* supliment *Arhive*, p.1-2, în cotidianul *Cotidianul,* 27 ianuarie 1995
48. Nedelea, *op.cit.*, p. 43.
49. Victor Frunză, *op.cit.*, p. 203.

9 februarie 1945. Manifestul Partidului Frontului Plugarilor. Comuniştii au făcut public, prin acest manifest, în special în zonele rurale, îndemnul de a se împărți pământul „moşierilor şi al chiaburilor", cu o lună înainte de apariția legii Reformei agrare[50]. În februarie, activitățile anti-guvernamentale au luat amploare şi l-au determinat pe generalul Rădescu, la 11 februarie, să le condamne într-un discurs rostit în Bucureşti, la sala „Aro". Primul ministru s-a angajat, fără echivoc: „să nu lase țara să cadă pradă anarhiei şi unei puteri străine de neam şi de Dumnezeu"[51].

24 februarie 1945. Politica glonțului. Apogeul manifestărilor violente a fost atins în Bucureşti şi în marile oraşe. S-au tras focuri de armă asupra Palatului Regal, asupra sediului guvernului şi a Cartierului General al Poliției. Forțele de ordine, conform consemnului, nu au ripostat. Spre seară s-a recurs la o metodă tipic teroristă: un grup de comando comunist, condus de Teohari Georgescu şi Emil Bodnăraş, au împuşcat mortal opt dintre proprii manifestanți, acuzând guvernul de uciderea muncitorilor. La autopsierea cadavrelor s-a constatat că gloanțele extrase erau de fabricație sovietică şi nu erau în dotarea Poliției şi a Armatei Române. Generalul Rădescu, prin radio, a adus la cunoştință lumii aceste fapte odioase, numindu-i pe Ana Pauker şi pe Vasile Luca „doi venetici (…) fără patrie şi fără Dumnezeu, aşa cum i-a botezat poporul. Au pornit să aprindă focul în țară şi să o înece în sânge"[52]. A doua zi, ziarele comuniste cereau ca „criminalul Rădescu" să fie trimis în fața plutonului de execuție şi reprezentanții sovietici din Comisia Aliată de Control, au preluat conducerea posturilor de radio. Cu mânie proletară, ziarul „Scînteia", îl asemăna pe generalul Rădescu cu nazistul Himmler.

27 februarie 1945. Demiterea guvernului Rădescu şi impunerea guvernului Groza. Ministrul adjunct de Externe al Uniunii Sovietice, A.I. Vâşinski a venit la Bucureşti şi s-a dus direct la Regele Mihai, spre a cere demisia generalului Rădescu. Regele a ezitat şi, a doua zi, Vâşinski a revenit la Palat. Când Regele a invocat prevederile conferinței de la Yalta, nefiindu-i cunoscute clauzele secrete, emisarul lui Stalin i-a replicat: „Yalta sunt eu şi guvernul trebuie schimbat chiar azi. Până la ora 6, trebuie anunțată demiterea guvernului Rădescu. Asta e tot!". A plecat trântind uşa Palatului Elisabeta, încât tencuiala din jurul uşii a crăpat[53]. Între timp, trupele române, cu excepția celor care erau pe frontul din Ungaria şi Cehoslovacia, au fost dezarmate de sovietici, împreună cu o parte a Jandarmeriei. Locul lor a fost luat de trupele şi tancurile sovietice, care au ocupat Prefectura Capitalei, Palatul Telefoanelor şi Cartierul General al Statului Major. Două grupuri de bombardiere şi două escadrile de vânătoare româneşti din Bucureşti au fost desființate, la ordinul sovietic. La 1 martie, Vâşinski 1-a informat pe Rege că „Petru Groza este ales de noi ca prim ministru, fiind omul care ne inspiră încredere". La 2 martie, împotriva voinței sale, Regele şi-a dat acordul. Liberalii şi țărăniştii au refuzat să facă parte dintr-un guvern comunist.

50. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 272.
51. Victor Frunză, *op. cit.* p. 162.
52. *Memoria,* 2005, nr.50, p.22-23.
53. Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *op. cit.*, p. 500.

Primul guvern propus de Groza a fost respins de Regele Mihai şi ca urmare, la 5 martie, Vâşinski a declarat: „Dacă guvernul Groza nu este acceptat, eu nu mai pot răspunde de existența României ca stat independent"[54].

6 martie 1945 – Primul guvern pro-sovietic. De teama unei lovituri de stat, Regele a cedat presiunii ruşilor şi a acceptat primul guvern comunist în România, condus de dr. Petru Groza, avocat, moşier şi agent sovietic, intrat în grațiile lui Stalin „ca om care ține la votcă"[55]. În aceeaşi zi, la Ateneul Român, în Bucureşti, Mihail Sadoveanu prezenta o conferință cu leitmotivul „Lumina vine de la Răsărit"[56]. Începea schimbarea la față şi trădarea intelectualilor români. În acele zile, mareşalul sovietic Rodion Malinovski declara în fața Regelui Mihai I şi a lui Vâşinski: „Sunt fericit că generalul Ivan Susaicov (n.n., comandantul Armatei Roşii din România) a fost în tinerețe fierar, aşa că sunt sigur că are un pumn zdravăn, cu care va şti să facă față situației"[57]. Principalele ministere din guvernul Groza erau conduse de: Gheorghe Gheorghiu-Dej (ministrul Comunicațiilor şi Lucrărilor Publice), Teohari Georgescu (Interne), Ana Pauker (Externe), Lucrețiu Pătrăşcanu (Justiție) şi Vasile Luca (Finanțe). Dintre cei 14 miniştri comunişti ai guvernului Groza, foşti ilegalişti, câțiva nu aveau studii de specialitate. De exemplu, ministrul de finanțe, Vasile Luca, absolvise patru clase primare, o şcoală de ucenici de trei ani, lucrase la Radio „Moscova" şi fusese deputat al Sovietului Suprem al Ucrainei. Vasile Luca avea însă gradul de general[58]. În guvernul Groza erau incluse şi două mici grupări politice dizidente, cea liberală, condusă de Gheorghe Tătărescu şi cea național-țărănistă, condusă de necunoscutul Anton Alexandrescu. La 7 martie, ambasadorul S.U.A. la Bucureşti, Burton Berry, scria într-un raport trimis Departamentului de Stat: „Am spus Regelui României că nu punem degetul nostru în supa politică românească" şi Regele mi-a replicat: „De ce evitați să puneți degetul în supă, când ştiți că aliatul dumneavoastră, sovietic, îmi pune mâna-n gât?"[59] S.U.A. şi Marea Britanie au tolerat guvernul Groza şi l-au recunoscut abia după 10 luni de la instalare.

6 martie 1945 - Instalarea prin dictat a primului guvern comunist. Istoria anilor 1944-1946 arată cum un partid politic minuscul, fără politicieni, neagreat de populație, a preluat puterea politică în România în numai şase luni de la intrarea sa în legalitate. Pentru poporul român, ziua de 6 martie 1945 reprezintă piatra de hotar între democrație şi totalitarism, între libertate şi opresiune.

54. Dennis Deletant, *op.cit.*, p. 60.
56. Mircea Carp, *Primul guvern comunist din istoria României,* în revista *Memoria,* nr.6, Bucureşti, 1992, p.122.
56. Victor Frunză, *op.cit.* p. 171.
57. Supliment *Aldine*, p.2, în cotidianul *România liberă*, 23 octombrie 1999.
58. Comentariul lui Stejărel Olaru, în emisiunea *45 de ani de comunism,* postul de televiziune *Realitatea,* 20 iulie 2005, ora 23.
59. Supliment *Aldine*, p.1 în cotidianul *România liberă*, 29 octombrie 2004.

În iulie 1944, Partidul Comunist din România avea circa 800 de membri, o bază socială neglijabilă, iar, o parte dintre ei, erau informatori ai Serviciului Siguranței Statului. În anii '60, numărul ilegaliștilor comuniști trecea de cifra de 5.000. În timpul guvernării Antonescu, în Pitești, erau cel puțin 6 comuniști, dintre care enumerăm: Petre Năstăsescu (mecanic pe Strada Sf.Vineri, în 1946, a fost numit primarul orașului Piteşti), Sebastian Ştefănescu (tâmplar, pe Strada Vasile Lupu, nr.3), Florea Ispas (cizmar), Marioara Oprescu (învățătoare, pe Strada Matei Basarab, nr.5), Vasile Ilina şi Alexandra Emilianov (refugiată din Basarabia).[60] De „Ziua Muncii - 1 Mai", aceştia răspândeau manifeste ostile statului român, după care erau reținuți câteva ore la Poliție. Erau duşi la procurorul şef Mamulea, iar acesta întreba grefierul dacă sunt tot cei pe care îi avea în evidență. Când grefierul îi raporta că sunt aceeaşi, procurorul dădea următorul verdict: „Spune-i polițaiului să-i trimită acasă, fiindcă nu răstoarnă haimanalele astea guvernul!".

1945. Primăvara. Ia ființă mişcarea națională de Rezistență împotriva ocupantului sovietic şi, ulterior, împotriva regimului comunist. Mişcarea era condusă de generalul Aurel Aldea şi amiralul Horia Măcelariu. În acelaşi timp şi independent, de cele mai multe ori, au luat ființă şi alte organizații de rezistență armată, precum: *Sumanele negre, Haiducii lui Avram Iancu, Vlad Țepeş* s.a.[61]

8 martie 1945. Winston Churchill comunică Departamentului de Stat al S.U.A. că Marea Britanie nu va participa la întrunirea miniştrilor de externe ai celor trei mari aliați, hotărâtă pentru a discuta situația din România, întrucât are o înțelegere cu Stalin potrivit căreia sovieticii au cuvântul hotărâtor în România şi Bulgaria[62].

9 martie 1945. Reîntregirea Transilvaniei. Guvernul Groza preia de la sovietici administrația Transilvaniei de Nord (n.n. deținută de Armata Roşie din 8 noiembrie 1944, în scop de şantaj, până la preluarea puterii din țară).

10 martie 1945. La congresul extraordinar al Partidului Social Democrat din România (P.S.D.R.) s-a produs scindarea. Cei care au refuzat colaborarea cu comuniştii şi aliații lor s-au desprins, în frunte cu Constantin Titel-Petrescu şi au format **Partidul Social Democrat Independent[63]**.

20 martie 1945. „Sovietizarea" Armatei şi a Poliției. La 7 martie, prim-ministru Groza, la ordinul generalului sovietic Vinogradov, a anunțat „epurarea armatei de elementele fasciste". Sute de ofițeri de poliție şi din contraspionaj au fost arestați şi la 1 aprilie, şi în baza legii nr.186, au fost trecuți în rezervă cadre militare după criterii politice: 1.376 ofițeri superiori, între care 74 de generali[64], fiind înlocuiți cu ofițeri proveniți din Diviziile „Tudor Vladimirescu" şi „Horia, Cloşca şi Crişan" sau cu muncitori cu „origine socială sănătoasă"[65].

60. Informații de la doamna Nina Doroşenco, domiciliată în Piteşti, Strada Dealurilor, nr.27.
61. Hlihor, *op.cit.* p. 171.
62. Bocşan-Leu, 2001, p. 246
63. Idem.
64. Nedelea, *op.cit.* p.47.
65. Dennis Deletant, *op. cit.* p.62.

Unul dintre primele decrete emise de guvernul Groza a scutit de studii pe comuniştii care ocupaseră cu forța funcții de primari şi de prefecți cu ajutorul „Gărzilor patriotice"[66].

La **21 martie 1945**, în Bucureşti s-a înființat **Universitatea Muncitorească a P.C.R**., devenită, ulterior, Academia „Ştefan Gheorghiu", după unificarea cu Şcoala superioară de partid „Jdanov"[67]. Numărul membrilor de partid a crescut vertiginos, de la 16.000, în februarie 1945, la 101.810, în iulie 1945 şi, în noiembrie 1945, la 287.900[68]. Ana Pauker ar fi încheiat chiar un pact cu vechii legionari, prin intermediul lui Vojen şi Pătraşcu, paraşutați în România, cu acordul dat de la Viena, de Horia Sima. După informațiile oferite de Drăghici, în anul 1961, Teohari Georgescu a tratat direct cu Pătraşcu, acționând direct în numele Anei Pauker[69]. S-au înființat primele lagăre de deținuți politici anticomuniști la Caracal şi Olăneşti. La Piteşti, sute de arestați, între care mulți preoți şi câteva femei, erau închişi în halele fostelor barăci militare de lângă Cimitirul Sf. Gheorghe[70].

23 martie 1945. Reforma agrară. Guvernul Groza a emis Legea nr. 187, privind reforma agrară, prin care moşierii şi țăranii înstăriți erau expropriați de terenul ce depăşea suprafața de 50 de hectare şi inventarul agricol, fără despăgubiri. Pământul se da țăranilor săraci. Au fost expropriate 1.408.000 ha, suprafață care se adăuga la cele 6.313.500 ha date țăranilor prin legea agrară din 1921. Actul de dreptate socială a durat doar patru ani, după care țăranilor le-a fost luat pământul prin colectivizarea de tip sovietic. Petru Groza a fost exceptat, păstrându-şi moşia din comuna Bacia, județul Hunedoara, ca şi Mihail Sadoveanu. Datorită perversiunii sau ignoranței, au fost expropriate şi Domeniile Regale, proprietăți ale Statului, familia Regală având doar dreptul de uzufruct, pentru plata cheltuielilor de întreținere şi de protocol.

Aprilie 1945. **Cuius regio, eius …România[71].** I.V. Stalin i-a expus lui Milovan Djilas, trimisul mareşalului Iosif Broz Tito, trăsătura esențială a războiului în curs: „Cel care ocupă un teritoriu îşi impune şi sistemul său social acolo unde ajunge armata sa. Altfel nici nu poate fi!"[72]. Cu toate acestea, în 13 iunie 1945, Lucrețiu Pătrăşcanu, ministru de Justiție, a rostit o cuvântare la Cluj, nepublicată în oficiosul „Scînteia", în care condamna şovinismul maghiar şi declara, printre altele, „înainte de a fi comunist, m-am născut român!"[73]. Această declarație va fi una din motivațiile arestării sale în 1948.

24 aprilie 1945 - Lege de vânătoare politică. Guvernul a emis legea nr. 312, pentru urmărirea şi condamnarea „vinovaților de dezastrul țării". Între 1945 şi 1964, în România „democrației populare", numărul deținuților politici a fost aproape un milion.

66. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 158.
67. *Idem.* p. 46.
68. *Idem.* p. 45.
69. Catherine Durandin, *op. cit*, p. 271.
70. Mărturia doamnei Elena Lăzărescu din Piteşti, fostă deținută politic.
71. "Cuius regio, eius religio!"- religia prințului este religia țării. Acest principiu a fost consacrat de pacea de la Augsburg (1555).
72. Milovan Djilas, *Întâlniri cu Stalin,* Editura Europa, Craiova, 1990, pp. 75-76.
73. Nedelea, *op.cit.,* p. 50.

Cele mai multe arestări s-au efectuat între anii 1948-1950, odată cu înființarea Direcției Generale a Securității Poporului (Statului) şi 1958-1959, după plecarea trupelor sovietice din „Republica Populară Romînă".[74] În timpul dictaturii comuniste, au existat 219 de centre de detenție, între care 48 de puşcării, 49 de lagăre de muncă forțată, 18 aziluri de psihiatrie şi 14 sate de deportați, cu o capacitate de cca. 90.000 de locuri[75]. De obicei, puşcăriile şi lagărele erau supra aglomerate. În 1964, au fost eliberați cca. 50.000 de deținuți politici[76]. Nu se cunosc date referitoare la centrele de tortură şi gropile comune secrete. Întâmplător, au fost descoperite gropi comune în numeroase localități din România, din care menționăm: satul Sărata Dobreni (Dealu Balaurului) - Piatra Neamț (groapă comună cu 10 cadavre, victime împuşcate în 1955. Vasile Tomescu, martor: „Securiştii m-au obligat să ocolesc zona, prin pădure, m-am culcat pe burtă şi am văzut cum ei ardeau, cu o lampă de benzină, fața celor împuşcați, să nu fie cunoscuți."), comuna Poenari (Dealul Mărului, aproape de izvoarele râului Bârlad) – județul Neamț (groapă comună cu 12 cadavre, victime împuşcate în 1949. Ion Soldănescu, fostul şef al postului de Poliție, comuna Cadinți, : „La o sesizare, am găsit groapa comună şi unei victime i se vedeau părți din corp." Gheorghe Oiță, martor, a auzit focuri de armă şi a văzut cum cei care mai mişcau erau loviți cu patul puştii.), comuna Căciulați, județul Ilfov (pe domeniul Palatului Ghica, în casa grădinarului, s-a instalat Securitatea raionului Snagov. În 1983, s-a descoperit o groapă comună, cu trei schelete. Cercetările au fost sistate din ordin. În 1992, s-au descoperit 316 schelete în beciul clădirii şi în gropi comune pe lângă copacii parcului. Peste cadavre s-a aruncat acid sulfuric şi unele cranii erau perforate de gloanțe. S-au găsit monede de 5 si 15 bani cu insemnele R.P.R., resturi de veşminte preoțeşti şi scheletul unui copil de 4 luni. Cazul a fost clasat, ca şi cel din 1983)[77].

În anii '50, peste 60.000 de persoane erau considerate ostile regimului comunist şi au fost dislocate din localitățile de domiciliu şi li s-a fixat domiciliul obligatoriu în alte județe. H.C.M. nr.1554/1952 prevedea că aceia care părăseau domiciliul obligatoriu erau pasibili de condamnări între 15-20 de ani muncă silnică, în timp ce infractorii de drept comun care evadau erau condamnați între 3-6 luni. În privința numărului deținuților politici decedați în timpul şi din cauza detenției în perioada comunistă cifrele diferă în funcție de sursă, Corneliu Coposu (190.000), Florin Mătrescu (230.000), Vladimir Tismăneanu (cca. 300.000)[78]. Comparativ, potrivit lui Beria, în U.R.S.S. în anii '50 erau 2.526.401 „prizonieri politici şi nepolitici", inclusiv 438.788 femei, dintre care 35.505, cu copii şi 62.856 însărcinate[79].

74. Nedelea, *op.cit.*, p.57.
75. vezi anexa, harta întocmită de ing. Gheorghe Mazilu, publicată în revista *Memoria*, nr. 1, 1990.
76. Scorpan, 1997, p. 555.
77. Ioniţoiu, 1995, vol.1, pp. 277-282.
78. Vladimir Roske, Mecanisme represive în România.1957-1989, vol. 1, I.N.S.T., Bucureşti, an …, p. 12-13.
79 Apostol Stan, *Nichita Hruşchiov – de la adulație la lepădarea de Stalin*, în suplimentul *Aldine,* cotidianul *România liberă,* 9 iulie 2006, p. 2

2 mai 1945. Cărți interzise. Prin decretul-lege nr. 364, Ministerul Propagandei, a întocmit lista tuturor publicațiilor periodice şi neperiodice apărute în România de la 1 ianuarie 1917 şi până la 23 august 1944, „cu caracter legionar, fascist, nazist, şovinist sau pasaje dăunătoare bunelor relații ale României cu Națiunile Unite". Legea se referea la toate tipurile de publicații, reproduceri grafice şi plastice, medalii sau insigne metalice şi prevedea sancțiuni, de la amenzi apreciabile, la ani grei de închisoare. Acest decret a fost completat, periodic, cu instrucțiuni privind publicațiile „interzise" apărute ulterior. Biblia nu a figurat niciodată în listă, dar, la sfârşitul anilor '80, mii de exemplare, trimise gratuit din Occident, au fost reciclate în hârtie igienică[80].

12 mai 1945. Armata regală română încheie operațiunile militare din cel de-al Doilea Război Mondial, pe frontul antihitlerist, la care participaseră 540.000 de ofițeri şi soldați români, dintre care 170.000 şi-au pierdut viața în lupte.

22 mai 1945. Primul lot de „criminali de război" au fost condamnați de Tribunalul Poporului din Bucureşti la pedepse până la 25 ani de muncă silnică, prin Sentința nr. 1 din 22 mai 1945. Dintre condamnați amintim pe generalii Macici, Trestioreanu, Pătrăşcoiu şi Cornel Calotescu, ultimul din Piteşti. Potrivit unei estimări, din luna mai a anului 1945, a generalului american Schuyler, din Comisia aliată de Control, numărul celor arestați în ultima lună era între 5.000 şi 15.000.[81] Primii acuzatori publici, numiți de Lucrețiu Pătrăşcanu, erau Alexandra Sidorovici (soția lui Silviu Brucan), Constanța Crăciun, Avram Bunaciu (viitor ministru de Justiție) şi, ulterior, Alexandru Drăghici[82].

Iulie 1945. Sovrom. S-au înființat primele Sovromuri, întreprinderi mixte româno-sovietice, în care partea română participa cu capital, mână de lucru şi utilaje, iar sovieticii, cu bunuri confiscate din Germania, iar veniturile se împărțeau în părți egale, aspect de organizare economică care a dus la spolierea României. (Sovrom-petrol, Sovrom -transport, Sovrom -lemn, Sovrom -bank s.a)[83]. După doi ani de la înființare, *Sovrompetrol* deținea 37% din suprafața de foraj şi 47% din suprafața deja exploatată. După naționalizarea din 11 iunie 1948, numărul Sovromurilor a ajuns la 18. Jaful a continuat şi după desființare sovromurilor în 1954-1956. Valoarea parți de participare sovietică urma să fie răscumpărată de statul român, în rate anuale. La 1 ianuarie 1959, datoria României către U.R.S.S. atingea încă cifra de 3.516.895.000 lei, în valuta din acea vreme[84].

19 iulie 1945. Primele Cote agricole. Prin decizia Consiliului de Miniştri, cultivatori de cereale erau obligați să predea statului cote de grâu, orz, secară, orzoaică şi ovăz. Prin decretul lege nr. 121/6 iulie 1948, colectarea cerealelor se făcea direct după treierat.

22 iulie 1945. Prima victimă politică din Piteşti, după 1944, a fost avocatul Florea Negrețu, fruntaş țărănist, împuşcat în stradă în apropierea gării, de „indivizi

80. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 304.
81. Hlihor, *op. cit.*, p. 86.
82. Frunză, *op. cit.*, p. 203.
83. Sorin Mitu s.a., *op.cit.,* p. 131.
84. Scorpan, 1997, p. 608.

rămaşi neidentificaţi" până în zilele noastre. Prima victimă a terorii comuniste din judeţul Muşcel a fost moşierul Marius Negulici, arestat în 1945 şi torturat de oamenii Siguranţei comunizate, până a murit în satul natal.

9 august 1945 - Greva …regală. Preşedintele Harry Truman declara: „Marile Puteri şi-au asumat la Yalta şi Potsdam răspunderea de a instaura democraţia în fostele ţări satelite ale Germaniei şi că România, Ungaria şi Bulgaria nu vor cădea niciodată în sfera de influenţă a vreunei Puteri". Încurajat de această declaraţie, Regele Mihai I a adresat memorii reprezentanţilor americani şi britanici în Comisia Aliată de Control, solicitând sprijin pentru înlăturarea guvernului Groza. Urmare a răspunsului evaziv al acestora, după ce a cerut demisia guvernului Groza şi a primit refuzul acestuia, Regele a declanşat greva de guvernământ, numită şi „greva regală". Mihai I refuza să mai colaboreze cu un guvern nereprezentativ, dar acesta îşi continua activitatea. Un cunoscut ziarist american transmitea de la Bucureşti: „Dintre toţi oamenii politici din România, regele Mihai I are cel mai mult curaj!"[85]

Octombrie 1945. "Reparaţii". La noua facultate de medicină din Timişoara, din cele două sute de locuri anunţate oficial, jumătate au fost ocupate prin concurs şi restul printr-o listă specială cu cetăţeni români de naţionalitatea evrereiască, pe baza unei dovezi că au fost persecutaţi. Măsura a fost interpretată atât ca gest reparatoriu, cât şi ca discriminare profesională.

16-21 octombrie 1945. La **Conferinţa naţională a P.C.R.**, în locul lui Ştefan Foriş, absolvent al facultăţii de matematică-fizică din Budapesta şi redactor la mai multe reviste, secretar general al P.C.R. a fost ales Gheorghe Gheorghiu-Dej, absolvent al unei şcoli de ucenici, fost electrician la C.F.R. şi fost deţinut politic. Ştefan Foriş a fost prima victimă a luptei pentru putere din P.C.R., după 23 august. A fost răpit de pe stradă la 9 iulie 1945 şi a fost omorât din ordinul lui Dej în 1946. Mama sa a fost asasinată şi ea, iar soţia condamnată la 15 ani muncă silnică în procesul lui Lucreţiu Pătrăşcanu [86]. Încurajaţi de faptul că Lucreţiu Pătrăşcanu era ministrul justiţiei şi de prezenţa trupelor sovietice de ocupaţie, comuniştii organizau manifestări violente în centrele muncitoreşti şi în capitală, împotriva guvernelor conduse de generalul Constantin Sănătescu şi apoi de generalul Nicolae Rădescu şi împotriva liderilor politici ţărănişti şi liberali. Iniţiatorii şi agitatorii la manifestările acestea erau comuniştii eliberaţii din detenţie şi cei reveniţi din U.R.S.S. precum: Ana Pauker (Hanach Rabinsonh), Valter Roman (Ernest Neulander) şi Vasile Luca (Lazlo Luka), fost primarul oraşului Cernăuţi în timpul ocupaţiei sovietice din 1940-1941 ş.a. În timpul războiului aceştia formaseră aşa-numitul birou al P.C.R. de la Moscova şi proferau calomnii la adresa poporului şi a armatei române la postul de radio Kominternist în limba română denumit *România liberă*. În 1943, Ana Pauker a primit misiunea de a recruta prizonieri români pentru formarea diviziilor de voluntari pro-sovietice (n.n. divizia „Tudor Vladimirescu").

85. TVR 1, Emisiunea *Memorialul durerii,* 21 februarie 2006.
86. Ioniţoiu, F-G, p. 71-72.

În octombrie 1943, divizia a luat ființă sub comanda colonelului Nicolae Pandrea şi în comandament erau comuniști care primiseră grade militare, ca: Dumitru Popescu (maior), Gheorghe Stoica (căpitan), Petre Borilă (căpitan), Mihai Burcă (căpitan), Dumitru Coliu (căpitan). Ulterior, toți aceştia pot fi regăsiți în Comitetul Central al P.C.R. A doua divizie de voluntari, formată din prizonieri români, divizia „Horia, Cloşca şi Crişan", s-a format în aprilie 1945 şi a fost comandată de generalul Mihail Lascăr, căzut prizonier la Stalingrad, Valter Roman fiind şeful secției de Educație, Cultură şi Propagandă (E.C.P.). Citățm din jurământul „pandurilor" voluntari: „Jur, poporului meu robit de nemți, să lupt pentru libertatea şi propăşirea lui (…), jur să lupt pentru o prietenie trainică între România şi U.R.S.S. (…), jur să păstrez cu sfințenie frăția de arme cu Armata Roşie."[87]. Cei mai mulți dintre prizonieri care au refuzat să se înscrie în cele două divizii şi care au supraviețuit în lagărele de prizonieri, la repatriere, după anii de prizonierat, au fost arestați la granița de la Prut şi încarcerați în puşcăriile româneşti, de obicei, la Gherla. Aici au fost maltratați mai rău decât în lagărele sovietice. Unii dintre cei veniți cu diviziile de voluntari au mărturisit că, în cazul în care refuză înrolarea, nu vor fi eliberați din prizonierat, iar familiile din țară vor fi persecutate.

8 Noiembrie 1945 – Miting însângerat. De ziua onomastică a regelui, cu lozinca „Regele şi Patria!", peste 50.000 de bucureşteni, majoritatea studenții liberali şi țărăniști au organizat în Piața Palatului Regal din Bucureşti o grandioasă manifestație de simpatie. Din ordinul ministrului de Interne, Teohari Georgescu (Burach Tescovici), poliția a deschis foc asupra manifestanților paşnici, omorând 11 studenți, rănind peste 100, iar alte sute au fost arestați. În acelaşi timp, muncitori înarmați cu bâte şi răngi, au bătut la sânge şi împrăştiat miile de manifestanți care purtau tricolorul şi portretul Regelui. Respectând tradiția comunistă a diversiunii şi a cinismului, cei 11 studenți ucişi au fost înmormântați cu onoruri oficiale, ca fiind muncitori împuşcați de „huligani şi fascişti". Gheorghe Apostol (Gershwin), preşedintele Confederației Generale a Muncii, simulând lacrimi de compasiune, condamna faptele criminale comise de liberali şi țărăniști. În acea zi, în toate centrele universitare, au avut loc manifestări de simpatie pentru Rege, soldate cu sute de arestări. A fost prima manifestare anti-comunistă de proporții din România, până la 15 noiembrie 1987, data la care a fost declanşată revolta muncitorilor braşoveni.

Decembrie 1945 - Februarie 1946. **Presiuni Occidentale. Recunoaşterea guvernului Groza.** Miniştri de externe american, britanic şi sovietic s-au întâlnit la Moscova şi au discutat elaborarea tratatelor de pace cu fostele țări aliate cu Germania. Guvernele occidentale s-au arătat dispuse să înceapă negocieri cu guvernul român, cu condiția includerii în guvern a doi miniştri fără portofoliu din opoziție şi a organizării, cât mai curând, de alegeri parlamentare libere. Prin completarea cabinetului cu Emil Hațeganu (P.N.Ț.) şi Mihail Romniceanu (P.N.L.), miniştri de stat fără portofoliu, „greva regală" a încetat la 6 ianuarie 1946, şi guvernul Groza a fost recunoscut de Aliații Ocidentali, la 5 februarie.

87. Mihai Roller, *Istoria R.P.Romîne,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1952, p. 658.

Vâşinki a refuzat candidaturile lui Ion Mihalache (P.N.Ț) şi Bebe Brătianu (P.N.L.)[88].

1946 - Români răpiți. N.K.V.D. au răpit şi dus în U.R.S.S. mulți români, dintre care menționăm: membrii comitetului anticomunist de la uzinele „Malaxa", tipografii ziarului național-țărănist „Dreptatea", generalul Gheorghe Avramescu[89].

2 mai 1946. **Cenzura literară** s-a instituit prin Legea nr. 346. S-a interzis publicarea şi circularea operei a 28 de autori români şi aceea a 27 de autori străini (între „autorii fascişti" figurau generalul Charles d'Gaule şi Winston Churchill). Până la 1 mai 1948 au fost interzise 8.438 de titluri, între care 19 (Vasile Alecsandri), 11 (Mihai Eminescu), 12 (I.L.Caragiale), 10 (G. Coşbuc), 5 (Ion Creangă), 7 (Titu Maiorescu), 128 (Octavian Goga) şi 214 (Nicolae Iorga) ş.a. Ulterior, şi poeziile lui Tudor Arghezi au fost interzise în urma apariției în cotidianul „Scînteia" a articolului „Poezia putrefacției sau putrefacția poeziei" semnat de Sorin Toma. Pentru intonarea sau recitarea în public a Imnului regal, *Deşteaptă-te, române!* şi a altor cântece patriotice, inculpații erau condamnați la 2 şi 5 ani de detenție. Imnul Regal, primul imn al României Independente, a fost cântat pentru prima oară în 1884 (muzica: Eduard Hubsch, versuri: Vasile Alecsandri). În 1948, imnul pentru Republica Populară Română (muzica: Matei Socor, versuri: Aurel Baranga) înlocuieşte Imnul Regal. În 1953, Imnul de Stat al Republicii Populare Romane este modificat (muzica: Matei Socor, versuri: Eugen Frunza si Dan Desliu). "Tricolorul", Imnul de Stat al Republicii Socialiste Romania, s-a introdus în 1977, muzica: Ciprian Porumbescu, mai întii pe versuri scrise de Ciprian Porumbescu si apoi pe un „text adaptat" de „poetul" Nicolae Ceausescu. Amintim câteva strofe: "(...) Azi partidul ne uneşte/ Şi pe plaiul românesc/Socialismul se clădeşte/Prin elan muncitoresc.(...) Iar tu, Românie mândră, tot mereu să dăinuieşti/ Şi în comunista eră ca o stea să străluceşti!"

9 februarie 1946- P.C.R. „ocupă" P.S.D. Partidul Social Democrat fuzionează cu P.C.R. Liderul P.S.D. Titel-Petrescu nu a fost de acord şi a rămas preşedintele facțiunii P.S.D.-Independent. Noua formațiune politică P.S.D.-P.C.R a purtat denumirea de Partidul Muncitoresc Român (P.M.R.). Au fost exculşi din noul partid cca. 200.000 de membrii, „elemente exploatatoare şi duşmănoase". În 1965, se revine la denumirea Partidul Comunist Român (P.C.R). Liderii socialişti care s-au opus unificării au fost arestați. Constantin Titel-Petrescu a fost deținut şapte ani fără să fie judecat. A fost eliberat în 1955, după ce a semnat o declarație prin care recunoştea greşelile față de „linia dreaptă" a P.M.R. A semnat cu condiția de fi eliberați din închisoare toți membrii P.S.D.
A decedat după trei ani, în vârstă de 70 de ani[90]. Socialistul piteştean, Traian Novacovici, jurnalist şi proprietar de tipografie, a fost arestat în 1952 şi exterminat după două luni în lagărul de muncă forțată de la Ghencea[91].

88. Scorpan, 1997, p. 554.
89. Idem. p. 527.
85. Ioniţoiu, 1998, p. 112.
91. Ioniţoiu, 2005, p. 161.

5 martie 1946 - Cortina de fier în România. Winston Churchil descrie situaţia politică a Europei postbelice, în prezenţa preşedintelui Truman, a presei şi a studenţilor de la Universitatea din Fulton (S.U.A): „De la Stettin, la Marea Baltică, până la Triest, la Marea Adriatică, o *cortină de fier* a coborât pe întregul continent european (…) Guverne poliţieneşti guvernează peste tot! (…) Uniunea Sovietică nu se opreşte, în agresivitatea ei ideologică, decât în faţa forţei (…)"[92]. Prin acest enunţ, se recunoaşte începutul războiului rece, se observă împărţirea lumii în două blocuri politico-militare şi escaladarea cursei înarmărilor.

Mai 1946. Procesul Aldea. Poliţia comunizată începe valurile de arestări. Pentru „complot în vederea distrugerii unităţii poporului român", între reţinuţi se afla şi generalul Aurel Aldea, fost ministru de Interne, în guvernul generalul Sănătescu, deoarece, în vara anului 1945, reunise sub comanda sa câteva organizaţii anticomuniste, în cadrul Mişcării Naţionale de Rezistenţă. A fost condamnat la muncă silnică pe viată şi a murit în 1949, în puşcăria Aiud.

6-17 mai 1946. Procesul Antonescu. După 20 de luni de detenţie, anchete, umilinţe şi şantaje în U.R.S.S., mareşalul Antonescu, soţia sa Maria şi colaboratorii săi, în aprilie 1946 au fost trimişi în ţară, spre a fi judecaţi de Tribunalul Poporului din Bucureşti. Anterior, procurorii Tribunalului internaţional de la Nürnberg, care anchetau criminalii de război nazişti, au decis că „lotul Antonescu nu face obiectul acelui tribunal". Procesul lotului „Mareşal Antonescu", cu 24 de inculpaţi, a avut loc în zilele de 6-17 mai 1946, în baza decretului lege din 21 aprilie 1945, privind urmărirea şi sancţionarea celor vinovaţi de „dezastrul ţării" sau „de crime de război". Preşedintele completului de judecată a fost Alexandru Voitinovichi şi acuzator public a fost muncitorul Dumitru Săracu. Comportarea mareşalului în faţa instanţei a fost curajoasă şi demnă. Redăm câteva depoziţii ale inculpatului la acuzaţiile aduse. În privinţa comiterii crimelor de război a declarat: „Nu numai ofiţerii şi soldaţii români au încălcat legile războiului şi ale umanităţii. Toţi au făcut greşeli în acest război. Sunt greşeli fatale."[93] În legătură cu deportările, Ioan Antonescu a recunoscut că „Evreii din Basarabia şi din Bucovina de Nord au fost deportaţi din motive de siguranţă şi politică militară şi pentru siguranţa lor proprie, în urma comportării lor agresive şi antinaţionale (…) Germanii au cerut să le predăm pe toţi evreii pentru a-i duce la muncă în Germania şi am refuzat."[94] Mai mult, la solicitarea organizaţiilor sioniste de la Bucureşti, Antonescu a facilitat emigrarea evreilor în Palestina. România devenind placa turnantă de emigrare a evreilor din Europa centrală[95]. Se apreciază că, fără mareşalul Antonescu, numărul victimelor în rândul populaţiei evreieşti ar fi fost mult mai mare dacă reuşea rebeliunea legionară. De altfel, Ioan Antonescu declara în faţa instanţei: „Au fost deportaţi 1.120 evrei comunişti. În ţară aveam nevoie de linişte.

92. Alexandru Stroe, *Planul Mashall*, în supliment *Aldine*, Cotidianul *România Liberă*, 10 iunie 2005, p.4.
94. Mavrodin, *op.cit.,* p. 212.
94. Idem. p. 202.
95. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 239.

Nu a fost judecat sau executat nici un evreu fugit din Transnistria sau intrat clandestin în țară. (…) Nu numai noi am procedat la deportări şi ruşii au deportat, în 1942, toată populația germană din regiunea Volga şi, în 1945, toată populația tătară din regiunea Crimeea."[96]. Ca răspuns la acuzațiile privind deportarea țiganilor, acuzatul a declarat: „Din cauza camuflajului, populația era terorizată de bande de țigani înarmați, care jefuiau şi comiteau crime. Atunci, am hotărât să deportăm țiganii care aveau la activ crime sau mai mult de trei jafuri." În ceea ce priveşte învinuirea ca ar fi provocat „dezastrul economiei naționale", inculpatul s-a apărat: „În august 1944, am lăsat în Banca Națională a României 23 de vagoane de aur, cu 7 vagoane mai mult decât era în septembrie 1940."[97].În legătură cu crimele cu caracter antisemit şi politic, mareşalul Ion Antonescu a răspuns: „Dacă nu eram eu, nici un evreu şi nici un comunist nu mai era azi în viață!"[98] Toate justificările erau zadarnice, sentința era hotărâtă de Stalin.

La 17 mai 1946, Tribunalul Poporului a pronunțat sentința nr. 17 prin care mareşalul Antonescu şi şapte colaboratori au fost condamnați la moarte (prof. univ. Mihai Antonescu, generalul Constantin (Piky) Vasiliu, prof. univ. Gheorghe Alexianu, generalul Constantin Pantazi, Radu D. Lecca şi Eugen Cristescu). Recursul înaintat de mama mareşalului şi de avocații săi a fost respins. Ultima şansă de comutare a pedepsei era cererea de grațiere, înaintată regelui Mihai I. Conform Constituției din 1923, nici un act al regelui nu putea avea tărie fără semnătura unui ministru, de aceea, cererile de grațiere au fost înaintate ministrului Justiției, Lucrețiu Pătrăşcanu, ca, după avizare, să le prezinte regelui. După consultări cu prim-ministrul Petreu Groza, Lucrețiu Pătrăşcanu a înaintat regelui următorul raport: „În numele şi din însărcinarea guvernului, am onoarea a propune Majestății Voastre, pentru înalte rațiuni de stat, respingerea cererilor de grațiere făcute de Mihai Antonescu, Ioan Antonescu, Constantin (Piky) Vasiliu, Gheorghe Alexianu şi comutarea în muncă silnică pe viață a condamnaților Constantin Pantazi, Radu D. Lecca şi Eugen Cristescu. Guvernul îşi îngăduie să solicite Majestăți Voastre aprobarea în întregime a acestui raport având în vedere necesitatea satisfacerii marilor interese ale țării noastre." Drept urmare, regele nu putea hotărî grațierea decât aşa cum a hotărât guvernul prin ministrul său de Justiție. Pentru a avea o justificare în viitor, Lucrețiu Pătrăşcanu a anexat la dosar lista semnată de Petru Groza în care el stabilea cine să fie executat şi cine grațiat. În jurnalul său, generalul Constantin Sănătescu nota că regele le-ar fi comutat pedeapsa capitală celor şapte condamnați, dar sovieticii s-au opus[99]. Mareşalul Ioan Antonescu şi ceilalți trei au fost executat prin împuşcare la 1 iunie 1946, în puşcăria Jilava, în Valea Piersicilor. A doua zi, ar fi împlinit 64 de ani.

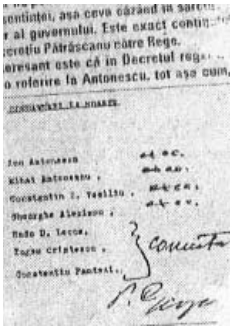

96. Mavrodin, *op. cit*, p. 207.
97. Idem., p. 201-213.
98. Idem., p. 207.
99. Constantin Sănătescu, *Jurnal*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1993, p. 226.

Regimul Antonescu nu poate fi considerat un regim fascist pentru că nu avea o ideologie comparabilă, mareşalul Antonescu a dus o politică a „răului minim", un fel de „petainism"[100].

19 noiembrie 1946. Alegeri „alese". Deşi se convenise ca alegerile parlamentare să aibă loc în cursul verii, guvernul comunist le-a fixat la 19 noiembrie 1946, pentru a prelungi perioada de intimidare prin teroare a adversarilor politici. În toată țara, țărăniștii şi liberalii erau agresați sau arestați pentru învinuiri false, s-au comis numeroase crime, toate cu „autori necunoscuți", iar mitingurile electorale erau întrerupte, în mod violent, de bande de comuniști. Cei vizați nu erau trecuți în listele de alegători sau de candidați. La Topoloveni, liderul țărănist Ion Mihalache a fost exclus, în mod ilegal, din lista electorală. În campania electorală, presiunea politică asupra partidelor istorice era exercitată şi din interior, în cazul P.N.L., gruparea P.N.L. Tătărescu, la 29 aprilie 1946, anunța că va participa la scrutin pe liste comune cu Blocul Partidelor Democratice (B.P.D.)[101]. Înființat la 19 februarie 1946, Frontul Democrat Universitar a reunit, în mod oficial, studenții cu simpatii politice față de partidele de stânga[102].

La Piteşti, la o adunare electorală a țărăniștilor din **9 august 1946**, un grup de sondori veniți de la Târgovişte, înarmați cu bâte, răngi şi pistoale, au atacat în plină stradă, pe manifestanții paşnici, provocând doi morți (avocatul Gheorghe Mihai din comuna Vâlsăneşti şi învățătorul Tică Popescu, din comuna Broşteni) şi 16 răniți, între care Nicolae Penescu, secretar general al P.N.Ț. şi învățătorul Constantin Amzărescu din comuna Gliganu. Atacul terorist a fost condus de sondorul Mihai Dorobanțu, ulterior promovat colonel de Securitate şi comandant al puşcăriei Aiud. În comuna Oarja, a doua comună ca număr de locuitori din județul Argeş, comuniştii nu au organizat o secție de votare, ştiind că majoritatea alegătorilor votau cu țărăniştii. Oamenii era nevoiți să voteze la Depoul C.F.R. din Piteşti, la 13 kilometri depărtare. Orjenii au venit în număr mare la vot, pe jos, călări sau cu căruțele, dar muncitorii comuniști nu i-au lăsat, în mod violent, să voteze. În situația creată, trei-patru sute de orjeni s-au îndreptat paşnic spre Prefectură, să reclame la Comisia Electorală. La Monumentul Independenței din Bulevardul Regina Elisabeta (azi Republicii), au fost opriți de polițiști, fiind acuzați de „tulburarea ordinii publice". Cinci dintre ei au fost arestați ca „instigatori", judecați şi condamnați între 3 şi 5 ani detenție. Despre corectitudinea finalizării procesului electoral, piteşteanul Neacşu Nicolae, de 75 de ani, ne-a mărturisit: „Eram elev la Şcoala de Ucenici din Piteşti şi în seara de 18 noiembrie 1946, eu, cu 7-8 colegi cu "origine socială sănătoasă", am fost duşi de domnul diriginte în Cazinoul din Grădina Publică (azi demolat) şi puşi să ştampilăm buletine de vot pe pătratul cu "soarele", semnul comuniştilor. Nu ştiu câte am ştampilat până dimineața, da' ne dureau mâinile. Domnul diriginte ne-a pus să jurăm că nu vom spune la nimeni ce am făcut şi vreme de 50 de ani, de frică, n-am spus.

100. Scorpan, 1997, p. 546.
98. Nedelea, *op.cit.*, p. 60.
102. *Ibidem.*

Pentru acea muncă am fost răsplătiți: unuia, o căciulă, altuia, un palton şi mie mi-a dat o pereche de bocanci de soldat".

Comuniştii au pregătit, pentru această campanie electorală, 6.000 de propagandişti speciali, au difuzat 4.189.000 exemplare de broşuri de propagandă, 6.673.000 de lozinci afişate, 8 milioane de caricaturi, au prezentat spectacole 800 de echipe de teatru, 397 echipe artistice, 779 de coruri, 253 de fanfare şi distribuire a 500.000 de insigne cu inscripția B.P.D. (Blocul Partidelor Democratice)[103]. Cu toate aceste eforturi materiale incredibile, rezultatul real al scrutinului a fost net în favoarea opoziției, în special a țărăniştilor, 79,86%, dar cifrele oficiale au fost inversate, Blocul Național Democrat (comunist) reuşind o „victorie zdrobitoare împotriva burghezo-moşierimii reacționare". Toți observatorii străini, occidentali, acreditați în România estimau ca rezultate reale un procent de 75%, obținut de P.N.L. şi P.N.Ț. Prin teroare şi fraudă, comuniştii au obținut 347 de deputați (84%) din totalul de 414, în Adunarea Națională. Partidele democrate au contestat rezultatul alegerilor care nu au fost nici libere, nici corecte, dar în zadar. Reprezentatul diplomatic S.U.A. la Bucureşti, Burton Berry a protestat la anunțarea oficială a rezultatelor alegerilor din noiembrie 1946. Petru Groza, primul ministru i-a răspuns: „Când anglo-americanii au acceptat decizia de la Moscova, ei se gândeau la alegerile libere din Anglia sau America, în timp ce ruşii de gândeau la alegerile libere din Rusia"[104]. În perioada 1948-1965, alegerile parlamentare erau câştigate de P.C.R. cu cca. 93% din voturi. În epoca Ceauşescu, scrutinul electoral era favorabil partidului unic aproape de unanimitate, până la 99,9% (1980)[105].

Colectivizarea. La 14 noiembrie 1946, la o adunarea electorală a preoților, Gheorghe Gheorghiu-Dej a calificat drept „neroade, absurde şi chiar criminale, afirmațiile că guvernul s-ar gândi să înființeze colhozuri"[106]. Aplicate încă din 1945, cotele agricole obligatorii au fost majorate în 1949. De obicei, acestea depăşeau producțiile obținute, iar țăranii trebuiau să plătească diferența în bani, în termen de 24 de ore. În caz de neplată, erau condamnați pentru sabotarea economiei naționale. Nepredarea cotelor se pedepsea cu muncă silnică între 5 şi 15 ani şi amendă de la 50.000 la 200.000 lei, conform Decretului nr.183/30 aprilie 1949[107]. Țăranul Manea Nicolae din Brădet-Argeş şi-a notat toate cotele date la stat în perioada comunistă: 72 de juncani, 43 de porci, 225 de oi, 9.100 litri lapte, 85 kg. lână şi 6.300 litri de țuică[108].

În perioada **1945-1964**, **numărul proceselor politice se ridică la 134.150** în care au fost implicați cel puțin 549.400 de persoane[109], iar numărul deținuților politici depăşeşte un milion.

103. Victor Frunză, *op.cit.*, p. 255.
104. Dennis Deletant, *op.cit.* , p. 71.
105. Georgescu, Vlad, *op. cit.*, p. 260.
106. Marin Nedelea, *op.cit.*, p. 66.
107. *Dosarele Istoriei,* 2003, nr.1, p. 16.
108. Evidența a fost consultată de Dr. Zicu Ionescu în 2002.
109. Dennis Deletant, *op. cit.,* p. 105.

În **1947**, se stabilea, prin lege, că vârsta maximă de activitate pentru membrii clerului este de 70 de ani. Astfel, au fost înlocuiți 5 mitropoliți şi 12 episcopi. În acelaşi timp, se instituia controlul statului asupra alegerii episcopilor[110].

Realitatea politică românească era cunoscută şi în Țările Occidentale care au semnat la **10 februarie 1947**, Tratatul de Pace cu România, dând un gir de legitimitate guvernului şi parlamentului, instituții despre care declaraseră, anterior, că nu erau reprezentative. La **Conferința de Pace de la Paris (septembrie-octombrie 1947)** delegația română a solicitat acordarea statutului de țară cobeligerantă cu Aliații României, în baza contribuției sale la victoria finală. Delegația sovietică s-a opus, deşi pierderile umane şi materiale suferite în războiul antihitlerist, ne situau pe locul patru, înaintea Franței şi Italiei. Tratatul a fost semnat la 10 februarie 1947 şi a recunoscut nulitatea Dictatului de la Viena, Transilvania de Nord revenind în granițele firești, dar Basarabia, Bucovina de Nord şi Ținutul Herța au rămas sub ocupație sovietică şi Sudul Drobogei, sub stăpânire bulgară. Cu toate acestea, la 5 aprilie 1947, Adunarea Deputaților i-a conferit titlul de cetățean de onoare al României lui I.V.Stalin, iar V. Molotov a devenit cetățean de onoare al Clujului. Lui Vâşinski i-a fost decernat ordinul „Carol I", în grad de cavaler, cu mare cruce[111].

1947. După semnarea păcii, a fost desființată Comisia Aliată de Control, dar situația nu s-a schimbat, au urmat chiar mai multe arestări. Clauzele politice din tratat erau atât de imprecise, încât guvernanții comuniști putea interpreta sintagma ca „organizație de tip fascist" şi „criminal de război", oricât de arbitrar doreau.

La **20 martie 1947** au fost **arestați 315 membri ai partidelor din opoziție şi la 4 mai, alți 600**. În această situație, vice-prim ministrul Tătărăscu a trimis un memoriu propriului guvern în care solicita ca: „Arestările trebuie să înceteze pentru a se risipi atmosfera de nesiguranță (…) Trebuie să se acționeze numai împotriva celor care încalcă legea. (…) Toate persoanele deținute ilegal trebuie să fie eliberate." . Memoriu a fost ignorat, iar campania de distrugere a partidelor istorice a continuat. Arestările se făceau în baza ordinului ultrasecret nr. 50.000/1947. Nu s-a păstrat nici un exemplar al acestui document[112].

Din **mai 1947**, prin legea pentru organizarea armatei se hotăra **„sovietizarea" armatei regale române**. Comandanții departamentelor şi comandamentelor militare au fost înlocuiți, în vederea îndepărtării regelui Mihai I, întrucât armata avea un cult monarhic[113].

La **2 iunie 1947**, N.K.V.D. emite 45 de directive secrete privind organizarea postbelică a statelor europene din orbita sovietică. (vezi Anexa nr. 3)

110. Idem., p. 77.
111. Victor Frunză, *op.cit.,* p. 170-171.
112. Idem*.,* p. 71,72 şi 92.
113. Scorpan, 1997, p. 556.

Documentul „Strict secret" este cunoscut sub denumirea de „Directivele de bază ale N.K.V.D. pentru țările din orbita sovietică K-AA/CC 113, cu indicația NK/003/47". A fost descoperit în seiful lui Borislav Beirut, fost președinte la Poloniei (1945-1952) și făcut public abia în 1981[114]. Până în 1992, cu excepția României, în toate statele foste comuniste prezența documentului a fost confirmată oficial în arhive[115].

14 iulie 1947. Incidentul Tămădău. Liderii țărăniști au fost atrași într-o cursă de agenții N.K.V.D., conduși de Pantelimon Botnareko și Alexandru Nicolski. Înscenarea este cunoscută sub denumirea de fuga de la Tămădău. La 14 iulie 1947, conducătorii P.N.Ț. au fost arestați pe aerodromul Tămădău. La 18 iulie, Silviu Brucan scria în "Scînteia": „Focul indignării, ajuns în sufletul maselor populare, nu se va stinge până când dușmanii refacerii economice, ai libertății poporului și independenței naționale nu vor fi nimiciți!". La 29 iulie, Adunarea Deputaților a adoptat moțiunea de dizolvare a P.N.Ț. Desființarea P.N.Ț. a fost hotărâtă prin legea nr. 289/18 august 1947. Procesul liderilor țărăniști a avut loc în perioada 29 octombrie -11 noiembrie 1947. Tribunalul Poporului i-a acuzat de „crimă de complot împotriva siguranței statului" și „crima de trădare națională" prin sentința nr. 1.988/1947. Cei 19 Liderii țărăniști au fost acuzați de conspirație, împreună cu spioni americani, în vederea organizării unei insurecții armate în România[116]. Între cei 17 condamnați se aflau mușceleanul Ion Mihalache și argeșanul Nicolae Penescu. Pedeapsa președintelui P.N.Ț, Iuliu Maniu însumează 154 ani de muncă silnică, inclusiv plata în avans a cheltuielilor de înmormântare. A fost exterminat, în vârstă de 80 de ani, în pușcăria Sighet, în ziua de 5 februarie 1953.

În **septembrie 1947**, ministru de externe Tătărăscu a fost obligat să demită câteva sute de membri ai corpului diplomatic, considerați pro-occidentali[117].

Tot în luna septembrie a anului 1947 s-au introdus **cartelele pentru aprovizionarea salariaților cu îmbrăcăminte și încălțăminte**[118].

La **24 noiembrie 1947, legea de organizare a mecanismului judiciar** este promulgată și stabilea „alegerea magistraților, numiți asesori populari, nominalizați de partid". Ei erau instruiți, câteva luni, în domeniu judiciar și hotărau definitiv sentințele. Față de această inovație, Lucrețiu Pătrășcanu, ministru de Justiție, declara: „Incluzând reprezentanții aleși ai clasei muncitoare printre judecătorii din tribunale, justiția a devenit cu adevărat justiție populară"[119]. O secvență edificatoare privind noua justiție și principiul de stabilire a vinovăției cetățenilor ne-a oferit un anchetator al lui George Tomaziu, nepotul lui George Enescu, arestat în 1949[120].

114. Vezi Anexa nr.1
115. *Internaționala terorismului communist,* în revista *Memoria*, 1993, nr.8, p. 76-88.
116. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 274-275.
117. Dennis Deletant, *op. cit.*, p. 72.
119. Idem., p. 76.
119. Dennis Deletant, *op.cit.*, p. 75.
120. George Tomaziu, *Jurnalul unui figurant*, Editura Univers, București, 1995, p. 173.

La afirmația lui Tomaziu că, la universitate a învățat că este mai bine să laşi liber un om vinovat decât să întemnițezi zece suspecți nevinovați, anchetatorul i-a răspuns: „Aceea era justiția burgheză şi de aceea s-a prăbuşit sistemul burghez. În comunism, lucrurile stau exact invers. Ca nu cumva să ne scape vinovatul printre degete, mai bine îl întemniţăm, împreună cu ceilalți nouă suspecți!"[121]

La **7 noiembrie 1947**, Tătărescu şi ceilalți liberali au fost înlăturați din guvern.

La **12 noiembrie 1947**, Regele Mihai I a plecat la Londra, ca să participe la căsătoria viitoarei regina Elisabeta a Regatului Unit al Marii Britanii şi al Irlandei de Nord. În lipsa şi fără consultarea regelui, guvernul Groza a numit pe Ana Pauker, ministru de Externe, pe Vasile Luca, ministru de Finanțe. La 23 decembrie 1947, Emil Botnăraş a fost impus ca ministru de Război.

P.N.L. şi-a suspendat activitate politică la 17 noiembrie 1947. Liderii liberali au fost totuşi arestați mai târziu.

30 decembrie 1947. Abdicarea forțată a regelui Mihai I. Ultimul obstacol major în calea dictaturii comuniste rămăsese monarhia constituțională, instituție care se bucura de încrederea şi simpatia a 90% din populație. În planul secret de comunizare a României, întocmit de sovietici la 5 martie 1945, la punctul 8, se prevedea înlocuirea monarhiei. Decizia ca Regele să fie forțat să abdice a fost luată la 23 septembrie 1947, la Conferința Partidelor Comuniste de la Varşovia. La 29 decembrie 1947, Regele Mihai I era la Sinaia. Groza l-a invitat telefonic să vină la Bucureşti, împreună cu Regina Mama Elena, pentru discutarea unor probleme importante. Majestățile lor au sosit a doua zi, la ora 12, la Palatul Elisabeta, unde erau aşteptate de Groza şi Gheorghiu-Dej. Citățm primele fraze cu care Groza s-a adresat Regelui: „Majestate, a sosit momentul să punem capăt monarhiei. Suntem supuşi unor mari presiuni din afară. Este voința lor să părăsiți România". Regele a răspuns ferm: „Nu dumneavoastră sunteți cel care hotărăşte dacă trebuie sau nu să plec. Asta poporul o va hotăra, poporul care a plebiscitat inaugurarea monarhiei în 1866". Unul dintre răspunsurile lui Petru Groza este acesta: „Țara a fost învățată să vă iubească. De acum o să o învățăm să ne iubească pe noi!" După discuții penibile, Groza a pus în fața regelui Actul de Abdicare, imprimat cu sigiliul regal, a lăsat să se vadă pistolul, i-a acordat 30 de minute timp de gândire şi 1-a amenințat cu declanşarea războiului civil. Regele fusese anunțat că Garda Regală era dezarmată, telefoanele întrerupte şi Palatul înconjurat de trupe din Divizia „Tudor Vladimirescu"[122]. În aceste condiții de presiune şi şantaj, Regele a semnat actul de abdicare.

În aceeaşi zi, la ora 19, a fost convocată Adunarea Națională, parlamentul fiind în vacanță. În prezența mai multor figuranți decât parlamentari, s-a votat în unanimitate Legea nr. 365/1947, prin care regatul României devenea Republica Populară Română, în prezidiu a fost aleşi, printre alții, Mihail Sadoveanu, Ştefan Voitec şi muşceleanul Constantin Parhon.

121. Dennis Deletant, *op. cit.*, p. 70.
122. Scorpan, 1997, p. 544.

Iluştrii jurişti, între care Eleodor Focşăneanu, din New York, consideră că legea nr. 365/1947 este anticonstituțională, nulă şi neavenită, pentru că Parlamentul nu avea calitatea să modifice Constituția în vigoare. Potrivit Constituției din 1923, forma de guvernământ era monarhia constituțională. Numai o adunare constituantă putea să modifice constituția[123]. Istoricul român Ghiță Ionescu, de la Universitatea din Oxford, consideră că forțarea abdicării regelui Mihai I a fost un „viol istoric"[124].

Deşi comuniştii susțin că regele a părăsit România de bunăvoie, în 1951, propaganda comunistă românească anunța că: „Un succes de însemnătate istorică a P.C.R.-ului a fost lichidarea monarhiei din România, prin *alungarea* de pe tron a Hohenzollern-ilor, aceşti vampiri şi călăi ai poporului!"[125]. Pe 3 ianuarie 1948, familia regală şi suita sa a părăsit țara. A fost avertizați să nu facă declarații privind modul în care s-a impus abdicarea Regelui Mihai I. În martie 1948, la Londra şi apoi la New York, Regele Mihai I a prezentat public condițiile în care a fost obligat să abdice. Ca urmare, la 22 mai 1948, guvernul Groza a ridicat cetățenia română familiei regale de România, pentru „purtări potrivnice față de țară"[126]. Şi această lege era anticonstituțională. În Constituție se prevedea că „cetățenia română nu poate fi retrasă aceluia care a dobândit-o prin naştere".

În 1948, ziua națională a fost mutată de la 10 mai, la 23 august. 10 mai- ziua independenței (1877) şi a monarhiei (1881); 23 august - ziua loviturii de stat şi a începutului ocupației sovietice (1944).

Instaurarea dictaturii totalitare în România. La 4 februarie 1948, Tratatul de prietenie, colaborare şi asistență mutuală dintre U.R.S.S. şi R. P. Română a fost semnat la Moscova. Delegația română condusă de dr. Petru Groza a fost primită cu o zi înainte de Stalin. În timpul acestei întrevederi s-a discutat posibilitatea construirii canalului Dunărea - Marea Neagră. Prin acest tratat ne-au fost luate insulele de pe Brațul Chilia şi Insula Şerpilor care nu erau incluse în Tratatul de Pace de la Paris din 10 februarie 1947. Un protocol anexă al tratatului menționa că aceste insule au fost ocupate de Armata Roşie în toamna anului 1940, potrivit acordului româno-sovietic din 28 iunie 1940 (n.n. acord care nu a fost convenit niciodată între părți). V. Molotov a prezentat acest tratat ca fiind „efectul lichidării tuturor chestiunilor litigioase cu privire la granița comună"[127]. Tratatul a avut şi o clauză umanitară. Prizonierii români din U.R.S.S. urmau să fie repatriați până în anul 1951. Repatrierea s-a încheiat oficial abia în anul 1956[128].

Cei care au refuzat să se înscrie în diviziile de voluntari organizate sovietici din 1943 şi care au fost repatriați erau imediat arestați şi încarcerați.

123. Dennis Deletant, *op. cit.*, p. 73.
124. *Ibid.*, p. 72.
125. ***, *30 de ani de luptă a P.C.R.1921-1951.* Editura P.M.R., Bucureşti, 1951, p. 106.
126. H.C.M. nr. 792/1948, *passim.*.
127. Florin Constantiniu, *Tratatul de prietenie româno-sovietic,* supliment *Aldine,* p. IV, cotidianul *România Liberă*, 29 aprilie 2005.
128. Victor Frunză, *op. cit.,* p. 337-338.

După ce în 1947 s-a înfiinţat Institutul de studii româno-sovietice, în 1948 a luat fiinţă Muzeul româno-rus şi Institutul „Maksim Gorki".

La **3 aprilie 1948, Planul „Marshall"** a intrat în vigoare „(…) împotriva foametei, sărăciei, disperării şi dezordinii. Orice guvern care doreşte să ia parte la reconstrucţie, va beneficia de întreaga cooperarea guvernului S.U.A.". U.R.S.S. impune statelor satelite să refuze participare la planul „Marshall". Sovieticii nu erau de acord cu controlul utilizării fondurilor de către ţara donatoare[129].

21-23 februarie 1948. Congresul de unificare al P.C.R. cu P.S.D. sub titulatura **Partidul Municitoresc Român** (P.M.R.) Secretar general al Comitetului Central fiind ales Gheorghe Gheorghiu-Dej.

24 februarie 1948, demnitarul comunist Lucreţiu Pătrăşcanu a fost destituit din funcţia de ministru al Justiţiei şi **arestat sub învinuirea de fugă în exil** în august. Lichidarea lui Pătraşcanu a fost rezultatul alianţei lui Dej cu Ana Pauker şi Bodnăraş. Pentru a-şi atinge scopul, a inventat incidentul de la Cluj (1946) şi tentative de fugă în Franţa (1949). În 1945, Pătrăşcanu negociase în secret cu liderii P.N.Ţ. În 1947, după incidentul Tămădău, se temea de implicarea lui în procesul Maniu. Pătraşcanu i-a legătura cu pilotul Zaharia în vederea organizării zborului. Pilotul a raportat lui Botnăraş. A fost arestat şi anchetat dur vreme de cinci ani. În instanţa de judecată, Pătrăşcanu declara. „Iată ce scursuri ale istoriei sunt aduşi ca martori împotriva mea!" (n.n. se referea la Gh. Tătărăscu). În ultimul său cuvânt Lucreţiu Pătrăşcanu a spus: „ Nu am nimic de adăugat, decât să scuip pe acuzele care mi-au fost aduse!". A fost condamnat la moarte şi executat la 17 aprilie 1954[130].

La **27 februarie 1948**, guvernul **Groza revizuieşte Codul Penal**, copiind multe concepte din cel sovietic. Se introduc denumiri de delicte noi precum: „agitaţie şi propagandă contrarevoluţionară", „uneltire contra ordinii sociale". Drept urmare, până la sfârşitul anului, au fost arestate peste 4.400 de persoane. În aceeaşi lună, 2.522 de avocaţi au fost excluşi din barouri şi, ulterior, mulţi dintre ei au fost arestaţi. Din totalul de 87 de avocaţi, în fostul judeţ Argeş, au fost privaţi de dreptul de liberă practică 48 de avocaţi[131]. După alegerile din 28 martie 1948, Parlamentul s-a numit Marea Adunare Naţională, până în decembrie 1989.

În **27 martie 1948, Patriarhul Nicodim a murit**. Se pare că a fost otrăvit lent, pentru că ar fi refuzat să facă parte dintr-un consiliu, după abdicarea regelui Mihai I[132].

28 martie 1948. Alegeri parlamentare. Toate mandatele au fost câştigate de Frontul Democratic Popular. S-a deschis seria alegerilor care vor fi câştigate cu procentaje de aproape 100%.

La **13 aprilie 1948** s-a votat **noua Constituţie**, formulată după constituţia stalinistă (bolşevică) din 1946.

129. Alexandru Stroe, *Planul "Mashall",* p. IV, cotidianul *România Liberă*, 10 iunie 2005.
130. Idem., p. 192; Bocşan-Leu, 2001, 279
131. Titică Predescu, *Istoria Baroului Argeş,* Editura R.A.O., Bucureşti, 2003, p. 147-148.
132. Alexandru Şavran, *Expulzarea,* revista *Memoria,* 1995, nr.15, p. 72; Ioniţoiu, 1995, p. 112.

Statul era definit astfel: „democrat popular, ca rezultat al luptei duse de popor împotriva fascismului, imperialismului şi reacţiunii". Toate discursurile lui Gheorghe Gheorghiu-Dej au constituit o tiradă continuă împotriva adversarilor politici.

În **1948** s-au desfiinţat **liceele militare**.

În **1948**, primăvara, la Bumbeşti-Livezeni şi Salva-Vişeu s-au organizat **primele şantiere naţionale**. În vacanţă, elevii şi studenţii lucrau ca voluntari, „la chemarea partidului".

În **mai 1948**, la **puşcăria Piteşti**, **deţinuţii au declanşat o revoltă**. Ei cereau creşterea raţiei alimentare. Li s-au făcut promisiuni. Fostul senator liberal de Argeş Dumitru Alimăneşteanu a condus negocierile şi revolta a încetat fără victime. Doar 39 de deţinuţi din grupul de iniţiatori au fost transferaţi la puşcăria Gherla, consideraţi elemente periculoase. În 1953, la puşcăria Gherla a izbucnit o revoltă, soldată cu trei morţi şi cu mai mulţi răniţi. Un deţinut a stat cu glonţul în picior până la eliberare ca să nu se afle că a făcut parte dintre protestatari[133].

În **1948**, în cea mai mare parte a zonelor muntoase ale României, sunt organizate **grupuri armate de rezistenţă anticomunistă**. Amintim numele conducătorilor unor grupuri importante: în munţii Făgăraş, Ion Gavrilă-Ogoranu, în munţii Mehedinţi, Nicolae Trocan, în munţii Banatului (Col.Uţă, Mr. Dabija, Spiru Blănaru), în munţii Apuseni (Teodor Şuşman, Alexandru Dejeu), în munţii Vrancei (fraţii Paragină), în munţii Arnota (Gh. Pele), în Oltenia (generalul Gr. Carlaonţ), în Dobrogea (fraţii Fudulea, Gogu Puiu). În Basarabia a existat o mişcare de rezistenţă împotriva ocupaţilor sovietici, fiind folosite atât acţiunile cu caracter paşnic, cât şi cele cu arma în mână. Tributul lor de chinuri şi de sânge a fost imens dar nu zadarnic. Ei au arătat lumii că românii sunt în stare să lupte, cu riscul vieţii, decât să accepte umilinţa, nedreptatea şi teroarea, fiind singurii luptători anticomunişti înarmaţi din ţările "lagărului socialist". În munţii Argeşului şi Muşcelului, au activat trei grupări: gruparea *Apostol* (valea Topologului), *Haiducii Muşcelului* (valea Râului Doamnei) – condusă, la început, de col. Gh. Arsenescu şi apoi de lt. Toma Arnăuţoiu şi gruparea *Şerban-Voican* (zona Godeni-Capu Piscului).

În anul **1948**, în Piteşti, a luat fiinţă organizaţia anticomunistă „**Casa Albă-Partizanii P.N.Ţ."**, formată, în majoritate, din elevi de la Liceul „Ion C. Brătianu". În iulie 1949, lucrătorii Securităţii au depistat-o şi la 2 septembrie 1959, prin sentinţa nr. 698/1950, cei 33 de inculpaţi au fost condamnaţi de Tribunalul Militar Craiova la pedepse între un an şi trei ani şi şapte luni[134]. Dintre luptătorii argeşeni şi muşceleni, 49 au fost ucişi în lupte, executaţi cu sau fără condamnare şi exterminaţi în timpul detenţiei. Membrii acestor grupări erau voluntari, nu urmăreau scopuri materiale şi proveneau din toate straturile sociale. *Haiducii Muşcelului*, ultima grupare de luptă anticomunistă din România este lichidată de trupele de Securitate în 1958, după un deceniu de rezistenţă armată.

133. Informaţii de la martor ocular Ion T. Dumitru, Piteşti.
134. Ion Ştefan, *Organizaţia Casa Albă,* în revista *Memoria,* 1997, nr.21, p. 127.

În anii '50, tribunalele militare au pronunțat sute de condamnări la muncă silnică (între 5-20 de ani) şi zeci de condamnări la moarte în cazul luptătorilor din munți, atât pentru cei cu arma în mână, cât şi pentru cei care i-au ajutat, sub diverse forme.

În **1948**, guvernul a extins **reformarea radicală a instituțiilor de bază ale societății asupra sistemelor de învățământ şi de justiție şi asupra instituțiilor de cult şi cultură**. S-a început cu desființarea Academiei Române prin decretul nr.76 din 9 iunie 1948. S-a constituit Academia R.P.R., subordonată guvernului, preşedinte de onoare a fost ales Constantin I. Parhon. Majoritatea academicienilor aleşi pentru merite de excepție în știință şi cultură au fost excluşi din noua academie şi arestați. Locul lor a fost ocupat de intelectuali obedienți față de regim. Academia de ştiințe şi Academia de medicină au fost desființate pentru că erau considerate inutile şi învechite. La propunerea lui Avram Bunaciu, ministru Justiției, guvernul condus de Petru Groza a dat decizia din 2 noiembrie 1948 prin care proprietățile Academiei Române, majoritatea primite prin donații testamentare, au fost confiscate şi date ministerului Afacerilor Interne (cele mai multe), ministerului agriculturii şi silviculturii. În județul Argeş, proprietatea agricolă şi forestieră din comuna Slobozia, donată Academiei Române, prin testament, de Ion Câmpineanu-Cantemir, a fost dată ministerului agriculturii şi silviculturii.

La **11 iunie 1948**, prin **Legea nr.119/1948 au fost naționalizate principalele mijloace de producție**: industriale, miniere, transporturi, bancare, hoteliere ş.a., fără despăgubirile cuvenite.

6 iulie 1948. Justinian Marina este ales Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (1948-1977).

La adunarea panortodoxă de la Moscova din **iulie 1948** s-a hotărât **„ofensiva" împotriva Bisericilor Catolice şi Greco-catolice**, fiind considerate „agenturi ale imperialiştilor". Delegația română a fost condusă de noul patriarh ales, Î.P.S.S. Iustinian Marina. Concordatul cu Vaticanul a fost denunțat la 17 iulie 1948[135]. Drept urmare, prin Decretul nr. 177/4 august 1948, Legea Cultelor Religioase din 1928, care garanta libertatea şi protecția pentru toate cultele, a fost modificată. Articolele 6 şi 7 din Decretul nr.177/1948 prevedeau că religia practicată trebuie să fie în armonie cu Constituția, securitatea internă, ordinea publică şi moralitatea generală. Art.13 prevedea că recunoaşterea legală a unui cult religios poate fi revocată ori de câte ori se consideră justificată. Conform Art. 32, preoții cu atitudini „antidemocratice" putea fi lipsiți de salariul asigurat de stat. Alegerea episcopilor era sub controlul statului, iar proprietățile cultelor religioase au fost naționalizate în cea mai mare parte. Instituțiile de învățământ eclesiatice au fost închise sau preluate de stat.

La **3 august 1948**, prin decretul nr.175/1948, se decide **reformarea învățământului de toate gradele, după model sovietic**. Esența noii legi a învățământului era constituirea unei bariere spre funcții de conducere a descendenților dușmanilor de clasă.

135. Ioan M. Botta, *Istoria Bisericii Universale şi a Bisericii Româneşti de la origini până astăzi,* ediția a II-a, Casa de Editură Viața Creştină, Cluj-Napoca, 2003, p. 483.

Singura latură pozitivă a reformei învățământului din 1948 o reprezenta gratuitatea învățământului. Şcoala medie a devenit de 10 ani, s-au introdus ca materii de studiu obligatorii limba rusă şi marxismul, religia şi limbile străine, clasice şi moderne au fost scoase din programele şcolare. Marxismul şi cursul scurt de istorie al P.C.U.S. erau obligatorii la examenele de stat ale studenților. Şcolile confesionale şi profesionale au fost desființate.

Cadrele didactice au fost „epurate" din considerente politice. Cei indezirabili nu au mai fost încadrați în învățământ. La admiterea în şcolile de toate gradele aveau prioritate copiii de muncitori, țărani săraci, mici funcționari şi meseriaşi din cooperativă. Copiii de „chiaburi" erau îndrumați în şcolile de meserii, iar copiii „criminalilor de război, spioni, trădători, fugiți din țară" nu era primiți în clase V-VIII, în şcoli medii şi universități. Mii de personalități româneşti ale ştiinței, culturii, artei au fost îndepărtate de la catedră şi au fost exterminate în puşcării sau în lagăre de muncă forțată. Menționăm câteva nume: Ion Lupaş, Anton Golopenția, Mircea Vulcănescu, muşceleanul Istrate Micescu, argeşeni Gheorghe Brătianu şi Constantin Zamfirescu-Cătească. Ion Petrovici, Constantin C. Giurescu, Nichifor Crainic, Radu Gyr şi argeşanul Florian Ştefănescu-Goangă au supraviețuit infernului concentrațional. Nume ilustre ale civilizației moderne româneşti au fost marginalizate complet, sfârşindu-şi zilele în izolare şi mizerie: Simion Mehedinți, Constantin Rădulescu-Motru, Lucian Blaga, Dimitrie Gusti ş.a.

O categorie specială de intelectuali este aceea a celor care au susținut, de la început, instaurarea regimului comunist (Mihail Sadoveanu, C.I.Parhon, Mihai Ralea ş.a.) şi a celor care au aderat la politica dictaturii proletariatului după anumite presiuni (Tudor Arghezi, George Călinescu, Tudor Vianu ş.a.)[136]. În baza directivelor N.K.V.D., în vara anului 1947, Mihai Roller, un istoric, ilustru necunoscut, a scris o istorie a României. Cartea cuprindea sute de falsuri, dintre care citățm: „La 27 iunie 1940, în urma înțelegerii dintre guvernele Uniunii Sovietice şi al României, Basarabia şi Nordul Bucovinei a fost eliberate şi astfel s-a lichidat conflictul teritorial care exista în urma intervenției contrarevoluționare a armatei române împotriva sovietelor"[137]. Prin legea învățământului din 1948, istoria României a fost confiscată şi falsificată, cartea lui Roller, „Istoria R.P.R." a devenit manual unic de istorie în şcolile medii (n.n. licee) şi s-a tipărit în milioane de exemplare. Tudor Arghezi aprecia manualul astfel: „Istoria lui Roller este mai valoroasă decât biblia". Roller a fost ales ulterior membru al Academiei Române (1952), iar mari istorici români, între care menționăm pe Constantin C. Giurescu, P. P. Panaitescu şi Gheorghe I. Brătianu au fost excluşi de la catedră, întemnițați şi chiar exterminați (Gheorghe I. Brătianu). Operele istoricilor români din perioada antebelică au fost interzise şi comentate astfel: „Istoria românilor scrisă de A.D.Xenopol şi Nicolae Iorga reprezintă a concepție antiştiințifică.

136. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 262.
137. Mihai Roller, *op. cit.*, p. 632.

Adevărata istorie poate fi alcătuită numai pe baza învățăturii lui Marx, Engels, Lenin şi Stalin"[138].

4 august 1948. Legea pentru regimul general al cultelor, prin care guvernului i se permite amestecul în cazul cultelor legal constituite. Preoții deveneau salariați de stat[139].

30 august 1948. Serviciul Siguranței Statului a fost reorganizat sub numele Direcția Generală a Securității Poporului – Securitatea[140] , prin decretul 221/30 august 1948. România devine, asemenea celorlate țări de democrație populară, stat polițienesc. Organizarea ca poliției politică, ca organ represiv, după model stalinist, a fost condusă de Emil Botnăraş. Primul director a fost agentul N.K.V.D., cu nume conspirativ „Pantiuşa", pe numele real Pantelimon Botnarenko, cu nume românesc de conjunctură Gheorghe Pintilie[141]. Directori adjuncți erau generalul maior Alexandru Nicolski şi generalul Vladimir Mazuru (Mazurov). Direcția Cercetări Penale era condusă de Mişa Dulgheru (Dulberger). Secțiile anexe se ocupau de controlarea corespondenței, ascultarea telefoanelor şi de filaj[142]. În 1950, efectivele Securității se ridicau la cifra de 5.000, iar în 1951 a crescut la 15.250 de angajați [143]. Activitatea Securității Poporului era supervizată de consilieri sovietici. Dintre cei 60 de ofițeri superiori de Securitate, 38 erau români, 14 evrei, 3 maghiari, 3 ruşi, 1 ceh şi un armean[144].

La conducerea Securității județului Argeş şi a regiunii Piteşti, în primele decenii postbelice, au fost coloneii Mihai Nedelcu, *Witing,* Mihuț, Paul Costandache, Mincu, Diță Gheorghe, frații Ion şi Constantin Micutelu şi ofițerii Marina (fost chelner în Bucureşti), Cârnu, Iordache, Fătuloiu, Nicolae Pleşiță, Bădicuț Tănase şi Zamfirescu, zis *Primărie* (țigan, fost frizer în Piteşti). Din corpul de gardieni al puşcăriei Piteşti, în deceniul '50, au făcut parte următorii: Mândruță, Ciobanu, Georgescu, Cucu, Oprea, Nistor şi alții. Între primele clădiri publice construite în Piteşti, după război, a fost sediul Securității, inaugurat în 1954. Puşcăria Piteşti nu mai prezenta destulă siguranță. La 8 iunie 1948, din ordinul lui Teohari Gerogescu, Primăria comunei urbane Piteşti trebuia să împrejmuiască clădirile puşcăriei Piteşti, construite în 1939, pe o lungime de 1.500 de metri, în termen de 10 zile.

138. Idem., p. 5.

139. Bocşan-Leu, 2001, p. 267.

140. În martie 1951, prin decretul nr.50, Direcția Generală a Securității Poporului a devenit Direcția Generală a Securități Statului şi la 20 septembrie 1952 s-a transformat în ministerul Securității Statului, independent de ministerul de Interne. Teohari Georgescu a fost înlocuit cu Alexandru Drăghici. Teohari Georgescu fusese ministru de Interne din decembrie 1944. În septembrie 1952, cele două ministere fuzionează, pentru ca în iulie 1956 să fie împărțite în două departamente, al Internelor şi al Securității. Alexandru Drăghici va rămâne ministru al Securității până în martie 1957 şi, până în 1965, ministru de Interne.

141. Georghe Pintilie, întrebat de un prieten de ce a fsot arestat un cunoscut comun, a răspuns:"Câți n-or fi cei pe care i-am arestat, numai pentru că am avut nevoie de casele lor!"(Dennis Deletant, *op. cit.*, p.170).

142. Dennis Deletant, *op. cit.*, p. 102.

143. Scorpan, 1997, p. 592.

144. Idem. p.114.

Toată cantitatea de cărămidă, aflată la fabricanţii Lică Petrescu şi Traian Dumitrescu din Găvana, a fost „blocată"[145]. După câteva luni, puşcăria Piteşti a devenit neîncăpătoare. Au fost evacuate câteva imobile din Bulevardul Elisabeta, nr. 96 (astăzi, Bd. Republicii) şi Strada Egalităţii, nr. 18, folosite, în mod special, ca spaţii de tortură şi detenţie temporară, până în 1955. Locatarii din casele vecine au fost mutaţi, ca să nu audă strigătele deţinuţilor. În locul acestora au fost aduşi lucrători din M.A.I.

La **9 octombrie 1948** sunt înfiinţate 7 tribunale militare.

21 noiembrie 1948. Epurarea P.M.R. Biroul politic al C.C. al P.M.R. hotărăşte verificarea activului şi a membrilor de partid. Această activitate va continua până în mai 1950, ducând la excluderea a 192.000 de membrii, consideraţi "elemente exploatatoare şi duşmănoase"[146].

La **1 decembrie 1948**, **Biserica Greco-Catolică (Biserica Română Unită) este „desfiinţată"**, prin Decretul nr. 358/1948. Acestă biserică dispunea de 2.498 de lăcaşuri de cult, o mitropolie, trei academii teologice şi mai multe şcoli secundare. Toate aceste clădiri au intrat în patrimoniul B.O.R. (de exemplu, mănăstirea Nicula-Cluj şi biserica din Ţebea)[147]. Aproape o treime din preoţi greco-catolici au fost întemniţaţi pentru că au refuzat să treacă la Biserica Ortodoxă. Zeci de preoţi şi şapte episcopi au preferat martirajul în puşcăriile comuniste. Biserica Catolică a fost tolerată, dar nu recunoscută. Episcopia Armatei a fost desfiinţată prin Ordinul nr. 946/22 august 1948[148]. Un bilanţ provizoriu al martirilor Bisericilor creştine din România ar avea următoarele date: 4 înalţi prelaţi ortodocşi şi 157 preoţi ortodocşi, 4 episcopi catolici şi 25 de preoţi catolici, 7 episcopi greco-catolici şi 16 preoţi greco-catolici. În Piteşti, casa parohială şi şcoala primară a Bisericii Catolice „Sf. Anton" au fost confiscate şi dărâmate. Până în prezent, Legea Cultelor din 1948 nu a fost modificată.

5-8 ianuarie 1949. R. P. Română a ratificat tratatul de constituire a **Consiliului de Ajutor Economic Reciproc** (C.A.E.R.), cu sediul la Moscova. Din acest consiliu făceau parte toyte statele est-europene, numite "democraţii populare".

15 ianuarie 1949- Introducerea pedepsei cu moartea. În premieră, în legislaţia românească, prin Legea nr. 16, s-a introdus pedepsa cu moartea pentru infracţiuni de ordin politic. Până atunci, pedeapsa capitală era interzisă, prin lege, pe timp de pace.

23 ianuarie 1949 - Direcţia Generală a Miliţiei. Miliţia înlocuia Poliţia şi Jandarmeria. În februarie 1949 s-au constituit trupele de Securitate. În 1951, aveau un efectiv de 1.956 de ofiţeri, 2.213 subofiţeri, 98 angajaţi civili şi 26.363 militari în termen. În 1953, trupele de Securitate însumau peste 55.000 de ofiţeri şi soldaţi, organizaţi în brigăzi şi echipaţi cu artilerie şi tancuri[149].

---

145. Arhivele Naţionale Istorice, Filiala Argeş, Fond Primăria Piteşti, Ds. nr.20/1948, f. 214.

146. Bocşan-Leu, 2001, p. 268.

147. Frunză, *op. cit.,* p. 326.

149. ***, *Armata şi Biserica*, Colecţia *Revistei de Istorie Militară*, Bucureşti, 1996, p. 177.

149. Dennis Deletant, *op. cit.*, p. 115.

La acea dată personalul Miliției era estimat la peste 40.000 de oameni[150]. Cadrul legal pentru acțiunile Securității şi ale Miliției îl constituiau noile legi care transformau opoziția față de regim în infracțiune. La 29 ianuarie 1949, se introduce pedeapsa capitală, pentru trădare şi sabotaj economic. La 12 august 1950, pedeapsa capitală se instituie şi în cazul celor care încalcă suveranitatea şi independența națională, pentru neglijențele muncitorilor care provocau catastrofe naturale, pentru furtul şi distrugerea echipamentelor militare, pentru complot împotriva statului şi pentru spionaj. Pedeapsa capitală se aplica şi în cazul trădării secretelor de stat în favoarea unei puteri străine, însă natura acestor secrete de stat nu era definită. Complotul împotriva securității interne şi externe a R.P.R. atrăgea pedeapsa capitală, dar nu era definit termenul de complot. Categoria „crimelor contrarevoluționare" era prevăzută în decretul nr. 83/1949, care stabilea pedepse de până la 15 ani muncă silnică pentru cei care se împotriveau exproprierii pământului, potrivit reformelor agrare.

În această perioadă, apare sistemul de informatori de tip sovietic. Procurorul general A. Vâşinski l-a folosit cu succes în procesele publice din Rusia sovietică, din anii '30 şi îi găsea următoarea justificare: „Miile de informatori dau procuraturii posibilitatea să reacționeze cu promptitudine." În România, numărul informatorilor depăşea, în 1948, cifra de 42.000, iar în 1988, cifra de 480.000. Numărul persoanelor care aveau fişe de urmărire atingea cifra de 7 milioane.

În anii **1949 şi 1950** a început o **campanie de distrugere a monumentelor de for public din România** (Bucureşti - statuia ecvestră Regelui Carol I, a Regelui Ferdinand, a lui Ion C. Brătianu; Piteşti – statuile ridicate în onoare lui Ion C. Brătianu, Vintilă Brătianu, Mihai Manoilescu, Crucea comemorativă a Schitului Buliga, Crucea Eroilor din primul Război Mondial din pădurea Trivale, Monumentul Eroilor Artilerişti a fost transformat în bust al lui Tudor Vladimirescu) şi de schimbare a denumirilor stradale (Piteşti – Bulevardele Regina Elisabeta şi Regele Ferdinand, devenite Republicii, strada Lascăr Catargiu, devenită George Dimitrov, apoi Crinului, strada Cazărmii, devenită Olga Bancic, strada I.C.Brătianu, devenită, 1 Mai, Parc Ştrand, devenit Vasile Roaită) a patronimelor instituțiilor şi chiar a numelor unor localităților (Braşov, devenit Stalin, Carmen Sylva (Eforie Sud), devenit Vasile Roaită, Oneşti, devenit Gheorghe Gheorghiu-Dej, Victoria, devenit Petru Groza). Armatei române i s-a interzis să defileze pe sub Arcul de Triumf, iar mormântul Eroului Necunoscut din parcul Carol I a fost strămutat la memorialul de la Mărăşeşti. Fresca neamului din Rotonda Ateneului Român, opera pictorului piteştean Costin Petrescu şi portretele domnitorilor români de pe frontispiciu au fost acoperite cu ghips. Cimitirul Eroilor din cel de-al doilea război mondial din apropierea oraşului Vaslui a fost dezafectat, arat şi crucile au fost arse. În anii '60 a fost demolat muzeul „Simu" şi casa memorială „Titu Maiorescu" din Bucureşti. În urmă cu trei ani, bustul reginei Maria, montat pe faleza în fața Cazinoului constanțean a fost găsit ascuns într-un perete fals şi se aşteaptă aprobări pentru repunerea pe soclul inițial.

150. Idem., p. 114-115.

La **7 februarie 1949** s-a înfiinţat **Comandamentul trupelor de Securitate**. În 1950 efectivele se ridicau la 65.000 şi în 1989, 23.370 [151].

În noaptea de **2-3 martie 1949**, în baza Decretului nr. 83/1949 s-a început **acţiunea de lichidare a „moşierilor" şi a „chiaburior"**. Peste 3.000 de familii au fost evacuate cu forţa din gospodării şi dislocate în alte localităţi. cu obligativitatea domiciliului obligatoriu. Ulterior, mulţi dintre ei au fost arestaţi şi exterminaţi. Decretul nr.83/1949 nu a fost publicat şi. prin urmare, nu are efect de lege. A urmat plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 martie 1949 care a hotărât începerea campaniei de colectivizare a agriculturii.

19-21 martie 1949. Se înfiinţează **Uniunea Tineretului Muncitor** (U.T.M.), formaţiune de tineret al P.M.R.

În perioada **25-27 martie 1949** a avut loc **prima conferinţă naţională a scriitorilor**. Prin fuziunea Societăţii Scriitorilor Români cu Societatea Autorilor Dramatici s-a creat Uniunea Scriitorilor, cu preşedinte de onoare, Mihail Sadoveanu şi preşedinte activ, Zaharia Stancu[152].

2 aprilie 1949. Naţionalizarea laboratoarelor de analize şi a depozitelor de medicamente.

În vara anului **1949**, autorităţile comuniste decid începerea **lucrărilor de construcţie a canalului de navigaţie Dunăre-Marea Neagră**. Forţa de muncă era asigurată prin mobilizarea a 20.000 de muncitori civili, a 18.000 de militari în termen şi prin înfiinţarea unor lagăre de muncă silnică în care erau 19.000 de deţinuţi politici. Regimul de lucru era supranormat, infernal, indiferent de sexul deţinutului.

La scurt timp după inaugurarea lucrărilor „Canalului Morţii", Gheorghiu-Dej declara: „grandioasa lucrare va fi mormântul reacţionarilor." În 1952, autorităţile decid sistarea lucrărilor la canalul Dunăre-Marea Neagră. Eşecul organizării şantierului şi al dotării cu utilaje a fost pus pe seama unor angajaţi, acuzaţi de sabotaj. Între aceştia s-a aflat şi ilustrul inginer câmpulungean Ovidiu Vasilescu-Colorado. Inculpaţii au fost judecaţi şi condamnaţi la moarte. Execuţia a avut loc la Constanţa, în ziua de 14 octombrie 1952[153].

Nu se cunoaşte numărul exact al deţinuţilor politici exterminaţi la Canalul Morţii. Majoritatea celor duşi să în lagărele de muncă forţată erau condamnaţi „administrativ", fără să fi fost condamnaţi în baza unei sentinţe judecătoreşti.

La **6 decembrie 1949**, în **puşcăria Piteşti**, în premieră europeană, s-a aplicat **„reeducarea prin tortură"**[154] a deţinuţilor politici. Ulterior, această campanie de spălare a creierelor este cunoscută sub denumirea de *Experimentul Piteşti*. În România, tortura sistematică în puşcării a fost introdusă prima dată de generalul Alexandru Nicolski la Suceava. Primul deţinut instruit de Nicolski a fost Eugen Ţurcanu.

151. Scorpan, 1997, p. 592.
152. Marin Nedelea, *op. cit.,* p. 87.
153. Ioniţoiu, 1995, p.74.
154. Reeducarea prin tortură a fost iniţiată de pedagogul sovietic A. Makarenko şi a fost aplicată pentru corecţia infractorilor minori.

Echipa lui Ţurcanu era formată, iniţial, din 9 deţinuţi şi a început să-şi desfăşoare „activitatea" în puşcăria Piteşti. Numărul tinerilor ucişi în timpul reeducării prin tortură este de 65, din care 30 în puşcăria Piteşti. Între aceştia s-a aflat şi studentul piteştean Paul Limberea. Din 1950, metoda a fost extinsă la Gherla, Ocnele Mari, Târgu Ocna şi Canalul Morţii. În vara anului 1952, experimentul a fost oprit în urma deconspirării lui (moartea medicului Ion Simionescu, iulie 1951, lagărul Peninsula, Canalul Morţii) şi a intervenţiilor diplomatice occidentale. În timpul anchetei celor 22 de deţinuţi torţionari, autorităţile comuniste le-au sugerat să declare în instanţă că au fost instruiţi de legionarii lui Horia Sima şi că personalul puşcăriilor nu avea cunoştinţă de faptele lor criminale, acţiunile lor aveau menirea de a compromite regimul comunist.

Chiar dacă li s-a promis eliberarea şi recompensarea cu grade superioare în structura poliţiei politice, deţinuţii au refuzat şi au declarat în instanţă, la procesul din octombrie 1954, că au fost instruiţi şi ajutaţi de cadrele M.A.I. şi au cerut să fie aduşi în boxa acuzaţilor şi ofiţerii superiori de Securitate care i-au instruit: generalii Nicolski, Keller, Dulgheru şi Jianu. La 10 noiembrie 1954, Tribunalul militar M.A.I., prin sentinţa nr. 32/1950 i-a condamnat la moarte pe cei 22 de inculpaţi pentru „crima de acte de teroare în grup şi crima de pregătire a crimei, de uneltire contra securităţii interne a R.P.R.". La 16 decembrie 1954, au fost executaţi 16 din cei condamnaţi în prezenţa colonelului sovietic Ilarie Sevcenco. Alţi doi au fost executaţi în 1955 şi pentru patru dintre condamnaţi sentinţa a fost comutată la muncă silnică pe viaţă, după ce au semnat declaraţii de colaborare. Au fost eliberaţi în 1964. Popa Ţanu, „adjunctul" lui Ţurcanu a ajuns secretar al Societăţii ştiinţifice medicale din Sibiu, iar Octavian N. Voinea a declarat în 1995: „Toate declaraţiile date pe timpul anchetei le-a semnat prin tortură, fără să le fi scris sau citit." În dosarul cauzei de la tribunal nu sunt consemnate declaraţiile martorilor şi nici ultimul cuvânt al acuzaţilor. După patru ani de anchete, la 16 aprilie 1957, au fost condamnaţi patru ofiţeri M.A.I. şi medicul puşcăriei Gherla, la detenţiei între 5 şi 8 ani.Lt. maj. Alexandru Dumitrescu, fostul director al puşcăriei Piteşti în timpul reeducării, a fost condamnat la 7 ani detenţie, dar a fost eliberat mult mai devreme. Mihai Marina (Iţicovici), ofiţer politic al puşcăriei Piteşti nu a fost inclus în proces, deşi era considerat „dirijorul" principal al echipei de deţinuţi-reeducatori de la Piteşti.

Bilanţul reeducării prin tortură, recunoscut în documentele M.A.I. este următorul: peste 50 de tineri, deţinuţi politici, au fost ucişi şi peste 1.000 au fost torturaţi, dintre care mai mult de o sută au rămas cu infirmităţi grave şi unii au înnebunit[155]. Tineri ucişi în timpul reeducări prin tortură nu sunt toţi trecuţi în evidenţa de stare civilă a primăriei şi nici toţi nu sunt înhumaţi în cimitirul „Sf. Gheorghe" din Piteşti. Se presupune că există gropi comune, fie în pădurea Trivale, fie în curtea puşcăriei de la Piteşti.

151. Silvia Colfescu (coord.), *Memorialul ororii.Documente,* Editura Vremea, Bucureşti, 1995, p. 761.

Mărturii privind reeducarea prin tortură au scris Dumitru Bacu, Grigore Dumitrescu[156], Ion Ioanid, Aristide Ionescu şi Nicu Ioniță. Un anchetator din Securitatea Piteşti, într-o criză de sinceritate, răcnea tortutând un deținut: „Bă, banditule, nu de sinceritatea noastră avem noi nevoie, ci de declarații aşa cum vrem noi, ca, mâine, istorie să se scrie după ele, aşa cum ne convine nouă!"[157]. Teroarea prin tortură se aplica de autoritățile comuniste şi în afara instituțiilor M.A.I. Se cunoaşte în amănunt cazul primarului comunei Oarja, din județul Argeş, Andrei Marin, zis Ciocănel, țigan potcovar. Îşi formase o echipă de şoc, din 7-8 membri de partid. Noaptea băteau şi batjocoreau „chiaburii" în sediul primăriei. Făceau jafuri şi violau femeile celor arestați sau fugiți din comună. Autoritățile comuniste i-au judecat şi condamnat ca „titoişti", simpatizanți ai regimului politic instituit în Iugoslavia de Iosif Broz Tito.

În **1949**, prin legea nr. 102/1949, **miilor de pensionari care dețineau teren agricol şi care aveau un angajat permanent li s-au anulat dreptul la pensie**. Între aceştia se aflau învățători, preoți, factori poştali şi foşti funcționari ai instituțiilor statului român din perioada interbelică, fără cazier şi fără trecut politic. Anularea dreptului la pensie era decisă în plan local de comisii raionale sau orăşeneşti formate din: secretar P.C.R. (preşedinte), un ofițer M.A.I., un reprezentant al Sindicatelor şi un judecător.

În **1949** este arestat Gheorghe Cristescu-Plăpumaru, primul secretar general al P.C.R. (1922-1924), pentru „deviaționism de dreapta". Deținut în lagărul de muncă silnică Capu Midia, declara: „Tratamentul la care am fost supus de Siguranța burgheză şi în închisorile din acea vreme, era „lux" în comparație cu cel aplicat aici de tovarăşii mei (n.n. comuniști)"[158].

În perioada mai **1949-1962**, au avut loc peste **100 de revolte țărăneşti** împotriva colectivizării, soldate cu morți, răniți şi deportări. Prima revoltă izbucneşte în comuna Roma, din județul Botoşani, în mai 1949, în apropiere de comuna Flămânzi, unde a izbucnit răscoala din 1907. S-a făcut uz de arme de foc din partea trupelor de Securitate. În județule Bihor şi Arad, în iulie 1949, 30 țărani au fost ucişi şi peste 150 de familii au fost deportate în zona Medgidia, după ce li s-a confiscat întreaga avere[159]. Țăranii aveau următoarea lozincă: „Vrem pâine, nu mălai şi pe Regele Mihai!". Cei mai mulți țărani arestați din județul Argeş, în anii colectivizării, sunt localnici din comunele Mozăceni, Negraşi, Slobozia, Cătеasca şi Ştefan cel Mare. Gheorghiu-Dej remarca faptul că „în numele luptei împotriva chiaburilor, peste 80.000 de țărani au fost trimişi în judecată şi cca. 30.000 au fost judecați în procese publice."[160]. Revoltele din Vadu Roşca (Vrancea) şi Mozăceni (Argeş), din ianuarie 1961, au fost reprimate de trupe de Securitate, comandate personal de Nicolae Ceauşescu.

156. Rămăşițele pământeşti ale lui Grigore Dumitrescu au fost reînhumate în august 2005 în comuna natală Cepari, județul Argeş, conform dorinței testamentare.
157. Potrivit mărturiei lui Aristide Ionescu, fost deținut politic.
158. Dennis Deletant, *op. cit.*, p. 147.
159. Sorin Mitu, *op. cit.*, p. 126.
160. Dennis Deletant, *op. cit.,* p.108.

La **6 ianuarie 1950** apare Decretul nr.6. Actul prevedea **trimiterea în lagăre de muncă a unor deținuți care erau apreciați de autorități ca „insuficient de reeducați"** [161]. De asemenea, tot prin decretul nr.6, se intenționa „reeducarea elementelor dușmănoase în vederea pregătirii și încadrării lor în viața socială" prin detenție în pușcării și lagăre de muncă. Drept urmare, în noaptea de 5-6 ianuarie 1950, „noaptea demnitarilor", au fost arestați 83 de iluștrii intelectuali și foști înalți oficiali români, între care 22 de foști membri ai Academiei Române, majoritatea septuagenari (Pan Halippa, Dumitru Caracostea, Dinu Brătianu ș.a). Gheorghiu-Dej, însoțit de directorul Securității Statului, Gheorghe Pintilie (fost Pantelimon Botnarenko) s-au dus la Petru Groza pentru a semna lista celor care urmau să fie arestați. Majoritatea celor arestați au fost încarcerați în pușcăria Sighetul-Marmației, cea mai apropiată de granița cu U.R.S.S., mai mult de jumătate au fost exterminați și aruncați în gropi comune, fără cruci, în cimitirul săracilor de la Cearda, la confluența Izei cu Tisa (Iuliu Maniu, Dinu Brătianu, Gheorghe Brătianu, Constantin Argetoianu, Mihail Manoilescu și preotul Ion Postelnicescu din Pitești).

În anii **'50**, în fostul parc "Carol I", s-a construit **mausoleul eroilor comuniști** în care au fost înhumați Gheorghe Gheorghiu-Dej și Petru Groza. După 1990, rămășițele lor pământești au fost transferate în cimitir. În curând, vor începe lucrări de restaurare în vederea amenajării aici a unui monument dedicat eroilor neamului.

La **14 ianuarie 1950** sunt înființate **„unitățile de muncă", în subordinea M.A.I**[162].

La **2 martie 1950**, col. Mihai Nedelcu, comandantul Direcției Regionale a Securității din Pitești, raporta la minister că „nu există legături între banda Arnăuțoiu și fostele partide politice și alte organizații subversive"[163].

În **aprilie 1950**, urmare ordinului nr.10.007, semnat de Alexandru Nicolski, general de Securitate, **zeci de foști luptători, majoritatea dobrogeni și deținuți în pușcăria Gherla, au fost executați în Pădurea Verde de lângă Timișoara**. În timpul transportării lor cu trenul, unii deținuți au fost uciși și aruncați din vagoane.

La **20 aprilie 1950**, legea nr.52/1950 prevedea **trecerea în proprietatea statului a unor imobile de locuit, fără despăgubiri, alese după criterii arbitrare**. În Pitești, Teodor Bachide, primarul orașului, hotăra lista celor expropriați. Până în 1989 au fost emise 7 legi, 66 de decrete, 10 hotărâri ale Consiliului de Miniștri (H.C.M.) și un ordin al ministerului Forțelor Armate pentru exproprierea unor imobile. Un bilanț efectuat în 1994, în baza deciziei nr. 8/8 ianuarie 1993, dată de guvernul Văcăroiu, se arată că totalul apartamentelor expropriate este de 400.533, dintre care 246.716 sunt în proprietatea statului și 153.817 au fost demolate.

161. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 90.
162. Scorpan, 1997, p. 592.
163. Voicu-Arnăuțoiu, *op. cit.*, p. 36.

La **26 mai 1950**, s-a stabilit un **nou regim de colectare a cotelor obligatorii**, în funcție de suprafața deținută, de condițiile naturale şi de fertilitatea solului[164].

La **6 septembrie 1950**, prin legea nr.5/1950, s-a adoptat **modelul sovietic de reîmpărțire administrativă a teritoriului**. Regiunile şi raioanele iau locul județelor şi plaselor, primării, sfaturi populare şi, mai apoi, consilii populare[165].

În **1950**, prin H.C.M. nr. 1.154, se stabileau **măsurile de deportare sau de fixare a domiciliului obligatoriu** pentru orice persoană care „prin opiniile sau faptele sale dăuna construirii socialismului"[166].

În contextul conflictului ideologic dintre Stalin şi Tito, la **17 iunie 1951**, în noaptea Rusaliilor, **din zona graniței cu Iugoslavia au fost deportate în Bărăgan, sub cerul liber, 40.320 de persoane considerate „periculoase"**. În 1956, li s-a permis întoarcerea acasă. Gospodăriile le erau însă devastate. Cele 11 sate nou înființate au fost repopulate cu deținuți politici, trimişi în domiciliu obligatoriu (Niculina Mihalache, Constantin Giurescu, Corneliu Coposu ș.a.). Este incorect faptul că aceste persoane sunt considerate strămutate şi nu deportate, pentru că ridicarea lor de la domiciliu s-a făcut din rațiuni politice şi nu din cauza unor calamități naturale (cutremure, inundații şi furtuni)[167].

În **1950**, se înființează **detaşamentele de muncă din cadrul forțelor armate**, formate din tineri „cu origine socială nesănătoasă", considerați de autoritățile comuniste „nedemni să îndeplinească serviciul militar sub arme".

În **1951**, în România, **procentajul de deținuți politici din totalul populației** este estimat la 1,2 % (cca. 200.000).

În **1951**, prin decretul nr.8/13 ianuarie 1951, **cei care dețineau gospodării individuale şi avea mai mult de 8 ha de teren erau obligați să predea cotă de lapte de vacă, bivoliță, oi şi capre, chiar dacă nu creşteau aceste animale în bătătură**.

Prin decretul nr.233/31 decembrie 1951 se stabilea **regimul cotelor de carne.**

În **25 septembrie 1952, s-a votat noua Constituție**. În articolul nr. 86 se stipula că „Partidul Muncitoresc Român este partid politic unic în România". În baza acestui act fundamental se constituie Regiunea autonomă maghiară, la „sugestia" sovieticilor, ca răsplată pentru buna colaborare a bolşevicilor maghiari iredentişti cu Internaționala comunistă[168].

În **1952,** au fost **excluşi din toate funcțiile de stat şi de partid**: Vasile Luca, Ana Pauker şi Teohari Georgescu, acuzații de „abateri grave de la politica trasată de P.M.R.".

În **1952,** în **Balta Brăilei,** a fost înființate **7 lagăre de muncă forțată**, cu acelaşi regim de muncă şi de teroare ca la Canalul Morții. În martie 1954, deținuții din Balta Brăilei erau puşi să stăvilească viitura Dunării cu spatele la diguri de fascine.

164. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 90.
165. Idem., p. 556.
166. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 92.
167. Harabagiu Iuvenalie, *55 de ani de la deportarea în Bărăgan*, în, cotidianul *România liberă*, 24 iunie 2006, supliment Aldine, p. 2.
168. Scorpan, 1997, p. 546.

Vinovații de crimele din lagărul Salcia au fost condamnați, dar grațiați, prin decretul nr.403/5 iunie 1957 şi reîncadrați în M.A.I.

24 septembrie 1952. În România se adoptă o nouă constituție.

Până la **1953**, numărul monahilor ortodocşi s-a redus de la 10.000 (1951) la 7.000.

În **4 martie 1953**, la **moartea lui Iosif Visarionovici Stalin**. Mii de cetățeni români, în intreprinderi şi instituții au fost obligați să participe la priveghiuri oficiale în fața tabloului în bernă al „genialului conducător". În unele biserici din România s-au oficiat slujbe de Te-Deum [169]. După moartea lui Stalin, comuniştii români nu au început destalinizarea precum colegii lor din Ungaria, Polonia şi R. D. Germană. Valter Roman (Neuländer) scria în cotidianul „Scînteia": „ Numai grație tovarăşului Gheorghiu-Dej, partidul nostru nu are de reabilitat pe nimeni, post-mortem!", deşi, Ştefan Foriş şi Lucrețiu Pătrăşcanu, lideri marcanți comuniști au omorâți din ordinul lui Gheorghiu-Dej.

În **vara anului 1953**, autoritățile comuniste organizează la Bucureşti **Festivalul Mondial al Tineretului şi Studenților**, prilej de propagandă comunistă care a costat multe milioane de dolari şi înfometarea populației.

În **septembrie 1954**, **guvernul român solicită Organizației Națiunilor Unite (O.N.U.) acordarea statutului de membru**, iar în anul următor, pentru a se mări şansele de admitere, au fost eliberați câteva mii de deținuți politici.

La **28 decembrie 1954** a fost liberalizat consumul de alimente, prin desființarea cartelelor de consum[170].

În **11-14 mai 1955**, țările din blocul pro-sovietic au semnat **tratatul de la Varşovia**, contrapus N.A.T.O. Tratatul permitea intervenția militară comună a statelor semnatare pentru apărarea regimului comunist.

La **14 decembrie 1955**, între cele **14 state admise în O.N.U**. au fost România, Ungaria şi Bulgaria, dintre statele comuniste. Ca urmare a acestui succes diplomatic, Dej a semnat o serie de decrete de grațiere pentru aşa-numiții „titoişti, sabotori şi deviaționişti". În acelaşi timp, erau arestați mii de „duşmani ai poporului". Pentru a ameliora imaginea regimului comunist au fost arestați şi ofițeri din M.A.I., pentru abuzuri față de deținuții politici. Sentințele nu au fost executate în întregime, iar ofițerii condamnați au fost reintegrați ulterior în M.A.I.

14 aprilie 1956. H.C.M. nr.63. Guvernul român permite reîntorcerea deportaților la casele lor[171].

27 iulie 1956. România este admisă în U.N.E.S.C.O.

După **revoluția de Ungaria** din toamna anului **1956,** în România s-au făcut **sute de arestări în rândul studenților şi excluderi din învățământul superior pentru a se preveni extinderea mişcărilor anticomuniste**.

169. Mărturia domnului dr. Zicu Ionescu, martor la slujba oficiată în biserica din Măcin, județul Tulcea.
170. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 104.
171. Bocşan-Leu, 2001, p. 282

Acțiunea de reprimare a studenților de la Timişoara a fost condusă de Ion Iliescu, atunci în calitate de ministru al tineretului.

30 octombrie 1956. Regiunile Oradea şi Timişoara au fost supuse unei administrații militare, ca urmare a revoluției din Ungaria. În zilele anterioare izbucniseră demonstrații studențești la Cluj, Timişoara, Bucureşti şi Iaşi[172].

În **noiembrie 1956**, inspirați de revoluția ungară, **14 militari români din Regimentul 225 Artilerie din comuna Prundu Bârgăului**, județul Bistrița-Năsăud (U.M. 03425), sub comanda lt. Teodor I. Mărgineanu, au hotărât să întreprindă o acțiune armată prin care să elibereze deținuții politici din puşcăria Gherla şi apoi să ocupe cu tancurile orașul Cluj. În noaptea de 18 decembrie 1956, aflând că au fost trădați de şoferul Ion Tripovici, lt. Mărgineanu a părăsit unitatea şi s-a ascuns în gospodăria unui țăran. După două zile, a fost prins şi arestat, torturat la Securitatea Cluj, judecat în lotul de 14 inculpați şi condamnat la moarte de Tribunalul Militar Cluj, prin sentința nr. 805/1957. A fost executat, împreună cu alți trei ofițeri, în puşcăria Gherla, la 26 iunie 1957, de ofițerul de Securitate, Istrate[173].

27-29 decembrie 1956. Plenara C.C. a P.C.R. a hotărât **desființarea sistemului general al cotelor agricole obligatorii[174]**.

Prin H.C.M. nr. 1.365/1957 s-a reorganizat, **după model sovietic, rețeaua sanitară din România** şi s-a dispus naționalizarea cabinetelor medicale şi a sanatoriilor particulare.

În perioada **1957-1989**, mii de **cetățeni români de religie mozaică şi de naționalitate germană au decis să emigreze**. Din 400.000 de evrei, la finalul războiului al II-lea mondial, în 1989, se mai aflau în România mai puțin de 30.000. În cazul etnicilor germani, aprobarea de emigrarea era condiționată de achitarea unor sume în valută forte de statele adoptive sau de rudele acestora. În perioada 1977-1982, numărul emigranților germani a depăşit cifra de 63.000. În noiembrie 1982, Consiliul de Stat al R.S.R. instituie „taxa de educație" pentru cei care doreau să emigreze: 3.700 DM - pentru absolvenții de liceu, 12.000 DM - pentru absolvenții de facultate, la care se adăugau 8.000 DM pentru cei care obținuseră titlul de doctor în ştiințe[175]. Etnicii români nu beneficiau de statutul de emigranți oficiali. Mii de români au încercat să treacă ilegal frontiera, cu riscul vieții, spre Iugoslavia şi mai târziu, spre Ungaria. Puțini au reuşit să treacă în lumea liberă, mulți au fost sfâşiați de câinii grănicerilor, împuşcați ori condamnați la ani grei de puşcărie.

La **25 iulie 1958**, cei **35.000 de militari ai Armatei Roşii au părăsit România**, după ce au devastat multe din garnizoanele şi locuințele în care au fost încartiruiți. Opresiunea sistemului politic pro-sovietic se intensifică.

---

172. Idem. p. 284
173. Ioniţoiu, M, p. 185-186.
174. Bocşan-Leu, 2001, p. 282.
172. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 297.

A 12-a ocupaţie militară rusească se încheia şi România era prima şi singura ţară din blocul socialist fără prezenţă militară sovietică[176].

În **1958**, **trei lagăre de muncă forţată** sunt înfiinţate în **Delta Dunării** pentru recoltarea stufului. Lagărul Periprava este recunoscut ca loc de martiraj al membrilor cultelor religioase.

La **30 martie 1959**, a fost emis decretul nr.115 prin care grădinile şi curţile ţăranilor colectivişti, dacă depăşeau suprafaţa de 400 m.p., intrau în perimetrul C.A.P., „pentru lichidarea rămăşiţelor oricărei forme de exploatare" şi se interzicea arendarea şi munca salariată la particulari.

Prin **decretul nr.410/1959,** se reglementa **regimul mănăstirilor din R.P.Română.** Din 265 de mănăstiri şi schituri, aproape o pătrime au fost închise ori desacralizate prin utilizări dezonorante. Numărul vieţuitorilor ortodocşi s-a redus de la 7.500 la cca. 2.000[177].

În judeţul Argeş au fost închise mănăstirile Bascovele şi Cotmeana, iar în Muşcel, Aninoasa şi Ciocanu. Mănăstirea Argeşului şi schitul Dragoslavele au fost folosite ca locuri de surghiun pentru ierarhii greco-catolici[178]. Mănăstirea „Sf. Ana" Orşova, ctitoria lui Pamfil Şeicaru a fost transformată în cârciumă şi hotel pentru activiştii de partid, iar biserica de la peştera „Sf. Ap. Andrei" a fost folosită ca staul de oi până în 1989.

Prin anii '60, multe din cimitirele soldaţilor români căzuţi până în 23 august 1944 au fost profanate şi distruse, precum cimitirul eroilor români din Vaslui[179]. Mulţi dintre monahii alungaţi au fost arestaţi şi condamnaţi pentru delicte inventate, precum „port ilegal de uniformă". Din unele surse, numărul clericilor de toate confesiunile deţinuţi în puşcăriile comuniste ar fi de 2.398. Cel puţin 147 dintre aceştia au fost exterminaţi (108 ortodocşi, 22 catolici şi 17 greco-catolici)[180]. De Crăciunul anului 1950, unii copiii colidau cu Steaua şi cântau imn de slavă lui Stalin şi, în locul scenei Naşterii din Betleem, era pus portretul generalisimului sovietic. Dintre preoţii argeşeni şi muşceleni, 86 au fost întemniţaţi, trei au murit în timpul şi din cauza condiţiilor de detenţie şi patru au fost executaţi. Vlădica Grigore Leu, fostul episcop de Argeş (1936-1940) se pare că a fost otrăvit.

În **1962**, la începutul lunii iulie, **Biserica „Sf. Nicolae" (cu Ceas), monument istoric din centrul Piteştiului, a fost demolată**, prin H.C.M. nr. 287/ 23 aprilie 1962, semnat de Ion Gh. Maurer, prim-ministru. După 1990, în ciuda memoriilor, susţinute de semnăturile a zeci de preoţi şi a sute de enoriaşi piteşteni, către autorităţile competente, locul sfântului altar nu este marcat printr-o cruce comemorativă.

176. Scorpan, 1997, p. 560.

177. Ion Dură, *Monahismul românesc în anii 1948-1989*, Editura Harisma, Bucureşt, 1998, p. 34.

178. Dennis Deletant, *op. cit.* p. 84.

179. Mărturia doamnei Alexandra Bumbuianu, din satul Ciupa, comuna Răteşti, judeţul Argeş – şi-a căutat mormântul soţului în cimitirul şi a văzut crucile arse şi locul plin de mărăcini. Cimitirul soldaţilor sovietici se află în vecinătate şi era bine îngrijit.

180. Vasile Manea, *Mărturisitori de după gratii,* Cluj, 1991, passim.

Până în **1962, aproape 100.000 de evrei au părăsit România**. În 1968, țările arabe au protestat din cauza numărului mare de emigranți evrei care veneau din România.

La **27 aprilie 1962**, la plenara C.C. a P.M.R., Gheorghiu-Dej a anunțat **încheierea, cu succes, a colectivizării agriculturii.**

În perioada **2-10 martie 1964**, o delegația română condusă de prim-ministru Ion Gheorghe Maurer a efectuat o vizită în China cu scopul declarat de a încerca **aplanarea conflictului deschis dintre U.R.S.S. şi China, dar, mai ales de apropierea României de China, în vederea distanțării de U.R.S.S**[181].

În **aprilie 1964**, C.C. al P.M.R. a publică *Declarație cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mişcării comuniste şi muncitoreşti internaționale adoptata de Plenara largita a C.C. al P.M.R. din aprilie 1964.* Țintind către contracararea "Planului Valev", pentru o mai mare integrare economică în cadrul CAER, dar mai ales intenționând a afirma un sens de autonomie al elitei politice în raport cu cea sovietică, Declarația marchează distanțarea României de politicile ruseşti în Europa Centrală şi de Est. Declarația este mai mult afirmarea unei tentative de autonomizare economica a Romaniei în interiorul subsistemului coordonat de Uniunea Sovietică, decât o rupere a relațiilorde subordonare politică totală. [182]

În **1963**, începe **procesul de de-rusificare** prin introducerea studiului limbilor străine de circulație internațională în şcolile de toate gradele şi declararea limbii ruse ca opțională. De asemenea, se redenumesc cu patronime româneşti străzi şi instituții. Oraşul de la poalele Tâmpei redevine Braşov. Se renunță la serviciile consilierilor sovietici (21 octombrie 1964)[183] şi se închide conducta de combustibili către U.R.S.S. Oleoductul funcționa fără contor de la începutul regimului politic pro-sovietice. Publicația oficială sovietică tradusă în limba română „Timpuri noi" îşi încetează apariția, iar în librăria „Cartea rusă" încep să apar titlurile unor autori români. Muzeul româno-rus şi Institutul „Maxim Gorki" au fost desființate. La Bucureşti, în aprilie 1964, s-a pus în discuție problema Basarabiei şi, în decembrie, s-a publicat o lucrare a lui Karl Marx (Însemnări despre români) care condamna expansionismul țarist[184]. Încep să se monteze în teatre piesele lui Eugen Ionescu.

În a doua jumătate a anului 1963 şi în 1964, în urma aplicării decretelor nr. 310 şi nr. 411/1963, **majoritatea deținuților politici au fost puşi în libertate**. În 1960, erau deținute 17.613 persoane pentru „infracțiuni împotriva securității statului", potrivit evidențelor oficiale.

La **21 august 1965**, Marea Adunare Națională a adoptat o nouă Constituție.

181. Scorpan, 1997, p. 670.

182. * * *, *Declarație cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mişcării comuniste şi muncitoreşti internaționale adoptata de Plenara largita a CC al PMR din aprilie 1964*, Editura Politică, Bucuresti, 1964, pp. 36-39; Stelian Tănase, *Elite şi societate*, Iaşi, Editura Polirom, 1996, pp. 152-212.

183. Bocşan-Leu, 2001, p. 294.

184. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 386-387.

Republica Populară Română a devenit Republica Socialistă România.

În **1965**, în cartoteca Securității, **7 milioane de români aveau fişe de urmărire**.

La **19 martie 1965**, **Gheorghe Gheorghiu-Dej moare** de cancer pulmonar. Se pare că a fost iradiat la o conferință din Polonia. La propunerea lui Ion Gh. Maurer, la plenara C.C. al P.M.R., din 22 martie 1965, Nicolae Ceauşescu a fost ales secretar general al partidului. În 1967, a fost ales preşedintele Consiliului de Stat şi în 1974, preşedintele R. S. România.

În **1966**, prin legea nr. 36/1 octombrie 1966, s-a reglementat **întreruperea sarcinii la femei** şi s-a interzis avortul la cerere în cazul femeilor până la vârsta de 40 de ani şi care aveau mai puțin de patru copii. În anii '60-'80, în județul Argeş au decedat 255 de femei însărcinate în urma avorturilor provocvate. Până în 1989, la nivel național, 9.452 de femei au decedat în urma recurgerii la avorturi empirice[185]. Era interzisă comercializarea şi folosirea medicamentelor contraceptive şi a prezervativelor. Numai în 1989 au murit 1.193 de femei care refuzau să aibă copii din cauza sărăciei. Această lege a fost dată din cauza scăderii ratei natalității la cel mai scăzut indice din istoria modernă a României, în perioada 1944-1966.

În **1967**, **statul român recunoaşte statul Israel** şi la **31 ianuarie 1967** a stabilit **relații diplomatice cu R.F.Germană**, fiind prima țară comunistă care lua aceste hotărâri.

La **17 februarie 1968**, prin legea nr. 352/16 februarie 1968, s-a revenit la **împărțirea administrativ-teritorială pe județe**. Unele județe au fost desființate. Județele Argeş şi Muşcel sunt unite şi formează județul Argeş.

La **24 iunie 1968**, s-a emis legea nr.18, care prevedea **controlul şi confiscarea bunurilor dobândite ilegal de persoanele fizice**, prin sentințe pronunțate de instanțe de judecată.

La **21 august 1968**, Nicolae Ceauşescu a organizat un **miting de protest în Piața Republicii împotriva invadării Cehoslovaciei de trupele unor state din Tratatul de la Varşovia**. Pericolul iminent de intervenție armată a trupelor tratatului de la Varşovia şi în România a fost evitat datorită avertismentului dat U.R.S.S. de preşedintele american Lyndon Johnson[186].

La **4 septembrie 1968** se înființează **Gărzile Patriotice**, formațiuni paramilitare menite ca, împreună cu armata, să apere localitățile, instituțiile şi întreprinderile în cazul unei intervenții armate străine.

La **7 mai 1971**, în cadrul plenarei C.C. al P.C.R. s-a lansat **„etapa făuririi societății socialiste multilatereal dezvoltate"**.

În perioada **1-15 iulie 1971**, Nicolae Ceauşescu, însoțit de Ion Iliescu, secretar cu propaganda al C.C. al P.C.R., a vizitat China[187].

185. Romulus Georgescu, *Cruciada copiiilor,* în cotidianul *România liberă,* 13 ianuarie 2004, p. 5.
186. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 174.
187. Scorpan, 1997, p. 670.

În **iulie 1971**, după model chinez, Ceauşescu impune o **„mini revoluție culturală",** ascunsă sub crearea unei „societăți socialiste multilateral dezvoltate". Tezele din iulie prevedeau, în mod expres: „Lărgirea şi intensificarea propagandei ateiste, organizarea acțiunilor de masă pentru combaterea misticismului, a concepțiilor retrograde, pentru educarea întregului tineret în spiritul filozofiei materialist-dialectice". Acest moment constituie începutul „cultului personalității", în cazul cuplului Nicolae şi Elena Ceauşescu. „Savanți" ai sistemului de propagandă făceau cunoscut lumii ştiințifice descoperirea în zona natală a lui Ceauşescu, localitatea Scorniceşti, din județul Olt, a „rămăşițelor primului *homo sapiens* european", numit *Australanthropus Olteniensis* [188]. Aceste teze sunt actul de naştere al neo-stalinismului național. O parte dintre intelectuali nu au acceptat şi au ales exilul (Sorin Alexandrescu, Gheorghe Astaloş, Gheorghe Banu, Ion Caraion, Matei Călinescu, Dan Cernovodeanu, Ben Corlațiu, Vlad Georgescu, Dumitru Țepeneag, Dumitru Furdiu, Ileana Cotrubaş, Ion Piso, Mia Braia, Lucian Pintilie, Marina Crilovici, Vlad Mugur, Dorin Tudoran ş.a.). Remarcabilă a fost critica formulată de scriitorul Nicolae Breban, membruu C.C. al P.C.R. şi redactor şef la revistei „România literară".

După tezele din iulie 1971 se încheie perioada de „liberalizare" începută în 1964, Securitatea preia controlul societății româneşti, cu caracter profilactic, prin montarea în secret de microfoane în locuințe şi instituții, interceptarea coresspondenței şi acțiuni de filaj. Tezele din iulie 1971 prevăd înăsprirea cenzurii. În 1977, cenzura este desființată ca instituție, dar controlul s-a accentuat sub forma unei presiuni oculte.

În **1974,** prin decretul nr.223/1974, se prevedea **confiscarea imobilelor celor care au emigrat din România.** Numărul apartamentelor confiscate în baza acestui decret a fost de 54.927.

28 martie 1974. Marea Adunare Națională îl alege pe Nicolae Ceauşescu în funcția nou înființată, aceea de **preşedinte al republicii**.

În **1975**, Dumitru Țepeaneag devine **primul disident român,** după lansarea la Paris „Cahiers de l'Est"(n.n. Caietele Estului), membrii de onoare fiind cunoscuți scriitori francezi între care Eugen Ionescu.

În **ianuarie 1977** a luat ființă la Praga „Carta '77". Între purtătorii de cuvânt remarcăm pe Vačlav Havel. **Paul Goma trimite trei scrisori la „Carta '77"**, la Conferința de la Belgrad şi lui N. Ceauşescu. În textul către praghezi făcea următoare remarcă: „Voi sunteți ocupați de ruşi şi noi, de români, ceea ce este mai dureros şi mai eficient decât o ocupație străină." Lui Ceauşescu i-a propus să semneze „Carta '77" ca să dovedească faptul că nu-i este frică de Securitate. Ulterior a fost arestat, anchetat şi expulzat în Franța. Activitatea anticomunistă a lui Paul Goma a plasat România în arena dizidenței intelectuale deschise şi organizate împotriva regimurilor comuniste.

În perioada **1977-1989**, rapoartele *The Amnesty International* apreciau că în România existau **deținuți politici sub forme mascate, fiind internați în azile de psihiatrie** (de exemplu: Poiana Mare-Dolj, Secția de Psihiatrie a puşcăriei Jilava şi Spitalul nr. 9

188. Vlad Georgescu, *op. cit.,* p. 282.

Bucureşti ş.a.)[189]. Se aplica un model mai subtil de teroare prin tratamente psihiatrice sau se proceda la exilări forţate (Paul Goma, Vasile Paraschiv, Pr. Calciu-Dumitreasa ş.a.)

22 martie 1977. În cadrul plenarei C.C. al P.C.R., Nicolae Ceauşescu apropune construirea unui centru politico-administrativ în Bucureşti (azi, zona Palatul Parlamentului).

În **2 august 1977**, în Valea Jiului, **30.000 de mineri au declanşat o grevă** foarte bine organizată. Motivul grevei: vârsta pensionării fusese ridicată de la 50 la 55 de ani şi se anulau pensiile de invaliditate. A fost pentru prima oară când, împotriva regimului comunist, au protestat în masă muncitorii. Prim-ministrul Ilie Verdeţ a fost sechestrat în mină şi eliberat doar după ce Nicolae Ceauşescu a venit la Tg.Jiu şi le-a promis că revendicările lor vor fi analizate şi îndeplinite. După negocieri nerespectate şi represiuni dure, doi conducători, Dobre şi Jurcă au fost omorâţi prin accidente înscenate, iar peste 4.000 de mineri au fost dislocaţi, mai ales în Moldova[190].

În **1978**, preotul Gheorghe Calciu-Dumitreasa a protestat public împotriva demolării bisericilor şi a ateismului oficializat. A rostit predici „neortodoxe" în biserica Radu Vodă din Bucureşti, grupate mai târziu în **culegerea „7 predici pentru tineri"**. A fost arestat şi condamnat la 10 ani de detenţie, prin sentinţa nr. 35/4 mai 1979. Urmare a presiunilor externe, Pr. Calciu-Dumitreasa a fost eliberat după cinci ani. A emigrat în Statele Unite ale Americii[191].

În **1978, la 24 iulie**, generalul de Securitate **Ion Mihai Pacepa a cerut azil politic** în S.U.A. şi a deconspirat numele spionilor români din Occident. Ulterior, a publicat volumul „Orizonturi Roşii" , în care a denunţat adevărata faţă a comunismului românesc.

1 noiembrie 1978. În cadrul plenarei C.C. al P.C.R. decide că fiecare familie are **dreptul la o singură locuinţă[192]**.

În **1979**, mănăstirea Mislea din judeţul Prahova a fost dinamitată şi distrusă cu buldozerele. Monument de arhitectură medievală ctitorit de voievodul Radu Paisie (Petre de la Argeş) în anii 1535-1545. În chiliile şi pivniţele mănăstirii, din 1948 până în 1964, a fost puşcărie pentru deţinutele politice. Aici au fost chinuite personalităţi, precum: Elena Brătianu, Niculina Mihalache, Maria Mareşal Antonescu, Arlette Coposu, Marion Cantacuzino şi piteşteanca Aurelia Lazărescu.

În **martie 1979**, la iniţiativa lui Vasile Paraschiv, dr. Ionel Pană şi Gheorghe Braşoveanu a luat fiinţă **Sindicatul Liber al Oamenilor Muncii din România**[193].

189. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 328-329.

190. Victor Frunză, *op. cit.*, p. 459.

191. Mihai Rădulescu, *Rugul aprins,* Editura Ramida, Bucureşti, 1995, p. 43.

192. Bocşan-Leu, 2001, p. 318.

193. Vasile Paraschiv – muncitor la Combinatul Petrochimic Brazi, judeţul Prahova, internat abuziv în azilele de psihiatrie Urlaţi, Voila şi Sapoca, după ce în 1968 renunţase public la calitatea de membru P.C.R. În 1978 a intrat în legătură cu Paul Goma. În 1979 a fost concediat, bătut pe stradă şi în pădure. În martie 1989 a fost răpit a treia oară şi torturat (Ioniţoiu, P, p. 57). Dr. Ionel Cană – medic din Bucureşti, arestat în 1977, rearestat în martie 1979 şi deţinut până în noiembrei 1980. I s-a interzis să profeseze medicină timp de şapte ani (Ioniţoiu, C, p. 20). Gheorghe Braşoveanu – economist din Bucureşti, în 1970 şi-a dat demisia din P.C.R., arestat la

S.L.O.M.R. a fost primul sindicat liber din lagărul comunist, înaintea sindicatului „Solidaritatea" din Gdansk, Polonia. Sindicatul era constituit cu respectarea reglementărilor internaționale ratificate de guvernul român în 1974. Primul nucleu a fost la Turnu Severin şi declarația de constituire a fost difuzată la 4 martie 1979, la postul de radio „Europa liberă". În două săptămâni s-au strâns cca. 2.400 de semnături, repezentând diverse medii profesionale şi din toate zonele țării. Teoretic, S.L.O.M.R. a funcționat până în 1981, când liderii au fost arestați[194].

În **19-23 noiembrie 1979**, la Congresul P.C.R. al XII-lea, Ceauşescu a anunțat declanşarea unei noi **revoluții agrare pentru creşterea producției globale, având în vedere plata datoriei externe**. Statisticile publicate cu recoltele record erau false. Eşecul economiei Româneşti era ilustrat de importurile de alimente, numai în anul 1981 s-au importat din Occident alimente în valoare de 644 milioane de dolari. La acelaşi congres, Constantin Pârvulescu, ilegalist octogenar, a criticat pentru prima oară dur şi în plen cultul personalității şi politica partidului din anii '80[195].

În **anii '80**, **cel mai important reprezentant al dizidenței româneşti a fost Doina Cornea,** profesoară de limba franceză de la Universitatea din Cluj. În ciuda numeroaselor tipuri de intimidare şi a arestului la domiciliu, exemplu său a fost urmat şi de alți tineri intelectuali: Dorin Tudoran, Mircea Dinescu, Ana Blandiana, Dan Petrescu, Mihai Botez, Gabriel Andreescu ş.a. Asupra reacției intelectualității din România în timpul dictaturii Ceauşescu, Doina Cornea făcea următoarea remarcă, în iulie 2001, în cadrul Simpozionului de la Sighetul Marmației: „Intelectualii români, cu rare excepții, nu s-au ridicat la nivelul celor din Uniunea Sovietică, Polonia şi Cehoslovacia, nu au apreciat prețul libertății şi al demnității.".

În **deceniul '80** încep să fie aplicate **restricții la consumul de energie electrică casnic şi public** (program de alimentare cu energie electrică pentru consum casnic şi iluminat stradal), la consumul de gaze naturale (temperatura maximă în locuințe, şcoli, spitale, întreprinderi era de 15◦ Celsius). Munca voluntară de venise obligatorie pentru elevi, studenți, funcționari şi militari în termen. Începerea anului şcolar se amâna cu 2-3 săptămâni ca tineretul studios să strângă recoltele agricole. Industria dezvoltată în timpul regimului Ceauseşcu era energofagă şi foarte poluantă. Mediul înconjurător din România suferă şi astăzi de pe urma poluărilor făcute în anii '70-'80, a lipsei de cadru legal şi a educației îndreptate împotriva poluării. Cele mai poluate zone din România sunt şi acum Copşa Mică şi Baia Mare.

În anii '80, Direcția de Informații Externe a Securității Statului, compartimentul „Lichidări" a întocmit o listă cu 3**0 de cetățeni români din exil care prezentau „pericol pentru siguranța națională"**.

---

8 martie 1979, condamnat 7 ani detenție cu tratament psihiatric în puşcăria Aiud (Ionițoiu, A-B, p. 256).
194. Marin Nedelea, *op. cit.*, p .288.

195. Bocşan-Leu, 2001, p. 319.

În colaborare cu teroristul Carlos, zis Şacalul, Securitatea a comis atentate împotriva unor personalităţi ale exilului românesc (Noel Bernard, Emil Georgescu, Monica Lovinescu, Nicolae Penescu) şi asupra postului de radio „Europa Liberă".

La **10 octombrie 1981**, prin decret al Consiliului de Stat, a fost declarată infracţiune de speculă şi pedepsită cu închisoarea de la o lună la 5 ani, cumpărarea, de la unităţile de stat şi cooperatiste, în scop de stocare, în cantităţi de depăşeau consumul familiei dintr-o lună, a următoarelor produse alimentare: ulei, zahăr, făină, mălai, orz, cafea s.a. După şase luni, s-a publicat proiectul programului de alimentaţie ştiinţifică a populaţiei[196].

În **1982**, fără îmbunătăţiri notabile în plan economic, datoria externă a României a crescut la suma de 13 miliarde de dolari de la 1,2 miliarde de dolari în 1972[197].

În **aprilie 1982**, în România se introduc **măsuri de raţionalizare a consumului alimentar** (pâine, lapte, carne, ulei şi zahăr). Raţiile au fost reduse, treptat, în anii următori, după calcule ştiinţifice elabotate de prof. Iulian Mincu, devenit, după 1990, ministrul sănătăţii.

În **august 1982**, pentru alcătuirea şi difuzarea de manifeste anti-ceauşiste, **piteşteanul Ion T. Ilie** au fost condamnat la 6 ani închisoare corecţională.

Decembrie, 1982. Nicolae Ceauşescu afirmă că, până în 1990, România îşi va plăti datoria externă, ceea ce va determina creşterea forţată a exporturilor, reducerea drastică a importurilor şi înfometarea populaţiei[198].

În **1983**, poetul şi jurnalistul **Emil Hurezeanu** s-a stabilit în Occident.

În **martie 1983**, prin decretul nr. 98/28 martie 1983 se prevedea **înregistrarea maşinilor de scris şi de multiplicat** la Miliţie (cu mostrele literelor, cifrelor şi ale semnelor ortografice). Închirierea sau împrumutarea în afara domiciliului deţinătorului era interzisă. O lege similară a fost în vigoare şi în anii 1948-1964[199].

În **1983**, inginerul **Radu Filipescu tipăreşte clandestin 22.000 de manifeste**. Difuzează 20.000 dintre acestea prin cutiile poştale. Manifestele convocau populaţia capitalei la un miting în ziua de 30 decembrie 1983, spre a se cere înlăturarea de la putere a lui Nicolae Ceauşescu. Radu Filipescu a fost condamnat la 12 septembrie 1983, la 10 ani de detenţie. A fost eliberat după trei ani, la presiunea opiniei publice externe[200].

În **1984**, istoricul Victor Frunză, autoexilat în Danemarca, publica prima istorie a P.C.R. Ediţia în limba romană a apărut în editura „Humanitas" cu titlul *Istoria stalinismului în România*. Ediţia a treia, în editura autorului, apărută în 1999, cuprinde şi capitolul *Revoluţia împuşcată sau P.C.R. după revoluţia din decembrie 1989*.

În **1984**, în Bucureşti începe **contrucţia Casei Republicii**, actualmente palatul Parlamentului, binecunoscută sub denumirea de Casa Poporului. A doua construcţie oficială din lume, după clădirea Pentagonului din Washington D.C.

196. Idem., p. 309.
197. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 308.
198. Bocşan-Leu, 2001, p. 322.
199. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 271.
200. Victor Frunză, *op. cit.*, p. 459; Ioniţoiu, F-G, p. 42.

Pentru ridicarea ei, a fost dărâmată o parte din zona centrală a capitalei, cartierele Rahova, Izvor, Uranus. Mii de case au fost demolate, precum şi Muzeul Militar, Institutul de Educaţie fizică şi sport, stadionul Republicii, Arhivele Statului, Spitalul Brâncovenesc şi Teatrul de operetă.

În **1985**, prin decretul nr. 408, se prevedea **obligativitatea raportării la Securitate a convorbirilor cu cetăţeni străini**. Neraportarea era apreciată ca delict penal.

În perioada **1985 şi 1989**, în Bucureşti **au fost demolate 23 de biserici ortodoxe, o biserică greco-catolică şi 2 sinagogi**, majoritatea acestor edificii erau monumente istorice (mănăstirea Văcăreşti – ctitoria lui Nicolae Mavrocordat, ridicată 1716-1722, una dintre cele mai impresionante lucrare de artă monumentală din Ţara Românească a fost demolată începând din 21 ianuarie 1985, când i s-au retezat turlele cu cruci înalte de 5 metri. Ceauşescu a dat ordin de restaurare şi apoi de demolare, dovada comportamentului său oscilant şi paranoic. O parte din fresce şi din coloanele de piatră au fost salvate şi se află în lapidariul mănăstirii Brâncoveni-Olt). Alte monumente au fost mutate şi ascunse între blocuri de locuinţe (biserica Mihai Vodă –ctitorie a lui Mihai Viteazul, biserica Sf. Ioan cel Nou din Piaţa Naţiunii). Faţă de aceste sacrilegii au protestat preoţii şi enoriaşii, nu şi conducerea patriarhiei şi a Sfântului Sinod.

La **1 iulie 1985**, Nicolae Ceauşescu devine preşedinte de onoare al Academiei R.S.R.

La **21 septembrie 1985**, inginerul şi poetul **Gheorghe Ursu este arestat**, sub pretextul deţinerii a 17 dolari ("operaţiuni cu mijloace de plată străine") găsiţi la percheziţie. Este închis, în arestul Direcţiei Cercetări Penale a Inspectoratului General al Miliţiei din Bucureşti, aflat în aceeaşi clădire cu Direcţia Cercetări Penale a Securităţii. La percheziţia domiciliară i s-au găsit şi 38 de caiete şi agende, între care, caietul său personal şi multe manuscrise. Pentru că, în România, nu mai era admisă arestarea din considerente politice, i s-a înscenat proces pentru deţinere de valută. După luni de torturi, la 17 noiembrie 1985, a fost asasinat, se pare, de un deţinut de drept comun, Marian Clita, plătit de Securitate. Cadavrul a fost incinerat, pentru a dispare urmele barbariei. Procesul privind uciderea inginerului Gheorghe Ursu, cunoscut om de cultură şi dizident (corespondent voluntar al postului de radio „Europa Liberă"), specialist în seismicitatea construcţiilor, continuă şi în prezent.

În anii **1986-1990**, aproximativ **7.000 de copii au fost infectaţi cu virusul HIV** (SIDA) în instituţii spitaliceşti. România era pe primul loc în Europa în cazul infectărilor cu HIV.

Îmbolnăvirile s-au datorat neglijenţei şi politicii de economie păguboasă aplicate de guvern şi în domeniul asistenţei sanitare.

În perioada **1987-1989**, aproape **8.000 de sate de România urmau să fie demolate ,**pentru creşterea suprafeţelor agricole cultivate, operaţiune mascată oficial ca sistematizare şi urbanizare a aşezărilor rurale. Ţăranii ar fi locuit în blocuri cu confort redus şi fără anexe gospodăreşti, iar casele lor demolate. Prima localitate, supusă programului de urbanizare, este Otopeni. Erau întocmite planuri de urbanizare pentru judeţele Mureş şi Dolj. Opinia publică internaţională a declanşat o campanie de protest, cunoscută sub denumirea de „Operation *Village Roumain*"[201]. În toată ţara, dar mai ales în oraşe, alimentele de bază erau raţionalizate, energia electrică, termică şi gazele naturale de uz gospodăresc erau furnizate pe baza unui program, la valori minime, insuficiente asigurării confortului. Emisia programului postului naţional de televiziune TVR era limitată la 2 ore, zilnic.

În **mai 1987**, **Mihai Gorbaciov vizitează R.S.R.** şi intră în conflict ideologic, deschis, cu Nicolae Ceauşescu, după cum notează în memoriile sale: „În România, sistemul spionării, urmăririi şi denunţării a ajuns la o perfecţiunea aproape incredibilă. (…) Ceea ce pretinzi dumneata, că în ţara dumitale ar fi o societate a bunăstării şi a umanismului, nu are asemănare nici cu una, nici cu celălalt, ca să nu mai vorbim de democraţie. În realitate, ţii ţara într-o stare de frică şi teroare, după ce ai izolat-o de restul lumii". Redăm din caracterizarea făcută de Mihail Gorbaciov lui Nicolae Ceauşescu: „Orice persoană, chiar şi cu o cultură politică precară, observă limitele personalităţii lui şi labilitatea lui psihică, Ceauşescu voia să transforme Bucureştiul într-un port transmarin, să-şi înalţe un monument care să dureze peste veacuri, ca un soi de Manhatann românesc, de aceea, a iniţiat construcţia unui mare canal navigabil care urma să lege Bucureştiul de Dunăre. Mi-a relatat despre înfăţişarea aşa-ziselor oraşe agrare care, în imaginaţia lui, aveau să rezolve toate problemele agriculturii, fiind singura cale spre progres." Grobaciov îl numea pe Ceauşescu „zeul în viaţă"[202].

În **1987-1988**, zeci de tineri bucureşteni, între care Marius Oprea şi Radu Chesaru, membrii organizaţiei clandestine **„Vulturul Brâncovenesc"**, au confecţionat şi răspândit manifeste antiguvernamentale. Din septembrie 1987. au început arestările şi în august 1988, peste 50 de tineri au fost puşi sub urmărire penală[203].

La **15 noiembrie 1987**, în ziua alegerilor locale, **muncitori de la Uzinele „Steagul Roşu" s-au revoltat şi au devastat sediul Consiliului Judeţean Braşov**. Au fost arestaţi 62 de muncitori. După arestare şi maltratări, au fost expulzaţi în alte localităţi, mai ales în Moldova.

În **1988**, Dumitru Mazilu, înalt funcţionar român, acreditat la O.N.U. ca expert în ştiinţe juridice, a prezentat în forumul mondial un **raport în care arăta că regimul comunist din România nu respecta drepturile omului**.

201. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 258-259.
202. M. Gorbaciov, *Nicoale Ceauşescu- căderea unui dictator,* în revista *Memoria,* 2000, nr. 31, p. 45-55.
203. Din mărturiile domnului Marius Oprea, Bucureşti.

A fost chemat în țară, reținut la domiciliul din Bucureşti, până la 21 decembrie 1989, când a fost arestat şi eliberat a doua zi, după fuga cuplului Ceauşescu.

La **28 februarie 1988**, **România a renunțat unilateral la „clauza națiunii celei mai favorizate"** în relațiile comerciale cu S.U.A. Cauza o constituia amendamentul Jackson-Vanick care prevedea examinarea anuală a condițiilor impuse de tratat, mai ales cele privitoare la drepturile omului[204].

La **26 ianuarie 1989**, un grup de redactori şi tehnicieni de la cotidianul „România Liberă" (Mihai Băcanu, Mihai Creangă, Anton Uncu, un informatician şi un tipograf) au fost arestați pentru că pregătiseră o **publicație ilegală cu articole anticomuniste intitulată „România".**

La **6 martie 1989**, şase foşti membri cunoscuți ai nomeclaturii comuniste (Silviu Brucan, Constantin Pârvulescu, Corneliu Mănescu, Gheorghe Apostol, Alexandru Bârlădeanu şi Gheorghe Răceanu) au trimis o **scrisoare deschisă, critică, lui Nicoale Ceauşescu**. Difuzată şi în mediile de informare din Occident, scrisoarea conținea câteva adevăruri amare din viața românilor, dar şi reacția întârziată la trecerea acestor activişti comunişti pe linie moartă. Ei i se adresau lui Ceauşescu, nu românilor sau, cel puțin, comuniştilor, atunci când numărătoarea inversă începuse. A fost un gest fără precedent, dar fără nici un efect. Celor şase li s-a fixat domiciliul obligatoriu în Bucureşti[205].

12 aprilie 1989. România anunță oficial achitarea datoriei externe[206].

La **9 noiembrie 1989**, **zidul Berlinului este desființat oficial**, marcând începutul tranziției paşnice de la comunism la democrație în statele din Europa de Est (Polonia, R. D. Germană, Ungaria şi Cehoslovacia).

În **20-24 noiembrie 1989,** are loc Congresul al XIV-lea al P.C.R., Nicolae Ceauşescu a fost reales, în unanimitate, secretar general. S-au aprobat directivele de dezvoltare economică în cincinalul 1991-1995 şi orientările de perspectivă, până în anul 2010[207]. Ceauşescu a pus în discuție anexarea Basarabiei de către Uniunea Sovietică, în anul 1940, declarând, printre altele: „Toate acordurile încheiate cu Germania hitleristă trebuie să fie condamnate şi anulate, fără echivoc. Trebuie lichidate consecințele acestor acorduri şi dictate."[208].

În **1989**, **indicele prețului de consum a crescut cu 161% la mărfuri alimentare şi cu 123% la mărfuri nealimentare față de 1980**[209] şi, tot atunci, a fost înființat **Frontul Democrației şi Unității Socialiste (F.D.U.S.),** „organism politic larg reprezentativ şi democratic care luptă pentru asigurarea înfăptuirii neabătute a progresului de dezvoltare a patriei pe noi culmi de progres şi de civilizație, de bunăstare şi fericire a întregii națiuni române".

204. Scorpan, 1997, p. 579.
205. Victor Frunză, *op. cit.*, p. 466.
206. Bocşan-Leu, 2001, p. 332.
207. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 382.
208. Catherine Durandin, *op. cit.*, p. 367.
209. Marin Nedelea, *op. cit.*, p. 386.

Până la **sfârşitul anilor '80**, Nicolae Ceauşescu a întreprins vizite de prietenie în 64 de țări, întâlniri cu şefi de stat şi de guvern din 9 de țări şi convorbiri cu peste 100 de delegații şi a primit titlul de Doctor Honoris Causa de la 11 universități[210]. Adevărata față a dictatorului Ceauşescu a fost descoperită de comentatorii politici în anii '80. Zilele lui de glorie, când era primit la Palatul Buckingam şi la Casa Albă, erau o amintire penibilă. Presa occidentală îl numea, citățm: „a transformat România în Etiopia Europei" (Frankfurter Allgemeiene Zeitung –iunie, 1985), „omul bolnav al lumii comuniste" (The Economist – octombrie, 1985), „tiran" (The Wall Street Journal – noiembrie, 1985), „patronează epoca delirului" (Le Figaro – ianuarie, 1987). Mediatorul internațional de altădată era etichetat ca „mojicul Europei de Est"[211].

La **2-3 decembrie 1989**, la Malta, a avut loc întâlnirea bilaterală, la nivel înalt, între preşedintele american George Bush şi preşedintele sovietic Mihail Gorbaciov. **S-a convenit ca regimurile comuniste din Europa de Est să funcționeze potrivit reperelor unei democrații reale**.

La **4 decembrie 1989m** au fost convocați la Moscova liderii țărilor comuniste, pentru adoptarea noii orientări politice convenită la întrunirea de la Malta. Nicolae Ceauşescu a fost singurul lider care s-a opus deschis şi a cerut convocarea unei conferințe internaționale lărgite la sfârşitul lunii ianuarie a anului 1990.

14 decembrie 1989. Tentativa de a organiza o manifestație anti-ceauşistă la Iaşi este dejucată de autoritățile române[212].

La **16 decembrie 1989**, în Timişoara, izbucneşte **revolta paşnică împotriva regimului Ceauşescu**. În ciuda reprimării brutale, executate de trupele de Securitate, de Miliție şi ale armatei, lozinca „Azi la Timişoara, mâine-n toată țara!" devine un fapt real şi revolta se extinde în toate marile centre urbane ale României, până în data de 22 decembrie 1989 (Braşov, Cluj-Napoca, Sibiu, Iaşi). După fuga din sediul C.C. al P.C.R., din 22 decembrie, cuplul Ceauşescu este arestat, judecat de un tribunal *ad-hoc* şi executat în ziua de 25 decembrie 1989, în ziua de Crăciun. „Revoluția din decembrie 1989", numită "Evenimentele" sau "lovitură de stat", s-a soldat, în perioada 16-21 decembrie, cu 120 de victime ale „represiunii comuniste" şi, în perioada 22-30 decembrie, cu 1.130 de victime ale „diversiunii comuniste" şi ale „teroriştilor neidentificați"[213]. În perioada 16-30 decembrie 1989, 21 de argeşeni şi muşceleni au murit şi sunt considerați eroi-martiri. România a fost ultima țară din lagărul socialist care a răsturnat regimul politic impus de sovietici după cel de-al II-lea război mondial.

210. Tudor Călin Zarojanu, *Viața lui Corneliu Coposu*, Editura Maşina de Scris, Bucureşti, 2005, p. 169-170.

211. Vlad Georgescu, *op. cit.*, p. 304-305.

212. Bocşan-Leu, 2001, p. 335.

213. Gavril Dejeu, *Introducere,* în Cicerone Ionițoiu, *Albumul eroilor –decembrie 1989,* Editura Tribuna, Sibiu, 1998.

În 45 ani, se spune că Kremlinul a organizat în România trei lovituri de stat: 6 martie 1945, 30 decembrie 1947 şi la 22 decembrie 1989.

În județul Argeş, cel mai important „eveniment" din **decembrie 1989** este ocuparea sediului Consiliului Județean, pe 22 decembrie, la ora 13.30. În Piteşti, singura victimă a momentului a fost Mircea Vlăsceanu, salariat la Uzina „Dacia", împuşcat mortal, din greşeală, în zona Spitalului Județean. Numărul total al argeşenilor şi muşcelenilor uciși în decembrie 1989 este de 21 (5, până la 22 decembrie).

În **1990**, în evidența Asociației Foştilor Deținuți Politici (A.F.D.P.R.), Filiala Argeş erau **2.500 foşti deținuți politici sau urmaşi ai acestora**. În 2005, mai sunt în viață mai puțin de jumătate.

1944 - 1989. România. Concluzii. Regimul comunist şi cel nazist s-au bazat pe dictaturi teroriste şi carcerale, primitive, aberante şi kafkiene. Milioane de oameni au fost exterminați, numai pentru că gândeau altfel, ori pentru că erau de altă rasă. Mijloacele ororilor au fost diferite, la naziști, lagărele de concentrare, iar la comuniști, puşcării şi deportări.

Victimele au fost tratate la fel, în gropi comune, fără slujbe religioase, fără stea sau cruce la căpătâi. Ambele regimuri au generat milioane de orfani, de văduve şi de familii îndurerate care nu au avut nici tristul privilegiu de a ştii unde sunt înhumați cei dragi. Mulți istorici români şi străini susțin că în Europa secolului al XX-lea au ființat două entități diferite de holocaust, cu urmări asemănătoare. Holocaustul nazist sau brun şi holocaustul comunist sau roşu, care l-a depăşit mult pe primul în privința numărului de victime. Ca argument, citățm pe istoricul român Gheorghe Buzatu: „Holocaustul brun a ocolit România, cu excepția Transilvaniei de Nord, ocupată de horthişti şi naziști, în timp ce holocaustul roşu a bântuit cu furie pe aceste meleaguri"[214].

Trebuie recunoscut oficial faptul că, în România, a fost un adevărat genocid care se încadrează perfect în conceptul aprobat de adunarea generală O.N.U. din 9 decembrie 1948: „Genocidul se referă la actele comise, cu intenția de a distruge în totalitate sau numai în parte, un grup național, etnic sau religios (...)". O faptă intenționată cu caracter de genocid o reprezintă torturarea şi întemnițarea, în condiții de exterminare, a deținuților politici în puşcării sau lagăre de muncă silnică.

Din 1965, varianta românească a modelului bolşevic, mai ales după 1970, a fost un neolstalinism românesc, cu zeificarea conducătorului, definit de Vladimir Tismăneanu ca „stalinism național", de Stelian Tănase – „comunism de clan". Comunismul românesc a reuşit să impună majorități populației întoarcerea la mentalități asemănătoare triburilor bazate pe supraviețuirea condiționată de economia naturală.

214. Acad. Gheorghe Buzatu, cuvântare rostită în aula Academiei Române, 21 iunie 2002.

A fost repus în funcție stalinismul economic: centralizarea absolută, concentrarea resurselor într-o singură direcție, toate inițiativele în mâna unicului conducător. Tehnocrații au fost înlăturați şi activiştii lipsiți de orice pregătire au revenit în prim-plan. Rotația cadrelor de activişti de toate rangurile devenit principiul de bază al eficientizării activității partidului. S-a instaurat cultul personalității şi regimul personal prezidențial. În 1973, Elena Ceauşescu este aleasă în C.P.Ex. (Comitetul Politic Executiv) al P.C.R. Mai ales după 1978, s-a instaurat un comunism dinastic, de familie. Cei doi dictatori au devenit academicieni, autori de cărți, savanți „de renume mondial", „genii ale poporului român". Spectacolele „Cântarea României" au devenit expresia noii religii, cu noi zei, unici şi cu pretenții de mediatori în politica mondială. S-a introdus o „nouă iobăgie", nimeni nu se putea muta în zonele urbane[215]. „Vreme de 45 de ani, Români a fost o țară a crimei organizate, un stat polițienesc, a camerelor de tortură, a puşcăriilor şi a lagărelor de exterminare. Poporul român a trăit în spaimă, umilință, minciună şi teama de adevăr.

Puterea politică actuală recunoaşte şi condamnă prin lege holocaustul împotriva cetățenilor români de naționalitate evreiască, fără a spune un cuvânt despre genocidul comunist suferit de cetățenii români, ceea ce este nedrept şi profund imoral. În februarie 2004, în cadrul Parlamentului European, Partidul Popular European a propus o rezoluție prin care se pune semnul egal între holocaustul nazist şi genocidul comunist şi în care se solicită Consiliului Europei condamnarea explicită şi egală a celor două holocausturi"[216]. În România, s-a fixat oficial o zi de comemorare a victimelor holocaustului nazist (în fiecare an, la 9 octombrie). Victimelor genocidului comunist, vii şi morți sunt încă ostracizate, azi, în republica, democratică, europeană şi românească, pentru care şi-au jertfit libertatea, sănătatea şi viața. Statul român, în mod oficial, nu a destinat, încă, în calendarul sărbătorilor oficiale, o zi dedicată reconsiderării statutului şi comemorării victimelor genocidului comunist din România. (Radu Gyr, Cimitir de deținuți)

Cimitir de deținuți

Alături de temniță, pe-o rână, pe-o coastă,
cimitirul nostru a'dastă.
Tace. Așteaptă sicrie sărace
cu număr de smoală scris pe capace.

Cimitir fără iarbă, doar humă
scolit ca o molimă neagră de ciumă.
Morminte fără poveste,
unde nu'ngenunchiază neveste,
unde mame nu plâng,
unde nu cad lacrimi de țâne...

Crucile, strâmbe și șchioape,
vrură să fugă, să scape,
dar — numai o clipă rebele —
par'ar fi fost somate de sentinele:
au stat pe loc, s'au supus,
au ridicat mâinile'n sus.

Uite, gardienii le-au pus în fiare,
pentru'ncercare de evadare.

Cât e ziua de lungă,
vântul le numără'n dungă:
cinci... zece... treizeci... toate la fel,
toți deținuții prezenți la apel,
toți aliniați pe-un singur tăpșan,
ca la inspecția domnului prim-gardian —

215. Scorpan , pp. 572-573.
216. Constantin Ticu-Dumitrescu, cuvântare la lansarea albumului "Monumentele în memoria martirior anticomunişti", Bucureşti, 17 martie 2004.

"Ne îndeamnă şi ne vorbesc morţii noştri cei mari, pe care nu-i mai poate ucide nimeni!"
(N. Iorga)

MARTIRI ARGEŞENI ŞI MUŞCELENI

1939-1989

-DICŢIONAR-

A

ALEXE, GHEORGHE (1927-1948). Născut în 1927, fiul lui Alexe şi al Ioanei, din comuna Mălureni, judeţul Argeş, decedat la 9 martie 1948, în puşcăria Piteşti, înregistrat la Primăria Piteşti, Fond Starea Civilă. Decese, sub numărul 93. (Arhiva Primăriei Piteşti, Oficiul Stării Civile, (în continuare se va cita: A.P.P.), 1948)

ALDEA, ALEXANDRU N. (1887-1957). Născut la 8 mai 1887, în comuna Popeşti, judeţul Argeş şi a fost comisar de poliţie. Arestat la 9 aprilie 1957, a murit în puşcăria Făgăraş, la noiembrie 1958.(Ioniţoiu, A-B, p. 21)

AMZĂR, TRAIAN (1894-1939). Născut la 20 mai 1894, fiul lui Florea şi al Auricăi Amzăr, din satul Cerşani, comuna Suseni, judeţul Argeş, era ţăran înstărit şi membru în Mişcarea Legionară, fără funcţii de conducere şi fără antecedente penale. În urma asasinării primului ministru Armand Călinescu, la 21 septembrie 1939, la Bucureşti, de un grup de şase legionari la Bucureşti, noul prim-ministru, generalul Gheorghe Argeşanu, a dat ordin să fie executaţi circa 300 de legionari, nominalizaţi la întâmplare de autorităţile locale. Victimele din judeţul Argeş au fost Amzăr C. Traian, Pielmuş Ion, ţăran, locotenent (rez.), din comuna Moşoaia şi Olteanu Vasile, croitor din comuna Bascov, în dimineaţa zilei de 22 septembrie 1939, iar din judeţul Muşcel, avocatul Crasan Ion şi Stancu Ion, student la medicină. La acea dată, Zicu Ionescu era elev la Liceul „Ion C. Brătianu": "dirigintele ne-a dus pe dealul oraşului, la Papuceşti, peste drum de turnul de apă, unde erau expuşi cei trei executaţi, ca să luăm aminte *că aşa vor fi pedepsiţi trădătorii de ţară!* şi pentru a intimida populaţia". Decesele celor trei argeşeni au fost înregistrate la 23 septembrie 1939, la Primăria comunei Moşoaia, judeţul Argeş şi raportate de plutonierul Ion Hera, şeful postului de jandarmi Piscu Moşului, din comuna Moşoaia. Nepotul lui Traian Amzăr, Dumitru Amzăr, legionar, cu studii la Freiburg, stabilit în Germania, a fost un filosof de renume european, elev al lui Heideger. (Roşca, 1999, p. 86; martori oculari: Zicu Ionescu, Aurelian C. Amzăr; A. P. Moşoaia, Registru de stare civilă, Decese, 1939)

AMZĂR, FLOREA N. (1899-1950). Născut la 2 martie 1899, moşier din satul Cerşani, comuna Suseni, judeţul Argeş. În noaptea de 2 spre 3 martie 1949 a fost ridicat de la domiciliu de miliţieni şi expropriat de întreaga avere mobilă şi imobilă, în baza Decretului nr.83/1949. I s-a impus domiciliul obligatoriu, iar, ulterior, a fost arestat şi condamnat la închisoare. A fost exterminat din cauza condiţiilor inumane de detenţie în 1950, în vârstă de 51 de ani. (Ioniţoiu, A-B, p. 39; PERT 2004, p. 49)

ANDREESCU, IOSIF I. (1885-1953). Născut la 27 octombrie 1885, din satul Văleni, comuna Sălătrucu, județul Argeş. Membru al P.N.Ț., a fost arestat la 11 martie 1952 şi trimis la muncă forțată pentru 18 luni. A fost eliberat la 3 septembrie 1953, cu o săptămână înainte de termen, fiind grav bolnav. După câteva zile, a murit la Râmnicu Vâlcea. (Ioanițoiu, A-B, p.46; Voicu-Arnăuțoiu, 1997, anexa nr.1, p.2).

ANDREESCU, NICOLAE N. (1918-1959). Născut la 20 februarie 1918, fiul lui Nicolae şi Paraschiva din sat Poinărei, comuna Corbi, județul Muşcel, preot ortodox, a participat la gruparea de rezistență anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă de frații Arnăuțoiu. A fost arestat în 1958, cu ultimul lot de partizani din grupare şi a fost judecat de Tribunalul Militar de la Bucureşti, Secția a II-a, în deplasare la Piteşti, la Depoul C.F.R., pentru „uneltire împotriva ordinii sociale". La 4 martie 1958, maiorul de Securitate Paul Costandache l-a intereogat şi anchetat., i-a rupt amândouă mâinile, să nu mai poată face semnul crucii, împreună cu adjunctul său lt. mj. Toma Codreanu. Colonelul procuror Anton Vlădoi a cerut pedeapsa capitală. În completul de judecată mai erau Lt. Col. Ioan Brancovici, Maior Fănică Munteanu, Col. Iancu Chimirel, Lt. Col. Gheorghe Dihocescu şi Col. Horațiu Bob. Prin sentința nr. 107 din 18 mai 1959, preotul Andreescu Nicolae, împreună cu alți 15 luptători pentru libertate din Argeş şi Muşcel, au fost condamnați la moarte şi la confiscarea totală a averii. Execuția a avut loc în seara de 18 iulie 1959 şi a început la ora 21.15, la puşcăria Jilava, la comanda Lt. col. Mihai Gheorghiu, în prezența Cpt. Constantin Cincă, Maior Ştefan Fulger şi Maior Gheorghe Niculescu, moartea fiind constatată de Maior dr. Mihai Ionescu. Corpurile neînsuflețite au fost aruncate în gropi comune, fără cruci şi fără stâlpi de identificare. Soția sa, Andreescu Maria, a fost condamnată la 15 ani muncă silnică, de acelaşi complet de judecată, prin sentința nr.108. Fratele său, Andreescu Gheorghe a fost achitat după 15 luni de detenție, fiind disculpat de preotul Andreescu Nicolae. (Ionițoiu, A-B, p.47; din mărturia lui Constantin Catrinu, Câmpulung, 1994)

ANDREESCU, TUDOR (1869-1953). Născut în 1869, fiul lui Andrei şi al Mariei, din satul Strâmbeni, comuna Căldăraru, județul Argeş, a murit în sediul Miliției din Piteşti, la 4 februarie 1953. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti, cu certificatul nr. 51, diagnosticul cauzator de moarte fiind consemnat formal: „bronşită cronică şi reumatism" (boli care nu cauzează moartea, n.n.). Nu avem date privind motivul şi durata arestării. (A.P.P., 1953).

ANGHEL O. GHERGHINA (. Născută la 8 noiembrie 1890, în comuna Mozăceni, județul Argeş, soție de moşier, proprietară de terenuri, a murit în puşcăria de la Miercurea-Ciuc la 6 august 1962, în vârstă de 72 de ani. (Ionițoiu, A-B, p. 60)

ANTONESCU, MARIA (1892-1964). Născută la 3 noiembrie 1892, la Calafat, județul Dolj, soția Mareşalului Ioan Antonescu, a fost preşedinta Consiliului de Patronaj pentru ajutorarea răniților şi a săracilor, instituție care a funcționat eficient şi corect. Deşi a fost acuzată de însuşire de bunuri ilicite, anchetatorii nu au putut să prezinte probe. Cu toate că nu s-a implicat în viața politică, ea a fost arestată imediat, după 23 august 1944 şi încarcerată 20 de luni în închisoarea moscovită *Lublianka*. În țară, prima dată, a fost deținută la puşcăria Văcăreşti, în 1946. Eliberată pentru o scurtă vreme, a fost din nou arestată în perioada 1950-1955, fiind deținută la puşcăria Mislea. Aici a întâlnit-o Elisabeta Rizea. A fost scoasă de sub urmărire penală în 1955, eliberată din puşcăria Mislea şi trimisă cu domiciliul obligatoriu în Bărăgan, în satul Lățeşti, comuna Burduşani, județul Ialomița, în bordei de chirpici, cu pământ pe jos. Aici a supraviețuit nouă ani, ajutată cu alimente şi gaz lampant de către alți deportați apți de muncă. La 18 august 1964, Maria Antonescu s-a îmbolnăvit grav şi i s-a permis internarea în spital, sub pază, unde, la 22 octombrie 1964, a murit în vârstă de 72 de ani, după 20 de ani de detenție şi domiciliu forțat, fără să fie condamnată de „justiția populară". Este înmormântată în cimitirul Bellu din Bucureşti. (Ionițoiu, A-B, p.70).

ANTONESCU, IOAN I. (1882-1946) S-a născut la 2 iunie 1882 în oraşul Piteşti, Strada Smeurei, nr.2, fiu al căpitanului de cavalerie Ioan Antonescu şi al Chiriachiței, descendentă a unei familii boiereşti. Ioan este prenumele corect, conform actului de naştere. În 1904, a absolvit Şcoala de Ofițeri de Infanterie şi Cavalerie, fiind şeful promoției. În 1911, a absolvitŞcoala Superioară de Război, unde s-a remarcat prin fermitatea caracterului, claritatea şi judecata hotărârilor sale. În războiul balcanic din 1913, căpitanul Ioan I. Antonescu a fost şeful Biroului de operațiuni în Statul Major al Diviziei I Cavalerie şi pentru merite excepționale i s-a conferit „Virtutea Militară de Aur", cea mai valoroasă decorație din epocă. În primul război mondial, avansat maior în 1917, a fost şeful Secție „Operații" din Marele Cartier General al Armatei Regale Române, sub comanda generalului Constantin Prezan, viitorul mareşal. Ioan Antonescu stabilea strategia şi tactica Armatei Române şi, după aprobarea generalului Prezan, aceste deveneau directive pentru comandanții marilor unități de pe front. În 1919, a contribuit la planurile campaniei militare care au dus la ocuparea Budapestei şi înfrângerea Ungariei bolşevice. La trecerea Tisei, regele Ferdinand i-a oferit propriul său ordin „Mihai Viteazul" zicându-i: „Antonescule, regele ştie mai bine ca oricine cât îți datorează ție România Mare!". În 1919, a făcut parte din delegația României de la Conferința de Pace de la Paris ca expert militar. În anii 1923-1926, a fost ataşat militar, câteva luni în Franța şi apoi în Marea Britanie.

În anii 1927-1929 şi 1931-1933, a fost comandantul Şcolii Superioare de Război şi apoi, până în 1937, comandantul Diviziei a III-a Infanterie din Piteşti, când a locuit în cazarmă. A fost ministru de Război în guvernul prezidat de Octavian Goga şi la 9 iulie 1940 i s-a impus domiciliul obligatoriu la mănăstirea Bistrița din județul Vâlcea, fiind eliberat la 27 august 1940. După ocuparea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord de Uniunea Sovietică şi a Transilvaniei de Nord-Vest de Ungaria, regele Carol al II-lea a apreciat că existența statului român poate fi salvată numai de generalul Ioan I. Antonescu şi prin Decret Regal, l-a numit preşedinte al Consiliului de Miniştri, învestit „cu puteri depline pentru conducerea statului român". În primele luni de guvernare, generalul Ioan Antonescu a colaborat cu Mişcarea Legionară, ai cărei membrii au comis numeroase crime de răzbunare, victimele fiind personalități politice şi evrei. În ianuarie 1941, s-a declanşat rebeliunea legionară care a fost înăbuşită în trei zile de forțele armate. În noaptea de 22 iunie 1941, generalul Ioan Antonescu a angajat România în cel de-al Doilea Război Mondial, alături de Germania, prin cunoscutul ordin: „Ostaşi, vă ordon treceți Prutul! Zdrobiți dușmanul din Răsărit şi Miazănoapte! Dezrobiți din jugul roşu al bolşevismului pe frații noştri cotropiți (…)". Basarabia şi Bucovina de Nord au fost eliberate în cinci săptămâni şi, la 22 august 1941, generalul Ioan I. Antonescu a fost distins cu gradul şi bastonul de mareşal. Ulterior, statul german i-a conferit ordinul de cavaler al „Crucii de Fier", fiind primul negerman onorat cu cea mai valoroasă distincție militară germană. În vara anului 1944, când frontul de est era în Nordul Moldovei, fruntaşii partidelor politice, cu acordul regelui Mihai, au hotărât ca România să iasă din alianța cu Germania şi să treacă de partea Aliaților. La 23 august 1944, pentru că mareşalul Antonescu nu a acceptat hotărârea luată a fost demis şi arestat la ordinul regelui Mihai, cu asentimentul conducătorilor politici şi al comandanților militari. Urmare a unei neglijențe condamnabile, Mareşalul şi colaboratorii au fost luați din Palatul Regal de un comando comunist condus de „inginerul Ceauşu" (Emil Botnăraş, dezertor din armata română şi agent N.K.V.D.) şi predați Armatei Roşii care i-a dus în vestita puşcărie Liublianka din Moscova. În timpul detenției, sovieticii i-au propus că, în cazul în care va recunoaşte în scris şi de bunăvoie că Basarabia şi Bucovina de Nord n-au fost niciodată pământuri româneşti, nu va fi condamnat la moarte. Mareşalul Ioan Antonescu a refuzat categoric, ca şi academicianul Gheorghe Brătianu în puşcăria de la Sighet în 1953. După 20 de luni de izolare şi anchete, în captivitate, unde s-a comportat cu demnitate şi curaj, a fost trimis în țară, să fie judecat de Tribunalul Poporului. În timpul procesului din mai 1946 s-a apărat cu argumente temeinice istorice, economice şi militare. În ultimul său cuvânt în instanță, mareşalul Ioan Antonescu a declarat: „în testamentul meu politic, dacă voi avea timpul să-l scriu: Scump popor român sunt mândru că m-am născut şi am trăit într-o națiune cu îndoită ascendență imperială şi cu un trecut de două ori milenar. Sunt onorat că am putut să lupt în trei războaie pentru onoarea ta, pentru drepturile tale şi pentru libertățile tale!"[1] Procesul lotului Antonescu a avut loc la judecătoria Sectorului 4 Verde, Strada Ştirbei-Vodă din Bucureşti.

1. Teodor Mavrodin, *op.cit.*, p. 215.

Prin Sentința nr. 17 din 17 mai 1946, hotărâtă la Kremlin şi pronunțată de Tribunalul Poporului din Bucureşti, cei şapte inculpați au fost condamnați la moarte. Tribunalul Poporului din Bucureşti a pronunțat sentința nr. 17 din 17 mai 1946, toți inculpații din lotul Antonescu fiind condamnați la moarte[2]. Mareşalul Ioan I. Antonescu a fost condamnat de 6 ori la moarte, de 2 ori la temniță grea pe viață, de 3 ori la 20 de ani de temniță grea, o dată la 20 de ani de temniță riguroasă şi de 14 ori la degradare civică pe 10 ani. Recursul a fost respins de Înalta Curte de Casație şi Justiție, ca şi cererea de grațiere înaintată regelui Mihai, printr-o manevră abuzivă făcută de Pătrăşcanu şi Groza (amănunte în pagina …). Mareşalul Ioan I. Antonescu a fost executat la 1 iunie 1946, la puşcăria din Jilava, în Valea Piersicilor şi nu a acceptat să fie legat la ochi. În aceeaşi zi, mama mareşalului a solicitat în scris prim-procurorului Tribunalului Ilfov să îi fie predat corpul fiului său, pentru a-l îngropa în cavoul familiei ori cenuşa, în cazul în care va fi incinerat. Cererea a fost respinsă[3]. Cei patru condamnați la moarte (mareşal Ioan Antonescu, profesor universitar Mihai Antonescu, general Constantin Piki Vasiliu şi profesorul universitar Gheorghe Alexianu, n.n.) au fost executați de civili îmbrăcați în uniforme de gardieni publici, la 1 iunie 1946, la puşcăria Jilava, în Valea Piersicilor, iar corpurile neînsufleţite au fost incinerate la Crematoriul „Cenuşa" din Bucureşti. Urnele cu cenuşa au dispărut. Mama mareşalului şi soția generalului Constantin Vasiliu au cerut să li se predea rămăşiţele pământeşti sau urnele cu cenuşa, dar dorința lor creştină nu le-a fost aprobată[4]. În graba de executare a sentinței, guvernanții au uitat că mareşalul trebuia degradat militar. Executarea lotului Antonescu a fost organizată şi supravegheată de Vîşinski, venit special la Bucureşti, neavând încredere deplină în comuniştii români. Generalul C. Sănătescu nota în „jurnalul" său că „Regele le-ar fi comutat pedeapsa capitală la toți cei şapte condamnați, însă sovieticii n-au admis"[5]. În 1992, veterani de război, foşti deținuți politici şi persoane în vârstă au strâns zeci de mii de semnături şi au solicitat Parchetului General rejudecarea procesului Mareşalului Ioan Antonescu şi a colaboratorilor săi, fiind cunoscut faptul că, în 1946, procesul a avut loc sub presiunea Kremlinului şi a trupelor sovietice de ocupație. Onoratul Parchet nici măcar nu a dat un răspuns. Casa din Piteşti în care s-a născut mareşalul Antonescu a fost demolată în 1975 pentru a i se şterge urma, nu din rațiuni de sistematizare urbană. Deşi nu i se pot contesta cinstea şi patriotismul, Mareşalul Ioan I. Antonescu a fost victima conjuncturii istorice şi a bolşevismului. Conducătorii statelor aliate Axei, amiralul maghiar Horthy Miklos şi mareşal finlandez Gustav Mannerheim au fost şi ei judecați de istorici, însă compatrioții lor de azi, din statele democratice europene, Ungaria şi Finlanda, le pot onora public,

2. Octavian Roske (coordonator), *Mecanisme Represive în România, 1945-1989. Dicționar biografic, A-C,* Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, Bucureşti, 2001, p. 134
3. Teodor Mavrodin, *op.cit.*, p. 94.
4. *Ibidem.*, p. 92.
5. Constantin Sănătescu, *Jurnal*, Editura Humanitas, Bucureşti, 1993, p. 226.

oficial, memoria. Horthy Miklos a fost reînhumat cu onoruri miliare, iar finlandezii l-au declarat pe Mannerheim cea mai ilustră personalitate națională.

ANTONESCU, MIHAI A. (1907-1946). S-a născut în satul Cazaci, comuna Nucet din județul Dâmbovița unde tatăl său, inginer silvic, Aurelian N. Antonescu îşi avea serviciul.

Descendent dintr-o familie de moşieri, care, în secolul al XIX-lea, avea conacul în satul Groşi, din comuna Băbana, județul Argeş, tatăl său era frate cu profesorii universitari Eftimie şi Emanuel Antonescu şi nepot de văr primar cu Istrate Micescu. Părinții au locuit pe Strada Cazărmii din Piteşti (azi Strada Dumbravei). Tânărul Mihail A. Antonescu a absolvit Şcoala primară nr. 1 şi liceul „Ion C. Brătianu" din localitate şi a locuit pe Strada Căzărmii (astăzi, strada Dumbravei). A fost ofițer de cavalerie (r), licențiat în Drept, avocat şi orator ilustru, profesor universitar de Drept internațional la Universitatea şi Academia de Înalte Studii Comerciale din Bucureşti. În particular, a fost profesor de Drept M.S. Regelui Mihai I. A aderat la gruparea liberală condusă de Academicianul Gheorghe Brătianu, împreună cu alte personalități de seamă, ca Istrate Micescu, Constantin C. Giurescu, Arthur Văitoianu. Mihail A. Antonescu a denunțat Dictatul de la Viena şi a condamnat public teroarea horthyistă dezlănțuită împotriva românilor din N-V Transilvaniei. În perioada 1940-1944, Mihail A. Antonescu a deținut, pe rând, funcții în guvernarea generalului şi apoi mareşalului Ioan Antonescu: ministru de Justiție, ministru al Propagandei Naționale, al Afacerilor Externe şi vice-preşedinte al Consiliului de Miniştri. În anii 1942-1944, a desfăşurat o intensă şi riscantă activitate diplomatică secretă, cu acordul tacit al mareşalului şi al liderilor politici din opoziție, pentru ieşirea României din război şi încheierea păcii cu Națiunile Unite, activitate care a declanşat nemulțumiri în cercuri diplomatice şi militare germane. În timpul convorbirilor dintre mareşalul I. Antonescu şi Adolf Hitler din 12-13 aprilie, furher-ul a adus acuzații grave la adresa ministrului român al Afacerilor Externe, Mihail A. Antonescu, şi a cerut îndepărtarea sa din guvern. Mareşalul a promis destituirea, însă doar l-a admonestat. Mihail A. Antonescu a intervenit pentru salvare evreilor internați în lagărele de muncă din Transnistria. Drept pentru care au fost readuşi în România şi nu au putut fi deportați de armata germană aflată în retragere. El a fost de bună credință când a crezut că salvarea României poate veni din alianța cu Germania, iar când a întrevăzut eşecul, a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a restabili libertatea de acțiune a României. „Nu am reuşit decât parțial şi nu ignor că va trebui să plătesc, într-o zi, pentru actele mele, pentru succese ca şi pentru eşecuri". La 23 august 1944, Mihail A. Antonescu a fost arestat împreună cu mareşalul Ioan Antonescu şi ceilalți colaboratori, preluați din palatul Regal de un comando comunist şi predați Armatei Roşii. În închisoarea moscovită Lublianka au fost anchetați timp de 20 de luni. În aprilie 1946, au fost aduşi în țară, pentru a fi judecați de către Tribunalul Poporului, pentru crime de război şi înaltă trădare.

Sentința era fixată de la Kremlin, iar politrucii din completul de judecată au pronunțat-o întocmai: pedeapsa capitală. Ca şi în cazul mareşalului, Petru Groza s-a opus grațierii regale şi au fost executați la 1 iunie 1946, la puşcăria de la Jilava, în Valea Piersicilor. Au fost incinerați la Crematoriul „Cenuşa" şi nu se ştie încă soarta urnelor funerare. Citãm din ultimul său cuvânt de la proces: „Doresc ca biblioteca mea, dacă mai există, să fie donată facultății de Drept, să o folosească studenții mei dragi". Cărțile lui Mihail A. Antonescu au fost depozitate în beciul unei case din Piteşti, pe bulevardul Republicii, unde au fost găsite după 30 de ani, în mare parte putrezite. Au fost recuperate circa 300 de volume care se află în patrimoniul Biblioteci Județene Argeş. Se pare că în vila prof. Mihail A. Antonescu ar fi locuit Petru Groza. Între Mihail A. Antonescu şi mareşalul Ioan Antonescu nu a fost nici un grad de rudenie şi ei s-au cunoscut destul de târziu. Analişti politici şi istorici de prestigiu apreciază că, în epoca lor, ei nu aveau altă alternativă mai favorabilă: Hitler sau Stalin erau singurele şi au ales holera ca mai uşoară decât ciuma. Cei doi Antonescu –martiri argeşeni, au dat dovadă de cinste, competență, demnitate, curaj şi patriotism, iar modelul lor ar fi foarte necesar şi în prezent poporului român . Este regretabil că, pe lista de onoare a personalităților care au absolvit liceul „Ion C. Brătianu", nu figurează şi marele cărturar Mihail A. Antonescu. (Ioniţoiu, A-B, p. 70)

APOSTOL, DUMITRU (Mitu lui Bălan) (1905-1950). Născut la 25 februarie 1905, fiul lui Gheorghe şi al Floarei, țărani înstăriți, proprietari de moară şi de terenuri, din comuna Şuici, județul Argeş, avocat şi profesor de limbile română şi latină, la Seminarul „Neagoe Basarab" din Curtea de Argeş şi la Şcoala Profesională de băieți din Piteşti, a făcut parte din Mişcarea Legionară. În februarie 1948, conform Legii nr.3/1948, a fost exclus din noul Colegiu de avocați din județul Argeş, împreună cu alți 47 de avocați, din motive politice. Din vechiul barou au fost admişi doar 36 de avocați[6]. Această interdicție de a-şi exercita profesia se pare că l-a determinat ca, în scurt timp, să organizeze şi să conducă un grup de rezistență armată anticomunistă în Munții Frunții, pe Valea Topologului, în legătură cu grupul din Munții Arnota. Din acel grup făceau parte inspectorul şcolar Ştefan Ghelmeci din Mozăceni, preot Ioan Druțu, consilier la Episcopia Argeş, profesor Nicolae Enescu din Curtea de Argeş, preot Ioan Popescu din Valea Danului, profesor Constantin Ştefănescu, învățător Grigore Dumitraşcu, inginer Puc Predescu, preot Gh. Marinescu şi învățătorul Ion Dorobanțu din comuna Şuici, preotul Constantin Hodorogea din comuna Sălătrucu, învățător Cosntantin Daneş din comuna Câineni, şi Nicolae Diaconescu din comuna Corbeni. În august 1948, au fost arestați câțiva luptători din grup, iar Dumitru Apostol a reuşit să scape la Piteşti şi s-a retras în munți din nou. În toamna anului 1948, au fost arestați 18 luptători, care au fost judecați de Tribunalul Militar Craiova la 1 februarie l949 şi prin sentința nr. 187 au fost condamnați între 1-6 ani, în total, 69 de

6. Titică Predescu, *op. cit., passim.*

ani de detenție. În 1949, în noaptea de Paşti, luptătorii rămaşi s-au dus la Biserica din Cărpiniş, comuna Şuici, unde au fost spovediți şi împărtăşiți de preotul Gheorghe Marinescu, ulterior arestat. Acesta le-a umplut desagii cu prinoase aduse de credincioşi de Sfintele Paşti (din mărturiile pr. Vasile Chițu, Curtea de Argeş). După mai multe confruntări cu trupele de Securitate, Dumitru Apostol a fost prins la 21 mai 1949, în pădurea Clocotici, în apropierea comunei Arefu. După şapte luni de tortură în anchete la sediul Securității din Piteşti, la 1 decembrie 1949, Tribunalul Militar Craiova, prin sentința nr. l785, l-a condamnat la 25 ani muncă silnică, confiscarea totală a averii şi 10.000 de lei cheltuieli de judecată, pentru „crima de uneltire contra ordinii sociale". Prin aceeaşi sentință au fost condamnați încă 41 de luptători pentru libertate, la 209 ani detenție. După câteva zile de la pronunțarea sentinței de condamnare la 25 de ani muncă silnică, Dumitru Apostol a fost ridicat din puşcăria Piteşti de căpitanul-călău Cârnu şi dus în comuna sa natală Şuici, unde a fost împuşcat în apropierea postului de miliție de numitul Ciofrângeanu, din comuna Ciofrângeni, în noaptea de 2 februarie 1950, la răspântia drumului spre casa părintească, sub pretextul că a evadat de sub escortă (după mărturia soției lui Dumitru Apostol, făcută preotului Vasile Chițu, din Curtea de Argeş). Pentru înfricoşarea țăranilor din zonă, corpul neînsuflețit a fost batjocorit o zi întreagă. Fratelui său, Ion, i s-a permis să-l înhumeze creştineşte. După crimă, Căpitanul de Securitate Zamfirescu a raportat telefonic din sediul primăriei locale că „ordinul a fost executat!". Moartea martirului Dumitru Apostol a fost anunțată abia în 1972, după 23 de ani. Soția sa, Valentina, era profesoară de limba germană la liceul de fete „Mihai şi Sevastița Vasilescu" din Piteşti (în prezent, Colegiul Național Liceal „Zinca Golescu"). Torturată şi anchetată la Securitatea Piteşti, după două luni a fost eliberată din lipsă de probe. După moartea soțului s-a retras la Braşov. Constantina, fiica țăranului Voicu Vasile, din comuna Şuici, județul Argeş, femeie de servici în casa Apostol a fost arestată şi torturată de acelaşi căpitan Ion Cârnu şi condamnată de Tribunalul Militar Craiova. După eliberarea sa din detenție, s-a recăsătorit cu un invalid de război orb, Donescu, din comuna Ciofrângeni, județul Argeş. (Ioniţoiu, A-B, p. 73 şi mărturii scrise ale preotului Constantin Hodoroagă din comuna Sălătrucu, județul Argeş, preotul Vasile Chițu, Curtea de Argeş şi Nicolae Diaconescu din Tigveni, județul Argeş.)

ARDEI (ANDREI), GHEORGHE P. (1901-1951). Născut la 8 octombrie 1901, fiul lui Petre şi al Ioanei, din comuna Domneşti, județul Muşcel, proprietar de tăbăcărie, a luat parte alături de Col. Gheorghe Arsenescu şi Toma Arnăuțoiu la organizarea primelor nuclee de rezistență armată anticomunistă din munții Făgăraş, versantul sudic. A fost arestat la 14 aprilie 1949, la Bucureşti, anchetat de Securitatea din Piteşti şi torturat de căpitanul Ion Cârnu. A fost condamnat la 10 ani muncă silnică, prin sentința nr.478 din 11 mai 1950, dată de Tribunalul Militar Bucureşti. A fost deținut în puşcăriile din: Piteşti, Uranus-Bucureşti, Jilava, Gherla şi Canalul Morții. A murit la 17 octombrie 1951 la Canalul Morții, în lagărul de muncă forțată Peninsula, cu diagnosticul neoplasm, în urma chinurilor la care a fost supus de brigadierul Zelăvoc. (informații de la ing. Gheorghe Andrei din Bucureşti, fiul martirului; Ionaşcu, p. 2, *Memoria*, nr.36-37, Bucureşti, 2001, p.247).

ARNĂUȚOIU, ION T. (IANCU) (1887-1962). S-a născut la 11 octombrie 1887, fiul preotului Toma şi al Elenei, din comuna Nucşoara, județul Muşcel, învățător şi revizor şcolar, locotenent în rezervă, a luptat în războiul de reîntregire (1916-1919), încadrat în Regimentul 2 Vânători şi a fost distins cu mai multe ordine şi medalii, între care: „Steaua României", „Coroana României", în grad de Ofițer şi Cavaler, cu panglică de Virtute Militară, „Crucea de Război". A fost avansat la gradul de căpitan. Membru marcant al P.N.Ț., apreciat şi respectat de țăranii din regiune, s-a implicat activ în mişcarea de rezistență „Haiducii Muşcelului", condusă de fii săi, Toma şi Petre. A fost arestat în 1949 şi condamnat şapte ani muncă silnică. La revenirea din detenție, în 1956, sute de țărani din Nucşoara l-au întâmpinat cu bucurie, la 3 kilometri de la intrarea în sat. La 22 iunie 1958, a fost arestat din nou şi condamnat de Tribunalul Militar Bucureşti la 18 ani temniță grea, 10 ani de degradare civilă şi confiscarea averii, prin sentința nr. 119 din 4 iunie 1959. În completul de judecată au fost: Col. Horațiu Bob, Col. Iancu Chimirel, Lt.col. Ioan Brancovici, Lt. col. Gheorghe Dihocescu şi Maior Fănică Munteanu. Din cauza chinurilor suferite în timpul anchetei şi a condițiilor grele de detenție, a murit în puşcăria din Focşani în ziua de 4 august 1962. Soția sa a decedat tot în detenție, în acelaşi an, iar fiii lor, Toma şi Petre, au fost executați în anul 1959. Pe locul casei familiei Arnăuțoiu din Nucşoara se află şi în prezent sediul postului de Poliție. Familia lui Iancu Arnăuțoiu a dat țării un erou în cel de-al Doilea Război Mondial şi cinci martiri ai rezistenței anticomuniste. Fiica lui, Elena, căsătorită cu Ion Florea, din Câmpulung, a fost deținută din 12 decembrie 1950 până în 12 februarie 1953 şi condamnată prin sentința nr.203/1959 la 5 ani detenție, deşi nu a avut nici o legătură cu mişcarea de rezistență anticomunistă organizată de frații săi. (Ionițoiu, A-B, p. 83; informații de la Elisabeta Rizea; Voicu-Arnăuțoiu, 1997, p. 719-793)

ARNĂUȚOIU, LAURENȚIA I. (1895-1962). Născută la 4 octombrie 1895, în comuna Berevoieşti, din județul Muşcel, fiica a lui Petre şi a Ioanei Diaconescu şi mama fraților Arnăuțoiu. Din cauza ajutorului dat luptătorilor pentru libertate, este arestată în iunie 1949, condamnată şi deținută până în 1955 în puşcăriile de la Piteşti, Jilava şi Mislea. Condamnată prin sentința nr. 1183/20 decembrie 1950, la 6 ani muncă silnică, într-un lot de 36 de învinuiți, condamnați la 266 de ani muncă silnică. În 1958 a fost arestată din nou, chinuită în anchetă de Securitatea Piteşti şi condamnată de Tribunalul Militar Bucureşti, prin sentința nr. 18 din 13 februarie 1960, la 10 ani temniță grea, 5 ani degradare civilă şi confiscarea totală a averii. A fost deținută în puşcăriile Piteşti, Miercurea Ciuc şi Gherla, unde a fost exterminată în 24 mai 1962, cu trei luni înainte de expirarea pedepsei. Soțul ei, Iancu Arnăuțoiu şi nora Maria Plop, au fost exterminați în detenție, doi fii, Petre şi Toma, executați la Jilava, iar nepoata Ioana s-a născut în grotă şi a fost arestată la 2 ani. Fiii, Elena şi Anton, au fost şi arestați, iar Ion a murit pe frontul de Est. (Ionițoiu, A-B, p. 83)

ARNĂUȚOIU, PETRE I. (1926-1959). S-a născut la 16 ianuarie 1926, în comuna Nucşoara, județul Argeş, fiul lui Iancu şi al Laurenției, țăran înstărit, a absolvit Gimnaziul Comercial „Regele Mihai I" din Câmpulung. Domiciliat în Nucşoara, divorțat, avea doi fii minori. A condus mişcarea de rezistență armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului" din Sudul munților Făgăraş, împreună cu fratele său Toma, după retragerea Colonelului Gh. Arsenescu. Pseudonimul său era *Bujor* şi era considerat secretarul grupării. La 20 mai a fost prins prin trădare, după ce fusese rănit la picior prin împuşcare de trupele de Securitate comandate de ofițerii Bădicuț Tănase şi Micutelu Constantin. După torturi prelungite în ancheta de la Piteşti, a fost judecat de Tribunalul Regiunii a II-a Militare Bucureşti şi condamnat la moarte prin împuşcare şi confiscarea totală a averii, prin sentința nr. 107 din 19 mai 1959 împreună cu ceilalți 11 acuzați în lotul „Arnăuțoiu". A fost executat în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, alături de alți 15 luptători pentru libertate din Argeş şi Muşcel. Soția sa, Victoria Arnăuțoiu, sperând să asigure un viitor mai bun celor doi copii, a divorțat. În 1958, după capturarea şotului, a fost rearestată, torturată şi condamnată la 12 ani muncă silnică. (Ioniţoiu, A-B, p. 83; Voicu-Arnăuțoiu, 1997, p.43, anexa nr.1, p.1)

ARNĂUȚOIU, TOMA I. (1921-1959). S-a născut în ziua de 14 februarie 1921, în comuna Nucşoara, județul Muşcel, fiu al lui Ion şi al Laurenției. Nu a fost încadrat în nici un partid politic. Divorțat, proprietar a 25 de hectare de teren, domiciliat în Bucureşti, Strada Vasile Lascăr, nr. 18. A absolvit Liceul Militar „Regele Ferdinand" din Chişinău şi Şcoala Militară de Cavalerie. A fost ofițer de cavalerie, promoția 1944, încadrat în Regimentul de Gardă. A luptat pe frontul din Est şi în Ungaria, cu Regimentul 3 Roşiori, cu gradul de sublocotenent. La 26 decembrie 1944, Toma Arnăuțoiu a fost rănit în Ungaria. A fost decorat cu ordinul „Coroana României" cu spade, clasa a V-a, cu panglică de "Virtute Militară" şi frunze de stejar (conform O.Z. nr. 244/1944). În iunie 1946 a fost transferat la Regimentul de Gardă Călare de unde a fost trecut în rezervă, prin O.G. nr.48/1946. I s-a propus să devină ofițer de Poliție, dar a refuzat. Împreună cu Colonelul Gh. Arsenescu, Locotenentul Toma I. Arnăuțoiu a organizat gruparea armată de rezistență anticomunistă în Nordul județului Muşcel, numele lui conspirativ fiind *Mereanu*. Din anul 1949, după retragerea din grup a colonelului Gh. Arsenescu, a comandat luptătorii pentru libertate care au rezistat confruntărilor cu trupele de Securitate timp de un deceniu. Ambele părți suferind pierderi umane. În grup s-a aflat şi soția sa nelegitimă, Maria Plop. În grota de la Râpa Galbenă din satul Poinărei, județul Argeş, în anul 1956, a născut o fetiță numită Ioana. La 20 mai 1958, lucrătorii de la Securitate au capturat, prin trădare, ultimii supraviețuitori din gruparea „Haiducii Muşcelului": frații Toma şi Petre I. Arnăuțoiu, Maria Plop, şi fiica lor Ioana, în vârstă de doi ani.

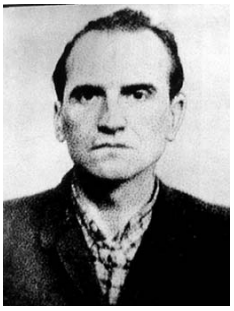

Tică Jubleanu, în vârstă de 27 de ani, a preferat să se împuşte, decât să se predea securiştilor. Fraţii Arnăuţoiu au fost capturaţi fără luptă în casa prietenului lor Grigoriţă Poenăreanu din satul Corbşori, comuna Corbi, judeţul Muşcel, care, în complicitate cu căpitanul Cârnu din Securitatea din Piteşti, le-a pus somnifere în băutura oferită. După arestare, locotenentul Toma I. Arnăuţoiu a fost torturat în mod barbar de Securitatea de la Piteşti şi din Bucureşti vreme de un an şi apoi condamnat la moarte şi confiscarea totală a averii, de Tribunalul Regiunii a II-a Militare Bucureşti, prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959. De soarta fetiţei, a părinţilor şi a soţiei nu ştia nimic când a fost executat în puşcăria Jilava, la ora 19.15, în ziua de 18 iulie 1959, împreună cu alţi 15 partizani argeşeni şi muşceleni, alături de fratele său, Petre. Locotenentul Toma I. Arnăuţoiu a fost primul martir din Argeş şi Muşcel executat în noaptea de 18-19 iulie 1959. Execuţia a continuat, condamnaţii erau ucişi, pe rând, din sfert în sfert de oră. (Ioniţoiu, A-B, p. 83; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.1, p.16)

ARSENESCU, GHEORGHE (1907-1962). S-a născut la 31 mai 1907, fiul lui Ion şi al Elenei, domiciliaţi în oraşul Câmpulung, Calea Târgovişte, nr. 28. Gheorghe Arsenescu era cel mai mare din cei 6 copii orfani ai căpitanului Ion Arsenescu, erou căzut în luptele de la Mărăşeşti, din august 1917. Avea doi fraţi militari şi două surori căsătorite cu militari. În 1926, a intrat în Şcoala Militară de infanterie pe care a absolvit-o cu nota maximă. Avansat locotenent, a urmat Şcoala Superioară de Infanterie de la Sibiu pe care a terminat-o între primii cinci. Încadrat în Regimentul 30 Dorobanţi din Câmpulung Muşcel. A urmat Şcoala Superioară de Război, după care a efectuat stagiul de ofiţer de Stat Major cu gradul de căpitan la Târgovişte unde, în timpul rebeliunii legionare din ianuarie 1941, în fruntea unei unităţi de tancuri, a zădărnicit tentativa rebelilor de a ocupa Prefectura Dâmboviţa. În cel de-al doilea război mondial a participat la campania din Răsărit ca şef al Biroului de Operaţiuni al Diviziei a II-a Vânători de Munte. A fost grav rănit în luptele din Crimeea, în timpul străpungerii încercuirii sovietice. După refacere, s-a întors pe front şi a fost comandantul Regimentului 30 Infanterie Muşcel, şef al Statului Major al Diviziei a III-a Infanterie. Pentru merite pe câmpul de luptă, a fost decorat cu ordinul „Steaua României", clasa a III-a, 1940 şi cu „Vulturul german"-1941. A fost propus spre decorare cu ordinul „Mihai Viteazul", în 1942. În 1946 a fost trecut în rezervă cu gradul de colonel. Era membru al Aprtidului Naţional Liberal. În 1947, Gheorghe Arsenescu a fost judecat de două ori de Tribunalul judeţului Muşcel pentru sabotaj economic. A fost condamnat la o lună şi respectiv, trei luni. S-a sustras arestării şi în primăvara anului 1948, în comuna Dragoslavele din judeţul Muşcel, a pus bazele grupării armate anticomuniste „Haiducii Muşcelului", cu zonă de operaţii fixată pe versantul sudic al Munţilor Făgăraş. La început, din grupare făceau parte fraţii Purnichescu, Petre Cojocaru, Gheorghe Hachenzelner, Longin Predoiu şi fraţii Zechil şi au depus jurământ de credinţă la schitul Cetăţeni, în prezenţa starețului Pimen Bărbieru.

Numele său conspirativ era „Dr. Dumitriu" şi apoi „Dr. Craiu". În iarna 1948-1949, la Nucşoara, a făcut legământ de luptă anticomunistă cu Toma Arnăuțoiu. Cele mai multe date de mai sus sunt extrase din procesul verbal de interogatoriu din 4 februarie 1960 (vezi Voicu-Arnăuțoiu, 1997, p.18). Componenții grupării erau foşti ofițeri şi subofițeri, intelectuali şi țărani (Ion şi Gheorghe Purnichescu din CetățeniCol. Gheorghe Duțeanu, Căpitan Petre Cojocaru s.a). Ei au depus jurământul de credință la schitul Cetățeni în prezența starețului Pimen. În locuința sa din Câmpulung - Muşcel, în Strada Mărăşeşti, nr. 18, îşi construise o ascunzătoare betonată sub camera de baie, unde se întâlnea cu luptătorii din grup. Spre toamna anului 1948, în comuna Nucşoara din județul Argeş s-a convenit ca grupul lor să se unească cu acela al fraților Toma şi Petre Arnăuțoiu. În aprilie 1949, Colonelul Gheorghe Arsenescu a fost rănit la picior în urma unor confruntări armate cu trupele de Securitate, iar în urma unor neînțelegeri referitoare la strategie, cele două grupări s-au despărțit. La 22 septembrie 1949, Colonelul Gheorghe Arsenescu s-a retras din gruparea de partizani şi a stat ascuns în diverse locuri din zona Câmpulung-Nucşoara-Dragoslavele, Rucăr şi Bucureşti. Reuşise să scape din încercuirea trupelor de Securitate făcută în jurul casei bătrânului Micuda din comuna Bughea de Sus. În noaptea de 14 septembrie 1951, când traversa vârful Măgura spre Râul Târgului a fost surprins într-o ambuscadă şi a fost împuşcat în abdomen şi în umărul stâng, fără a putea fi capturat. Revenit în ascunzătoarea oferită de bătrânul Apostol Poştoacă, în marginea oraşului Câmpulung, pe strada Livada, nr. 27, s-a tratat singur cu medicamente aduse de la socrul lui, Gheorghe Buduluca. Soția colonelului Gherghe Arsenescu, născută Buduluca, a fost deținută la Canalul Morții, în anii 1951-1954 şi după eliberare, comunica cu soțul său prin scrisori, din care citățm câteva rânduri: „Fii tare! Du-ți crucea mai departe cu credința că Dumnezeu ne va ajuta (…) M-am întors suferindă. Cutreier străzile capitalei în căutarea unui adăpost pentru mine şi băiatul nostru, fără lucru şi fără un ban. Din tot ce am avut, n-am mai găsit nimic … Mi-am găsit serviciu ca vopsitoare la o Cooperativă de tâmplărie unde lucrez 12 ore pe zi pentru câțiva lei. Nici pentru mâncare nu ne ajunge la două persoane! Mă presează să divorțez de tine şi dacă n-o fac mă vor duce la Aiud. Nu ştiu cât voi mai putea rezista!" Demoralizat, hăituit şi bolnav şi-a purtat suferința cu scrâşnire din dinți, mai mult de un deceniu. În iarna anului 1960, un vecin al bătrânului Poştoacă, achizitorul de fructe Croitoru, l-a văzut într-o noapte în grădină. Croitoru a fost arestat după câteva zile pentru sabotaj şi, în schimbul promisiunii că va fi eliberat, a deconspirat prezența fugarului Arsenescu în casa lui Poştoacă. Drept urmare, în noaptea de 1 februarie 1960, Securitatea l-a capturat. Spre finalul celor doi ani de torturi sadice şi anchete la Securitatea din Piteşti şi din Bucureşti, a fost internat şi în Spitalul de psihiatrie din comuna Poiana Mare, județul Dolj. Tribunalul Militar din capitală, la 12 februarie 1962, prin sentința nr. 11, l-a condamnat la moarte. După ce a fost izolat în vestita celulă „0" din puşcăria Jilava, fără pat şi fără rogojină, cu ciment umed şi hrană (un sfert de pâine şi o cană de apă la două zile), a fost executat la Jilava în ziua de 29 mai 1962, la ora 20^{30}, în prezența judecătorului Csako Eduard, de la Tribunalul Militar din Bucureşti şi a Maiorului

Alexandrescu Gheorghe, directorul Puşcăriei Jilava. După execuție, a fost aruncat în groapă comună, fără slujbă religioasă şi fără cruce ori stâlp de identificare. Aşa a căzut Colonelul Gheorghe Arsenescu, eroul muşcelean de legendă, capturat în somn, înainte de a folosi grenada pe care o purta lângă pernă, pentru ultimele clipe de libertate! În zona Muşcelului de Nord era supranumit „Păunaşul codrilor". Copia certificatului medical, eliberat de conducerea puşcăriei Jilava, atestă că arestatul Arsenescu Gheorghe suferea de „boală hipertensivă, boală ulceroasă stomacală operată, tahicardie sinusală, amigdalo-faringită acută, având şi cicatrice după plagă în coapsă dreaptă în regiunea stângă a abdomenului şi umărul stâng." În 1950, Maria Arsenescu, soția Col. Gheorghe Arsenescu, a fost arestată în anul 1950, condamnată doi ani administrativ şi deținută în puşcăriile din Jilava, Canal Morții, Târgşor şi, grav bolnavă, în spitalul puşcăriei Văcăreşti, de unde a fost liberată în 1954. În 1960, imediat după arestarea soțului, Maria Buduluca-Arsenescu a fost reținută din nou, şi după doi ani de anchete dure a fost condamnată la 10 ani muncă silnică, prin aceeaşi sentință cu soțul ei. În timpul anchetelor de la Piteşti, medicul puşcăriei i-a dat posibilitatea să-şi vadă tatăl, iar, tot atunci, un maior i-a şoptit că soțul ei se află în altă celulă la Piteşti. Toți trei s-au revăzut la proces, în boxa acuzaților, iar soțul a reuşit să-i spună: „Curaj, Mari!". A fost deținută în puşcăriile de la Gaig (jud. Arad) şi Miercurea Ciuc, de unde a fost eliberată în anul 1964, ca urmare a decretului de grațiere. Ajunsă acasă, fiul său Dragoş, de 10 ani, lăsat în grija unui cumnat, nu a mai recunoscut-o. Prin aceeaşi sentință a fost condamnat şi socrul Colonelului Gheorghe Arsenescu, Gheorghe Buduluca din Câmpulung Muşcel, la 15 ani de temniță grea. Cumnatul său, Căpitanul Petre Cojocaru a fost arestat în septembrie 1949, condamnat la 20 de ani muncă silnică şi eliberat tot în anul 1964, prin decretul de grațiere. Cei patru membri ai familiei Apostol Poştoacă au fost arestați şi condamnați la ani grei de detenție. După 29 de ani, la cerere soției sale, cu adresa nr. 27/27 februarie 1991, Ministerul Justiției a confirmat oficial executarea Colonelul Gheorghe Arsenescu. La proces, în ultimul său cuvânt, Colonelul Gheorghe Arsenescu n-a vorbit despre el. A cerut numai clemență pentru soția sa Maria şi pentru cei care i-au oferit adăpost, o bucată de pâine, fiindcă erau țărani şi oameni simpli care nu cunoşteau legile țării şi nu şi-au data seama de gravitatea faptelor comise. (Ioniţoiu, A-B, p.85; I. Constantinescu-Mărăcineanu, *Un erou de legendă*, în revista *Memoria*, 2004, nr.19, pp.82-86; *Maria Arsenescu-Buduluca, Sunt soția teroristului Gheorghe Arsenescu,* în revista *Memoria*, 1993, nr.8, pp. 51-61; Ioanițoiu, A-B, p. 85; Voicu-Arnăuțoiu, 1997, p.18)

AVRĂMUȚĂ, NICOLAE I. (1902-1952). Născut la 22 octombrie 1902, fiul lui Ion şi al Floarei, din comuna Corbeni, județul Argeş, muncitor forestier, a fost arestat la 22 septembrie 1951, pentru „uneltire contra ordinii sociale", învinuit de sprijinirea cu alimente a partizanilor anticomuniști din Munții Argeşului în timp ce lucra la o stână. După torturile suferite la Securitatea din Piteşti, prin sentința nr. 360/20 mai 1952, Tribunalul Militar, Regiunea a II-a, Bucureşti, a fost condamnat la 3 ani închisoare corecțională.

Deşi sentința nu hotărâse confiscarea averii, i-a fost luată livada cu pomi. A fost deținut la Canalul Morții, în lagăr de muncă forțată Galeşu, unde a murit la 11 decembrie 1952, în vârstă de 50 de ani, cu diagnosticul: stenoză pilorică, T.B.C. pulmonar şi abces pulmonar. A fost aruncat în groapa comună. Decesul a fost anunțat de Sfatul Popular al comunei Poarta Albă, din raionul Medgidia, prin adresa nr. 1104/1952. (*Memoria*, 2001, nr.36-37, p. 255; Ionaşcu, p.1; A.F.D.P.R.AG, dosar nr.1452).

B

BABICI, LUCIA (?-1944). În vârstă de 45 de ani, țărancă din comuna Gorganu, comuna Călineşti, județul Muşcel, în ziua de 6 septembrie 1944, a fost împuşcată mortal şi lovită cu baioneta în cap de un ostaş sovietic care voia să o violeze. Decesul nu este înscris în Registrul de Stare Civilă al primăriei Călineşti. (Hlihor, 1996, vol.1, p. 197; A.Ag, 1945)

BADEA, GHEORGHE (?-1945). A fost împuşcat de soldații sovietici în ziua de 11 iunie 1945, în satul Goleşti, comuna Ştefăneşti, județul Muşcel. (*Memoria*, 2002, nr. 39, p. 139; Ionițoiu, A-B, p. 103)

BADEA, ION P. (1904-1950). Născut la 6 iunie 1904, în comuna Godeni, județul Muşcel, membru al P.N.Ț, a fost arestat la 24 decembrie 1947 şi condamnat la 20 de ani muncă silnică. Urmare a condițiilor de detenție, chinuri şi subalimentație, s-a îmbolnăvit de tuberculoză pulmonară şi a murit la 27 august 1950 în puşcăria de la Târgu-Ocna. (*Memoria*, 2002, nr. 39, p. 139; Ionițoiu, A-B, p. 103)

BADEA, NICOLAE (NAE) (1899-1953). Născut în 1899, fiul lui Dumitru şi al Elisabetei,din comuna Priboieni, județul Muşcel, țăran mijlocaş, a fost multă vreme fugit şi ascuns, pentru că a intrat în conflict cu reprezentanții autorităților comuniste locale. Pentru că s-a îmbolnăvit de TBC a revenit acasă şi a stat ascuns într-un butoi. Un vecin a aflat şi l-a denunțat la Securitate. A fost somat să se predea de echipa de lucrători de la Securitate, s-a predat, dar aceştia l-au împuşcat pe loc în curtea sa în 1953. (informații de la Gheorghe Muşat, dr. Ciucă, Priboieni, Argeş)

BADEA, PĂTRANA (1913-1954). Născut în 1913, țăran în satul Strâmbeni, comuna Căldăraru, județul Argeş, fost membru al Mişcării Legionare, a fost arestat şi condamnat în 1950. Încarcerat în puşcăria Aiud, a fost exterminat în ziua de 14 februarie 1954. În comună nu mai locuiesc urmaşi sau rude. (*Memoria*, 2002, nr.39, p. 139; Ionițoiu, A-B, p. 104; informații de la Valentin Badea, satul Căldărau, comuna Strâmbeni, județul Argeş)

BAICU, ILIE (1925-1956). Născut în 1925, din comuna Stolnici, județul Argeş, căpitan de transmisiuni, a fost arestat în 1956 şi apoi condamnat şi deținut în puşcăriile Jilava şi Aiud, unde a şi fost omorât. (*Memoria*, 1990, nr.2, p. 140; *Memoria*, 2002, nr.39, p.140)

BALCAN, GHEORGHE (?-1961). Țăran din comuna Slobozia, județul Argeş, a fost arestat şi condamnat în 1959, sub învinuirea că s-a opus colectivizării agriculturii. A murit la 27 august 1961, în puşcăria Aiud.(Ioniţoiu, A-B, p. 112)

BARBU, VASILE (?-1953). Țăran din comuna Stolnici, județul Argeş, a fost arestat la 15 august 1952 şi a fost exterminat în lagărul de muncă forțată de la Fundulea, județul Ilfov, la 14 martie 1953. (*Memoria*, 2002, nr.40-41, p. 248; Ioniţoiu, A-B, p. 125)

BARNEA, GHEORGHE (1914-1947). Țăran din comuna Micești, județul Muşcel, născut în 1914, a fost arestat condamnat şi deținut în puşcăria Aiud, unde a murit în 1947. (Ioniţoiu, 1999, p. 21)

BĂDESCU, BAZICĂ (1930-1950). Născut la 3 noiembrie 1930, în satul Ciobani, comuna Mihăeşti, județul Olt, unde tatăl său era plutonier de Jandarmi. A urmat şase clase la Liceul Militar din Timişoara şi, la desființarea acestuia, s-a transferat la Liceul „Ion C. Brătianu" din Piteşti. Ultimul domiciliu a fost în comuna Hârseşti, județul Argeş. A făcut parte din organizația anticomunistă „Casa albă" din liceul „Ion C. Brătianu". La 26 august 1949, a fost arestat împreună cu alți 35 de membri, majoritatea elevi din județul Argeş şi în timpul detenției au fost bătuți de mai multe ori de securistul Cârnu. Ancheta a avut loc în puşcăria improvizată pe Bulevardul Regina Elisabeta (astăzi Republicii), în clădirea de la nr. 96. În timpul anchetei, la 19 noiembrie 1949, împreună cu deținutul Rădulescu Stelian şi cu alt deținut, a fost ținuți goi în câte un butoi metalic cu apă rece, până la piept şi cu mâinile legate deasupra capului de câteva lemne. După aproape două ore, tortura a luat sfârşit şi deținutul Băzică a leşinat şi a fost reanimat cu furtunul cu apă. Atunci s-a îmbolnăvit de TBC. A început să expectoreze sânge, dar nu a fost izolat şi nu i s-a acordat nici un tratament. După două luni şi jumătate, la 4 februarie 1950, înainte de a fi judecat, a decedat. La 2 septembrie 1950, Tribunalul Militar Craiova, prin sentința nr. 698, a condamnat pe ceilalți colegi de suferință între un an şi trei ani şi jumătate detenției, unii fiind trimişi în lagărele de muncă forțată de la Canalul Morții. Decesul a fost înregistrat la Starea Civilă din Primăria Piteşti cu nr. 45/1950, fără precizarea diagnosticului cauzator de moarte, deoarece, în acei ani, din registre lipsea rubrica respectivă, contrar reglementărilor internaționale. Bazică Bădescu a fost înmormântat în cimitirul „Sf. Gheorghe" din Piteşti la 7 februarie 1950. (Memoria, 2002, nr. 40-41, p. 250, A.P.P. 1950 şi martori din detenție: Stelian Rădulescu, Piteşti).

BĂDESCU, MARIN (1907-1953). Născut în 1907, în satul Fâlfani, comuna Stolnici, județul Argeş, a fost arestat în 16 iunie 1949 şi a murit la 30 noiembrie 1953 în puşcăria de la Gherla. (Ioniţoiu, A-B, p. 138; *Memoria*, 2002, nr.40-41, p. 151)

BĂJAN, CORNEL A. (1929-1958). Născut în 1929, în comuna Rucăr, județul Muşcel, a fost arestat în 1958. A murit în puşcăria Jilava, în timpul detenției, dar nu se cunosc date privind cauza. (*Memoria*, 2002, nr. 40-41, p. 251; Ioniţoiu, A-B, p. 142)

BĂLĂBAIE, ION (1909-1954). Născut 1909, cântăreț de biserică din comuna Dragoslavele, județul Muşcel, a fost arestat şi torturat de Securitatea Piteşti, învinuit de legături cu luptătorii din gruparea „Haiducii Muşcelului". Urmare a chinurilor şi a înfometării din timpul detenției, s-a îmbolnăvit de tuberculoză pulmonară şi a murit în puşcăria din Târgu-Ocna, la 19 iulie 1954, cu diagnosticul cauzator de moarte TBC pulmonar. (*Memoria*, 2002, nr.40-41, p. 252; Ioniţoiu, A-B, p. 145)

BĂLĂICĂ, TEODOR (1926-1959). Născut în 1926, în județul Argeş, a murit în detenție la 19 iulie 1959, la puşcăria Târgu Ocna, cu diagnosticul cauzator de moarte TBC pulmonar. (*Memoria*, 2002, nr. 40-41, p. 252; Ioniţoiu, A-B, p. 146)

BĂRBIERU, DUMITRU (1902-1956). Țăran din satul Ţigăneşti, comuna Topoloveni, județul Muşcel, născut în 1902, arestat, condamnat şi deținut în puşcăria din Gherla, unde a fost exterminat la 9 septembrie 1956. (*Memoria*, 2002, nr.40-41, p.254; Ioniţoiu, A-B, p. 157)

BĂŞOIU, NICOLAE D. (1900-1959). Născut la 16 mai 1900, fiul lui Dumitru şi al Mariei, țăran din comuna Stăneşti, județul Muşcel, cioban, cu doi copii, luptător în mişcarea de rezistență armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă de Toma Arnăuțoiu. După arestarea fraților Arnăuțoiu, a fost arestat împreună cu soția sa Filofteia şi cu fiul său Gheorghe. La percheziția efectuată la domiciliu a fost găsit un carnet în care erau notați cei care au ajutat pe luptătorii din munți. A fost arestat şi torturat la Securitatea din Piteşti, după care Tribunalul Militar ai Regiunii a II-a Militare, l-a condamnat la moarte prin sentința nr.107 din 19 mai 1959. A fost executat în noaptea de 18-19 iulie 1959 la puşcăria de la Jilava, împreună cu alți 15 partizani argeşeni şi Muşceleni. Prin decizia nr.4/17 ianuarie 2002, Curtea Militară de Apel Bucureşti s-a dispus reabilitarea Filofteei şi a lui Nicolae Băşoiu. Pentru aceeaşi învinuire, soția sa, Filofteia, născută la 13 noiembrie 1913, a fost condamnată la 15 ani muncă silnică şi confiscarea totală averii prin sentința nr. 174 din 12 septembrie 1959, dată de acelaşi Tribunal. Gheorghe, fiul lor, născut la 13 martie 1933, a fost condamnat la 20 de ani muncă silnică, tot prin sentința nr.174 din 12 septembrie 1959. Fiul lor Ion a fost eliminat din şcoală.

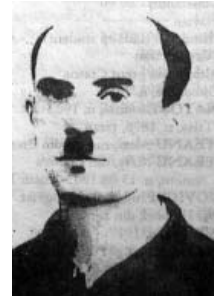

A fost eliberat în 1964 prin decretul de grațiere. (Ioniţoiu, A-B, p.162; *Memoria*, 2003, nr.42, p.141; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.2)

BENGULESCU, GHEORGHE I. (1926-1953). Născut la 8 iunie 1926, fiul lui Ilie şi al Ioanei, în comuna Brebeni, județul Olt, țăran, domiciliat în comuna Bogați, județul Muşcel, a fost arestat şi condamnat în 1951. Deținut în lagărul de muncă forțată de la Poarta Albă, formația 0893, a fost exterminat la 7 februarie 1953. Diagnosticul de deces: enterocolită acută, caşexie. (Ioniţoiu, A-B, p. 178; Ionaşcu, p.7)

BIBICU, NICOLAE D. (1900-?). Născut la 29 mai 1900, în satul Richițele de Jos, comuna Cocu, județul Argeş, a fost condamnat şi a murit în timpul detenției. Nu se ştie, data, locul şi cauza decesului. (Ioniţoiu, A-B, p. 191; *Memoria*, 2003, nr.44-45, p. 254)

BIȚĂ, DAN (1900-1952). Fiul lui Zamfir şi al Ioanei, născut în 1900, din satul Văleni, comuna Topoloveni, județul Muşcel, agricultor, a murit la 15 octombrie 1952, în puşcăria Piteşti. Decesul este înregistrat în evidența Stării Civile din Primăria Piteşti cu nr. 349/1952, cauza morții a fost tuberculoza pulmonară. (A.P.P. Fond Starea Civilă, Decese, 1952).

BIVOL, DUMITRU (?-1960). Din Câmpulung-Muşcel, a fost omorât în torturi în timpul anchetei de la Securitatea din Piteşti la 18 ianuarie 1960. (Ioniţoiu, A-B, p. 199; *Memoria*, 2004, nr.46, p. 138)

BRATU, ION (?-1946). Țăran din comuna Pietroşani, județul Muşcel, a fost împuşcat mortal de „bande de comunişti" la secția de vot, în ziua alegerilor parlamentare din 19 noiembrie 1946. Au mai fost rănite grav şase persoane. (*Memoria*, 1990, nr. 2, p. 138; Ioniţoiu, A-B, p. 259; informații de la prof. Ion Ştefan, Piteşti)

BRATU, ION (1919-1947). Născut în 1919, în comuna Trepteni, județul Vâlcea (fostul județ Argeş), muncitor. A fost exterminat la Aiud în 1947. (Ioniţoiu, A-B, p. 259)

BRĂNESCU, VINTILĂ V. (1903-1953). Născut la 16 iunie 1903 în Piteşti, fiul lui Vasile şi al Mariei, funcționar public în Bucureşti, a fost exterminat la Canalul Morții, în lagărul de muncă forțată nr. 5 Culme (cf. Ioniţoiu) / Formațiunea 0927 (cf. Ionaşcu), la 1 iulie 1953. Diagnosticul de deces: pleurezezie serofibrinoasă bilaterală, miocardită. (Ioniţoiu, A-B, p. 263; Ionaşcu, p.9)

BRĂTIANU, CONSTANTIN C. (Bebe) (1887-1956). Născut în mai 1887, doctor în Drept la Paris, secretar general al Delegației române la Conferința de pace de la Paris din 1920, deputat şi secretar general al P.N.L. şi sub-secretar de Stat la Preşedinția Consiliului de Miniştri. A fost arestat la 5 mai 1950, în „noaptea demnitarilor", şi încarcerat în puşcăria

Sighet unde urma să rămână până la 1 august 1958.
În timpul unor anchete de la M.A.I şi de la Malmaison, din Bucureşti, s-a îmbolnăvit grav. A murit în spitalul Colţea la 21 ianuarie 1956. (Ioniţoiu, A-B, p. 264)

BRĂTIANU, CONSTANTIN I. (DINU) (1866-1950). Era cel de-al doilea fiu al lui Ion C. Brătianu. Dinu Brătianu s-a născut la 13 ianuarie 1866 în comuna Ştefăneşti, satul Florica. Din 1934, după asasinarea lui I.G.Duca, şi până în 1950, a fost preşedintele P.N.L., ministru de finanţe şi l-a secondat pe Iuliu Maniu în toate acţiunile politice importante. După 23 august 1944, a fost ministru de stat fără portofoliu şi după 6 martie 1945 a devenit ţintă politică a comuniştilor. În toamna anului 1947, i s-a fixat domiciliul obligatoriu în locuinţa sa din Bucureşti. Nu i se permitea să iasă din casă şi nici să primească vizite, cu excepţia membrilor familiei. Casa era păzită de miliţieni. A fost arestat în noaptea de 5-6 mai 1950 (Noaptea demnitarilor) şi încarcerat în puşcăria din Sighet, singur în celulă, fără să i se acorde asistenţă medicală. Lucrătorii M.A.I. care au efectuat arestarea nu ştiau că locuinţa era păzită, paznicii nu ştiau că Dinu Brătianu urma să fie arestat şi au urmat un schimb de focuri, până la lămurirea poziţiei celor două trupe de lucrători ai Securităţii. Dinu Brătianu a murit la 20 august 1950, după trei luni şi jumătate de chinuri, înfometare şi terorizare prin introducerea de şobolani în celulă. A fost înhumat în cimitirul săracilor de la Tisa de lângă Sighetul Marmaţiei. În 1971, la intervenţia membrilor familiei Brătianu aflaţi în exil şi în ţară, autorităţile comuniste au permis ca presupusele oseminte ale martirilor Dinu şi Gheorghe Brătianu să fie depuse în capela familiei Brătianu de la Florica, oraşul Ştefăneşti, judeţul Argeş. (Ioniţoiu, A-B, p. 264; *Memoria*, 2000, nr. 30, p. 28)

BRĂTIANU, GHEORGHE I. (1898-1953). Fiul al lui Ionel Brătianu şi al principesei Maria Moruzi-Cuza s-a născut la 3 februarie 1898 în comuna Ruginoasa, judeţul Iaşi. A absolvit bacalaureatul la Liceul Naţional din Iaşi şi, după două luni, a obţinut consimţământul scris al tatălui său să se înroleze voluntar pentru a lupta pe front, cu Regimentul 2 Artilerie Bucureşti. După terminarea Şcolii de Artilerie pentru ofiţeri de rezervă, cu gradul de sublocotenent, a participat la luptele din Valea Trotuşului şi pe frontul din Bucovina. A urmat, în paralel, Facultatea de Drept din Iaşi şi Universitatea Sorbona din Paris. În 1923 şi-a dat doctoratul în filosofie la Iaşi şi în 1928, doctoratul în istorie Ia Sorbona. La vârsta de 26 de ani a fost numit profesor de Istorie Universală la Universitatea din Iaşi şi, la 30 de ani, la propunerea lui Nicolae Iorga, a fost ales membru corespondent al Academiei Române. În 1940, a fost transferat la Universitatea din Bucureşti şi în 1941 a fost ales membru titular al Academiei Române în locul rămas vacant după asasinarea lui Nicolae Iorga în 1941. Ca fruntaş liberal, în 1937 a aderat la pactul de neagresiune iniţiat de Iuliu Maniu, pentru

îndepărtarea de la putere a Regelui Carol al II-lea. Gheorghe Brătianu a desfăşurat o intensă activitate ştiințifică. A publicat multe tratate de referință, mai ales privind drepturile românilor asupra Basarabiei şi continuitatea daco-romană în Nordul Dunării. La 10 februarie 1947, în timp ce delegația română semna Tratatul de Pace la Paris, Gheorghe Brătianu rostea în fata studenților o lecție memorabilă, din care citäm: „Am considerat catedra şi mai ales pe cea universitară, ca pe o tribună de pe care trebuie sa răsune întotdeauna glasul adevărului, chiar şi în vremuri potrivnice lui. Prin Tratatul de Pace semnat astăzi ne-au fost răpite teritorii scumpe nouă, Basarabia şi Bucovina a căror posesie, îndreptățită prin istorie şi prin jertfa strămbunilor, ne fusese recunoscută prin tratate de pace anterioare. Împrejurări trecătoare pot sili o națiune să intre în alianțe nefireşti, cum este cazul României astăzi. Dar, mai curând sau mai târziu, apele vor reintra în albia lor firească. După şapte luni, în septembrie 1947, a fost îndepărtat din învățământ şi i s-a fixat domiciliu obligatoriu. Documentarea şi susținerea tezei că Basarabia şi Bucovina sunt pământuri romaneşti a dus la arestarea ilustrului istoric în noaptea de 5/6 mai 1950. Fără să i se intenteze proces, a fost încarcerat în puşcăria Sighet, unde a fost supus unui regim de izolare totală, de tortură psihică şi înfometare. După aproape trei ani de chinuri, Gheorghe Brătianu a fost exterminat la 23 aprilie 1953, - ziua sa onomastică - , în celula 71, la vârsta de 55 de ani. Redăm un fragment din mărturia episcopului greco-catolic Alexandru Todea, condamnat la muncă silnică pe viață, supraviețuitor al gulagului comunist, făcută la 19 mai 1990, la Reghin: „La 5 martie 1952 am fost mutat la puşcăria Sighet. Fiind mai tânăr şi mai viguros, m-au pus la măturatul temniței şi curățatul W.C.-urilor, împreună cu alți deținuți. Aşa am aflat celulele în care erau izolați Gheorghe Brătianu, Iuliu Maniu şi mai mulți generali. Vorbeam cu ei câteva cuvinte, prin perete, cu riscul condamnării la moarte. Într-o zi, Gheorghe Brătianu a spus numai două cuvinte: „sunt bolnav". A doua zi am înțeles că avea diaree, care a trecut în dizenterie (…) După câteva zile, mi-a spus că a venit o comisie de 1a Bucureşti, care i-a promis tratament medical, cu condiția să accepte să declare că Basarabia şi Bucovina sunt pământuri ruseşti, nu româneşti. Refuzul lui a fost categoric: „N-am să-mi trădez niciodată țara, nu pot dezminți o realitate istorică", la care lucrătorii M.A.I. i-au spus: „atunci n-o să ai parte de tratament şi de medicamente şi vei pieri aici". El le-a răspuns: „Şi voi veți pieri într-o zi, dar nu în acelaşi fel: una e să mori în mod demn şi alta în mod laş". De atunci nu a mai răspuns, auzeam doar o respirație profundă şi grea. În ziua de Sfântul Gheorghe, în celula 71 nu se mai auzea niciun suflu, nicio mişcare. Într-o duminică dimineața, un gardian ne-a spus, mie şi preotului Gheorghe Pătraşcu din Moldova: „Mergeți şi faceți curat în celula 71, unde a fost un bolnav pe care l-am trimis la spital să se facă bine". În celula 71 era miros de hoit, pereții aveau urme de degete murdare cu materii fecale şi sânge, am înțeles că bolnavul Gheorghe Brătianu se târa de la pat la găleata care-i servea de toaletă şi se sprijinea de perete". Conform uzanței din majoritatea puşcăriilor comuniste, martirul Gheorghe Brătianu a fost aruncat noaptea în groapa comună, fără cruce, în Cimitirul Săracilor de la Cearda, la confluența între Iza şi Tisa.

În 1973, autorităţile comuniste, 1a intervenţia membrilor familiei au aprobat aducerea osemintelor lui Dinu şi Gheorghe Brătianu, în cavoul din biserica familiei din satul Florica, oraşul Ştefăneşti, judeţul Argeş. Nu ştim cum s-a făcut identificarea rămăşitelor pământeşti, după 20 de ani, fără probă ADN. Soţia sa, E1ena Brătianu, născută Sturza, după arestarea lui Gheorghe Brătianu, a fost dată afară din casă, i s-au confiscat bunurile şi a fost trimisă în comuna Colentina, într-o cameră părăsită, fără geamuri, în care ploua. La 10 octombrie 1951 a fost arestată şi deţinută in puşcăriile Ghencea, Mislea, Bragadiru şi Cernavodă. În 1954, era deţinută în puşcăria Târgşor, unde era obligată să spele closetele deţinutelor de drept comun. După eliberare, cu greu a obţinut serviciul de măturător la Întreprinderea de Tramvaie din Bucureşti. (Ioniţoiu, A-B, p. 265; Memoria, 1990, nr. 2, p. 121; Maria Arsenescu-Buduluca în revista Memoria, 1993, nr.8, p. 54; Jean Dumitraşcu, *50 de ani de la moartea lui Gheorghe Brătianu*, în revista *Argeş*, Mai, 2003; Maria Brătianu, *George I. Brătianu. Enigma morţii sale*, passim.)

BRĂTIANU, MIHAI VASILE (?-1954). Moşier, la 3 martie 1949, urmarea Decretului nr.83/1949 din 2 martie 1949, a fost expropriat şi i s-a fixat domiciliul obligatoriu în Bărăgan, unde, din cauza condiţiilor de viaţă, a decedat la 10 ianuarie 1954. Fiul său, Dan M. Brătianu a fost condamnat la 15 ani muncă silnică şi, după eliberare, un an domiciliu obligatoriu. (Ioniţoiu, A-B, p.266)

BRĂTIANU, PAUL (?-?). Inginer, deţinut în puşcăria Piteşti unde a fost exterminat. După opinia lui Dan M. Brătianu, acesta este cele de-al cincilea martir membru al familiei Brătianu, făuritoare a României Mari.(Ioniţoiu, A-B, p.266)

BUJOR, PETRE I. (1915-1953). S-a născut la 5 ianuarie 1915, fiul lui Ion şi al Joiţei, în satul Goleşti, comuna Ştefăneşti, judeţul Muşcel. Ţăran domiciliat în Cepari, judeţul Argeş. A fost arestat la 15 august 1952 şi exterminant la 22 martie 1953 în colonia de muncă forţată Poarta Albă. Diagnosticul de deces: colaps cardiovascular. (Ioniţoiu, A-B, p. 291; Ionaşcu, p.8; *Memoria*, nr. 54, 2006, p. 112)

BURCEA, MARINEL (1968-1989). Născut în 8 noiembrie 1968, în comuna Bradu,

judeţul Argeş, domiciliat în Timişoara, strada Cântului, nr. 8, soldat în termen U.M. 01926 Timişoara, a fost rănit grav în 17 decembrie 1989, pe Calea Lipovei, în timpul revoluţiei anticomuniste de la Timişoara. A murit în 23 decembrie 1989, în spitalul de la Timişoara. Vinovaţi de omor au fost identificaţi trei ofiţeri din U.M. 01942. Înhumat la satul Broşteni, comuna Costeşti, judeţul Argeş. I s-a conferit certificatul de erou martir nr. 670 şi gradul de sublocotenent post-mortem. (Ioniţoiu, 1998, p. 25; Supliment *Jurnalul Naţional*, 22 decembrie 2004, Primăria Timişoara, Oficiul Stării Civile, Decese, 1989)

BURCEA, GHEORGHE (1942-1961). Născut în 1942, fiul lui Ion şi al Ştefanei, din comuna Mozăceni, județul Argeş, au fost arestat pentru participareala revolta țărănească din comună din ianuarie 1961, împotriva colectivizării. Torturat în mod sălbatic câteva luni la Securitatea Piteşti a fost eliberat în stare gravă şi a decedat în scurt timp în vârstă de 21 de ani. Şi tatăl său, Ion Burcea a fost arestat sub aceeaşi învinuire şi deținut, prin ordin administrativ, fără sentință judecătorească. (informații de la pr. Gheorghe Bălțat, fost deținut politic, comuna Mozăceni)

BURTEA, TOMA (?-1952). Fruntaş al Partidului Național Țărănesc şi soția sa, Maria Burtea, ambii învățători, din comuna Dragoslavele, județul Muşcel, au fost arestați în 12 aprilie 1949, împreună cu fiul lor, Dumitru, student la Drept, sub acuzația de a fi în legătură cu gruparea de luptă anticomunistă condusă de Col. Arsenescu. A participat la luptele din cel de-al Doilea Război Mondial, până la Stalingrad. A fost distins cu decorații militare. A fost denunțat în scris de Ion Frăcea (Ionu' Dobricului), Florian Ozoiu şi Ion Ozoiu, din comuna Dragoslavele. Toma Burtea a fost torturat, condamnat şi deținut în închisorile de la Jilava şi Gherla. A fost exterminat la Gherla în ziua de 13 februarie 1952. Dumitru Burtea a suferit 9 ani de detenție prin puşcăriile din Piteşti, Jilava, Peninsula şi Botoşani până în 1964 când a fost grațiat. (Ioniţoiu, A-B, p. 304)

BUTAC, IONIȚĂ GH. (1886-1961). Născut în 1886, din satul Valea Mărului, comuna Budeasa, județul Argeş, a murit în timpul detenției în 1961 şi încă nu se cunoaşte sub ce învinuire a fost arestat şi condamnat, locul, durata detenției şi a morții. (Ioniţoiu, A-B, p. 308)

BUTAN (?-1945). Inginer, şeful Serviciului Tehnic din Prefectura Argeş, a fost împuşcat mortal de un ostaş sovietic, în ziua de 9 septembrie 1945, în comuna Merişani, județul Argeş. Decesul nu este înscris în registrul de Stare Civilă al comunei Merişani. Tot în comuna Merişani, soția funcționarului Nicolae Băetu, refugiat din Huşi, a fost siluită în fața soțului amenințat cu împuşcarea. Alte cinci femei din Merişani au avut aceeaşi soartă. (Hlihor, 1996, p. 196-197)

C

CATRINESCU, EMANOIL (1928-1965). Născut la 3 mai 1928, fiul lui Nicolae şi al Elenei, din comuna Uda, județul Argeş, a fost arestat la 8 septembrie 1958 şi, prin sentința nr. 632/13 decembrie 1958, dată de Tribunalul Militar Craiova, a fost condamnat la 15 ani muncă silnică, prin uneltire. Desfăşurase o intensă activitate „contrarevoluționară". La 22 iunie 1964, conform decretului nr. 310/1964, Emanoil Catrinescu a fost grațiat de restul pedepsei şi a fost eliberat. Urmarea a condițiilor inumane de detenție, a decedat la 20 noiembrie 1965. (A.F.P.R.AG, Ds.1535)

CATRINU, HARALAMBIE (?-?). Țăran, fiul lui Catrinu Alexandru, din comuna Dragoslavele, județul Muşcel, se pare că este primul luptător din munți care a murit cu arma în mână. Rănit în piept de trupele de Securitate pe muntele Leoata, a fost dus de acestea la Fieni sau Târgovişte unde a decedat. Nu i se cunoaşte mormântul. Familiei Catrinu i s-au confiscat terenurile şi pădurea. Catrinu Alexandru a fost rănit în Curmătura Oticului şi condamnat 20 de ani. (din mărturia fratelui său, Catrinu Al. Constantin, Câmpulung, 27 martie 1994)

CAZACU, GHEORGHE (1921-1960). Născut la 9 iunie 1921, fochist din comuna Nucşoara, județul Argeş, a fost arestat la 21 octombrie 1959, pentru „activitate îndreptată împotriva regimului comunist" şi omorât în timpul anchetei de la Securitatea Piteşti la 21 ianuarie 1960. Nu este trecut în evidența Stării Civile din Primăria Piteşti. (Ionițoiu, C, p. 47; A.P.P. 1959)

CĂLINESCU, ARMAND (1893-1939). Fiu al Ecaterinei şi al lui Mihaiu Călinescu, s-a născut în ziua de 22 mai 1893, în Piteşti, pe Strada Egalității, care, în prezent, îi poartă

numele. Tatăl lui a fost colonel, medic militar şi a luat parte la primul război mondial, în cadrul armatei a II-a de sub comanda generalului Alexandru Averescu. Cursul primar l-a urmat la Şcoala de băieți nr.1 din Piteşti pe care a absolvit-o ca premiat de onoare. În anul 1912, a terminat liceul „Ion C. Brătianu", clasându-se al doilea în urna examenului general (n.n. examen de bacalaureat). A urmat cursurile facultății de Drept din Bucureşti şi, în paralel, a frecventat Facultatea de filozofie. În 1915, a luat examenul de licență la cele două facultăți după care a obținut titlul doctor în Drept al Universității din Bucureşti şi s-a înscris în Baroul de avocați Argeş. În 1916, a fost numit magistrat stagiar la Judecătoria Ocolului din Slatina şi în 1919 magistrat al Tribunalului Argeş. În 1912, a cunoscut pe tânăra Adela Baranga din Piteşti când familiile lor au făcut o excursie la cabana Cumpăna.

În toamna anului 1916, la înaintarea trupelor germane, familiile Călinescu şi Baranga s-au refugiat cu trăsurile în Moldova şi s-au întâlnit la Bârlad. Împreună cu sora sa de 20 de ani, magistratul Armand Călinescu au plecat cu trenul spre Iaşi. În staţia Ciurea, trenul de persoane s-a ciocnit violent cu cisternele altei garnituri. În urma incendiului şi-au pierdut viaţa peste 800 de persoane între care şi sora lui Armand Călinescu, el numărându-se printre puţinii supravieţuitori. În aprilie 1917, Armand Călinescu şi Adela Baranga s-au căsătorit, realizând o familie model, primind zestre de la Colonelul Baranga 60.000 lei numerar şi moşia Ciupa, iar de la Colonelul Călinescu, moşia din comuna Ciomăgeşti, judeţul Argeş. În vara anului 1918, tânăra familie Călinescu revine la Piteşti. În iarnă, pleacă la Paris, unde Armand Călinescu şi-a continuat studiile, specializându-se în ştiinţe economice şi politice. În iulie 1921, a susţinut teza de doctorat intitulată „Schimbarea română. Deprecierea după război şi restabilirea situaţiei". Revenit în ţară, s-a înscris în Partidul Ţărănesc, condus de Ion Mihalache, moment în care a făcut o scurtă declaraţie, din care citãm: „M-am încsris în acest partid pentru că, în situaţia de azi, reprezintă, înainte de orice, o necesitate politică şi o forţă istorică". În aprilie 1923, a fost ales preşedinte al organizaţiei Partidului Ţărănesc din judeţul Argeş şi reales în fiecare an, prin vot secret, până în 1937. La alegerile parlamentare din 1926, a fost ales prima oară deputat în parlamentul României. La 10 octombrie 1926, congresele Partidului Naţional din Transilvania, condus de Iuliu Maniu şi Partidului Ţărănesc, condus de Ion Mihalache, au hotărât fuzionarea şi întemeierea Partidului Naţional Ţărănesc. Armand Călinescu a colaborat cel mai bine cu Ion Mihalache, dar nu s-a înţeles cu Iuliu Maniu. În noiembrie 1928, a fost numit prefect al judeţului Argeş şi, în iunie 1929, a fost numit secretar general al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor, ministru fiind Ion Mihalache. În octombrie 1930, a fost numit subsecretar de stat la Ministerul de Interne şi în martie 1931, în baza datelor privind acţiunile subversive şi teroriste ale legionarilor, furnizate de Armand Călinescu, guvernul naţional-ţărănesc a dizolvat Garda de Fier. Au urmat arestarea mai multor conducători ai mişcării legionare. Cea mai sumbră pagină din cariera acestui om politic cu sclipiri de geniu o reprezintă acţiunile represive întreprinse împotriva muncitorilor feroviari şi petrolişti în ianuarie 1931 şi ianuarie-februarie 1933. În decembrie 1937, Armand Călinescu s-a despărţit definit de P.N.Ţ. intrând în guvernul Goga-Cuza şi, până în martie 1939, a deţinut următoarele înalte funcţii: ministru de interne, ministru interimar la ministerul Apărării Naţionale, ministerul Educaţiei Naţionale şi ministerul Muncii, Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri şi prim-ministru al Regatului României. Guvernul Goga a rezistat numai 44 de zile şi a fost urmat de guvernarea autoritară a regelui Carol al II-lea, considerată de Armand Călinescu singura soluţie de salvare a României în situaţia dată. La 10 februarie 1938, prin proclamaţia regală, au fost desfiinţate partidele politice, prim-ministru fiind numit Patriarhul Miron Cristea şi s-a hotărât modificarea Constituţiei din 1923, fapt aprobat prin referendumul din 24 februarie 1938. La 15 decembrie s-a publicat Legea de înfiinţare a Frontului Renaşterii Naţionale ca unică organizaţie politică. Pentru ascensiunea sa politică, Armand Călinescu a fost felicitat de Nicolae Titulescu.

Vârstnicii din zona Argeşului îşi amintesc de figura emblematică a lui Armand Călinescu, cu monoclu, când cutreiera satele şi era foarte ataşat de țărani. Ca prim-ministru, în 1939, a inaugurat construirea Cercului Militar şi a Casei Corpului Didactic din Piteşti. La 22 mai 1939, cu prilejul zilei sale de naştere, Primăria Piteşti i-a conferit cetățenia de onoare „pentru merite deosebite în toată viața publică şi pentru servicii aduse comunie urbane Piteşti". La 21 septembrie 1939, ora 14, a fost asasinat în Bucureşti, la Podul Elefterie, de un grup de opt legionari fanatici care, după ce au fost prinşi, au fost executați în aceeaşi zi şi în acelaşi loc, la ora 23. A doua zi au fost executați, în fiecare județ, trei legionari luați la întâmplare. Ministrul de Externe, Grigore Gafencu sugerase regelui Carol al II-lea, prin Urdăreanu, să nu se comită fapte sângeroase de răzbunare. Marelui dispărut i s-au organizat funeralii naționale, depus la Ateneul Român şi înmormântat la Curtea de Argeş, conform dorinței sale testamentare: „Doresc să fiu înmormântat la Curtea de Argeş, alături de părinții mei şi să fiu purtat pe un car de verdeață şi tras de 6 boi, după care să meargă delegații satelor din județul Argeş, pentru care am luptat în viață cu drag!". Armand Călinescu a intrat în istoria România fără voia lui, aşa cum intră eroii, din datorie, scria Nicolae Carandino. Dacă n-ar fi fost asasinat de legionari, Armand Călinescu ar fi fost exterminat desigur în puşcăriile comuniste. Fiul său Barbu, ilustrul arhitect s-a stabilit în Marea Britanie. Soția sa, Adela, după naționalizarea casei din Piteşti, a fost evacuată de comunişti şi dusă într-o cameră de mahala. Numai după memoriul adresat de fiul său lui Nichita Hruşciov a redobândit dreptul de a sta în casa sa. La 21 septembrie 1991, Barbu Călinescu, cu sprijinul municipalității capitalei, a aşezat o placă memorială cu următorul text: „Aici a căzut la datorie primul ministru Armand Călinescu." În marmura plăcii sunt gravate şi cuvintele rostite de Nicolae Iorga: „Un om s-a jertfit pentru liniştea țării sale înăuntru şi pentru independența ei politică în afară." În semn de recunoştință, Grupul Şcolar de industrie uşoară din Piteşti şi Şcoala generală nr.5 din Curtea de Argeş îl au ca patron spiritual. Casa natală din Piteşti a fost vândută, în loc să fie transformată în casă memorială. (Romus Dima, *Armand Călinescu*, Editura Mavios-Clio, Bucureşti, 2001)

CĂTUŞAN, GAVRILĂ (1910-1948). Născut 1910, croitor din Piteşti, exterminat în puşcăria Aiud în 1948, la vârstă de 38 de ani. Nu se cunoaşte învinuirea şi nici durata condamnării. (Ioniţoiu, C, p. 63)

CÂRSTEA, SILU (1956-1989). Născut la 22 iulie 1956, în satul Budişteni, comuna Leordeni, Regiunea Argeş. Căsătorit, avea un băiat şi era mecanic de bord al companiei TAROM. În ziua de 23 decembrie 1989, avionul tip AN 24, în timpul cursei Bucureşti-Belgrad, a fost doborât în zona comunei Vişina, județul Dâmbovița. A primit calitatea de erou martir.

CERNICA, NICOLAE (1912-1953). Născut 1912, fiul lui Ştefan şi al Ioanei, tăbăcar din Piteşti, a murit în sediul Miliției Piteşti, la 10 noiembrie 1953. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti cu nr. 380/1953, cauza oficială care a determinat moartea a fost „hemoragia cerebrală", diagnostic foarte rar întâlnit la persoanele tinere. (A.P.P., 1953)

CHIRCA, ELENA I. (LINA) (1903-1953). Născută în 1903, din comuna Nucşoara, județul Muşcel, țărancă şi mama a şapte copii, dintre are patru minori, la data arestării. Pentru participarea la acțiunile grupării de partizani condusă de colonelul Gh. Arsenescu, a fost arestată la 25 decembrie 1949. După de a fost torturată de căpitanul Cârnu la Securitatea de la Piteşti, a fost condamnată la 5 ani de închisoare corecțională, prin sentința nr.1183 din 20 decembrie 1950, pronunțată de Tribunalul Militar Craiova. A fost deținută în puşcăriile din Piteşti, Jilava, Mislea şi Văcăreşti, unde, bolnavă de cancer, cu metastaze osoase care o imobilizau la pat, fără îngrijire medicală, fără calmarea durerilor îngrozitoare, a murit în 1953, cunoscută de deținute ca „mama Leana din Nucşoara". Soțul ei, Ion Chirca a fost împuşcat în munți de către Securitate în noiembrie 1949. La 10 ianuarie 1950, cei patru copii minori ai familiei Chirca au fost internați în Căminul de orfani din Piteşti, urmarea a adresei nr.1317, emisă de Direcția Regională a Securității Poporului Piteşti. (Ioniţoiu, C, p. 101; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, p.183)

CHIRCA, ION P. (?-1950). Zis *Dezertorul,* țăran din Nucşoara, județul Muşcel, soțul Elenei Chirca, moartă de cancer în puşcăria Văcăreşti, avea şapte copii, patru fiind minori. A fost luptător în gruparea de rezistență anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă de Colonelul Gheorghe Arsenescu. Era cel mai bun ochitor şi cea mai bună călăuză prin pădurile munților Făgăraş şi se îngrijea cu aprovizionarea grupului cu cele de trebuință. A luat parte la confruntarea cu trupele de Securitate din noaptea de 18 spre 19 iulie 1949, când acestea au înconjurat casa lui Iancu Arnăuțoiu. În această luptă, doi membrii ai acestor trupe au fost uciși, iar Toma Arnăuțoiu a fost rănit. În noiembrie 1949, Chirca Ion a fost ucis în lupta de pe valea Râului Doamnei, în 1950. O parte dintre partizani cred că a fost împuşcat de luptătorul Gheorghe Mămăligă, acesta din urmă fiind bănuit de legături cu Securitatea. Fratele său, Chirca P. Aurel, partizan în aceeaşi grupare, a fost arestat la 25 decembrie 1949, condamnat la 20 de ani muncă silnică şi eliberat după 14 ani, ca urmare a decretului de grațiere. (Ioniţoiu, C, p.102)

CHIRCULESCU, CRISTACHE I. (1886-1951). S-a născut la 23 mai 1886, în satul Purcăreni, comuna Dărmăneşti, județul Muşcel, membru P.N.Ț. A fost arestat la 20 mai 1949 şi condamnat la 6 ani închisoare pentru „uneltire contra ordinii publice". A fost exterminat în puşcăria de la Botoşani, la 23 octombrie 1951. (Ioniţoiu, C, p. 102)

CHIȚA, ION (?-1953). Țăran din județul Muşcel, a fost arestat în 1950, făcea parte din lotul luptătorilor conduşi de col. Gh. Arsenescu. A fost torturat, condamnat şi deținut în lagărele de muncă forțată de la Canalul Morții până în 1953 când a fost exterminat. (Ioniţoiu, C, 2002, p. 114; *Memoria*, 1991, nr. 3, p. 135)

CIOBANU, EMANOIL (1950-1989). Născut la 11 noiembrie 1950, în satul Moşteni-Greci, comuna Boţeşti, Regiunea Argeş. Căsătorit, avea două fete şi un băiat. Era sergent

major la U.M. 02210, când a fost împuşcat în cap, de către „teroriştі", la 23 decembrie 1989, în faţa Spitalului Militar din Bucureşti, în momentul în care conducea o autosanitara militară. A fost înhumat în satul său natal şi avansat la gradul de sublocotenent *post mortem* şi a primit calitatea de erou martir. (Ioniţoiu, 1998, p. 32; Supliment *Jurnalul naţional*, Bucureşti, 22 decembrie 2004)

COCÂRLĂ, DUMITRU GH. (1898-1961). Născut la 5 martie 1898, în satul Ţigăneşti, comuna Topoloveni, judeţul Muşcel, a fost arestat la 22 octombrie 1952, pentru „propagandă împotriva regimului comunist" şi la 8 octombrie 1961 a fost exterminat după 9 ani de detenţie în condiţii subumane! Nu se cunoaşte data şi nici locul decesului. (Ioniţoiu, C, p. 133)

COMĂNDĂŞESCU (COMĂNDAŞU), MUCENIC N. (1881-1960). Născut la 25 martie 1881, fiul lui Nicolae şi al Anei, învăţător şi revizor şcolar din comuna Stăneşti,

judeţul Muşcel, proprietar a 20 de hectare de teren. În iulie 1959, a fost arestat pentru susţinerea partizanilor din gruparea Arnăuţoiu şi torturat în timpul anchetelor de la Securitatea din Piteşti. A fost judecat de către Tribunalul Militar al Regiunii a II-a militare, deplasat la Piteşti, care, prin sentinţa nr. 174 din 12 septembrie 1959, l-a condamnat la 5 ani închisoare corecţională, confiscarea totală a averii şi 1000 de lei cheltuieli de judecată. A fost exterminat la 3 noiembrie 1960, în puşcăria Jilava, în vârstă de 72 de ani. Diagnosticul cauzator de moarte: sincopă cardiacă. Cu o zi înainte de deces, Mucenic Comăndăşeşcu a cerut să fie dus la cabinetul medical. Nu i s-a permis asistenţă medicală, pentru că nu era program de consultaţii la cabinetul medical al puşcăriei Jilava. Prin această sentinţă au fost condamnaţi şi alţi 21 de partizani, 222 de ani de detenţie, dintre care 4 au murit în puşcării, iar 17 au fost eliberaţi, după 5 ani de detenţie, prin decretul de graţiere din 1964. Martirul Mucenic Comăndăşescu a fost bunicul doctorului Mucenic Mărtoiu. (Ioniţoiu, C, p. 187; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, p.776-777)

CONSTANTIN, NICOLAE (1925-1950). Născut în 1925, din satul Bădeşti, comuna Bârla, județul Argeş, a murit în timpul şi din cauza detenției, la 7 ianuarie 1950, la puşcăria Târgu-Ocna, cu diagnosticul tuberculoză pulmonară. (Ioniţoiu, C, p. 198)

CONSTANTINESCU, COSTEL (1967-1989). Născut la 2 iulie 1967, în comuna Mihăieşti, județul Argeş, fiul lui Spiridon şi al Elenei, domiciliat în Câmpulung-Muşcel, Str. Dobrogeanu-Gherea, nr. 5. Era student la Tehnologie şi Industrializarea lemnului din Braşov, necăsătorit. La 23 decembrie 1989, în timpul revoltei populare a fost împuşcat în spate şi a murit pe drumul către spital. Decesul a fost înregistrat la oficiul Stării Civile al Primăriei Braşov, certificatul nr.2607/27 decembrie 1989. În prezent, familia martirului locuieşte în Câmpulung Muşcel, pe strada Alexandru cel Bun, Bl. B 22, Sc. C, Ap. 4. Actul de deces nr. 2607, din 27 decembrie 1989, eliberat de Starea Civilă a Primăriei municipiului Braşov. Este înhumat în Câmpulung Muşcel. I s-a conferit certificatul de erou martir nr.1071 din 27 noiembrie 1991. (Ioniţiou, C, p. 36; Supliment *Jurnalul național*, Bucureşti, 22 decembrie 2004)

CONSTANTINESCU, FLORIAN C. (1881-1958). Născut la 5 aprilie 1881, avocat din Curtea de Argeş, Str. Plopii, nr.4, exclus din baroul de avocați Curtea de Argeş, în februarie 1948. A fost arestat la 9 august 1958, pentru „propagandă împotriva regimului comunist". A murit la 28 septembrie 1958, ora 18, în timpul anchetei de la Securitatea Piteşti, după câteva săptămâni de torturi barbare, la vârsta de 77 de ani. Decesul este înscris la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti, cu nr. 341/1958, cu diagnosticul cauzator de moarte „pneumonie".(Ioniţoiu, C, p. 202; A.P.P. 1958)

CONSTANTINESCU, IOAN GH. (1906-1959). S-a născut la 19 octombrie 1906, fiu al lui Gheorghe şi al Victoriei, în satul Cerbureni, comuna Valea Iaşului, județul Argeş, a fost preot în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muşcel. Autor de studii cu caracter religios, a participat la acțiunile cu caracter cultural-obştesc pentru ridicarea gradului de civilizație al țăranilor pe care i-a păstorit cu demnitate şi credință şi a contribuit efectiv la electrificarea satului Poenărei. În anii 1937-1943, s-a trudit să ridice din temelii monumentala biserică cu hramul "Sf. Parascheva" din Poenărei, după planurile renumitului arhitect muscelean Dimitrie Ionescu-Berechet. Duhovnic în accepția cea mai profundă a cuvântului, preotul Ioan Constantinescu avea reputația unui adevărat păstor spiritual. În 1958, a fost arestat şi, după mai multe luni de anchete dure, interogatorii chinuitoare şi confruntări, a fost judecat de Tribunalul militar al Regiunii a II-a militare, împreună cu alți 11 luptători pentru libertate din gruparea „Haiducii Muşcelului". Operațiunea de mistificare a adevărului, regizată de Securitatea piteşteană de tristă reputație, printr-un scenariu odios, învinuia pe preot de

participarea la acțiunea de depozitare a armamentului în turla bisericii în care slujea, armament preluat ulterior de partizani. Citãm din rechizitoriul acuzării: „Inculpatul Constantinescu Ioan a fost recrutat în banda teroristă Arnăuțoiu, în toamna anului 1951, de către Andreescu Nicolae, preot în Nucşoara şi, la puține zile după aceea, a pus la dispoziția bandei o mare cantitate de armament şi muniții, care se găseau în turla bisericii din Poenărei, unde le-a pus cumnatul său Popescu Gheorghe şi unde el oficia slujba religioasă. El, personal, a dat teroriştilor fugari un pistolet „T.T." şi 100 de cartuşe pe care le-a procurat de la elemente de sprijin ale bandei." Aberanta înlănțuire a acuzelor false smulse cu brutalitate va fi total infirmată de mărturia soției preotului, Justina Constantinescu, ea însăşi condamnată la 15 ani muncă silnică pentru „omitere de denunț". Ea va disocia minciuna de adevăr, precizând că „acuzatul" fusese înştiințat de preotul Nicolae Andreescu despre faptul că partizanii au preluat unele arme din podul bisericii, veste cutremurătoare pentru preotul Ioan Constantinescu care considera gestul o profanare a sfântului locaş. Justina Constantinescu aprecia că soțul ei este pedepsit crunt şi nemeritat. Este adevărat că Justina Constantinescu nu i-a denunțat, că i-a ajutat pe luptători cu alimente şi hrană spirituală, oferindu-le cărți cu conținut religios şi versuri patriotice de Radu Gyr şi că nu a deconspirat locul în care „Partizanii libertății" se adăposteau, un loc aflat la aproape un kilometru de casa preotului, într-o grotă amenajată în locul numit Râpile cu Brazi. Aceste capete de acuzare nu ofereau suficiente motive pentru a fi aplicate unele articole din Codul Penal care prevedeau pedeapsa capitală. Şi fiica preotului, profesoara Iuliana Preduț-Constantinescu, a fost condamnată la 12 ani muncă silnică pentru „omisiune de denunț", la data arestării, fiind însărcinată în luna a şaptea. A născut în închisoarea de la Văcărești o fetiță botezată Justina-Libertatea. Copilul a fost dus la orfelinat şi l-a revăzut abia în 1964, după ce a fost eliberată din detenție. Prin sentința nr. 107 din 19 mai 1959, preotul Constantinescu Ioan şi ceilalți 16 partizani au fost condamnați la moarte şi confiscarea totală a averii. Au fost executați în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, la penitenciarul Jilava, alături de alți 16 luptători pentru libertate. În curtea preotului Ion Constantinescu din satul Poenarei, județul Argeş, s-a ridicat o cruce comemorativă cu numele martirilor din zonă, după ce autoritățile locale din Nucşoara au interzis aşezarea monumentului în curtea bisericii, ori în cimitir. (Ionițoiu, C, p. 203; Iuliana Preduț-Constantinescu, *Speranțe încătuşate,* Editura Tip Naste, Piteşti, 1999, *passim.*; din mărturiile prof. Grigore Constantinescu, fiiul preotului Ioan Constantinescu)

CONSTANTINESCU, NICOLAE GH. (1906-1960). Născut la 28 mai 1906, fiul lui Gheorghe şi al Mariei, din comuna Băbana, județul Argeş, domiciliat în comuna Valea Ursului, județul Argeş, considerat „chiaburul comunei", cu convingeri liberale, a fost arestat la 5 august 1958 şi chinuit în anchete la Securitatea din Piteşti şi Bucureşti. Tribunalul Militar Craiova, în deplasare la Piteşti, prin sentința nr.456 din 17 octombrie 1958 l-a condamnat la 10 ani închisoare corecțională, 5 ani interdicție corecțională, confiscarea în întregime a averii

şi la plata sumei de 300 de lei, cheltuieli de judecată, pentru delictul de uneltire contra ordinii sociale. De fapt, comentase împreună cu alţi prieteni ştiri difuzate de postul de radio „Europa liberă", referitoare la schimbarea regimului comunist din România, odată cu venirea americanilor. La 4 aprilie 1960, Penitenciarul Galaţi a anunţat Sfatul Popular al comunei Valea Ursului că Nicolae Gh. Constantinescu, deţinut, a decedat la 1 aprilie 1960, dar familia nu a fost anunţată. În septembrie 1990, Adriana Trăznitu, fiica martirului, a solicitat M.A.I. să li se comunice cauza decesului şi locul înhumării. M.A.I. a răspuns că nu deţine date (!?). La 4 octombrie 1994, Curtea Supremă de Justiţie, Secţia Penală,

prin decizia nr. 1400 a admis recursul în anulare şi a clasat hotărârea atacată, „nefiind întrunite elementele constitutive ale delictului incriminat". Un martor credibil, avocatul Raicu, a mărturisit că Nicolae Gh. Constantinescu a fost exterminat în lagărul de muncă forţată Salcia, din Balta Brăilei. La 28 mai 2005, la 99 de ani de la naşterea martirului, pe clădirea în care a locuit a fost fixată o placă comemorativă cu textul, formulat de Direcţia pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Naţional Argeş: „Aici s-a născut în anul 1906 şi a locuit până în anul 1958 Nicolae Constantinescu, deţinut politic, decedat în anul 1960, departe de cei dragi." S-a omis, cu bună ştiinţă, calitatea de martir anticomunist şi menţionarea locului detenţiei (lagărul de muncă silnică Salcia, n.n.). (date de arhiva familiei Nicolae Gh. Constantinescu).

CONSTANTINESCU, JOIŢA (?-1944). Din comuna Milcoiu, judeţul Vâlcea, (fost judeţul Argeş), a fost împuşcată mortal de „eliberatorii sovietici", la data de 8 septembrie 1944, pentru vina de a nu le fi dat băutură şi bani. Cazul a fost raportat la Legiunea de Jandarmi a judeţului Argeş (Ioniţoiu, C, p. 205; Hlihor, 1996, vol.1, p.201)

CORDAŞ, BENONE ANDREI (ANDI) (1967-1989). Născut la 28 iunie 1967, fiul lui

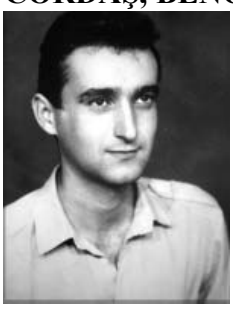

Aurel şi al Mariei, din satul Coşerii, comuna Cătеasca, judeţul Argeş. Singurul copil al familiei, la vârsta de 4 ani a rămas orfan de tată şi până la 21 de ani a suferit de astmă bronşic alergic. A absolvit Liceul nr.8 din Piteşti. În 1989 era militar în termen, cu gradul de caporal, la U.M. 02374. La 23 decembrie 1989, a fost împuşcat mortal de autori necunoscuţi, fiind în misiune pe Şoseaua Antiaeriană din Bucureşti. A fost identificat din circa 30 de morţi, stivuiţi într-o magazie. A fost avansat post-mortem la gradul de sub-locotenent şi înhumat în comuna sa natală, în curtea Bisericii şi i s-a conferit certificatul de erou martir nr.117/16 mai 1991. (Ionițoiu, 1998, p. 36; Supliment *Jurnalul naţional*, Bucureşti, 22 decembrie 2004; informaţii de la d-na Maria, mama eroului, recăsătorită Olaru)

CRASAN, NICOLAE (?-1939). Avocat din județul Muşcel, înscris în baroul de avocați în 1924, membru al mişcării legionare, a fost executat în ziua de 22 septembrie 1939, în Câmpulung Muşcel, drept represalii pentru asasinarea primului ministru Armand Călinescu. În aceeaşi zi a fost executat şi Stancu Ion, din județul Muşcel, tot fără judecată şi condamnare, în cadrul aşa-zisei vinovății colective. Nici unul nu avea funcții politice sau antecedente penale. Decesul nu este trecut în Registrul de stare civilă al municipiului Câmpulung-Muşcel. Cu toate demersurile făcute pe lângă oficialități, nu se cunoaşte locul unde a fost executat şi unde este înhumat. (Roşca, 1999, p. 53; Predescu, 2003, p.148)

CREȚULESCU, NICOLAE N. (1925-1959). Născut la 1 februarie 1925, fiul lui Nicolae şi al Gherghinei, din comuna Cocu, județul Argeş, a fost luptător anticomunist în munții Argeşului. Arestat la 15 august 1958, a fost condamnat la moarte şi executat la 11 iunie 1959, la puşcăria Jilava. Fratele său, Ion, a fost condamnat la 25 de ani muncă silnică şi eliberat în 1964, prin grațiere. (Ioniţoiu, C, p. 257)

CRINU, HORIA C. (1920-1952) . Născut la 20 noiembrie 1920, în comuna Stăneşti, județul Muşcel, era student simpatizant al mişcării legionare şi partizan în munții Argeşului. A fost arestat la 30 iulie 1948 şi a fost omorât în timpul anchetelor Securității la 1 mai 1952, în puşcăria de la Văcăreşti. (Ioniţoiu, C, p. 258)

CUCU, VASILE (?-1946). Din județul Argeş, membru al P.N.Ț. a decedat ca urmare a rănilor grave suferite în atentatul din 9 august 1946, în timpul unei adunări electorale, comis de un grup de comunişti înarmați aduşi de la Târgovişte, sub comanda sondorului Dorobanțu, ajuns colonel de Securitate şi comandant al puşcăriei Aiud. Bilanțul atentatului a fost de trei morți şi cincisprezece răniți. (Ioniţoiu, C, p. 281)

D

DAVIDESCU, CORNELIU (?-1945). În vârstă de 33 de ani, fiul lui Marin şi Ioana, din Piteşti, str. Matei Basarab, nr. 13, chelner la Restaurantul „Calul bălan" a fost împuşcat de „ostaşii eliberatori sovietici", în seara zilei de 26 august 1945. Este trecut în registrul stării civile al Primăriei din Piteşti la nr.442 din 1945, în baza procesului verbal trimis cu adresa nr. 12.822 din 1945 de Poliția oraşului Piteşti. Moartea a fost constatată de medicul oraşului, care a eliberat certificatul de deces nr. 49 din august 1945. Nu este consemnat diagnosticul cauzator de moarte, din registru tipizat neexistând rubrica specială. (Ioniţoiu, D-E, p.36; A.P.P. 1945)

DAVIDESCU, DUMITRU I. (1927-1953). Agricultor, fiul lui Ion şi al Cristinei, s-a născut în satul Urluieni, comuna Bârla, județul Argeş, în anul 1927 şi a fost arestat la 15 august 1952. După torturile de la Securitatea Piteşti, a fost condamnat la muncă silnică. A murit la 9 martie 1953 în lagărul de muncă forțată Poarta Albă. Diagnostic cauzator de moarte: enterocolită acută, sindrom comițial. (Ioniţoiu, D-E, p.36; Ionaşcu, p. 23)

DIACONESCU, ILIE (1913-1959). Născut în 18 ianuarie 1913, fiul Mariei şi al învățătorului Dumitru Diaconescu din comuna Teiu, județul Argeş. A obținut doctoratul la facultatea de medicină din Bucureşti şi a renunțat la postul de asistent universitar pentru a fi medic consătenilor săi. A contribuit la construirea unui spital în comuna natală. Pentru priceperea şi omenia de care da dovadă era respectat şi căutat de locuitorii din multe sate din sudul județului Argeş. Bolnavilor săraci el le achita şi costul medicamentelor. Pentru merite profesionale de excepție, Ministerul Sănătății 1-a premiat cu o motocicletă nouă, pentru a se deplasa la domiciliul bolnavilor. În timpul războiului, a fost concentrat la un lagăr de prizonieri sovietici din oraşul Bălți din Basarabia, fapt pentru care în 1945 a fost judecat de comuniști la Bucureşti şi a fost achitat ca nevinovat, deoarece toți martorii sovietici au declarat că prizonierii au fost bine tratați de "doctorul Ilie" şi nici unul nu a murit de febră tifoidă sau de tifos exantematic. Pentru faptul că a refuzat să colaboreze cu puterea locală comunistă şi pentru că majoritatea țăranilor din zona l-au urmat ca model de român patriot, nu se ştie ce i s-a înscenat. După alegerile din 19 noiembrie 1946, a fost arestat şi anchetat cu toata duritatea, fiind eliberat după câteva săptămâni. La 13 septembrie 1948 a fost chemat telefonic la primul secretar al raionului Topoloveni, unde a fost arestat şi dus la sediul Securității din Piteşti. Aici a fost ținut un timp scurt. La revenirea în familie era total schimbat şi nu mai accepta să comunice cu nimeni. Desigur, i se administrase un medicament care l-a dezechilibrat psihic. De câteva ori a încercat să se sinucidă şi a fost internat la Spitalul Central din Bucureşti, unde medicii, în mod tacit, au confirmat implicarea poliției politice în provocarea bolii, fixându-i diagnosticul de sindrom maniaco-depresiv. Tratamentul aplicat în clinică şi recomandat la domiciliu nu a dus la nici o ameliorare! Permanent supravegheat, aşa s-a chinuit el şi familia, mai mult de 10 ani, până la 29 ianuarie 1959, când eminentul doctor a reuşit să-şi curme zilele, la vârsta de 46 de ani. Regretat şi plâns de miile de țărani pe care i-a vindecat şi îngrijit, doctorul Diaconescu Ilie a fost printre primele victime ale tratamentului psihiatric criminal din România, metodă care, după anii `70, s-a aplicat la sute sau mii de oponenți politici în 5 aziluri psihiatrice, din ordinul soților Ceaşescu. (informații de la Prof. Milena Boia, nepoată de soră)

DIACONESCU, ION M. (?-1954). Comerciant din comuna Domneşti, judeţul Muscel, a fost arestat şi condamnat din motive politice. Urmare a regimului de teroare şi înfometare, a murit în 1954, în puşcăria din Focşani. (Ioniţoiu, D-E, p.68)

DIACONU, MARIN N. (1909-1961). Născut la 24 iunie 1909, învăţător din comuna Poiana Lacului, judeţul Argeş, a fost arestat la 24 septembrie 1959, pentru delictul de „propagandă anticomunistă". Condamnat şi supus regimului de exterminare din mai multe puşcării, a murit la 21 noiembrie 1961, în timpul detenţiei, în puşcăria Aiud. (Ioniţoiu, D-E, p. 72)

DIŢĂ, MARIN I. (1908-1956). Născut la 8 septembrie 1908, în satul Vaţa, comuna Vedea, judeţul Argeş, a fost agricultor domiciliat în satul Bărăganu, comuna Mereni, judeţul Constanţa. A fost arestat la 18 septembrie 1951 şi, pentru că s-a găsit asupra sa un pistol, a fost condamnat la 12 ani muncă silnică, prin sentinţa nr.899 din 27 decembrie 1951. A murit la 29 decembrie 1956, în puşcăria Văcăreşti. (Ioniţoiu, D-E, p. 98)

DOROBANŢU, CONSTANTIN (?-1949). Învăţător din satul Cărpeniş, comuna Cepari, judeţul Argeş, a avut o moarte tragică. Pentru că el nu era de acord ca fiica să se căsătorească cu un ofiţer de Securitate, Preda. Constantin Dorobanţu a fost împuşcat de căpitanul Cârnu, în comuna Şuici, în luna mai a anului 1949, împreună cu factorul poştal Sâia Dumitru, lângă primăria comunei. Fiica lui s-a căsătorit cu ofiţerul de Securitate. Cpt. Cârnu delara mai târziu: „Pe Dorobanţu şi pe Sâia i-am trimis să râdă la stele!". (Ioniţoiu, D-E, p. 123; memorii Nicolae Diaconescu, p.20; informaţii de la Niculina Rădulescu, sat Rudeni, comuna Şuici)

DRAGNEA, DUMITRU GH. (1912-1952). Născut la 21 mai 1912, fiul lui Gheorghe şi al Elenei, ţăran din comuna Drăganu, judeţul Argeş, a fost arestat la 24 mai 1951, pentru delictul de „propagandă împotriva orânduirii socialiste şi răspândire de manifeste interzise". Urmare a torturilor suferite la sediul Securităţii Piteşti, a murit la 19 noiembrie 1952. Decesul este înscris la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti cu nr. 390/1952, cu menţiunea „decedat în penitenciar de tuberculoză pulmonară". Ori diagnosticul cauzator al morţii este fals, ori deţinutul trebuia izolat la puşcăria din Târgu-Ocna, fiind bolnav contagios. La arestare, avea trei copii minori, dintre care o fetiţă de şase săptămâni. (Ioniţoiu, D-E, p. 128)

DRAGNEA, MARIA (?-1952). Ţărancă din comuna Drăganu, judeţul Argeş, a fost arestată la 27 mai 1951, pentru difuzarea de manifeste anticomuniste. Torturată la Securitatea Piteşti, a fost exterminată la 15 noiembrie 1952. Soţul ei, Dumitru Dragnea a şi el exterminat în puşcărie.

Trei copii minori au rămas orfani. (Ioniţoiu, 1995, vol.1, p. 273)

DRAGOMIR, CONSTANTIN C. (1894-1953). Născut la 16 iunie 1894, fiul lui Chiriţă şi al Elisabetei, în comuna Poiana lacului, judeţul Argeş, funcţionar în comuna Negru-Vodă, judeţul Constanţa, a fost arestat în 1951. Condamnat şi deţinut la Canalul Morţii, a murit la 13 februarie 1953, în lagărul de muncă forţată Poarta Albă. Diagnostic cauzator de moarte: enterocolită acută, caşexie, distrofie gradul III.
(Ioniţoiu, D-E, p.129; Ionaşcu, p. 23)

DRAGOMIRESCU, MIHAI LIVIU (1964-1989). Născut la 10 octombrie 1964, în comuna Mălureni, judeţul Argeş, locotenent major paraşutist la U.M. 01842 Boteni. Era căsătorit şi avea un băiat. În ziua de 23 decembrie 1989, a fost împuşcat mortal, în zona Televiziunii Române. Autorul nu a fost identificat, dar purta uniforma „Gărzilor Patriotice". A fost declarat erou martir şi este trecut pe monumentul Eroilor de la Târgovişte. (Supliment *Jurnalul naţional*, Bucureşti, 22 decembrie 2004)

DRĂGOI, ION M. (1900-1959). Născut la 20 octombrie 1900, fiul lui Nicolae şi al Dobriţei din satul Vâlsăneşti, comuna Muşăteşti, judeţul Argeş. S-a stabilit în comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, unde a fost preot şi a avut patru copii. A fost membru P.N.Ţ şi a sprijinit gruparea de rezistenţă armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului". În 25 aprilie 1950, a fost arestat împreună cu fiul cel mare Cornel. A fost anchetat la Piteşti de Cpt. Gheorghe Diţă care, ajutat de lt.mj. Toma Codreanu, cpt. Tereş şi lt. Ispas i-au ars testicolele cu lumânarea, ca să declare ce doreau ei. Judecaţi şi condamnaţi la 5, respectiv 7 ani detenţie, după luni de anchete şi torturi la Securitatea din Piteşti, prin sentinţa nr. 1183/11 decembrie 1950 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militare Bucureşti. După ispăşirea pedepsei, în 1959, a fost rearestat împreună cu fiul Cornel şi soţia Elena, care a fost bătută şi chinuită de Cpt. Cârnu şi securistul Mihăilă, la Piteşti. Preotul Drăgoi Ion, a fost judecat de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare odată cu lotul fraţilor Arnăuţoiu şi, prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959, a fost condamnat la moarte şi executat în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959 la puşcăria din Jilava, împreună cu alţi 15 luptători argeşeni şi muşceleni. Au fost aruncaţi apoi în gropi comune, fără cruci, fără stâlpi de identificare şi fără slujbă religioasă. Cornel Drăgoi a fost condamnat la încă trei ani de detenţie şi a fost eliberat în 1962, grav bolnav de tuberculoză pulmonară. (Ioniţoiu, D-E, p. 147; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.2)

DRĂGUŞIN, ILIE D. (1891-1952). Născut la 16 iulie 1891, fiul lui Drăguşin şi al Mariei, ţăran din satul Cioceşti, comuna Bârla, judeţul Argeş. A fost arestat în 1950 şi condamnat la muncă silnică pe viaţă.

La 13 octombrie 1952 a fost exterminat la colonia de muncă forţată 5 Culme de la Canalul Morţii, din cauza condiţiilor de viaţă şi de muncă total inumane. Nu avem informaţii privind motivul condamnării şi asupra împrejurărilor care au cauzat moartea sa. Diagnostic cauzator de moarte: TBC pulmonar. (Ioniţoiu, D-E, p.150; Ionaşcu, p.25)

DUMITRACHE, IOAN N. (1910-1952). Născut la 11 septembrie 1910, în comuna Godeni, judeţul Muşcel, fiul lui Nicolae şi al Anei, domiciliat în Bucureşti, Piaţa C. A. Rosetti, nr. 6. A urmat Şcoala Militară de Infanterie în 1934, pe care a absolvit-o al treilea, din 248 de elevi. A activat în Armata Regală Română la Regimentul 30 Infanterie din Câmpulung-Muşcel. Caracterizările comandanţilor săi militari abundă în cuvinte de laudă, precum: „punctual şi foarte disciplinat, cu simţul demnităţii, datoriei şi al onoarei, face cinste promoţiei sale. Rezistent la marşuri, cu deosebite calităţi sportive, bun mitralierist şi schior". Cu gradul de locotenent a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei şi la 9 august 1941 a fost rănit grav, iar pentru bravura, curajul şi spiritul de sacrificiu a fost decorat cu „Coroana României", cu panglica de „Virtute militară". În 1942, a fost avansat la gradul de căpitan şi a continuat să lupte pe front până la 2 septembrie 1944, când a fost luat prizonier de Armata Roşie în zona Secuieni, din judeţul Roman, cu întregul Regiment 91 Infanterie. Trecuseră 10 zile de la declaraţia regelui din 23 august. În iunie 1946, a fost eliberat din prizonierat, a fost reîncadrat în armată şi era apreciat ca fiind „foarte devotat, cu mult ataşament faţă de popor şi noile orânduiri democratice". A fost avansat la gradul de maior. În toamna anului 1948, a intrat în gruparea de luptători anticomunişti condusă de Col. Gh. Arsenescu şi în 1949 au întocmit un plan de acţiune armată în cazul izbucnirii războiului dintre anglo-americani şi sovietici. A fost arestat la 27 martie 1950, împreună cu un grup de ofiţeri şi subofiţeri, fiind învinuiţi de furnizarea de arme şi muniţii partizanilor din gruparea „Haiducii Muşcelului". După ce au fost torturaţi în mod sălbatic la sediul Securităţii din Piteşti, Tribunalul Militar, Regiunea a II-a Militară, din Bucureşti, i-a judecat pentru „crimă de uneltire împotriva ordinii sociale şi contra securităţii interne şi externe a Republicii Populare Române", la 25 iulie 1951. Prin sentinţa nr. 1.164 din 25 iulie 1951 a fost condamnat la moarte, degradare militară, la confiscarea averii şi la 5.000 de lei cheltuieli de judecată. La 11 mai 1952, ora 0.45 a fost executat în puşcăria Jilava, împreună cu alţi şase inculpaţi. (Ioniţoiu, D-E, p. 165;Vasile Novac, *Maiorul Dumitrache N. Ioan –erou al luptei împotriva comunismului şi a ocupaţiei sovietice* în *Argesis,* seria Istorie, IX, Piteşti, 2000, pp. 443-457)

DUMITRESCU, ALEXANDRU (1875-1949). Născut la 8 noiembrie 1875 în Piteşti, fiu al lui Nicolae şi al Teodorei. A absolvit Facultatea de Litere, secţia Franceză, Facultatea de Drept, Şcoala Normală Superioară din Bucureşti şi a obţinut diploma la seminarul de limba franceză de la Geneva.

Din 1897 şi până în 1935 a fost profesor de limba franceză la Liceul „Ion C. Brătianu" din Piteşti, şi unul dintre ei mai iluştri avocaţi ai Baroului Argeş. A fost membru marcant al Partidului Conservator şi primar al oraşului Piteşti în anul 1913. Cărturar respectat, cu calităţi morale deosebite, era apreciat şi se afla între personalităţile de elită ale judeţului Argeş. De aceea a fost arestat în anul 1949 şi torturat în anchetele Securităţii. În vârstă de 74 de ani, intuind iminenta sa condamnare şi chinuirea în detenţiei, s-a sinucis în sediul Parchetului din Piteşti. Decesul este înregistrat la Oficiul Stării Civile din Primăria oraşului la nr. 121/1949, fără diagnosticul cauzator de moarte, registrul neavând respectiva rubrică. A fost înhumat în cimitirul „Sf. Gheorghe" din Piteşti, la 11 aprilie 1949. Casa sa monumentală din B-dul Ferdinand, azi Republicii, a fost naţionalizată şi nu a fost restituită moştenitorilor proprietari de drept, fiind în continuare sediul Partidului Democrat, filiala Argeş. (A.P.P. 1949 şi informaţii de la urmaşi)

DUMITRESCU, ION-LAZEA I. (1907-1959). Născut la 14 iulie 1907, fiul lui Ion şi al Paraschivei, în satul Voineşti, comuna Lereşti, judeţul Muşcel, a fost avocat la Bucureşti şi moşier, domiciliat în Strada 13 Septembrie, nr. 182. A făcut parte din nucleul grupării de partizani „Haiducii Muşcelului" şi a participat la întâlnirile dintre Col. Arsenescu şi Toma Arnăuţoiu, purtate în taină la Bucureşti. În 1949 a fost condamnat în lipsă, fiind urmărit de poliţia politică. A fost arestat după 10 ani, în 1959 şi a fost condamnat de Tribunalul Militar Bucureşti la muncă silnică pe viaţă, prin sentinţa nr.107 din 19 mai 1959. La recurs, pedeapsa i-a fost comutată la 25 de ani muncă silnică, dar a decedat în timpul detenţiei, ca urmare a torturilor pe care le-a suferit în timpul anchetelor. (Ioniţoiu, D-E, p.178).

DUMITRESCU, MARTIN R. (1896-1956). Născut la 11 aprilie 1896, fiul lui Radu şi al Mariei, ţărani înstăriţi din satul Stanislăveşti (Lăceni), comuna Oarja, judeţul Argeş a fost

funcţionar la Administraţia Financiară şi membru al Mişcării Legionare. Fratele său Nicolae, ofiţer şi inginer chimist, de asemenea legionar, inventator al unui dispozitiv exploziv de mare valoare, a fost executat în anul 1939, sub guvernarea lui Armand Călinescu. Cel de-al doilea frate, medicul Marin Dumitrescu a fost deţinut politic. Martin Dumitrescu era economist, iar, în 1949, când a aflat că urma să fie arestat, s-a ascuns în propria casa, sub pardoseala unei camere. A fost căutat de zeci de ori la domiciliu de lucrătorii poliţiei politice, dar nu a fost găsit vreme de şapte ani, deşi el nu a părăsit locuinţa. La 15 martie 1956, a murit în casa lui, fără să fie prins, torturat şi probabil omorât de călăii comunişti. Vestea morţii lui Martin Dumitrescu s-a răspândit în toată zona. A fost o bilă neagră pentru Securitate, incapabilă să îl găsească vreme de şapte ani.

A fost înhumat în curtea Bisericii din satul Catane, comuna Cătească, județul Argeş, ctitorită de tatăl său, Radu Dumitrescu. Se pare că există, în arhivele Securității, un album fotografic cu imagini ale ascunzătorii medicului orjan. Toată suflarea comunei l-a condus pe ultimul drum pe consăteanul lor Martin. Potrivit martorilor, majoritatea sătenilor au aprobat gestul disperat al martirului. Certificatul de deces al lui Martin Dumitrescu este înregistrat sub nr.7, în data de 17 martie 1956, în Registrul de Stare Civilă al comunei Oarja, aflat acum în Arhiva Prefecturii Argeş. Fratele său, Dumitrescu Nicolae a fost asasinat în sediul Ministerului de Interne, în 1939. Fratele său, Marin, a fost deținut politic în puşcăriile Piteşti şi Craiova. (informații obținute de la urmaşii lui Martin Dumitrescu).

DUMITRESCU, NICOLAE R. (1912-1939). Născut la 12 octombrie 1912, satul Stănislăveşti (Lăceni), comuna Oarja, județul Argeş, fiul lui Radu şi al Ioanei. Locotenent, inginer chimist, angajat la Arsenalul Armatei din Bucureşti. În laboratorul său, a fost găsit lucrând la o bombă experimentală şi, din cauza convingerilor sale legionare, Nicolae

Dumitrescu a fost ridicat de poliție, împreună cu ajutorul său, inginerul Coculescu. La 23 ianuarie 1939, a fost asasinat, prin ştrangulare, în beciurile Prefecturii Poliției Capitalei, după ce a suferit groaznice schingiuiri, fiind bănuit că explozivul pe care îl inventase putea fi folosit în scopuri politice criminale. Ulterior, invenția sa a fost folosită ca armă antitanc în războiul al doilea mondial. În casa în care s-a născut ofițerul martir este sediul postului de poliție al comunei Oarja, județul Argeş. Avea 11 frați, între ei, Dumitrescu Martin, membru al Mişcării Legionare, decedat în ascunzătoarea din locuința sa. Fratele său, Marin, deținut politic în puşcăriile Piteşti şi Craiova. Din punct de vedere cronologic, Nicolae Dumitrescu este primul martir din istoria contemporană argeşeană. A fost înhumat în curtea Bisericii din satul Catane, comuna Cătească, județul Argeş, ctitorită de tatăl său Radu Dumitrescu. (Roşca, 1999, p. 52)

DUMITRESCU, MIHAI (?-?). Născut în comuna Corbi, județul Muşcel, plutonier de Miliție, şeful postului de miliție din comuna natală, județul Muşcel. S-a solidarizat cu luptătorii din gruparea de rezistență anticomunistă condusă de frații Arnăuțoiu. Drept urmare, a fost arestat şi torturat în anchete la Securitatea Piteşti. Exterminat în timpul detenției. (Ioniţoiu, D-E, p. 169; informații de la Marinica Chirca, fostă deținută politic, din satul Slatina, comuna Nucşoara).

E

ENACHE, DUMITRU (1911-1948). Născut în 1911, fiul lui Nicu şi al Justinei, din satul Capul Piscului, comuna Godeni, judeţul Muşcel, muncitor. A fost exterminat în puşcăria Piteşti, la 22 ianuarie 1948. Decesul a fost înregistrat la nr. 37/1948, în Registrul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti. (A.P.P. 1948)

ENE, IOANA (?-1944). Ţărancă din comuna Ştefan cel Mare, judeţul Argeş, împuşcată de militari sovietici la 9 septembrie 1944 în localitatea natală. (Ioniţoiu, D-E, p. 218)

ENE, VETA (?-1945). Din satul Goleşti, comuna Ştefăneşti, judeţul Argeş, la 11 iunie 1945, a fost călcată şi ucisă cu premeditare de o maşină militară sovietică cu nr. X59 801, condusă de un soldat în stare de ebrietate. (Ioniţoiu, D-E, p. 219)

ENESCU, ARON (1880-1951). Născut la 12 iunie 1880, în comuna Mătău, judeţul Muşcel. Avea domiciliul în Bucureşti şi era tâmplar de lux. Fruntaş P.N.Ţ., a fost arestat în 15 august 1949, pentru încercarea de organizare a P.N.Ţ. şi condamnat de Tribunalul Militar Bucureşti la 4 ani detenţie. Trecut prin chinurile anchetelor din Calea Rahovei şi Jilava, a murit la Gherla la 11 noiembrie 1951. (Ioniţoiu, D-E, p. 220)

ENESCU, MIHAI (1903-1959). Născut la 7 februarie 1903, în comuna Bughea de Jos, judeţul Muşcel, preot în Valea Romăneştilor din Câmpulung-Muşcel. Pentru sprijinirea partizanilor din zonă, a fost arestat la 19 august 1952. După anchete dure, a fost condamnat de Tribunalul Militar Bucureşti la 15 ani muncă silnică. A murit la 22 iunie 1959, în puşcăria Aiud, după 7 ani de detenţie chinuitoare. (Ioniţoiu, D-E, p. 221)

F

FLENCHEŞ, GHEORGHE (1905-1960). Ţăran din comuna Călineşti, judeţul Muşcel, vatman în Bucureşti, la S.T.B., membru al Mişcării Legionare. În timpul Rebeliunii legionare, împreună cu alţi legionari, a ocupat un post de poliţie şi au făcut uz de armă împotriva forţelor de ordine. Un poliţist a fost ucis în cursul schimbului de focuri. Tot grupul legionarilor implicaţi în acest incident au fost arestaţi, condamnaţi la 25 de ani de închisoare şi încarceraţi la Jilava. A fost eliberat în 1941, la intervenţia armatei germane. După război, în ciuda faptului că s-a ascuns, a fost arestat, condamnat şi a fost exterminat în puşcăria Aiud.

Mormântul său se află într-una din gropile comune ale puşcăriei Aiud. (Ioniţoiu, F-G, p. 49; informaţii de la Victoria Chireaţă, fiica lui Gheorghe Flencheş, comuna Călineşti, judeţul Argeş)

FLOREA, CRISTIAN (1966-1989). Născut la 1 ianuarie 1966, în comuna Dobreşti, judeţul Argeş, împuşcat la 22 decembrie 1989, în Piaţa Universităţii din Bucureşti. (Ioniţoiu, 1998, p. 49)

FLOREA, ILIE (1944-1989). Născut la 3 septembrie 1944, fiul lui Dumitru şi al Mariei, din Curtea de Argeş, subofiţer M.A.I., căsătorit, cu ultimul domiciliu în municipiul Sibiu, str. Matei Milo, nr.8. A fost împuşcat mortal la 22 decembrie, în holul Miliţiei din Sibiu, în timpul revoltei populare anticomuniste din decembrie 1989. Era încadrat la Şcoala militară pentru Creşterea şi Dresarea Câinilor Sibiu. Decesul a fost înregistrat la Oficiul de Stare Civilă al Primăriei municipiului Sibiu, cu nr. 1.755 din 27 decembrie 1989, avansat sublocotenent *post mortem* şi a fost declarat erou martir. (Ioniţoiu, 1998, p. 49; date primite de la Primăria municipiului Sibiu; Supliment *Jurnalul naţional*, Bucureşti, 22 decembrie 2004)

FOTINO, DIONISIE (?-?). Născut la Piteşti, colonel de Jandarmi, fost comandant al Legiunii de jandarmi din judeţul Jugastru, Transnistria. A fost arestat în 1948, şi condamnat la muncă silnică. În 1950, i-a fost semnalată prezenţă în puşcăria Aiud. Se pare că a murit în timpul detenţiei. (Ioniţoiu, F-G, p. 74; Ioniţoiu, 1998, p. 198).

FRUJINĂ, ALEXANDRU (1900-1948). Născut la 11 mai 1900, în comuna Ciofrângeni, judeţul Argeş, ţăran, fost legionar foarte popular în zonă înainte de 1944. A plecat în Germania şi s-a înapoiat pe cale legală în 1945. A fost arestat la 15 mai 1948 şi a fost omorât în timpul anchetei la sediul serviciului Siguranţa Statului (viitoarea Securitate din 1949). A fost aruncat în groapă comună, fără cruce şi stâlp de identificare la puşcăria Aiud, în locul numit „Trei plopi". (Ioniţoiu, F-G, p. 87)

G

GEORGESCU, IOAN ŞT. (1889-1953). Născut la 15 martie 1889, fiul lui Ştefan şi al Alexandrinei, învăţător în comuna Bogaţi, judeţul Muscel, era membru al P.N.L. A fost arestat la 15 martie 1952, torturat şi condamnat. Nu a rezistat metodelor de exterminarea de la Canalul Morţii şi după câteva luni, la 4 februarie 1953, a murit în lagărul de muncă forţată Capul Midia. Diagnosticul de deces: caşexie, sindrom comiţial. (Ioniţoiu, F-G, p.158; Ionaşcu, p.34)

GHELMECI, ŞTEFAN N. (1906-1949). Născut în 1906, fiul lui Nicolae Ghelmeci şi al Ilincăi din comuna Mozăceni, judeţul Argeş, revizor şcolar, domiciliat în comuna Slobozia, judeţul Argeş, - membru al Mişcări Legionare şi unul din ctitorii bisericii din sat. A fost luptător în gruparea armată anticomunistă de pe Valea Topologului, condusă de Dumitru Apostol. După ce s-a întâlnit în satul Suslăneşti, comuna Mioarele, judeţul Muşcel, cu col. Gh. Arsenescu, pentru a stabili un plan comun de luptă, în primăvara anului în 1949, a fost rănit grav de trupele de securitate în punctul Clocotici şi capturat împreună cu Dumitru Apostol. Fiind internat în Spitalul din Curtea de Argeş, a preferat să moară, decât să fie torturat şi omorât de poliţia politică. Şi-a rupt bandajele de la operaţia suferită din regiunea abdominală. Întrebat de agenţii de Securitate cine le dădea de mâncare, a răspuns: „Toată lumea ne da de mâncare şi tot ce trebuia, dar vouă, când veţi fi în situaţia noastră, nu vă va da nimeni nimic! Câinilor, vă vor lovi cu pietre!". După ce a murit, corpul neînsufleţit al lui Ştefan Ghelmeci a fost bătut cu bastoane de cauciuc. Decesul a fost înscris la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Curţii de Argeş, cu nr.49 din 24 mai 1949. A fost îngropat în groapa de gunoi a municipiului Curtea de Argeş, fără slujbă religioasă. Familia Ghelmeci nu mai are descendenţi şi rude directe în satul natal, pentru că l-au părăsit din cauza şi de frica persecuţiilor politice. Nicolae Ghelmeci, tatăl martirului, a fost şeful postului de Jandarmi din comuna Mozăceni. A fost ucis de o bandă de tâlhari în anii '20. (Ioniţoiu, F-G, p.171; Nicolae Diaconescu, *Grupul Apostol,* f.ed., f.a., p. 18-19; informaţii de Pr. Gheorghe Bălţat, comuna Mozăceni, judeţul Argeş, fost deţinut politic).

GHEORGHE, ALEXE (1927-1948). Născut în 1927, fiul lui Alexe şi al Ioanei, din comuna Mălureni, judeţul Argeş, a murit la 9 martie 1948 în puşcăria din Piteşti. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti cu nr. 93 din 19 martie 1948, fără diagnosticul cauzator de moarte, pentru că registrul nu avea rubrica respectivă. (A.P.P. 1948)

GHEORGHE, ION C. (1886-1962). Născut la 14 iunie 1886, ţăran din comuna Godeni, judeţul Muşcel, membru al P.N.Ţ. din 1930, a fost arestat în 1958 pentru tăinuirea partizanilor, Ion Şerban şi Voican, din grupul de rezistenţă armată anticomunistă din Capul Piscului. După torturi în anchetă, a fost condamnat de către Tribunalul Militar Bucureşti la 15 ani muncă silnică, prin sentinţa nr. 60/5 iunie 1958 şi a murit la 8 februarie 1962, în timpul şi din cauza detenţiei. (Ioniţoiu, F-G, p. 176; A.F.D.P.R.AG, dosar 2.394)

GHEORGHE, ION C. (1893-?). Născut la 6 februarie 1893, în Piteşti, membru al Mişcării Legionare. A fost arestat şi exterminat în timpul detenţiei.(Ioniţoiu, F-G, p. 76)

GHEORGHE, MIHAI (1901-1946). Născut în 1910, în satul Vâlsăneşti, comuna Muşăteşti, județul Argeş, avocat, lider marcant al P.N.Ț., secretarul lui Nicolae Penescu, împuternicit de Iuliu Maniu să negocieze condițiile de armistițiu cu Aliații în Spania şi Norvegia, în anii 1943-1944, director în Ministerul de Interne după 23 august 1944. În 1945, a fost deținut în lagărul de la Caracal, înființat de comuniști. După eliberare, a fost ales preşedinte al „Asociației tinerilor prieteni anglo-americani" şi candidat la parlamentul României în alegerile din 19 noiembrie 1946. În timpul unei adunări electorale a P.N.Ț. ținută la 9 august 1946 la Piteşti, în sala cinematografului „Acvila" (astăzi, „Modern"), a fost împuşcat mortal de un comando comunist adus de la Târgovişte, condus de sondorul Mihai Dorobanțu, promovat ulterior lt. colonel de Securitate şi comandant al puşcăriei Aiud, în anii 1950-1951[7]. Decesul avocatului Gheorghe Mihai a fost înscris la Serviciul de Stare Civilă al primăriei Piteşti cu nr. 368 din 10 august 1946, cu mențiunea „omucidere prin armă de foc, în grădina Administrației Financiare din Piteşti". Fapt consemnat şi în procesul verbal din 9 august 1946, întocmit de lucrătorii de la Poliția Piteşti. În acest atentat terorist, a fost omorât în bătaie şi învățătorul Tică Constantin Popescu, din satul Broşteni, comuna Costeşti, județul Argeş, - decedat la spitalul „Brătianu" Piteşti-, şi alți 15 țărăniști au fost grav răniți, între care şi Nicoale Penescu, fost secretar general al P.N.Ț şi ministru de Interne în guvernul Sănătescu. Organele de poliție nu au intervenit pentru evitarea masacrului. Ulterior, au făcut o anchetă formală şi nu au arestat nici un suspect (Dosar nr. 48/1946, Tribunalul Piteşti – concluzia anchetei: „În ziua de 9 august 1946, ora 9 dimineața, s-au produs încăierări între membri P.N.Ț. care au provocat dezordini pe stradă, lovindu-se unul pe altul cu corpuri contondente."). La 9 august 1990, pe clădirea Curții de Apel din Piteşti s-a pus o placă comemorativă în amintirea celor doi martiri cu următorul text: „Aici au fost omorâți mişeleşte de către bandele comuniste, la 9 august 1946, av. Gheorghe Mihai, de 36 de ani şi înv. Tică Popescu, de 51 de ani, membri P. N.Ț.". (Ioniţoiu, F-G, p.177; A.P.P. 1946)

GHEORGHE, ILIE T. (1911-1953). Născut la 11 ianuarie 1911, fiul lui Tudor şi al Păunei, comuna Răteşti, județul Argeş, funcționar din Piteşti, str. Târgu din Vale, nr. 46, a fost arestat şi condamnat la muncă silnică şi a murit în timpul detenției la Canalul Morții, la 15 ianuarie 1953, în lagărul de muncă de la Capul Midia. Diagnostic cauzator de moarte: ulcer gastric, hemoragie, TBC pulmonar, caşexie. (Ioniţoiu, F-G, p. 176; Ionaşcu, p. 31)

GHEORGHE, TRACHE (1896-1948). Născut în 1896, fiul lui Florea şi Ghinea, din satul Lăunele de Sus, comuna Cuca, județul Argeş, țăran, a murit în puşcăria de la Piteşti în 1948.

7. Dennis Deletant, *op. cit*., p. 172

Decesul a fost înscris în registrul de stare civilă al Serviciului omonim al Primăriei Piteşti cu nr.66/1948, fără menționarea cauzei care l-a provocat, lipsind rubrica respectivă din registru. (A.P. 1948)

GHEORGHIU, DIMITRIE (1899-1949). Născut la 15 iunie 1899, în satul Goleşti, comuna Ştefăneşti, județul Muşcel. A fost director la „Creditul Minier" şi avea legături cu Caranfil de la Londra care i-a trimis un mesaj generalului Nicolae Rădescu. Deşi a avut ocazia, a refuzat să plece în Occident. A fost arestat la 2 noiembrie 1948, torturat în timpul anchetei la Ministerul Afacerilor Interne, în puşcăria de la Malmaison, Bucureşti şi judecat în lotul de Rezistență „Pop-Bujor". A fost condamnat la 20 de ani muncă silnică. Deținut în puşcăriile de la Jilava şi Aiud, unde a murit la 15 septembrie 1949, ca urmare a condițiilor de exterminare. (Ionițoiu, F-G, p.185)

GHIAȚĂ, GHEORGHE (1877-1953). Născut la 1877, fiul lui Ion şi al Călinei din Piteşti, muncitor, a murit la 22 ianuarie 1953 în puşcăria Piteşti. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă a Primăriei din Piteşti cu nr. 29/1953, ca diagnostic cauzator de moarte consemnat: insuficiența cardiacă. (A.P.P. 1953)

GHILAŞ, VASILE (1929-1945). Născut în anul 1929, în județul Orhei, în timpul luptelor din 1941, când trupele române au întâmpinat rezistență în zona sa natală, el s-a oferit voluntar să fie călăuză şi a condus ostaşii români în spatele trupelor sovietice care s-au retras în grabă spre râul Nistru. Pentru fapta sa de curaj şi de dragoste de țară a fost decorat,la vârsta de 12 ani, cu medalia „Virtutea Militară" şi a fost trimis, pe cheltuiala statului, la Liceul Militar din Cernăuți. Fapta lui de eroism a fost redată în manualul de Citire pentru clasa a IV-a primară cu titlul „Un copil erou". În timpul liber, viitorul ofițer se ocupa de sculptură, tema preferată fiind capul de mort. Urmare a ofensivei sovietice, în primăvara anului 1944, Liceul din Cernăuți a fost desființat, elevii au fost repartizați la celelalte licee militare. Vasile Ghilaş a ajuns la Liceul Militar „General Gheorghe Macarovici" din Iaşi, evacuat la Câmpulung-Muşcel. În martie 1945, guvernul Groza a emis ordinul ca elevii originari din Basarabia şi Bucovina de Nord să fie trimişi înapoi, la părinții rămaşi în teritoriile „eliberate de armata sovietică", în haine civile, în 24 de ore. Vasile Ghilaş a fost reținut un timp la Bucureşti şi apoi predat sovieticilor. A fost găsit mort în apropiere de Buzău. Se pare că a fost aruncat din tren în timpul transportului de către sovietici. (Ionițoiu, F-G, p. 206; Totir, 2004, pp. 285-287)

GHINESCU, MIRCEA V. (1908-1953). Născut la 21 februarie 1908, fiul lui Vasile şi al Ioanei, țăran din comuna Bascov, județul Argeş, a fost arestat în 1952.

Din cauza condițiilor de detenție, a murit la Canalul Morții, la 21 februarie 1953, în lagărul de muncă forțată Poarta Albă. Diagnostic cauzator de moarte: enterocolită acută, sindrom comițial. (Ioniţoiu, F-G, p. 211; Ionaşcu, p.31)

GHIORDUNESCU, GHEORGHE I. (1881-1953). Născut la 9 septembrie 1881, în comuna Cotmeana, județul Argeş, a fost grădinar în Piteşti şi membru al Comitetului județean al P.N.Ț. La 16 august 1952, a fost arestat, torturat la Securitatea din Piteşti şi, ulterior, condamnat la 5 ani muncă silnică. Urmare a condițiilor inumane de detenție, a murit în puşcăria din Văcăreşti, la 20 aprilie 1953, după opt luni de chinuri, la 72 de ani. Fiul său, Ghiordunescu Modest, fruntaş P.N.Ț, arestat cu o zi înaintea tatălui său, a supraviețuit multor ani de detenție în lagărele de munca forțată de la Canalul Morții. (Ioniţoiu, F-G, p.172)

GRIGORE, NICOLAE-PODEA B. (1892-1959). Născut la 30 septembrie 1892, fiul lui Bucur şi al Ioanei, din comuna Domneşti, județul Muşcel, țăran cu trei copii, avea 0.5 hectare de teren. Învinuit pentru ajutorarea din membrilor grupării „Haiducii Muşcelului", a fost arestat la 22 iunie 1958 şi torturat la Securitatea Piteşti. Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, în deplasare la Piteşti, prin sentința nr. 174 din 21 septembrie 1959, pentru delictul de „uneltire contra ordinii sociale", l-a condamnat la 8 ani temniță grea, 3 ani degradare civică, confiscarea averii şi 1.000 de lei cheltuieli de judecată. A murit în timpul anchetei, la scurt timp după condamnare, în 13 decembrie 1959, în sediul Securității Piteşti. (Ioniţoiu, F-G, p. 280)

GRIGORE, MARIA (?-1960). Din comuna Drăganu, județul Argeş, a fost arestată sub învinuirea de „uneltire contra ordinii sociale" şi condamnată de Tribunalul Militar Craiova la 12 ani muncă silnică, la data de 27 mai 1950. A murit după 10 ani de viață inumană în puşcăriile de la Piteşti, Jilava, Mislea şi Miercurea-Ciuc. (Ioniţoiu, F-G, p. 281)

H

HACKENSELER, GHEORGHE (1906-1964). Născut la 21 martie 1906, fiul lui Mihail şi al Alexandrinei, din Câmpulung, vulcanizator, a fost deținut pentru infracțiunea de uneltire în perioada 27 martie 1949 şi 14 aprilie 1964, condamnat prin sentința nr. 1773/1955, emisă de Tribunalul Militar Bucureşti, după şase ani de la arestare. A fost grațiat prin decretul 176/1964. Urmare a condițiilor inumane de detenție vreme de 15 ani, Gheorghe Hackenseler a decedat la scurt timp după eliberare. (A.F.D.P.R.AG, Ds. 1515)

HERA, ION A. (1885-1953). Născut la 7 iunie 1885, din Câmpulung-Muşcel, fost secretar de Poliție, a fost arestat în 1948, şi deținut în puşcăria de la Făgăraş, unde a fost exterminat la 4 iunie 1953. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 45)

HERESCU, MARIA C. (1908-1954). Născută la 27 octombrie 1908, în comuna Perişani, județul Vâlcea, era învățătoare în Piteşti. A fost arestată la 22 ianuarie 1953 şi torturată la Securitatea Piteşti. Pentru delictul de „omisiune de denunț", a fost condamnată la 2 ani de detenție, şi a murit la 10 mai 1954 în puşcăria Văcăreşti, din cauza torturilor îndurate în timp ce era bolnavă de TBC. Fetița ei şi băiatul, deja arestat, au rămas orfani. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 46)

HODOROGEA, GHEORGHE C. (1904-1954). Născut la 6 mai 1904, în satul Şerbăneşti, comuna Rociu, județul Argeş, plutonier major în armată. A fost arestat la 17 octombrie 1953 şi a fost exterminat în puşcăria Galați, după câteva luni, la 24 mai 1954. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 55)

I

IANCU, ANASTASE GH. (1888-1952). Născut în 1888, originar din comuna Rucăr, județul Muşcel, preot, a murit în 20 noiembrie 1952, în timpul domiciliului obligatoriu, impus de poliția politica comunistă. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 93)

ILIE, PINTILIE (1920-1960). Născut la 15 iunie 1920, în comuna Mihăieşti, județul Muşcel, fost polițist în Buzău, domiciliat pe strada Bradului, nr.11, Buzău. A fost arestat, condamnat şi a murit la 10 ianuarie 1960, la puşcăria Gherla în condiții de exterminare. (Ionițoiu, P, p. 236)

ILIE, REMUS (1901-1964). Născut la 9 martie 1901 la Bucureşti, profesor de istorie la Curtea de Argeş, inspector şcolar între 1925 şi 1929, membru P.N.Ț. cu o bogată activitate publicistică. În 1947, a refuzat să semneze moțiunea de condamnare la moarte a lui Iuliu Maniu. Din această cauză a fost mutat disciplinar, în 1948, la Galați pentru a preda într-un liceu inexistent. A reuşit să predea la o şcoală elementară din Bucureşti, până în anul 1952, an în care a fost scos din învățământ. A lucrat la Seminarul ortodox de la Curtea de Argeş unde a avut ocazia să cunoască persecuțiile exercitate asupra episcopilor greco-catolici. În 1956, fiind singurul competent, a fost desemnat să ofere explicații istorice unui diplomat american venit în vizită la mănăstire, sub supravegherea strictă a unui călugăr.

Explicațiile au cuprins şi referiri la perioada recentă (acoperirea însemnelor şi a portretelor regale aflate la intrarea în mănăstire şi interzicerea cultului greco-catolic). După denunțarea făcută de călugărul supraveghetor, a fost arestat în februarie 1957 şi torturat vreme de 6 luni la sediul piteştean al Securității, apoi în Bucureşti şi Cluj. A fost condamnat la 15 ani muncă silnică pentru înaltă trădare de Tribunalul Militar Cluj (Sentința nr.571/1957). A trecut prin Jilava, Gherla, Aiud, Botoşani şi Galați. În 1964 a fost operat în puşcărie, în condiții precare şi eliberat prin decretul nr.411/1964. După scurt timp, a murit la domiciliu, urmare a bolilor contractate în cei şapte ani de regim de exterminare. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 119)

ION, FLOREA (1928-1989). Născut 24 august 1928, în satul Siliştea, comuna Cătească, județul Argeş. Era căsătorit şi avea un copil. Pensionar, fost angajat la I.T.B. Ultimul domiciliu din Bucureşti: Strada Hulubeşti. A fost împuşcat mortal la 24 decembrie 1989, în cartierul Chitila şi a decedat la Spitalul Giuleşti. A fost declarat erou martir. (Ionițoiu, 1998, p.60; Supliment *Jurnalul național*, 22 decembrie 2004)

IONESCU, IOAN (1920-?). Născut la 12 aprilie 1920, din comuna Negraşi, județul Argeş, fost ofițer în armata regală, a fost arestat sub acuzația de reorganizare a Frațiilor de Cruce şi a murit în timpul detenției, urmare a torturilor suferite în anchetă. Decendenții şi rudele apropiate au părăsit comuna din cauza persecuțiilor politice. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 153)

IONESCU, NICOLAE (?-?). Din comuna Sălaşul de Sus, județul Hunedoara, şeful Postului de Miliție din comuna Nucşoara, județul Muscel, a fost arestat sub învinuirea de a fi ajutat partizanii din gruparea condusă de Toma Arnăuțoiu şi a fost exterminat în timpul detenției. (Ionițoiu, H-I-J-K-L, p. 160)

IONESCU, ŞTEFAN T. (FĂNICĂ) (1899-1954). Născut la 11 septembrie 1899, fiul lui Toma şi al Mariei, din satul Ceauşeşti, comuna Oarja, județul Argeş, țăran înstărit, a fost primar al comunei şi era simpatizant al P.N.L. În decembrie 1953, a fost arestat pentru neachitarea integrală a cotelor agricole obligatorii. Anchetat cu duritate la Securitatea Piteşti, a fost deferit ulterior justiției pentru delictul de „sabotare a economiei naționale". Cu puțin înainte de termenul de judecare, a suferit un atac de hemoragie cerebrală şi, în acele condiții, judecătorii din Piteşti l-au judecat în lipsă şi l-au achitat ca nevinovat, dar a murit, în scurt timp, la 17 septembrie 1954, în vârstă de 55 de ani. (informații preluate de la urmaşi)

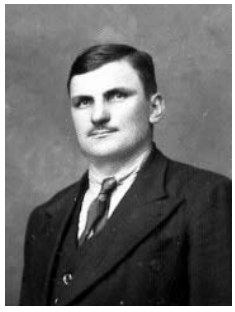

IONIȚĂ, NICOLAE N. (1906-1953). Născut la 14 martie 1906, fiul lui Nicolae şi al Mariei, în comuna Berevoieşti, județul Muşcel, avea serviciul în Bucureşti. A fost arestat în 1951 şi încarcerat la Canalul Morții. Deşi era inapt de muncă, a fost obligat să execute munci grele şi a fost exterminat rapid, la 7 ianuarie 1953, în lagărul de muncă forțată de la Poarta Albă. Diagnostic cauzator de moarte: ciroză ascitogenă, comă hepatică. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 172; Ionaşcu, p. 39)

IORDACHE, ŞERBAN (1864-1950). Născut în 1864, în comuna Teiu, județul Argeş, țăran muncitor şi cinstit, a ajuns moşier respectat de consătenii săi, şi de aceia din satele învecinate. Între anii 1895-1903 a fost primarul comunei. A luptat pe frontul din Moldova în războiul de reîntregire. În anul 1928, ajutat de generalul Nicolae Constantinescu, căruia îi fusese ordonanță în timpul marii conflagrații, a construit în comuna sa Biserica „Sf. Ilie" pentru care i s-a acordat „Medalia de aur"; în noaptea de 5 martie 1949, a fost arestat la vârsta de 85 de ani, împreună cu nora sa Maria. În maşina dubă cu care a fost transportat la sediul Securității din Piteşti, i s-au smuls cu patentul dinții de aur, până a paralizat de durere. După un an de suferință, a murit la 18 martie 1950, ora 4, în Spitalul „I.C.Brătianu" din Piteşti. A fost adus în comună în sicriu sigilat şi depus în cripta familiei, lângă biserica ctitorită de el. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti, cu nr. 97/1950, fără precizarea diagnosticului care l-a provocat. În noaptea în care a fost arestat, fii săi, Anton şi Nicolae (profesorul universitar Vladimir Streinu) erau în locuință şi au reuşit să fugă pe fereastră. Casa lor a fost folosită ca sediu al C.A.P. Şerban Iordache din comuna Teiu este decanul de vârstă al martirilor din Argeş şi Muşcel – 86 de ani. (A.P.P. 1950 şi informații de la martori)

IORDACHI, MARIN (1884-1953). Născut la 17 iunie 1884, țăran din județul Argeş, a fost arestat în 1952, condamnat şi exterminat, după câteva luni, la puşcăria din Galați, la 18 februarie 1953. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 180)

IRIMINOIU, GHEORGHE I. (1893-1954). Născut la 17 iunie 1893, în comuna Topoloveni, județul Muşcel, absolvent al Academiei Militare în 1915, al facultății de medicină Veterinară în 1920 şi al Facultății de Medicină Umană în 1924. În 1926 a înființat Institutul de microbiologie şi serobiologie din Cluj-Napoca pe care l-a condus până în 1947. A luptat în cel de-al Doilea Război Mondial, ca ofițer în gradul de căpitan şi patru frați i-au murit pe front. A fost arestat, la 30 octombrie 1950, sub învinuirea de găzduire a căpitanului Gh. Marinescu, partizan, pe care nu l-a denunțat. La 28 aprilie 1951, a fost condamnat la 5 ani detenție şi încarcerat în puşcăriile Jilava şi Aiud, unde a fost exterminat la 14 mai 1954. Fratele său Vasile Iriminoiu a murit în detenție la Canalul Morții. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 196; Ioniţoiu, 1999, p.86)

IRIMINOIU, VASILE I. (1890-1953). Era frate cu Iriminoiu Gheorghe, născut în 1890, din comuna Topoloveni, județul Muscel, a fost arestat la 15 august 1952, condamnat şi

deținut la Canalul Morții, unde era bătut de brigadierii Zamfirescu şi Măncilă, pentru că, fiind bolnav, nu-şi putea îndeplini norma de muncă. A murit în 1953 la Canalul Morții, dar nu este consemnat în documente de stare civilă (sursa Ionaşcu)**.** (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 196)

IVAŞCU, ALEXANDRU GH. (1891-1964). Născut la 17 mai 1891, în comuna Topoloveni, județul Muscel, a fost arestat şi condamnat pentru „propagandă împotriva regimului comunist" şi a murit în detenție la 12 martie 1964, la puşcăria din Aiud, cu puțin timp înainte de emiterea decretului de grațiere. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 223)

IVĂNESCU, TRAIAN (?-1963). Originar din comuna Topoloveni, județul Muscel, a fost deținut între anii 1957-1963, în puşcăriile din Jilava şi Făgăraş. A murit imediat după eliberare, din cauza suferințelor îndurate în timpul detenției. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 262)

J

JUBLEANU, CONSTANTIN (TICĂ) (1931-1958). Născut în 1931, fiul lui Titu şi al Mariei, din comuna Nucşoara, Județul Muşcel, a fost cel mai tânăr luptător din gruparea de rezistența armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă de Toma Arnăuțoiu. La 10 iulie 1950, a fost rănit în lupte cu trupele de Securitate. La 20 mai 1958, el a apărat pe Maria Plop şi pe fetița ei, Oana, la grota de la Râpa Galbenă şi le-a ajutat să coboare din grotă pentru a se preda. S-a sinucis cu o grenadă, pentru a nu cădea viu în mâinile trupelor de Securitate. În dosarul penal al lui Tică Jubleanu se află fotografia lui, ciuruit de gloanțe, pentru a se adjudeca meritul trupelor loiale comuniştilor. Mama lui a fost împuşcată în timpul unor schimburi de focuri, iar tatăl său a fost executat la Jilava. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 251; Voicu-Arnăuțoiu, 1997, anexa nr.1, p.1)

JUBLEANU, MARIA (MARIOARA) (?-1950). Țărancă din comuna Nucşoara, județul

lui Tică Jubleanu. A luat parte activă la luptele din munții Făgăraş în cadrul grupării Arnăuțoiu. La 7 august 1950, în zona muntelui Dobronegru, ea a acoperit cu foc de armă retragerea partizanilor încercuiți de trupele de Securitate. O rafală de gloanțe a doborât-o. A încercat să se refugieze în pădure, şi a murit cu intestinele susținute cu mâna.

Soţul ei, Titu Jubleanu a fost prins de trupele de Securitate şi silit să o îngroape în prundişul unui pârâu. Cu mâinile şi cu o bucată de lespede a săpat un şanţ şi apoi a acoperit-o cu pietriş. Fiul lor, Tică Jubleanu avea să se sinucidă în lupte, opt ani mai târziu. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 251)

JUBLEANU, TITU (1902-1959). Născut la 14 octombrie 1902, fiul lui Ion şi al Ioanei, ţăran din comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, era soţul Mariei Jubleanu şi tatăl lui Tică Jubleanu, amândoi jertfiţi pe altarul libertăţii neamului. Fost membru al Mişcării Legionare şi şef de cuib. A luat parte, de la început ,la acţiunile de rezistenţă armată ale grupării condusă succesiv de colonelul Gheorghe Arsenescu şi Toma Arnăuţoiu. Se ocupa de aprovizionarea grupării şi era numit *Prisăcaru*. La 9 august 1950, când a fost împuşcată soţia sa, a fost capturat de trupele de Securitate şi pus să o îngroape. A urmat o perioadă de torturi la sediul Securităţii Piteşti şi apoi a fost deţinut în puşcăriile Piteşti, Gherla şi Jilava. A fost eliberat pentru puţină vreme,

iar în anul 1958, odată cu arestarea ultimilor luptători din gruparea Arnăuţoiu, a fost din nou închis. Prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959, Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare l-a condamnat la moarte şi confiscarea totală a averii, alături de alţi 15 partizani din lot. Execuţia a avut loc în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959 la puşcăria de la Jilava. Cornel Drăgoi, fiul preotului Ion Drăgoi, unul dintre supravieţuitorii grupului, a depus mărturie că în 1956 s-a întâlnit cu Titu Jubleanu în închisoarea de la Piteşti şi i-a văzut dinţii rupţi cu cleştele de cuie şi gingiile rupte. Fiica lui, Matilda Jubleanu, în vârstă de 17 ani, a fost torturată în anchetă la Securitatea din Piteşti, pentru a-şi denunţa părinţii şi fratele. A rezistat chinurilor şi nu a spus ori nu a recunoscut nimic, întocmai ca Elisabeta Rizea. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 251; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.1)

L

LEU, GRIGORE-BOTOŞENEANUL (1881-1949). Născut la 2 mai 1881, în satul Tuţcani, din comuna Măluşteni, judeţul Vaslui. A urmat cursurile Seminarului din Roman şi Iaşi, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Bucureşti. În 1924, a devenit vicar al Mitropoliei Moldovei. Între 1936-1940 a fost episcop de Argeş, iar apoi al Huşilor. A fost îndepărtat din scaun la 5 februarie 1949, în baza decretului nr.166/1947. La 1 martie 1949 a murit în mod misterios în timpul surghiunului. Se pare că a fost otrăvit în acelaşi mod precum Patriarhul Nicodim şi mitropolitul Irineu Mihălcescu.

Fiul episcopului Grigore Leu a fost şi el deţinut politic. (Manea, p. 16; Ioniţoiu, 1996, vol.1, p. 85)

LEVANDONSKI, GH. NICOLAE (1898-1954). Născut la 16 decembrie 1898, în oraşul Bălţi din Basarabia, era de profesie pădurar, stabilit în satul Gorganu, comuna Călineşti, judeţul Muşcel. La 9 aprilie 1951, a fost arestat şi condamnat la 3 ani închisoare sub învinuirea că, înainte de 1944, denunţase Siguranţei un grup de comunişti din oraşul Orhei din Basarabia. A fost deţinut la puşcăria de la Aiud, unde a fost exterminat la data de 31 ianuarie 1954. (Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 351)

LIMBEREA, PAUL (1924-1951). Născut la 23 octombrie 1924, fiul lui Ion şi al Victoriei din Piteşti, absolvent al Liceului „Ion C. Brătianu" şi student la Academia Comercială din Bucureşti, anul al IV-lea, membru al Mişcării Legionare, a fost arestat la 6 iunie 1948 şi condamnat la 6 ani închisoare. Deţinut în puşcăria de la Jilava şi apoi la Piteşti. Aici, în camera 4 Spital, a fost supus torturilor aplicate de echipa de torţionari condusă de Eugen Ţurcanu, cu sprijinul conducerii puşcăriei, în cadrul acţiunii de „reeducare prin tortură". Urmare a traumatismelor suferite, a murit la 8 aprilie 1951. Decesul a fost înscris în evidenţa Stării Civile a Primăriei Piteşti, cu nr. 170 din 1951, iar ca diagnostic care a provocat moartea a fost consemnat „tuberculoza pulmonară". A fost înmormântat în cimitirul „Sf. Gheorghe" din Piteşti.(Ioniţoiu, H-I-J-K-L, p. 357)

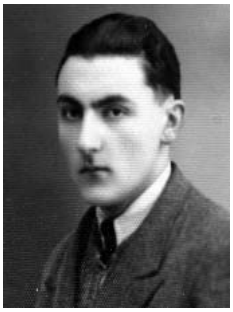

LORENZ, GHEORGHE (1913-1957). Născut în 1913, fiul lui Nicolae şi al Stanei, cofetar din Piteşti, a murit la 14 septembrie 1957, în timpul detenţiei la Puşcăria Piteşti. Decesul a fost înregistrat cu nr. 371 din 1957, la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti, cu menţionarea diagnosticului cauzator al morţii: insuficienţă cariacă. (A.P.P. 1957)

LUPULEŢ, NICOLAE (1916-1946). În vârstă de 28 de ani, din Câmpulung-Muşcel, în luna octombrie 1946, era în arestul Siguranţei de la Piteşti, din B-dul Regina Elisabeta, nr. 64, azi B-dul Republicii. În seara de 8 octombrie 1946, a fost scos din celula de la subsol de un gardian şi după 10-15 secunde s-au auzit împuşcături în curte. A doua zi, deţinutul era mort, în apropiere de poartă şi s-a declarat oficial că este vorba de un criminal care a încercat să evadeze, deşi în arest erau de ţinuţi doar prizonieri politici. Înscenarea crimei rezultă şi din cele consemnate în registrul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti: „Victima a fost împuşcată în Bulevardul Eroilor, lângă clădirea Poliţiei, după somaţie, în timp ce evada, de către comisarul Lazăr." În vremea aceea, sediul Poliţiei era în localul Şcolii Evreieşti din B-dul Eroilor, colţ cu Strada Egalităţii. Decesul a fost înregistrat la Starea Civilă a Primăriei Piteşti cu nr. 459 din 1946.

Acest fals în acte publice, produs de poliția politică, era menit să dovedească faptul că numitul Lupuleț Nicolae era un deținut de drept comun care a încercat să evadeze. Adevărul s-a aflat prima dată după mărturia unui fost deținut politic, Grigorescu Ion din Piteşti, care s-a aflat în aceeaşi celulă cu victima, în seara când a fost luat de gardian. A doua dovadă a falsului este extrasul citat din actele de Stare Civilă. (A.P.P. 1946)

M

MACU, (?), (?-?) țăran din comuna Călineşti, județul Argeş, a fost arestat şi executat împreună cu un grup de partizani din munții Făgăraş. (Ioniţoiu, M, p. 20; Ioniţoiu, 1995, p. 91; *Memoria*, 1994, nr. 10, p.139)

MANOLESCU, ALEXANDRU I. (1908-1952). Născut la 19 iulie 1908, în satul Uda de Sus, comuna Uda, județul Argeş, fost comisar în Bucureşti, la Prefectura Poliției, arestat în 1949, a murit la 14 iulie 1952, în puşcăria Făgăraş. (Ioniţoiu, M, p.61)

MARIN, (?), (?-?). Învățător din comuna Priboieni, județul Muşcel, fruntaş P.N.Ț şi luptător în munții Făgăraşului de Sud. Scăpat dintr-o ambuscadă din pădure, s-a ascuns acasă, într-un butoi cu fund dublu, umplut cu ştiuleți de porumb. În perioada 1952-1957, domiciliul său a fost supravegheat permanent şi s-au făcut numeroase percheziții, dar nu l-au găsit. În timpul ultimei descinderi, dându-şi seama că ascunzătoarea lui a devenit suspectă, a fugit şi a fost împuşcat de trupele de Securitate în apropiere de gara Călineşti. (Ioniţoiu, M, p. 92; *Memoria*, 1994, nr.11, p.137)

MARINESCU, ALEXANDRU (1892-1948). Născut în 1892, fiul lui Anghel şi al Anicăi, cizmar din Piteşti, Strada Vasile Lupu, nr. 18, a murit în puşcăria Piteşti, la 16 aprilie 1948. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei din Piteşti sub nr.154/1948. (A.P.P. 1948)

MARINESCU, GABRIEL (1886-1940). Născut 7 noiembrie 1886, comuna Tigveni, județul Argeş, în incinta Şcolii Primare din comună, județul Argeş, unde tatăl său era învățător. General, din 1930 a fost prefectul Poliției capitalei. În 1937, subsecretar de Stat la Ministerul de Interne şi, în perioada septembrie - octombrie 1939, ministrul Ordinii Publice. Făcea parte din anturajul regelui Carol al II-lea. A fost sfătuit să plece în Italia, pentru că era pus pe lista neagră de membrii Mişcării Legionare. A refuzat şi a preferat să înfrunte orice amenințare. În noaptea de 26-27 noiembrie 1940, a fost asasinat prin împuşcare de legionari, în puşcăria Jilava, împreună cu alți 64 de foşti demnitari. Avea vârsta de 54 de ani.

Ataşat de consătenii săi, în 1939-1940, a obținut fonduri şi a construit în comuna Tigveni: uzină electrică, castel de apă şi rețea de apă potabilă, cămin cultural, bibliotecă, grădiniță de copii, moară, canalizare, trotuare şi podețe din beton. De asemenea, a construit multe case pentru săteni. La 28 octombrie 2003, Şcolii generale din Tigveni i s-a acordat patronimul „Gabriel Marinescu". Cu această ocazie au fost aşezat în curtea şcolii bustul său de bronz, lucrare de for public ascunsă în perioada comunistă într-un pod al unei locuințe din Bucureşti. Autoritățile comuniste i-au confiscat proprietățile, inclusiv cavoul din cimitirul bucureştean Bellu. Fratele său geamăn, Nicolae Marinescu, general medic, fost ministru al Sănătății, condamnat şi deținut în anii 1950-1955, în lotul demnitarilor. (informații de la prof. Ion Stătescu, directorul Şcolii din comuna Tigveni, în publicația *275 de ani de la atestarea documentară a comunei Tigveni*, 2003)

MARINESCU, GEORGE (?-1950). Originar din Piteşti, a fost luat de la sediul Securității piteştene şi împuşcat în decembrie 1950, probabil în pădurea Trivale, de securistul Zamfirescu, zis *Primărie*, un țigan, fost frizer. Decesul nu a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti. (A.P.P. 1950; Ioniţoiu, 1999, p. 101; *Memoria*, 1994, nr.11, p.138)

MARINESCU, GHEORGHE (?-?). Din județul Muşcel, perceptor comunal şi membru al P.N.Ț., a fost arestat împreună cu fiul său, student, pentru legături cu partizanii din zonă şi a fost exterminat în puşcăria de la Galați. (*Memoria*, 1994, nr.11, p. 138; Ioniţoiu, M, p.101)

MARINESCU, ION V. (IONEL) (1927-1952). Născut la 9 decembrie 1927, fiul învățătorului Virgil şi al Ecaterinei, din satul Secături, comuna Nucşoara, județul Muşcel, student la Facultatea de Medicină din Cluj-Napoca, a făcut parte din mişcarea de rezistență armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului", fiind apreciat ca cel mai bun luptător şi ochitor. La 7 august 1950, împreună cu Jubleanu Constantin, a luat parte la o confruntare cu trupele de Securitate pe muntele Dobroneagu în timpul căreia au fost omorâți doi lucrători M. A.I. La 7 decembrie 1952 a fost asasinat de camarazii săi de luptă în muntele Dara şi îngropat în apropiere de bordei. Din alte surse, după trei ani de lupte cu trupele de Securitate, a fost împuşcat mortal pe valea Vâlsanului, la 6 septembrie 1952 şi îngropat lângă bordei, lângă muntele Dara. Trupele de Securitate au confirmat decesul. Părinții au pătimit peste 20 de ani în puşcării (mama, 6 ani, tatăl, 10 ani) iar fratele său Alexandru, a fost condamnat 20 de ani muncă silnică. A fost eliberat după 10 ani, prin decretul de grațiere nr. 411/1964. (*Memoria*, 1992, nr. 7, p. 49; Ioniţoiu, M, p. 107; informații de la fratele său, Alexandru Marinescu)

MARINESCU, AUREL I. (1898-1956). Născut 12 noiembrie 1897, fiul învățătorului Ion Marinescu şi al Ecaterinei, din satul Negreşti, comuna Beleți-Negreşti, județul Muşcel, a luptat voluntar în războiul de reîntregire, a absolvit seminarul şi facultatea de teologie din Bucureşti şi, în paralel, Facultatea de Drept. Soția sa, Lucia, era profesoară de limba franceză cu studii la Sorbona, la Paris. Din anul 1936, Aurel Marinescu era magistrat la Câmpulung Muşcel şi în 1946, în timpul campaniei electorale pentru alegerile legislative din 19 noiembrie care i-a hotărât destinul, era prim-preşedinte al Tribunalului Județean Muşcel. Ion Mihalache, fruntaşul politic țărănist, a fost înscris legal la numărul 470 în registrul electoral al comunei Dobreşti, județul Muşcel, document întocmit şi publicat de Judecătoria Topoloveni, la 21 august 1946, prin proces-verbal. Cu toate că însemnările din registru puteau fi modificate doar prin ordin judecătoresc, la 16 septembrie 1946, după rămânerea definitivă a înscrierilor din registru, la primăria comunei Dobreşti s-a prezentat pretorul plasei Topoloveni, Bărbuceanu, însoțit de un inspector administrativ, care, sfidând dispozițiile legii, a şters personal numele lui Ion Mihalache din registru. Ion Mihalache s-a adresat judecătoriei Topoloveni cerând să se constate actul abuziv şi să se mențină înscrierea sa în actele electorale. La primul termen de judecată s-a primit o întâmpinare a unui oarecare Craiu, din Bucureşti. Acesta solicita ca Ion Mihalache, întrucât luptase voluntar pe frontul din Răsărit, este nedemn să figureze în listele electorale, conform legii. Contestația lui Ion Mihalache la judecătoria din Topoloveni a fost respinsă şi s-a făcut recurs la Tribunalul din Câmpulung-Muşcel unde, judecător şef, era Aurel Marinescu. În ciuda presiunilor din partea Ministerului Justiției şi din partea organelor locale, completul de judecată, prezidat de Aurel Marinescu, a admis contestația, în unanimitate, prin sentința definitivă nr. 216/17 octombrie 1946. În completul de judecată au fost judecătorii Brătulescu şi Constantinescu, după proces, în sala de consiliu, Brătulescu declara: „Pot să fiu dat afară, am la țară căruță cu boi, voi căra pietriş şi nu voi muri de foame!". Constantinescu: „Prefer să fiu dat afară, să-mi rămână copii în zdrențe, dar să spună că sunt copiii unui magistrat cinstit!" În aceeaşi zi, în piața Prefecturii muşcelene s-a organizat o adunare publică, la care au fost aduşi funcționari, profesori şi elevi, magistrați şi reprezentanți ai tuturor organizațiilor muncitoreşti, ca să „înfiereze fapta josnică" a judecătorului Aurel Marinescu „care a trădat interesele clasei muncitoare". Vorbitorii comuniști au adresat cele mai triviale şi mai neruşinate expresii la adresa completului de judecată şi mai ales a preşedintelui, precum: „escroc, şarlatan, ticălos, vândut lui Mihalache, şi moarte lui Marinescu". Ziarul „Scânteia", apărut înaintea pronunțării sentinței, anunța că recursul lui Mihalache a fost respins, fiind sigur că judecătorii nu vor avea curajul să se opună voinței Partidului Comunist. După ce, prin fals în acte publice, Înalta Curte de Casație a anulat recursul lui Ion Mihalache, a urmat calvarul judecătorului model, cinstit şi curajos.

Comuniştii hotărâseră „lichidarea" judecătorului nesupus, acesta fiind avertizat în secret de un comisar de la Serviciul Siguranţei judeţului. În condiţiile date, el a refuzat mutarea disciplinară în comuna Topologu, judeţul Tulcea şi a solicitat pensionarea. S-a înscris apoi în Baroul de avocaţi. În martie 1947, autorităţile prosovietice au început arestările ţărăniştilor, dar avocatul Aurel Marinescu a fost prevenit şi asupra momentului din zi când ar putea fi arestat, sub acuzaţia că a semnat primul procesul verbal de constituire a *Asociaţiei de prietenie româno-americană*. A părăsit domiciliul în noaptea de 4 spre 5 mai şi, la 5 dimineaţa, poliţiştii nu l-au găsit la domiciliu. A stat ascuns mai mulţi ani în pădurile şi satele din nordul judeţului Muscel, în grija unor prieteni de încredere. În anul 1950, a fost dat în urmărire generală, fotografia sa fiind multiplicată în peste 2000 de exemplare şi trimisă tuturor posturilor de poliţie din ţară. În acel timp a reuşit să-şi vadă de câteva ori soţia şi fiica. În acelaşi an, nepotul şi finul lui, învăţătorul Aurel Boştenaru din Râncăciov, comuna Călineşti, judeţul Muşcel, i-a construit o cameră secretă izolând o parte din grajdul vitelor, fără uşă de intrare. În încăpere se ajungea prin podul cu fân. Ca urmare, soţia sa a fost exclusă din învăţământ, a lucrat un timp ca infirmieră la un dispensar şi, în 1950, au convenit să divorţeze, pentru ca fetiţa lor să poată fi admisă în clasa a VIII-a. Neînvins în faţa urmăritorilor din poliţia politică, avocatul Aurel Marinescu a murit din cauza unui cancer gastric, la 21 ianuarie 1956, după 9 ani de privaţiuni, acceptate în numele libertăţii de a-şi exercita profesional meseria de om al Justiţiei. A fost îngropat, în secret, în grădina din apropierea acunzătorii. În privinţa denunţării morţii martirului, Cicerone Ioniţoiu scrie că preotul Aurel Ghiocel, din comuna Beleţi-Negreşti, judeţul Argeş, a oficiat slujba de înmormântare a lui Aurel Marinescu. Arestat în septembrie 1959 şi bătut cu sălbăticie, la Securitatea Piteşti, preotul a recunoscut fapta. Membrii familiei lui Aurel Marinescu susţin că nu s-a oficiat o slujbă de înmormântare şi că preotul Aurel Ghiocel ar fi aflat de decesul judecătorului de la Elena, soţia învăţătorului Gherghe Marinescu, fratele martirului, după ce aceasta i s-a spovedit. După arestare, Preotul Aurel Ghiocel a dat informaţiile aflate la spovedanie. Securitatea l-a eliberat. După ani de zile, familia, soţia şi fiica au reuşit să-i mute în taină osemintele în cavoul din cimitirul Bellu, Bucureşti, în 1978. În anii cât a stat ascuns şi hăituit, judecătorul Aurel Marinescu şi-a scris memoriile, manuscrisele fiind păstrate de nepoţi, care, după 1989, le-au transmis familiei, soţiei şi fiicei emigrate în Statele Unite ale Americii, prin poştă, într-un covor. În anul 2000, amintirile sale au fost publicate în România sub titlul „Instaurarea conducerii comuniste în România. Mărturii. 1946-1953" (Editura Sinergii, Câmpulung-Muşcel, 2000). Această carte ne-a folosit pentru schiţarea portretului judecătorului martir Aurel Marinescu. Preotul Ghiocel Aurel, din comuna Beleţi-Negreşti, judeţul Argeş, născut în 1907, a fost arestat în septembrie 1959, bătut cu sălbăticie la Securitatea din Piteşti şi deţinut şase luni pentru „crima" de a oficia în secret slujba de înmormântare a judecătorului Aurel Marinescu. Martirul muşcelean şi-a jertfit viaţa pentru principiul latin de Drept: „Fiat Justitia, pereat mundus!" (Să se facă dreptate, chiar dacă ar fi să piară lumea!).

(Ioniţoiu, M, pp. 101-102; *Memoria,* 1995, nr. 14, pp. 71-82; Ioniţoiu, F-G, p. 212; informaţii de la înv. Lucia Boldeanu şi Ing. Petroniu Boştenaru, ambii din satul Râncociov, comuna Călineşti, judeţul Argeş)

MARINESCU, IOSIF I. (1896-1958). Născut la 28 februarie 1896, fiul lui Niţă şi al Anei, din satul Măţău, comuna Mioarele, judeţul Muşcel, funcţionar la primăria Mioarele, membru P.N.Ţ., a fost arestat în 4 decembrie 1949, pentru că l-a adăpostit pe Col. Gh. Arsenescu, comandantul grupării armate anticomuniste din Muşcel şi pentru că îi aproviziona cu alimente pe luptătorii din munţi.

După ce a fost torturat de căpitanul Cârnu la Securitatea Piteşti, a fost condamnat de Tribunalul Militar Bucureşti la 10 ani muncă silnică, prin sentinţa nr. 1183 din 11 decembrie 1949. După 9 ani de detenţie inumană în puşcăriile Jilava şi Gherla, a fost exterminat la 22 mai 1958, în lagărele de muncă forţată de la Canalul Morţii. Împreună cu el au mai fost arestaţi şi alţi trei membrii din familie, soţia, fiica şi un fiu. Soţia a fost condamnată la 5 ani, iar fiul, 10 ani. Celorlalţi patru copii, rămaşi prin vecini, nu li s-a permis să urmeze şcoala primară. (Ioniţoiu, 1999, p. 101; Ioniţoiu, M, p. 108)

MARINESCU, MARIN (?-1952). Învăţător din comuna Stolnici, judeţul Argeş, arestat în 1951, a fost torturat şi condamnat de Tribunalul Militar Craiova. A murit la Canalul Morţii la 20 noiembrie 1952, în lagărul de muncă forţată de la Capul Midia. În certificatul de deces nu s-a trecut diagnosticul cauzator de moarte. (Ioniţoiu, M, p. 108; Ionaşcu, p. 53)

MARINESCU, MARIN I. (1886-1952). Născut la 10 noiembrie 1886, comuna Costeşti, judeţul Argeş, deputat P.N.Ţ., a fost arestat în 1952. A fost exterminat în timpul detenţiei. (Ioniţoiu, M, p.108)

MATEESCU, PETRE I. (1903-1948). Născut la 1 ianuarie 1903, în comuna Valea Danului, judeţul Argeş, a fost arestat şi condamnat pentru „propagandă contra regimului comunist". La 30 mai 1948 a fost exterminat în timpul detenţiei. (Ioniţoiu, M, p. 135)

MATEESCU, ŞTEFAN (?-?). Aviator militar, nu i se cunoaşte domiciliul, a fost luptător în grupul de rezistenţă armată condus de Dumitru Apostol, pe Valea Topologului. Prins şi arestat, a fost supus torturilor în timpul anchetei de la Securitatea Piteşti, (Cpt. Cârnu), a intrat în greva foamei şi a fost lăsat să moară de inaniţie. (Ioniţoiu, M, p. 135)

MATEI, FILOFTEIA (1906-1960). Născută la 6 septembrie 1906 în satul Coteşti, comuna Godeni, judeţul Muşcel, ţărancă domiciliată în satul Lături, comuna Schitul-Goleşti, judeţul Muşcel, a ajutat pe luptătorii din gruparea „Capul Piscului".

La 27 iulie 1956, a fost arestată împreună cu soţul ei Miloiu Gheorghe şi fiul ei, Miloiu Stelian. Prin sentinţa nr. 60 din 5 iunie 1958, a fost condamnată la cinci ani detenţie de Tribunalul Militar Bucureşti pentru găzduirea luptătorilor din munţi Şerban Ion şi Voican Ion. A murit în timpul şi din cauza detenţiei la puşcăria Văcăreşti, în 1960. Soţul ei nelegitim, Gheorghe Miloiu, a murit în acelaşi an la puşcăria Gherla. Stelian Miloiu a fost condamnat şi deţinut opt ani muncă silnică. (Ioniţoiu, M, p. 138 şi 285)

MATEI, MARIN (1918-1952). Născut la 21 februarie 1918, fiul Tincăi, muncitor din comuna Budeasa, judeţul Argeş, a fost exterminat la Canalul Morţii, la 29 aprilie 1952, în lagărul de muncă forţată 5 Culme. Diagnosticul cauzator de moarte: miocardită, insuficienţă cardiacă (Ioniţoiu, M, p. 140; Ionaşcu, p. 54)

MĂMĂLIGĂ, GHEORGHE (1919-1950). Născut în 1919, comuna Rodineţ, judeţul Hotin, stabilit în comuna Nucşoara, judeţul Muşcel. Fiind comerciant clandestin, urmărit de miliţie, la 16 august 1949, s-a înscris în gruparea de rezistenţă anticomunistă a col. Gheorghe Arsenescu, căruia îi fusese subordonat, dând în scris următorul angajament: „Mă înscriu de bună voie şi nesilit de nimeni ca haiduc pentru a lupta la salvarea patriei şi a neamului şi în caz de trădare sau călcare a jurământului, să fiu ucis atât eu, cât şi familia mea, până la al nouălea neam!" În aceeaşi lună, în timp ce-l însoţea pe Col. Gheorghe Arsenescu, au fost surprinşi şi încercuiţi de trupele de Securitate, în urma trădării familiei Micuda, din comuna Bughea de Sus. Deşi rănit, subofiţerul Gheorghe Mămăligă a reuşit să scape, dar tovarăşii săi au crezut că el a fost trădătorul. La 6 iunie 1950 a fost găsit împuşcat mortal în muntele Căpăţânii. Împrejurările uciderii sale nu sunt elucidate. (Ioniţoiu, M, p. 173; *Memoria*, 1994, nr.12, p.131)

MĂNDIŢĂ, NICOLAE-NICODIM (1899-1975). Născut la 14 octombrie 1899, în satul Zărneşti, comuna Mălureni, judeţul Argeş. A fost ofiţer de artilerie în timpul Primului Război Mondial, apoi a intrat în cinul monahal, la schitul Măgura, judeţul Bacău. Hirotonit ieromonah, din anul 1923 a scris cărţi şi broşuri religioase pe care le răspândea cu ajutorul credincioşilor şi al călugărilor. Din 1933, a fost preot la mănăstirea Agapia şi din 1945, la mănăstirea Văratec. Arestarea a survenit în anul 1964 şi a fost judecat de Tribunalul din Tg.Neamţ la 22 ianuarie 1965. Preşedintele completului de judecată, lt.col. Aldea Matei l-a acuzat că, în lucrările sale, tratează „probleme cu conţinut mistico-religios, duşmănoase regimului democrat popular" şi, prin urmare, a fost condamnat la opt ani de detenţie. Preotul s-a apărat declarând: „Sunt nevinovat deoarece fac pentru binele poporului, mergând pe drumul pe care au mers strămbunii noştri timp de nouăsprezece secole!". A murit în puşcăria Aiud, la 9 iulie 1975, în vârstă de 77 de ani. Istoricul Mihai Rădulescu, fost deţinut politic, i-a omagiat viaţa şi munca în volumul *Calea cărţii*. (Ioniţoiu, M, p. 174)

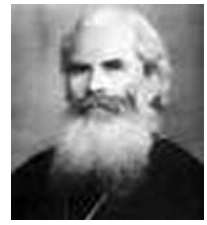

MĂNESCU, NICOLAE N. (1884-1961). Născut la 1 decembrie 1884, în comuna Berevoieşti, judeţul Muşcel, fiu al lui Nicolae şi al Anei, preot domiciliat în Câmpulung Muşcel, Şoseaua Naţională, nr. 93. Soţia sa era soră cu Laurenţia, mama fraţilor Arnăuţoiu; fost preot militar în Primul şi în al Doilea Război Mondial. În 1919, preotul Nicolae Mănescu a fost prefect al judeţului Muscel şi, mai târziu, membru P.N.Ţ. Era văduv, cu doi copii şi poseda o casă de locuit, trei hectare de teren. Nu avea antecedente penale. A fost arestat în ziua de 28 iunie 1958, fiind învinuit de ajutorarea luptătorilor anticomunişti din munţi, conduşi de fraţii Arnăuţoiu. După torturi îndurate

la Securitatea din Piteşti, a fost judecat de tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, în de plasare la Piteşti, în dosarul nr. 2.205 din 1959. Prin sentinţa nr. 174 din 21 septembrie 1959 a fost condamnat la 4 ani închisoare corecţională, confiscarea averii şi 1000 de lei cheltuieli de judecată. Urmare a condiţiilor inumane de detenţie, a murit la 13 iulie 1961, în puşcăria din Botoşani, în vârstă de 77 de ani. Prin aceeaşi sentinţă au fost condamnaţi 22 de inculpaţi din lotul „Arnăuţoiu", la 222 ani de închisoare, dintre care 4 au fost exterminaţi şi 17 au fost eliberaţi după 5 ani, prin decretul de graţiere din 1964. La 10 aprilie 1962, la cererea familiei, li s-a comunicat decesul, înregistrat la primăria Botoşani cu certificatul nr.359/14 iulie 1961. Diagnosticul cauzator de moarte: TBC pulmonar şi insuficienţă cardiacă. În 1973, fiica martirului, Ana Stănescu i-a adus osemintele şi le-a înhumat în curtea Bisericii Apa Sărată din Câmpulung unde a fost preot. Identificare s-a făcut datorită preotului din Biserica Sf. Gheorghe din Botoşani care îl cunoştea pe părintele Mănescu. Îi făcuse slujbă de înhumare şi i-a marcat mormântul cu cruce. Prin decizia nr. 665/ 9 mai 2002, Preotului Nicolae Mănescu i s-a acordat *post-mortem* calitatea de „luptător în rezistenţa anticomunistă". (Ioniţoiu, M, p. 175; Manea, 2001, p.163)

MÂNDREANU, PETRE V. (1916-1952). Născut la 27 iulie 1916, fiul lui Vasile şi al Ioanei, în oraşul Medgidia, judeţul Constanţa, economist, stabilit în Piteşti, Strada Sfânta Vineri, nr. 50. Arestat în 1950, Petre Mândreanu a fost condamnat şi deţinut la Canalul Morţii, unde a murit la 10 martie 1952, în lagărul de muncă forţată de la ecluza Năvodari. Diagnosticul cauzator de moarte: miocardită. (*Memoria*, 1994, nr.12, p.132; Ionaşcu, p. 52; Ioniţoiu, M, p.193)

MICA, ION (1923-1959). Născut la 12 februarie 1923, fiul lui Victor şi al Floarei, din satul Bădeşti, comuna Pietroşani, judeţul Muşcel, învăţător din satul Poenărei, comuna Corbi, judeţul Muşcel, tată a patru copii minori. În 1943, absolvă şcoala Normală „Regele Carol I" din Câmpulung-Muşcel şi, în calitate de elev al Şcolii de ofiţeri din Ineu-Arad, participă la luptele pentru eliberearea Transilvaniei. Din 1945 este învăţător în comuna Corbi, şi se căsătoreşte cu Doica, una din fiicele învăţătorului Năstase, devenind cumnat cu Petre Arnăuţoiu. A participant în mişcarea de rezistenţă armată anticomunistă

condusă de Toma Arnăuțoiu, ajutându-i cu alimente, medicamante şi haine. A fost arestat în aprilie 1959 şi judecat de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a militare şi condamnat la moarte prin sentința nr. 119 din 4 iunie 1959. A fost executat în puşcăria Jilava, odată cu alți 15 partizani din Argeş şi Muşcel, în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959. Soția sa, Mica Elena a fost condamnată la 12 ani de detenție prin sentința nr. 203/4 noiembrie 1959. Copiii săi au fost crescuți în orfelinat. (Voicu-Arnăuțoiu, 1997, p. 23; Ioniţoiu, M, p.232)

MICA, NICOLAE (?-?). Originar din comuna Corbi, județul Muşcel, partizan în gruparea fraților Arnăuțoiu, a fost exterminat în timpul detenției. (Ioniţoiu, 1999, p. 104)

MICESCU, ISTRATE (1881-1951). A fost cel mai ilustru descendent al vechiului neam de boieri, ai Miceştilor, din județul Muşcel, care se trag din familia Buzeştilor din vremea lui Mihai Viteazul. Fiul lui Nicolae şi al Mariei, s-a născut 22 mai 1881 la Ploieşti, unde tatăl său era directorul gimnaziului. În 1893, familia a revenit la Piteşti, Nicolae Micescu fiind primul profesor şi director al gimnaziului „Ion C. Brătianu". Tânărul Istrate Micescu a absolvit liceul din Piteşti, fiind, în 1897, membru fondator al Societății Culturale a Elevilor „Junimea". A obținut licența şi doctoratul în Drept la Paris în 1906 şi, în anii 1905-1907, a practicat avocatura în Piteşti. Orator desăvârşit, profesor de Drept Civil la Universitatea din Bucureşti, a fost decanul baroului de avocați din județul Ilfov. A participat la Războiul Reîntregirii cu gradul de locotenent şi a fost rănit în luptele de la Mărăşeşti. După 1919, a fost deputat liberal în mai multe legislaturi, vice-preşedinte al Camerei Deputaților, ministru de Externe în anii 1937-1938, când a fost preşedinte al Micii Antante, senator de drept în 1939 şi ministru Justiției în 1939-1940. Istrate Micescu a fost apreciat de Asociația Internațională a Juriştilor, ca cel mai celebru avocat din Sud-Estul Europei. Urmare a pledoariilor sale de excepție, a câştigat două procese importante la Tribunalul Internațional de la Haga. În primul proces a apărat interesele Regelui Carol al II-lea în litigiu cu Familia Hohenzollern şi, în al doilea proces, a apărat statul român, acuzat de comunitatea evreiască, privind drepturile şi obligațiile acelei etnii. Istrate Micescu a formulat Constituția României din 1938, singur, în câteva zile. După 1945, Regele Mihai i-a pus la dispoziție avionul său personal, pentru a pleca din țară spre a forma un guvern în exil, prevăzând evenimentele ce urmau, dar Istrate Micescu a refuzat să-şi părăsească țara. La 6 iulie 1947, a fost arestat, anchetat la Ministerul de Interne şi eliberat, ca, în martie 1948, să fie rearestat şi acuzat ca, împreună cu Nichifor Robu, au înființat o organizație subversivă numită „Salvarea neamului", care urmărea înlăturarea regimului comunist. După trei luni de anchete dure, „lotul Micescu" s-a judecat la Tribunalul Militar Bucureşti, după modelul proceselor staliniste. Netemeinicia acuzațiilor a fost atât de evidentă, încât avocatul din oficiu, Nicolae Bârzescu a cerut achitarea inculpatului. La 1 iulie 1948, Tribunalul a pronunțat sentința nr. 1.025/ 1 iulie 1948, prin care a fost condamnat la 10 ani „detențiune riguroasă",

pentru crima de complot în scop de răzvrătire, la 20 de ani muncă silnică, pentru crima de organizare şi participare la formaţiuni politice de tip fascist, la 3 ani închisoare corecţională pentru înlesnirea infracţiunilor contra liniştii publice şi la 15 ani, degradare civică. Preşedintele completului de judecată a fost col. Vasile Mihail şi procuror, Maior Ştefănescu Mihai. Istrate Micescu a fost deţinut în puşcăria Aiud, în chinuri fizice şi psihice greu de imaginat şi, după 3 ani şi 2 luni, a fost lăsat să moară, fără nicio asistenţă medicală, la 29 mai 1951. Profesorul Nicolae Enescu din Curtea de Argeş, ne-a mărturisit că a fost în celulă cu ilustrul jurist, în zilele când se zbătea între viaţă şi moarte. „Atunci a venit în celulă ofiţerul politic însoţit de medicul puşcăriei Popa, căruia i-a ordonat să-l consulte pe muribund. După ce medicul l-a examinat sumar, i-a scris o reţetă şi a înmânat-o ofiţerului politic care a pronunţat verdictul criminal: „Nu merită banditu' ăsta să-i dea statul medicamente!", după care a rupt reţeta în bucăţi şi le-a aruncat pe trupul suferind al martirului, care, a doua zi, a murit în celulă." După mulţi ani, rămăşiţele pământeşti ale eminentului erudit şi om politic au fost reînhumate lângă zidul bisericii ctitorită de bunicul său, pitarul Nicolae Istrate Micescu în anul 1805, declarată monument istoric. După arestarea lui Istrate Micescu, vasta sa bibliotecă cu 38.000 de volume, majoritatea în domeniul juridic, legate în piele, a fost arsă de trupele de Miliţie şi Securitate. Cele aflate în Conacul de la Miceşti au fost duse la Câmpulung şi cele din locuinţa din Bucureşti au fost arse în Cişmigiu, casa din Strada Zalomit, nr. 4, fiind vecină cu parcul. Soţia sa Elisabeta şi fiul lor Roger, student la Facultatea de Drept, au fost arestaţi la 21 aprilie 1948 şi eliberaţi după câteva luni. Întreaga avere a familiei a fost confiscată: conacul din Miceşti este folosit de nomenclatura comunistă şi postcomunistă, iar vila din Bucureşti adăposteşte şi în prezent biblioteca Corpului Didactic, fără a fi redate proprietarilor de drept. (Ioniţoiu, M, p. 232; Virgil Martinescu, ziarul *Puls*, 15 februarie 2000)

MICU, NICOLAE I. (1883-1952). Născut la 18 noiembrie 1883, fiul lui Ion şi al Elisabetei, în satul Poienița, comuna Bălileşti, judeţul Muscel, ţăran, condamnat şi deţinut la Canalul Morţii, la 4 octombrie 1952, a murit în lagărul de muncă forţată de la Capul Midia. Diagnosticul cauzator de moarte: bronhopneumonie şi insuficienţă cardio-pulmonară. (Ioniţoiu, 1999, p. 104; Ionaşcu, p. 53)

MIHAI, MIHAIL GH. (1967-1989). Născut la 23 noiembrie 1967, fiul lui Gheorghe şi al Gheorghiţei, ţărani gospodari din oraşul Topoloveni. În iunie 1989, a absolvit Liceul Industrial din localitatea natală, necăsătorit. În octombrie 1989 a fost încorporat la Comandamentul Infanteriei din Bucureşti. În timpul „evenimentelor din Decembrie", după fuga lui Ceauşescu, a fost împuşcat mortal la sediul Comandamentului Infanteriei de către „teroriştі", în ziua de 23 decembrie 1989. A fost înmormântat în cimitirul din Topoloveni şi a fost avansat sub-locotenent *post-mortem***.** Certificatul de erou martir nr. 1.239/1991.

(Ioniţoiu, 1998, p.75; informaţii de la părinţi)

MIHALACHE, ION I. (1882-1963). Născut la 18 februarie 1882, în satul Goleştii-Badii, comuna Topoloveni, judeţul Muşcel, fiul Iui Iancu şi al Anei, într-o familie săracă şi împovărată cu mulţi copii. La absolvirea şcolii primare din sat, impresionat de inteligenţa elevului Ion Mihalache, învăţătorul său, Nicolae Cristescu, l-a dus pe cheltuiala sa la Şcoala Normală „Regele Carol I" din Câmpulung, unde elevul a fost admis cu nota 10. Pe parcursul şcolii a fost bursier al Statului, fără nici un sprijin din partea familiei, absolvind Şcoala Normală ca premiant de onoare. La vârsta de 16 ani a început să publice în două periodice cu titluri semnificative pentru viitoarea sa orientare: „Ţăranul" şi „Gazeta Ţăranilor", amândouă editate de Constantin Dobrescu-Argeş. În primii doi ani de activitate a fost învăţător în comuna Ludeşti, judeţul Dâmboviţa. În 1905, a fost numit învăţător în comuna sa natală, localitate care va deveni model pe ţară, organizată de el pe baze cooperativiste. În anul 1907, s-a căsătorit cu fiica preotului Ion Dumitrăchescu din comuna Dobreşti, judeţul Muşcel, Niculina, care-i va aduce un important sprijin material şi moral. În anul 1908, a înfiinţat „Federala Podgoria" din Topoloveni, prima societate cooperatistă din România care avea în compunere 12 cooperative. În 1913, a luptat în războiul balcanic. În 1915, a fost ales preşedinte al consiliului general al învăţătorilor din România, instituţie de mare prestigiu în epocă. În războiul Reîntregirii s-a distins pe câmpul de luptă prin fapte de vitejie, ca locotenent de rezervă, bravuri pentru care Regele Ferdinand i-a conferit Ordinul „Mihai Viteazul", la Mărăşesti. În decembrie 1918, a întemeiat Partidul Ţărănesc care, în primele alegeri parlamentare din România Mare, din noiembrie 1919, a obţinut mai mult de o treime din voturi. În 1920, a fost distins cu Legiunea de Onoare a Franţei de mareşalul Joffre, în prezenţa regelui Ferdinand I, în faţa mormântului eroului necunoscut. A fost ales deputat în toate legislaturile, din 1919 până în 1937. A deţinut funcţia de Ministru al Agriculturii de două ori şi odată, de Ministru de Interne. S-a remarcat şi era respectat pentru cinstea, pregătirea, talentul, oratoria şi patriotismul său. În 1926, Partidul Ţărănesc (condus de Ion Mihalache) a fuzionat cu Partidul Naţional din Transilvania, luând denumirea de Partidul Naţional Ţărănesc (P.N.Ţ.). În 1936, într-un discurs ţinut la Câmpulung s-a declarat adversar hotărât al nazismului şi al comunismului. În Consiliul de Coroană din iunie 1940, cei doi lideri ţărănişti, Iuliu Maniu şi Ion Mihalache, împreună cu regele Carol al II-lea, s-au opus cedării Basarabiei şi Bucovinei de Nord, în urma ultimatumului Uniunii Sovietice, dar au fost în minoritate. Atunci, Ion Mihalache a declarat: „Frontierele unei ţări se apără, nu se discută!" În 1941, s-a înscris voluntar pe frontul de dezrobire a Basarabiei, dar nu a fost de acord cu continuarea luptelor dincolo de Nistru. A încetat voluntariatul în mod demonstrativ. În 1945, Lucreţiu Pătrăşcanu, din partea lui Gh. Gheorghiu- Dej şi a P.C.R. i-a propus colaborarea cu autorităţile comuniste, oferindu-i demnitatea de prim-ministru, cu condiţia să se despartă de Iuliu Maniu.

A refuzat categoric, neputând călca principiile morale şi politice pentru care luptase toată viaţa. Drept urmare, a fost declarat duşman al clasei muncitoare, trădător de ţară, vândut imperialiştilor. În epocă, regele Mihai I şi P.N.Ţ aveau cea mai mare audienţă în rândul românilor, dovedită în rezultatele reale ale alegerilor legislativ din 19 noiembrie 1946, când ţărăniştii au obţinut circa 65% din voturi, dar cifrele au fost inversate. Campania electorală a fost marcată de violenţe, zeci de membri ori simpatizanţi P.N.Ţ. au fost ucişi de terorişti comunişti, însuşi Ion Mihalache a fost atacat cu focuri de armă în comuna Topoloveni. La 14 iulie 1947, Ion Mihalache împreună cu alţi colaboratori apropiaţi, sub pretextul tentativei de a fugi din ţară, înscenată pe aeroportul de la Tămădău, a fost arestat şi acuzat de complot împotriva statului român. La 29 iulie 1947, Adunarea Deputaţilor, prezidată de Mihail Sadoveanu, a adoptat moţiune de dizolvare a P.N.Ţ., după care întreaga conducere a fost arestată. Vreme de trei luni, Ion Mihalache a fost supus la confruntări şi interogatorii dure, ziua şi noaptea. În depoziţia lui din 6 august 1947, s-a consemnat: „Este ora două noaptea şi fac apel pentru a fi amânat pentru mâine, că sunt a 23-a noapte în care nu dorm, suferind de lombosciatică, pe un pat de ciment cu saltea subţire". Procesul intentat grupului Maniu-Mihalache a avut loc între 29 octombrie -11 noiembrie 1947, în sala de festivităţi a Şcolii Superioare de Război din Bucureşti. Tribunalul Militar Bucureşti a pronunţat sentinţa nr. 1988/11 noiembrie 1947 prin care Ion Mihalache a fost condamnat la un total de: 79 ani muncă silnică, o dată muncă silnică pe viaţă, 10 ani degradare civică şi confiscarea averii, pentru şapte capete de acuzare precum, „infracţiunile de complot în scop de trădare şi insurecţie armată, de surpare a ordinii constituţionale şi de răzvrătire, de înaltă trădare şi de încercare de trecere frauduloasă a frontierei". A fost încarcerat la puşcăria din Galaţi, vreme de patru ani, la cea din Sighet, alţi patru ani, din august 1951 şi la cea din Râmnicu Sărat, opt ani, din iulie 1955, unde avea numărul matricol 51. În anul 1949, în beciurile M.A.I. din Bucureşti îşi va auzi pentru ultima oară soţia. Niculina Mihalache era şi ea arestată într-o celulă alăturată şi se spune că i-a adresat următoarele cuvinte: „Curaj, Niculino, nu pătimim pentru noi, ci pentru ţară!". Fapt pentru care a fost aspru pedepsit. În puşcăria de la Galaţi a fost vizitat de către patriarhul Iustinian Marina împreună cu Mihail Ralea care l-au sfătuit să recunoască în scris valorile comunismului pentru a fi eliberat din detenţie. Ion Mihalache le-a răspuns că-şi respectă jurământul făcut ţăranilor şi că nu-i va trăda niciodată. În martie 1956, medicul puşcăriei din Râmnicu Sărat, doctor Grunberg i-a pus diagnosticul de hipertensiune şi arterioscleroză şi a propus internarea în spitalul puşcăriei Văcăreşti, dar doctorul Rosenfeld, şeful secţiei sanitare nu a fost de acord. În octombrie 1958, Ion Mihalache suferea de glaucum şi de hernie inghinală şi nu a primit nici un tratament. Era deseori pedepsit pentru că „sta culcat pe pat", „că s-a învelit cu pătura" sau că „îşi spunea numele cu voce tare fără să fie întrebat" (n.n. să afle cei din celulele vecine că trăieşte şi este acolo cu numărul matricol 51). În ultimii ani, detinuţii l-au auzit gemând de durere când era lovit de gardieni şi aruncat pe ciment deoarece nu se mai putea da jos din pat, iar regulamentul prevedea ca între 5 dimineaţa şi 10 seara să nu se atingă de pat.

În februarie 1959, a fost pedepsit 7 zile la izolare pentru că a închis geamul celulei fără să raporteze. Un martor declara că, odată, a bătut tare în uşa celulei şi a strigat: „Aici Ion Mihalache, sunt terorizat că nu vreau să dau declaraţii mincinoase! Sunt bolnav şi nu mi se acordă medicamente!". După 16 ani de detenţie barbară, ilustrul patriot şi om politic s-a stins din viaţă, în noaptea de 5-6 martie 1963, în vârstă de 81 de ani. Din procesul verbal de constatare al decesului, s-a aflat că la 1 iunie 1962 a prezentat hemipareză stângă cu greutate în vorbire, dar n-a primit nici un tratament medical. Aşa a pătimit şi a murit una din personalităţile emblematice ale neamului românesc. După 51 de ani, la 12 octombrie 1998, procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea de Justiţie a declarat recurs în anulare, acţiunea care a fost admisă şi a casat, în totalitate, hotărârile Tribunalului Militar Bucureşti din 1947 şi a dispus achitarea celor 19 inculpaţi, pentru că nu au fost întrunite elementele constitutive ale nici unei infracţiuni. Soţia sa, Niculina, a fost deţinută 16 ani în puşcăriile Rahova, Aiud şi Mislea şi cu domiciliul obligatoriu în Bărăgan de unde a fost eliberată bolnavă, în cârje. Ea a reuşit să obţină aprobarea pentru strămutarea osemintelor soţului de la Râmnicu Sărat în comuna Dobreşti, judeţul Argeş. În ultimii ani, urmaşii loiali i-au ridicat un bust în comuna sa natală, Topoloveni şi un mare bulevard din Bucureşti îi poartă numele. (Ioniţoiu, M, p. 252; Memoria, 1997, nr. 22, p. 36, 39-43; Revista *Satul natal*, Piteşti, Septembrie, 2002)

MIHALCEA, STELIAN (1931-1953). Născut în 1931, fiul lui Ion şi al Ilenei, croitor din comuna Rădeşti, judeţul Muşcel, a murit la 26 ianuarie 1953, în puşcăria Piteşti. Decesul este înregistrat la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti, cu nr. 40 din 1953, diagnosticul cauzator de moarte fiind consemnat: meningita tuberculoasă. (A.P.P. 1953)

MIHĂILESCU, NICOLAE GH. (1913-1952). Născut la 12 decembrie 1913, fiul lui Gheorghe şi al Mariei, în comuna Ludeşti, judeţul Dâmboviţa, domiciliat în Câmpulung-Muşcel, Strada Sf. Gheorghe, nr. 29, maior la batalionul 7 Vânători de Munte, a participat la lupte pe frontul din Răsărit, cu compania de schiori, ca bun trăgător şi schior. La 12 februarie 1942, a fost rănit în Ucraina şi la 10 mai 1944, rănit în Nordul Moldovei, în luptele de la Poiana Lingurari. Pentru curajul şi faptele deosebite a fost distins cu ordinele „Coroana României" şi „Steaua României", medalia „Cruciada împotriva bolşevismului", „Medalia de Iarnă" şi „Crucea de fier", ultimele două distincţii fiind conferite de către Comandamentul Armatei Germane. În 1947, a fost avansat maior şi în toamna anului 1948 a intrat în gruparea armată de luptători anticomunişti condusă de colonelul Gheorghe Arsenescu. La 12 mai 1950, a fost arestat şi torturat la sediul Securităţii din Piteşti. Tribunalul Militar de la Bucureşti, Secţia I, l-a judecat la 25 iulie 1951 şi, prin sentinţa nr. 1.864, l-a condamnat la degradare militară, confiscarea averii şi 5.000 de lei cheltuieli de judecată şi la moarte

pentru „crimă de înaltă trădare", alături de alți partizani inculpați. A fost executat la 12 mai 1952, la puşcăria Jilava. (Ioniţoiu, M, p. 268)

MILCIU, GHEORGHE I. (?-1959). Țăran din satul Cornățel, comuna Buzoieşti, județul Argeș, a fost condamnat şi deținut la puşcăria Gherla, unde a fost exterminat în anul 1959. (Ioniţoiu, M, p. 277; Ioniţoiu, 1999, p. 105)

MILEA, BENONE (1927-1959). Născut la 28 ianuarie 1927, fiul lui Nicolae şi al Anei, din satul Sboghiţeşti, comuna Nucşoara, județul Muscel, absolvent de liceu, muncitor forestier. În primăvara anului 1949, dorind să intre la Şcoala de ofițeri de jandarmi, s-a dus la Serviciul Siguranței Statului pentru o adeverință de bună purtare. Sublocotenenții Gheorghe Tatu şi Constantin Apăvăloaie i-au propus să devină colaborator şi să se infiltreze în grupul partizanilor. A acceptat şi a devenit, în scurt timp, aghiotantul colonelului Arsenescu. Numele lui conspirativ era „Novac". După confruntări armate cu trupele de Securitate, când colonelul Arsenescu a părăsit grupul, Milea Benone s-a predat în luna noiembrie a anului 1949. La 1 februarie 1951, a fost arestat pentru că nu şi-a îndeplinit misiunea. Cu toate acestea, Tribunalul Militar l-a condamnat la 20 de ani muncă silnică. După arestarea grupului Arnăuțoiu, a fost rejudecat şi condamnat la moarte, prin sentința nr. 108 din 19 mai 1959, dată de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare. A fost executat în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, la puşcăria Jilava, odată cu alți 15 luptători argeşeni şi musceleni. Tatăl său, Milea I. Nicolae, pădurar, a fost arestat la 15 noiembrie 1949 pentru că i-a dus fiului său alimente în munți şi pentru că a depus jurământul de credință în fața colonelului Arsenescu. A fost condamnat la 8 ani detenție. (Ioniţoiu, M, p. 279-280)

MILEA, VASILE (1927-1989). Născut la 1 ianuarie 1927 în comuna Lereşti, județul Muşcel, fiu de muncitori, a absolvit Liceul Comercial din Câmpulung-Muşcel, Şcoala de Ofițeri de infanterie, Academia Militară, Facultatea de Tancuri, că şef de promoție, a fost comandant al Şcolii Militare de Tancuri şi Auto „Mihai Viteazul" din Piteşti, şef al Statului Major al Gărzilor Patriotice, ministrul adjunct al Apărații Naționale, şef al Marelui Stat Major (1980) şi din 1985, ministrul Apărării Naționale, cu gradul de general-colonel. În toata cariera să militară a dovedit modestie, simț patriotic şi al onoarei. În timpul evenimentelor din decembrie 1989, când dictatorul Nicolae Ceauşescu a ordonat armatei să tragă în manifestanți, generalul Vasile Milea 1-a înfruntat pe timpul şedinței din sediul Comitetului Central al Partidului Comunist Român din dimineața zilei de 22 decembrie 1989, astfel: „Am studiat toate regulamentele militare şi nu am găsit nici un paragraf care să prevadă că armata trebuie să tragă în popor". În camera 621 din Comitetul Central, după confruntarea cu Ceauşescu, generalul Milea i-a spus lui Cornel Pârcălăbescu: „Am primit ordin de la Ceauşeşscu să dau ordin armatei să tragă în popor. Ei, bine, nu pot să fac aşa ceva!

Dacă mi s-a întâmplă ceva, îți ordon, să se asigure familiei mele să-i parvină cecurile aflate la mine în birou." După scurt timp, generalul Vasile Milea a fost găsit împuşcat într-o cameră vecină. S-a anunțat oficial că generalul s-a sinucis, ceea ce este un fals grosolan. Raportul de ancheta balistică a stabilit că s-a comis o crimă. Pentru a nu curge românesc, generalul Vasile Milea ne-a dăruit sângele lui de român adevărat. A fost înmormântat în comuna sa natală Lereşti, din județul Argeş, cu onoruri militare şi a primit gradul de general de armată, *post-mortem*. Drept recunoştință pentru sacrificiul său suprem, conducerea post-decemebristă a județului Argeş a hotărât ca Piața centrală „V.I. Lenin" din Piteşti (fostă Piața Episcopiei) să-i poarte numele. (Ioniţoiu,1998, p. 76; cotidianul *Jurnal național,* 22 decembrie 2004, p.10)

MILOIU, GHEORGHE I. (?-1956). Țăran din satul Capul Piscului, comuna Godeni, județul Muşcel, a fost arestat la 27 iulie 1956, împreună cu soția nelegitimă, Filofteia Matei şi fiul său Stelian, pentru vina de a fi susținut luptătorii din munți, Şerban Ion şi Voican Ion. A fost torturat la sediu Securității Piteşti în timpul anchetei. Prin sentința nr. 59 din 5 iunie 1958, Tribunalul Militar Bucureşti l-a condamnat la 10 ani muncă silnică. A fost omorât în bătaie, în 1960, la puşcăria Gherla. În acelaşi an, soția sa a murit în puşcăria Văcăreşti. Fiul său Stelian a fost eliberat în 1964, în urma decretului de amnistie generală, după 8 ani de muncă silnică. (Ioniţoiu, M, p. 285)

MIRON, GRIGORE (?-1952) . Din județul Argeş, luptător din grupul Col. Arsenescu. A dispărut după o confruntare cu trupele de Securitate la 21 octombrie 1952, în localitatea Furnicoşi, din județul Muşcel, în zona gării, în momentul în care partizanul Stănescu Constantin, din satul Țigăneşti, comuna Topoloveni, județul Muscel, a fost împuşcat. (Ioniţoiu, M, p. 304)

MIU, NICOLAE (1873-1954). Născut la 1873, fiul lui Ion şi al Elenei, din comuna Topoloveni, județul Muşcel, a murit la 1 martie 1954, în puşcăria Piteşti. Decesul a fost înregistrat la Oficiul de Stare Civilă din Primăria Piteşti cu nr.117/1954. Miocardita cronică este consemnată ca diagnostic care a provocat moartea. (A.P.P.1954)

MIU, VALERIU (1962-1989). Născut la 24 mai 1962, în comuna Bârla, județul Argeş, student la Institutul Politehnic Bucureşti, la seral, fiind şi muncitor lăcătuş la Trustul de Construcții Bucureşti. Necăsătorit. În ziua de 25 decembrie 1989 a fost împuşcat în zona Universității din Bucureşti. A murit la Spitalul Colțea. I s-a acordat calitatea de erou martir. (Ioniţoiu, 1998, p.78; Supliment *Jurnalul național*, 22 decembrie 2004)

MOCANU, CONSTANTIN (?-?). Născut în comuna Câineni, aflată atunci în județul Argeş, deputat al P.N.Ț., a fost reprezentant în „Mica Antantă" alături de Nicolae Titulescu. După ce a fost reținut de câteva ori de Siguranță, în 15 iunie 1947, când jandarmii au revenit să-l aresteze, a avut un şoc şi a murit in curtea casei sale.

(Ioniţoiu, 1996, vol.2, p. 315)

MOLDOVAN, ION (?-?). Originar din comuna Arefu, judeţul Argeş, student la Academia de Studii Economice, a făcut parte din grupul de partizani de pe Valea Topologului, condus de avocatul Dumitru Apostol. A fost împuşcat mişeleşte de vănătorul Ciucă, informator al Securităţii, ucis, şi acesta, până la urmă, tot de poliţia politică. (*Memoria*, 1995, nr.13, p. 136)

MOLDOVEANU, ALEXANDRU I. (1904-1959). Născut la 13 mai 1904, în satul Sboghiţeşti, comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, fiul lui Ion şi al Mariei, provenea dintr-o familie de ţărani, tatăl fiind şi notar. A absolvit Şcoala Normală „Carol I" din Câmpulung Muşcel şi Şcoala pregătitoare de Ofiţeri de rezervă. A fost învăţător în comuna natală, apreciat ca model de pregătire profesională şi moralitate. A fost judecat sub acuzaţia de a fi participat la Rebeliunea legionară din 12-23 ianuarie 1941 şi a fost achitat ca nevinovat. A luptat în războiul contra Uniunii Sovietice, fiind locotenent şi căpitan în Grupul 3 Vânători de Munte. În decembrie 1943, a fost rănit în luptele din Crimeea, în mai 1944, este rănit a doua oară pe frontul din Nordul Moldovei şi, pentru a treia oară, în luptele din Ungaria, în octombrie 1944. Pentru curajul şi spiritul de sacrificiu pe câmpul de luptă i s-au acordat cele mai înalte distincţii militare: „Coroana României", „Steaua României", Ordinul „Mihai Viteazul" şi a fost propus pentru decorarea cu cea mai prestigioasă decoraţie germană a epocii, „Crucea de fier". A fost demobilizat cu propunerea de fi înaintat la gradul de maior în rezervă. Citãm din fişa sa militară câteva din caracterizările făcute de comandanţii săi: „În linia I a frontului a dat dovadă de şi spirit de sacrificiu" sau „Ofiţer foarte bun, demn de toată lauda, cu o conduită exemplară". Din toamna anului 1948, învăţătorul Alexandru Moldoveanu s-a încadrat în gruparea armată anticomunistă condusă de Toma Arnăuţoiu, prin intermediul preotului Ion Drăgoi. A depus jurământul de credinţă şi a luat parte la mai multe consfătuiri secrete. A procurat partizanilor arme, muniţii şi informaţii privind urmărirea lor de trupele de Securitate, dar nu a participat la confruntări armate. În 1959, a fost arestat şi torturat la sediul Securităţii din Piteşti. Judecat de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959, a fost condamnat la moarte şi confiscarea totală a averii, împreună cu alţi 15 luptători, între care fraţii Toma şi Petre Arnăuţoiu, preoţii Ioan Constantinescu, Nicolae Andreescu şi Ioan Drăgoi. În noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, au fost executaţi prin împuşcare în închisoarea de la Jilava, în Valea Piersicilor. (Ioniţoiu, M, p. 354; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.2)

MOLDOVEANU, ION I. (?-1950). Născut în satul Bascovele, comuna Cotmeana, judeţul Argeş, student în anul al IV-lea la Facultatea de Drept, a fost luptător în grupul condus de Dumitru Apostol, pe Valea Topologului. În noaptea de 20 octombrie 1950, a

fost împuşcat mortal de agentul Securităţii, vânătorul Ciucă Constantin. Securitatea a dus corpul neînsufleţit la morga spitalului din Curtea de Argeş pentru a fi recunoscut. Se presupunea că era vorba de luptătorul Nicolae Diaconescu. Până la urmă, au găsit în hainele decedatului o plăcuţă cu numele lui, Ion Moldoveanu. Părinţii nu avut voie să-l aducă în comuna natală. Securitatea a ordonat înhumarea lui în groapa de gunoi a cimitirului din Curtea de Argeş, fără coşciug şi fără slujbă. Constantin Ciucă, suplinitor la şcoala primară din Poenari de Argeş, după crimă, a fost titularizat, numit director, i s-a dat o nouă armă de vânătoare şi zece mii de lei recompensă. (Ioniţoiu, M, p. 356; Diaconescu, N., p. 23).

MOLOIU, GEORGETA (?-1989). Născută la Câmpulung-Muşcel, profesoară de istorie, căsătorită, cu domiciliul în Bucureşti. A fost ucisă în timpul evenimentelor din decembrie 1989. Este înhumată în municipiul Câmpulung-Muşcel. (date oferite de Elena Constantinescu, din Câmpulung-Muşcel, mama studentului erou martir Costel Constantinescu)

MONDOC, ION I. (1907-1953). Născut la 29 ianuarie 1907, în satul Nămăieşti, comuna Valea Mare Pravăţ, judeţul Muşcel, fost inginer constructor la Galaţi, arestat la 20 aprilie 1942 şi condamnat la 10 ani de detenţie pentru activitate legionară. Nu a fost eliberat la expirarea termenului de pedeapsă şi a murit la 8 februarie 1953 în puşcăria Tg. Ocna, bolnav de TBC pulmonar. (Ioniţoiu, M, p. 359)

MOROMETE, DUMITRU I. (1913-1952). Născut la 18 iunie 1913, fiul lui Ion şi al Joiţei, domiciliat în Piteşti, strada Războieni, nr. 67, agricultor. A fost arestat în 1951 şi exterminat la 17 aprilie 1952 la Canalul Morţii, în lagărul de muncă forţată de la Poarta Albă. Diagnosticul cauzator de moarte: apoplexie cerebrală şi hemoragie cerebrală. (Ionaşcu, p. 48; Ioniţoiu, 1999, p. 108; Ioniţoiu, M, p.374)

MUNTEANU, MARIN (1923-1950). Născut în anul 1923 în Piteşti, fiul Mariei, a murit la 6 mai 1950 în lagărul de muncă forţată de la Poarta Albă nr.2. În certificatul de deces nu au menţionat diagnosticul cauzator de moarte. (Ioniţoiu, M, p.411; Ionaşcu, p.48)

N

NADIN, DUMITRU I. (1903-1953). Născut la 28 august 1903, fiul lui Ignat şi al Dumitrei, din comuna Cătеasca, judeţul Argeş, a fost exterminat la 17 ianuarie 1953, în lagărul de muncă forţată 5 Culme de la Canalul Morţii. Diagnosticul cauzator de moarte: distrofie gradul III, enterită dizenteriformă. (Ionaşcu, p. 58; Ioniţoiu, M, p. 12)

NĂSTASE, GRIGORE (?-1960). Învățător din județul Muşcel, a făcut parte din gruparea de rezistență armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă de Toma Arnăuțoiu. A fost împuşcat în timpul răscoalelor țărăneşti din zonă din anul 1960, pentru că a refuzat să se înscrie cu pământul în C.A.P. Ecaterina, soția sa, a fost arestată şi condamnată la 6 ani detenție, în 1951 şi fiica sa Victoria, 12 ani, muncă silnică, în 1960. (Ioniţoiu, N-O, p. 31; Ioniţoiu, 1995, p.108; *Memoria*, 1995, nr.14, p. 136)

NEACŞU, ION M. (1928-1952). Născut la 21 august 1928, fiul lui Marin şi al Mariei, țăran din Moşoaia, județul Argeş, a murit la 28 octombrie 1952, la Canalul Morții, în lagărul de muncă forțată Poarta Albă nr.2, cu diagnosticul: TBC pulmonar. (Ioniţoiu, 1999, p. 115; Ionaşcu, p. 56; Ioniţoiu, N-O, p.36)

NEGREȚU, FLOREA (?-1945). Născut la Câmpulung-Muşcel, domiciliat în Piteşti, Strada Şerban Vodă, nr. 84, acolo unde, recent, s-a construit Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu" Piteşti. Era unul dintre avocații de elită ai oraşului şi membru marcant al P.N.Ț. La 22 iulie 1945, a fost împuşcat mortal în apropiere de gara Piteşti. Decesul a fost înregistrat la Starea Civilă cu nr. 378/1945, în baza Procesului verbal din 22 iulie, întocmit de parchetul Tribunalului Piteşti, cu mențiunea „mort pe Bulevardul Regina Elisabeta, în apropierea Gării". Nu s-a menționat că a fost omucidere prin împuşcare, iar autorii crimei nu au fost identificați. A fost prima crimă politică din județul Argeş, după instalarea guvernului pro-sovietic condus de Dr. Petru Groza, la 6 martie 1945. (A.P.P. 1945)

NEGULESCU, EUGEN A. (1886-1953). Născut la 15 mai 1886, din satul Goleşti, comuna Ştefăneşti, polițist, arestat la 19 decembrie 1949, deținut în puşcăriile Jilava şi Făgăraş. A fost exterminat în detenție la 31 decembrie 1953. (Ioniţoiu, N-O, p.74)

NEGULICI, ANTON GH. (1888-1960). Născut în 25 martie 1888, din Câmpulung-Muşcel, avocat, membru P.N.L., a sprijinit gruparea de luptători pentru libertate „Haiducii Muşcelului" şi a fost arestat, condamnat şi exterminat la 11 noiembrie 1960 în puşcăria Galați. În vârstă de 72 de ani, nu a rezistat chinurilor din timpul anchetei şi condițiilor inumane de detenție. (Memoria, 1995, nr.14, p. 138; Ioniţoiu, N-O, p.76)

NEGULICI, MARIUS (1892-1952). Născut la 24 ianuarie 1892, satul Vrăneşti, comuna Călineşti, județul Muşcel, fiul lui Dimitrie şi al Elenei. A studiat arhitectura la Zürich, Elveția şi a fost combatant în Primul Război Mondial ca ofițer de rezervă. În perioada interbelică, şi-a administrat moşia şi moara din comuna Gorganu, județul Muşcel, membru marcant al P.N.Ț. (președintele organizației P.N.Ț., plasa Podgoria) şi primar al comunei, colaborator important al lui Ion Mihalache. În al Doilea Război Mondial a fost mobilizat şi a avut gradul de căpitan. Era foarte popular şi omenos cu țăranii care îl stimau şi îl numeau „boierul".

Comuniştii îl considerau „chiabur şi duşman al poporului care se opunea colectivizării".

În data de 18 aprilie 1952, în Vinerea Patimilor, securiştii raionului de la Topoloveni l-au bătut şi batjocorit în abatorul comunal. Sătenii l-au dus la Spitalul din Călineşti unde s-a constatat decesul. Țăranii Ilie Borcan, Gulie Augustin şi Florea Hera au văzut urmele lanțului de bicicletă cu care a fost strangulat şi rănile de la cap. Primarul Călineştiului de atunci era Mitică Georgescu, presupus a fi unul dintre autorii crimei. Decesul nu a fost trecut în Registrul de Stare Civilă al Primăriei Călineşti. După scurt timp, i s-a confiscat moşia şi s-a înființat C.A.P. (*Memoria*, 1995, nr.14, p. 138, A. P. Călineşti; Ioniţoiu, N-O, p.76; din mărturia lui Gheorghe Muşat şi Petroniu Boştenaru)

NICOLA, PAVEL (PAUL) (1916-?). Născut în 20 februarie 1916, în satul Ciumeşti, comuna Miceşti, județul Muşcel şi domiciliat în Câmpulung-Muşcel, a fost plutonier în Regimentul 30 Infanterie „Muşcel", comandat de Colonelul Gheorghe Arsenescu. A participat în gruparea de rezistență armată anticomunistă condusă de fostul său comandant, oferind fostului său comandant două ranițe, două foi de cort şi un pistol. Arestat şi torturat câteva luni în anchetă la Securitatea Piteşti, a fost apoi judecat de Tribunalul Militar Bucureşti, secția a II-a, în lotul de 36 de inculpați şi prin sentința nr. 1.183 din 11 decembrie 1950, a fost condamnat la 10 ani închisoare corecțională, 3 ani interdicție corecțională, 10.000 de lei amendă corecțională şi 4.000 de lei cheltuieli procedurale. A fost deținut în puşcăriile Jilava, şi Aiud, unde a fost exterminat. Soția sa, Nicola Maria a fost deținută doi ani în puşcăriile Piteşti, Jilava şi Mislea. (Ioniţoiu, N-O, p.100)

NICOLAE, GHEORGHE N. S. (?-1946). Originar din satul Bădeşti, comuna Bârla, județul Argeş, la 19 noiembrie 1946, în timpul alegerilor legislative „libere" a fost omorât de o grenadă aruncată de soldații care păzeau secția de votare. Se urmărea îndepărtarea sătenilor de la supravegherea corectitudinii alegerilor. Împreună cu el a fost ucis şi consăteanul său Gheorghe Zărnescu. (Ioniţoiu, O-N, p.102)

NICOLAE (NICOLAU), VASILE C. (1895-1953). Fiul lui Constantin şi al Adelei, născut la 30 septembrie 1895, în Câmpulung-Muşcel. În 1950, domiciliat în Strada Stalin, nr. 252, a fost colonel şi prefect al județului Alba. A fost arestat în ziua de 6 iunie 1950. Din lagărul de muncă forțată Cernavodă a fost mutat disciplinar la Capul Midia unde a fost exterminat la 8 septembrie 1953 şi a aruncat în groapa comună. Diagnosticul cauzator de moarte: hipertensiune arterială, ictus hemoragic ventricular. Decesul a fost anunțat la 26 octombrie 1956. Era nepotul generalului Cernat, erou al Războiului de Independență (1877-1878), combatant în războiul de întregire al României (1916-1919), decorat şi ordine şi medalii, cu studii la Şcoala de cavalerie din Saumur, Franța, profesor la Şcoala de Cavalerie din Sibiu, profesor la Academia Militară şi ofițer al Marelui Stat Major.

Nicolae (Nicolau) C. Vasile a fost component al echipei naţionale de călărie, medaliată cu aur la Olimpiada de la Berlin din 1938. (Ioniţoiu, 1996, vol. 1 p. 112; Ionaşcu, p. 58; Ioniţoiu, N-O, p.112)

NICOLĂESCU, NICOLAE I. (BUGHEANU) (1902-1959). Născut la 4 aprilie 1902, Câmpulung-Muşcel, membru P.N.L., a fost arestat la 16 august 1952 şi condamnat la 5 ani muncă silnică. Rearestat la 15 mai 1958 şi condamnat la 20 de ani muncă silnică, a fost exterminat în timpul detenţiei, la 20 iulie 1959. (Ioniţoiu, N-O, p.114)

NICULESCU, GHEORGHE D. (MALU) (1889-1951). Născut la 11 septembrie 1889, în comuna Mihai Viteazul, judeţul Constanţa, domiciliat în Câmpulung-Muşcel, învăţător şi membru P.S.D.(Titel-Petrescu). A fost arestat la 9 noiembrie 1949, anchetat la sediul Securităţii din Piteşti şi dus direct la puşcăria Ocnele Mari. În august 1951, fiind grav bolnav, a fost internat în spitalul Râmnicu Vâlcea unde a murit la 1 octombrie 1951. (Ioniţoiu, N-O, p.128)

NIŢESCU, NICOLAE (1891-1951). Născut la 7 mai 1891, fiul lui Ion şi al Alexandrinei, din comuna Boteni, judeţul Muşcel, ţăran, membru P.N.L. A fost arestat la 1 iunie 1950 şi a murit la 16 mai 1951 la Canalul Morţii, în accident de muncă, în lagărul de exterminare Capul Midia. Diagnosticul cauzator de moarte: fractură de bază craniană. (Ioniţoiu, N-O, p.149; Ionaşcu, p. 58)

NIŢU, NICOLAE GH. (1900-1959). Născut la 20 iunie 1900, fiul lui Gheorghe şi al Elenei, căpitan de rezervă, învăţător din comuna Pietroşani, judeţul Muşcel, proprietar de teren şi de moară, domiciliat în Bucureşti, Strada Ştefan Stoica, nr. 37. De asemenea, era decorator ornamental. În 1948 şi februarie 1949 a participat la discuţii privind organizarea grupării de rezistenţă armată anticomunistă condusă de Colonelul Arsenescu şi de ginerele său, Toma Arnăuţoiu. A fost arestat în decembrie 1949 şi torturat la Securitatea Piteşti. La 5 mai 1950, a fost condamnat 4 ani detenţie pentru „favorizare". Rearestat, în 1959, a fost condamnat la pedeapsa capitală de Tribunalul Regiunii a II-a Militare, prin sentinţa nr. 119/4 iunie 1959. Preşedinte de instanţă fiind colonelul Ion Brancovici. A fost executat în puşcăria Jilava în noaptea dintre 18 şi 19 iulie 1959 împreună cu alţi 15 luptători anticomunişti. Soţia sa, Niţu Roza a fost arestată şi anchetată la Securitatea din Piteşti pentru delictul de „omisiune de denunţ". (Ioniţoiu, N-O, p. 151)

NIŢUICĂ, GHEORGHE GH. (1900-1953). Născut la 15 ianuarie 1900, fiul lui Gheorghe şi al Ilincăi, ţăran din judeţul Argeş, a fost deţinut la Canalul Morţii, unde a murit la 22 ianuarie 1953, în lagărul de muncă forţată 5 Culme. Diagnosticul cauzator de moarte: TBC pulmonar. (Ioniţoiu, N-O, p. 152)

NOVACOVICI, TRAIAN (1900-1952). Născut 1 mai 1900, jurnalist din Piteşti, licenţiat în studii economice şi politice, fruntaş al Partidului Social Democrat, condus de Constantin Titel Petrescu, a fost arestat în 10 martie 1952, pentru că refuzase fuziunea socialiştilor cu comuniştii şi acuzat de manifestări duşmănoase contra reformei monetare. Anchetat şi torturat la sediul Securităţii din Piteşti, fără să fie judecat, a fost trimis urgent în lagărul de muncă forţată din Ghencea, lângă Bucureşti, unde a murit după câteva zile, la 7 mai 1952, ca urmare a suferinţelor îndurate la Piteşti. Corpul său neînsufleţit prezenta numeroase urme de lovituri cauzatoare de moarte. (Ionițoiu, N-O, p.161)

O

OLTEANU, VASILE (1919-1939). Născut la 17 iulie 1919, fiul lui Gheorghe şi al Constantinei, din comuna Bascov, judeţul Argeş, cizmar, membru al Mişcării Legionare, fără funcţii politice şi fără antecedente penale. A fost executat la 22 septembrie 1939, drept represalii pentru asasinarea primului ministru Armand Călinescu. Execuţia a avut loc la marginea oraşului Piteşti, spre Moşoaia, peste drum de turnul de apă, împreună cu el au fost executaţi Amzăr Traian din comuna Suseni şi Pielmuş Ion din comuna Moşoaia. Decesele au fost înregistrate în registrul de Stare Civilă al Primăriei comunei Moşoaia, judeţul Argeş. (Roşca, 1999, p. 86; A.P. Moşoaia)

P

PANDELE, RADU ANTON (1939-1989). Născut la 11 august 1939, în comuna Recea, judeţul Argeş, gestionar în piaţa „Fortuna", ultimul domiciliu în Bucureşti, strada Aviator Protopopescu, nr.2, Bl.24. A fost împuşcat în abdomen în zona Televiziunii Române în ziua de 24 decembrie 1989. A murit în sala de reanimare a Spitalului de urgenţă „Floreasca", Bucureşti după ce a fost împuşcat a doua oară. Era căsătorit şi avea două fete. (Ionițoiu, 1998, p.93; Supliment J*urnalul Naţional*, 22 decembrie 2005)

PĂTRÂNĂ, BADEA P. (1886-1954). Născut la 20 mai 1886, în comuna Miroşi, judeţul Argeş, contabil, a fost arestat la 12 ianuarie 1952 şi condamnat la 4 ani închisoare corecţională, din motive politice. Deţinut în lagărele de muncă silnică de la Canalul Morţii şi în puşcăria Aiud. La 10 februarie 1954, a decedat în condiţii de exterminare.
(Ionițoiu, P, p. 121)

PÂRVANU, GHEORGHE (1920-1950). Născut în 1920, în oraşul Piteşti, căpitan în armata regală română. În 1938, a activat în organizaţia legionară de tineret „Frăţiile de Cruce". În 1948, a fost arestat, chinuit în anchetă la sediul Securităţii din Piteşti, condamnat şi exterminat în puşcăria Aiud, în 1950. (A.F.D.P.R.Ag, Ds. 1842)

PÂRVU, ILIE I. (1895-1925). Născut la 25 februarie 1895, fiul lui Ilie şi al Mariei, muncitor din comuna Priboieni, judeţul Muşcel, condamnat în 1951. A murit în lagărul de muncă forţată de la Poarta Albă, la Canalul Morţii, la 29 septembrie 1953. Diagnostic cauzator de moarte: bronhopneumonie, distrofie grad III.
(Ioniţoiu, 1999, p. 126; Ionaşcu, p.65)

PENESCU, FULVIA (1906-1962). Născută la 12 martie 1906, în familia Dristoreanu, soţia lui Nicolae Penescu, preşedinte al organizaţiei P.N.Ţ. Argeş. A fost arestată la 14 iulie 1947, în cadrul înscenării de la Tămădău. Eliberată la 3 martie 1949, i-au fost confiscate proprietăţile din comuna Teiu - Argeş şi a fost evacuată din locuinţa din Bucureşti. Din 1953, a fost trimisă în domiciliu obligatoriu în Bărăgan. S-a îmbolnăvit grav şi a murit la 14 martie 1962, la scurt timp după eliberare, în timp ce soţul şi fiul erau în detenţie. (Ioniţoiu, P, p. 162)

PENESCU, NICOLAE (1897-1981). Născut la 28 februarie 1897, în Piteşti, fiu de învăţător. Avocat cu studii la Paris, preşedinte la Uniunii Barourilor de avocaţi din România, preşedinte la organizaţiei PNŢ din judeţul Argeş, ministru de Interne, în guvernul generalului Constantin Sănătescu şi secretar general al PNŢ. La 9 august 1946, la Piteşti, a fost grav rănit în atentatul comunist comis de muncitori veniţi de la Târgovişte conduşi de sondorul Dorobanţu, ulterior colonel de Securitate şi director al puşcăriei Aiud. Atentatul s-a soldat cu doi morţi şi cincisprezece răniţi, toţi fruntaşi ţărănişti din judeţul Argeş. La 14 iulie 1947, Nicolae Penescu a făcut parte din grupul de lideri ţărănişti care a căzut în capcana înscenării de fugă din ţară de pe aeroportul Tămădău. A fost arestat, împreună cu soţia Fulvia şi condamnat, prin sentinţa penală nr. 1988/11 noiembrie 1947, la cinci ani detenţie corecţională. În urma procesului intentat lui Lucreţiu Pătrăşcanu, pedeapsa a fost majorată la opt ani muncă silnică. La expirarea pedepsei, în 1955, a fost trimis cu domiciliul obligatoriu în Bărăgan. În septembrie 1959, a fost arestat din nou şi condamnat la 15 ani muncă silnică şi deţinut la Jilava. În aprilie 1963 a aflat că soţia sa murit, la scurt timp, după eliberare. A fost pus în libertate în iulie 1964 prin graţierea deţinuţilor politici. În 1968, când generalul Charles de Gaulle a vizitat România împreună cu primul ministru Couve de Murville, fost coleg la universitatea din Paris cu Nicolae Penescu, Ceauşescu i-a acordat permisiunea de a vizita Franţa. Nicolae Penescu a rămas în exil. A pus bazele Consiliului Naţional Român, cu filiale în cinci state europene, în S.U.A., Canada şi Australia. La 3 februarie 1981 a primit la Paris un colet cu bombă artizanală. Explozia l-a rănit grav şi a murit la spital în vârstă de 84 de ani.

La 12 octombrie 1998, prin sentința penală nr. 40, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul în supraveghere, declarat de procurorul general şi a casat toate sentințele declarate împotriva lui ca neîntemeiate şi nedrepte. (Ioniţoiu, P, p. 184)

PETRE, ION (1963-1989). Născut la 31 mai 1963, în comuna Mozăceni, județul Argeş, muncitor necăsătorit. În timpul evenimentelor din decembrie 1989, a fost împuşcat la 24 decembrie în comuna Turceni, județul Dolj şi a decedat la 27 decembrie 1989, în spitalul Craiova. I s-a conferit *post-mortem* diploma de erou martir nr.1179/1991. (Ioniţoiu, 1998, p.97; Supliment cotidianul *Jurnalul național,* 20 decembrie 2004.)

PIELMUŞ, ION (1911-1939). Născut la 20 aprilie 1911, fiul lui Marin şi al Ilenei, din comuna Moşoaia, județul Argeş, agricultor, fost locotenent în Regimentul 2 Grăniceri, reformat, fără pierderea gradului, membru al Mişcării Legionare, fără funcții politice de conducere şi fără antecedente penale. A fost executat la 22 septembrie 1939, la Piteşti, fără să fie judecat sau condamnat, drept represalii pentru asasinarea primului ministru Armand Călinescu, împreună cu Amzăr Traian, (comuna Cerşani, județul Argeş) şi Vasile Olteanu, (comuna Bascov, județul Argeş). Decesul a fost înregistrat la Primăria comunei Moşoaia. (Roşca, 1999, p. 86; A.P. Moşoaia; Beldiman, p. 218)

PIETREANU, DUMITRU D. (1896-1952). Născut în 1896, fiul lui Marin şi al Ioanei, țăran din comuna Bârla, județul Argeş, a murit în puşcăria din Piteşti la 20 decembrie 1952. Decesul a fost înscris la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti, cu nr. 357/1952, cauza declarată care i-a provocat moartea a fost ciroza atrofică. (A.P.P. 1952)

PIRIMINOIU, GHEORGHE (?-?). Țăran din comuna Topoloveni, județul Muşcel, a fost condamnat şi deținut în puşcăria Aiud, unde a murit. (Ioniţoiu, 1995, p. 339)

PLOP (ARNĂUȚOIU), MARIA (1927-1958). Născută la 14 septembrie 1927, în comuna

Prisăcani, județul Iaşi, fiica lui Grigore şi a Ioanei. S-a stabilit în comuna Nucşoara, județul Muşcel în anul 1944, după ce satul ei fusese pârjolit de Armata Roşie. A fost soția nelegitimă a ofițerului Toma Arnăuțoiu. De la început, din proprie inițiativă, s-a înrolat în gruparea de rezistență armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă inițial, în 1946, de col. Gh. Arsenescu şi apoi de Toma Arnăuțoiu. Vreme de 10 ani, a făcut față privațiunilor şi pericolelor permanente, dând dovadă de rezistență, spirit patriotic şi de sacrificiu, ieşite din comun, constituind un caz de rară excepție. În anul 1956, Maria Plop a născut o fetiță numită Oana, alintată „floarea de colț", în grota de la Râpa galbenă, în apropiere de satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muşcel. Aceasta era ascunzătoarea tainică a grupului de partizani supraviețuitori.

În ziua de 20 mai 1958, Maria Plop era în grotă cu Oana şi cu luptătorul Tică Jubleanu, când fraţii Arnăuţoiu au fost prinşi, prin trădare, în povarna din Poenărei, de locotenenţii majori Securişti Bădicuţ Tănase şi Micutelu. Aduşi la grota ei, au cerut Mariei Plop şi tânărului Jubleanu să se predea. Maria, cu fetiţa de doi ani în braţe, s-a predat, iar Tică Jubleanu a refuzat şi s-a sinucis cu o grenadă. În aceeaşi zi, la ora 19.15, în arestul de la Securitatea Piteşti, căpitanul Constantinescu Păun, prin procesul verbal de depunere şi percheziţie corporală nr. 63 a trecut şi obiectele de îmbrăcăminte ale fetiţei de doi ani. Ulterior, copilul a fost internat în Leagănul de copii din Câmpulung-Muşcel şi mama, chinuită la Securitatea Piteşti vreme de aproape un an. A fost judecată cu lotul Arnăuţoiu, de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, care, prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959, a condamnat-o la muncă silnică pe viaţă, 20 de ani temniţă grea, 10 ani degradare civică şi la confiscarea totală a averii. La recurs, pedeapsa i-a fost redusă la 25 de ani muncă silnică. După un regim barbar de detenţie la puşcăriile din Jilava şi Miercurea-Ciuc, a murit la 31 ianuarie 1962, în vârsta de 34 de ani, fără să mai ştie nimic de situaţia fetiţei ei. În detenţie, a fost pedepsită, în mod repetat, prin regim celular, pentru nerespectarea programului, transmiterea de cuvinte în celula vecină, a rupt hainele din inventarul puşcăriei. Cauza a morţii: tuberculoza pulmonară. Nu s-a îmbolnăvit însă de această boală în cei 10 ani în care a fost urmărită de Securitate! Fiica lui Toma Arnăuţoiu şi a Mariei Plop, Ioana Arnăuţoiu este cadru universitar la Conservatorul de Muzică din Bucureşti, membru fondator al Alianţei Civice şi a publicat un volum de documente privind activitatea Grupului de la Nucşoara. Prin aceeaşi sentinţă, soţul Mariei Plop, Toma Arnăuţoiu şi alţi 11 partizani au fost condamnaţi la pedeapsa capitală şi executaţi. Diagnosticul cauzator de moarte: TBC pulmonar, boală de care nu a suferit în cei zece ani trăiţi în munte şi urmărită de trupele de Securitate. (Ioniţoiu, A-B, p. 83; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, p.725, 726)

POPA, GHEORGHE (GHEORGHIŢĂ) (?-?). Din zona comunei Şuici, judeţul Argeş, tânăr, orfan de tată, a fost împuşcat mortal în punctul Clocotici, pe valea Topologului, în timpul luptelor cu trupele de Securitate. Potrivit mărturiei luptătorului supravieţuitor, Nicolae Diaconescu, Gheorghiţă Popa făcea parte din grupul de rezistenţă al avocatului Dumitru Apostol şi că, înainte de a avea loc confruntarea cu trupele regimului comunist, i-a dat lui Popa dulmanul lui îmblănit cu cojoc. De această cauza, s-a crezut că cel ucis era Nicolae Diaconescu. (Diaconescu, p. 9A)

POPESCU, CONSTANTIN (MOANGĂ) (1916-1959). Născut la 5 mai 1916, fiul lui Ion şi al Anei, în comuna Şipot, judeţul Gorj, ţăran domiciliat în comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, a fost membru în mişcarea de rezistenţă armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului". A fost capturat şi torturat la sediul Securităţii Piteşti şi judecat la Tribunalul Regiunii a II-a Militare. Procesul s-a desfăşurat în Depoul C.F.R. Piteşti, iar, prin sentinţa nr.107/19 mai 1959, a fost condamnat la moarte şi confiscarea totală a averii, împreună cu alţi 15 luptători anticomunişti argeşeni şi muşceleni. Executarea sentinţei a avut loc la Jilava, în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959. (*Memoria*, 1996, nr.18, p.134; Ioniţoiu, 1995, p.130; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.1)

POPESCU, CONSTANTIN-TICĂ (1895-1946). În vârstă de 51 de ani, din satul Broşteni, comuna Costeşti, judeţul Argeş, învăţător şi fruntaş al Partidului Naţional Ţărănesc, a fost bătut în mod bestial, în timpul unei adunări electorale ţinută la Piteşti, la 9 august 1946. Urmare a traumatismelor suferite, a murit la Spitalul Local „Ion C. Brătianu", decesul fiind înscris în evidenţa Serviciului de Stare Civilă al Primăriei Piteşti, cu nr.369/1946, fără precizarea împrejurărilor în care a avut loc şi nici diagnosticul pe care l-a provocat. În acelaşi atac terorist, a fost împuşcat mortal şi avocatul Gheorghe Mihai, din satul Vâlsăneşti, comuna Muşăteşti-Argeş, iar alţi 15 membrii şi simpatizanţi ai P.N.Ţ. au fost răniţi, între care şi Nicolae Penescu, secretar general al P.N.Ţ. Crimele au fost comise de un comando comunist, alcătuit din sondori înarmaţi cu pistoale şi răngi, aduşi de la Târgovişte, conduşi de Constantin Dorobanţu, viitor colonel de Securitate şi comandant al Puşcăriei de la Aiud. Ancheta Poliţiei a fost formală, nefăcând arestări şi negăsind vinovaţii. Ulterior au făcut o anchetă formală şi nu au arestat nici un suspect (Dosar nr48/1946, Tribunalul Piteşti – concluzia anchetei: „În ziua de 9 august 1946, ora 9 dimineaţa, s-au produs încăierări între membri P.N.Ţ. care au provocat dezordini pe stradă, lovindu-se unul pe altul cu corpuri contondente."). La 9 august 1990, pe clădirea Curţii de Apel din Piteşti s-a pus o placă comemorativă în amintirea celor doi martiri cu următorul text: „Aici au fost omorâţi mişeleşte de către bandele comuniste, la 9 august 1946, av. Gheorghe Mihai, de 36 de ani şi înv. Tică Popescu, de 51 de ani, membri P.N.Ţ.". (Ioniţoiu, 1995, p. 129; A.P.P. Fond Starea Civilă 1946)

POPESCU, GHEORGHE C. (1905-1961). Născut la 13 decembrie 1905, în comuna Ştefăneşti, judeţul Muşcel, magistrat în Bucureşti, a fost arestat şi judecat în 1959, învinuit de apartenenţa la o organizaţie antistatală şi delictul de a fi ajutat pe Niculina Mihalache, naşa lui şi soţia lui Ion Mihalache, care era bătrână, bolnavă şi cu domiciliul în Bărăgan. Ajutorul a constat în trimiterea de alimente, câte un kilogram de orez şi zahăr, un litru de ulei, şi 500 de lei, ca să îşi cumpere lemne de foc. A fost condamnat la 25 de ani muncă silnică. A murit la 18 mai 1961, în puşcăria din Botoşani. Certificatul de deces, seria D 4 nr. 079323, a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Botoşani, după trei ani, la 8 aprilie 1964. (*Memoria*, 1996, nr. 18, p. 134; informaţii de la fiica sa, Cornelia)

POPESCU, GABRIELA (1968-1989). Născută la 29 septembrie 1968, în comuna Călineşti, judeţul Argeş. Ultimul domiciliu în Bucureşti, strada Căluşari, nr.5, muncitoare la Cooperativa „Cartonajul" –Bucureşti, studentă la seral, necăsătorită. La 23 decembrie 1989, Gabriela Popescu a fost împuşcată în cap în zona Sala Palatului. A primit calitatea de erou martir. (Ioniţoiu, 1998, p. 99)

POPESCU, GHEORGHE (1891-1945). Născut în 1891, din comuna Moşoaia, județul Argeş, membru al P.N.L., negustor de lemn, în primăvara anului 1945 a fost anchetat de poliția comunizată şi negăsindu-se motive de reținere a fost eliberat. După scurt timp, în noaptea de 2 mai, din acelaşi an, nişte necunoscuți au pătruns cu forța în locuința sa, l-au rănit prin împuşcare şi i-au spart capul cu pistolul. A murit după ce a fost operat la secția de neurochirurgie din Bucureşti. Ancheta poliției a stabilit că a fost victima unui atac banditesc pentru jaf, deşi nu s-au furat bunuri din locuință. Autorii maltratării au rămas neidentificați până în zilele noastre.

POPESCU, GHEORGHE GH. (1902-1959). Născut la 12 aprilie 1902, din satul Poienărei, comuna Corbi, județul Muşcel, fiul lui Gheorghe şi al Paraschivei, învățător. Tatăl a trei copii, a fost arestat şi condamnat în 1950, pentru sprijin acordat grupării de luptători anticomunişti „Haiducii Muşcelului". Deținut în puşcăriile Piteşti şi Jilava şi eliberat în 1956. Trimis în domiciliul obligatoriu în comuna Olaru, județul Călăraşi. Rearestat în 1958, torturat şi condamnat la pedeapsa capitală şi confiscarea totală a averii, împreună cu alți 15 luptători anticomunişti, prin sentința penală nr. 119/4 iunie 1959, dată de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Bucureşti. Prin Decizia nr.338/19 iunie 1959, recursul i-a fost respins. A fost executat în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959. Fiul său, Popescu Gh. Gheorghe a fost arestat în 1958 şi condamnat 8 ani muncă silnică. Soția sa, Popescu Maria a fost arestată în aprilie 1959, condamnată la 8 ani muncă silnică şi eliberată în 1964 prin grațiere. (*Memoria*, 1996, nr.18, p.134; Ioniţoiu, 1995, p. 130; Ioniţoiu, P, p. 356)

POPESCU, IOAN (?-?). Originar din Piteşti, elev T.R. în regimentul de artilerie antiaeriană, a fost reținut de o coloană de trupe sovietice, pe şoseaua națională din comuna Ştefăneşti, județul Muşcel, pentru a-l preda Comandamentului Militar Sovietic din Piteşti, sub acuzația de a fi împuşcat un ostaş sovietic. Nu se ştie ce s-a întâmplat ulterior cu elevul T.R. Ioan Popescu. (Hlihor, 1996, vol.1, p.198)

POPESCU, LEON (1910-1952). Născut la 20 februarie 1910, fiul lui Teodor şi Eugenia, din comuna Moşoaia, județul Argeş. A fost arestat, la 4 august 1949, pentru activitatea sa în cadrul Mişcării Legionare. Prin decizia M.A.I. nr. 177/18 noiembrie 1950, Leon Popescu a fost internat într-un lagăr de muncă forțată pentru 24 de luni. Nu a fost eliberat la expirarea pedepsei şi conform adresei nr. 282/1952, eliberată de Spitalul Văcăreşti, decesul lui a fost înregistrat la Primăria Sectorului 5 Bucureşti, Starea Civilă. Cauza morții: tuberculoză pulmonară. Certificatul de deces a fost eliberat, la cerere, la 10 octombrie 1984, după 32 de ani. (A.F.D.P.R.AG, Ds.1530)

POPESCU, GHEORGHE I. (1907-1958). Născut la 13 august 1907, în comuna Zărneşti, județul Argeş, a fost arestat, condamnat şi a decedat la 19 iunie 1958, în puşcăria Făgăraş, unde, majoritatea celor deținuți erau foşti polițişti şi jandarmi. (Ioniţoiu, P, p. 357)

POPESCU, PETRE (1910-1951). Născut la 16 iunie 1910, fiul lui Gheorghe Armurieru şi al Eufrosinei din comuna Albeşti, județul Argeş. Căpitan în Bucureşti, strada Sandu Aldea, nr.30, inginer electronist la Legația Franței din Bucureşti. A fost arestat, la 21 mai 1950, împreună cu cetățeni francezi, preoți şi elevi care frecventau Biblioteca Franceză. Inclus în procesul înscenat că ar fi comis acte de spionaj cu caracter militar, Tribunalul Militar Bucureşti, prin sentința penală nr.562/1951, l-a condamnat la 20 de ani muncă silnică. Deținut la Gherla, a fost scos din lista celor care urmau să plece în lagărele de muncă forțată, la intervenția torționarului Popa Țanu. În „camera morții", nr. 102, a fost bătut şi torturat de Aristide Popescu, Grigore Romanescu, până a murit, la 22 mai 1951, fără îngrijire medicală. Numele lui figurează în lista celor 8 deținuți uciși în torturi semnată de Lt. colonel Ilie Stoica, din Direcția Penitenciarelor, prin adresa nr. J 20.590 din 17 iulie 1952, la poziția 6. (Ioniţoiu, P, p. 374)

POPESCU, STAN (1874-1950). Țăran din comuna Şuici, județul Argeş, a fost omorât în puşcăria Aiud, în 1950, în vârstă de 76 de ani. (Ioniţoiu, 1995, p.131; *Memoria*, 1996, nr.18, p.135)

POPESCU, ŞTEFAN N. (1903-1961). Născut la 8 decembrie 1903, în comuna Câineni, județul Argeş. A fost arestat la 25 martie 1959, fiind denunțat de un consătean că ar fi fost membru al Mişcării Legionare, în 1940. Condamnat la 9 ani muncă silnică şi deținut în lagărele de muncă din Balta Brăilei, a murit în 1961, în condiții de exterminare. (Ioniţoiu, P, p. 380)

POPESCU, VASILE (1889-1959). Născut la 28 august 1889, în Bucureşti, domiciliat în Piteşti, strada Şerban Vodă, nr. 143, licențiat în Drept, fost angajat al Siguranței. Arestat şi deținut în puşcăria Făgăraş, s-a îmbolnăvit de tuberculoză şi a decedat la 30 iunie 1959, fără nici o îngrijire medicală. (Ioniţoiu, P, p. 303)

POPESCU, VERONA (?-1948). Țărancă din comuna Nucşoara, județul Muşcel, a fost arestată în noiembrie 1948, pentru legături cu gruparea de luptători anticomuniști Arsenescu-Arnăuțoiu. Era însărcinată în luna a 7-a şi a fost torturată la Securitatea Piteşti aproape două luni. În decembrie 1948, Verona Popescu a murit la naştere. Copilul a mai trăit doar trei luni. Soțul, Eugen Popescu, condamnat 6 ani muncă silnică şi confiscarea averii. Mama, Maria Jubleanu şi fratele, Titu Jubleanu au fost împuşcați mortal în luptele cu trupele de Securitate. Titi Jubleanu, tatăl Veronei Popescu a fost executat la Jilava, în 18-19 iulie 1959. (Ioniţoiu, P, p. 352)

POPESCU, VIRGIL (?-1950). Contabil, luptător anticomunist din grupul de rezistență anticomunistă de pe Valea Topologului, condus de avocatul Dumitru Apostol. A fost împuşcat de trupele de Securitate în 1950, în apropiere de comuna Şuici.
(Ioniţoiu, P, p. 385)

POSTELNICESCU, ION (1884-1959). Născut în 13 martie 1884, în comuna Moşoaia, judeţul Argeş, din familie de preoţi, diacon, Biserica "Sf. Gheorghe" din Piteşti (hirotonit la 4 noiembrie 1907), preot la Biserica „Sf. Vineri" din Piteşti (hirotonit la 15 mai1923), a fost membru fondator al Societăţii Culturale „Argeşul" şi protopop de Piteşti (1932-1934, 1939-1940) şi profesor de religie la liceul de fete „Ion şi Sevastiţa Vasilescu" (azi "Zinca Golescu"), licenţiat în Teologie şi Drept, a activat în P.N.Ţ. şi a fost agresat de legionari. În 1930, a fost ales consilier de drept în Consiliul comunei urbane Piteşti din partea P.N.Ţ. La 13 august 1952, a fost arestat şi anchetat cu sălbăticie la Securitatea Piteşti pentru învinuirea de „aprecieri duşmănoase la adresa regimului comunist" şi eliberat după trei luni. În 1959, a fost arestat pentru a doua oară. A fost condamnat la 22 de ani muncă silnică şi încarcerat la puşcăria din Jilava şi Sighetul-Marmaţiei. După câteva luni de izolare şi înfometare, a murit în vârstă de 76 de ani. Muzeul Memorial de la Sighet a pus fotografia sa, chiar în celula în care şi-a găsit sfârşitul. (informaţii de la contemporani; Manea, 2001, p. 214; Ioniţoiu, P, p. 424)

POŞTOACĂ, APOSTOL N. (1882-1964). Născut la 27 aprilie 1882, fiul lui Niţă şi al Mariei, din Câmpulung, domiciliat pe strada Livada, nr. 27, era agricultor, neştiutor de carte, tatăl a şase copii. La 1 februarie 1960, a fost arestat, împreună cu col. Gh. Arsenescu, pe care îl găzduia. Cei doi au fost trădaţi de achizitorul de fructe, Croitoru, vecinul său. După torturi la sediul Securităţii Piteşti, a fost condamnat de Tribunalul Regiunii a II-a Militare, aflat în deplasare la Piteşti, la 5 ani temniţă grea, prin sentinţa nr.107 din 11 februarie 1962. A murit în scurt timp, în vârstă de 82 de ani, după eliberarea din puşcăria Gherla, în urma graţierii din 1964. Prin aceeaşi sentinţă, au fost condamnaţi şi Ion Poştoacă, fiul lui Apostol, la 15 ani muncă silnică, Floarea şi Elisabeta Poştoacă, la 5 ani muncă silnică şi respectiv, 16 ani muncă silnică. (Ioniţoiu, P, p. 127)

POTLOGEANU, LASCĂR M. (1885-1953). Născut în 8 iulie 1885, fiul lui Mihai şi al Elisabetei, ţăran din judeţul Argeş. Exterminat la 6 decembrie 1953 la lagărul de muncă forţată de la Poarta Albă. Diagnosticul cauzator de moarte: colaps cardiac, miocardită. (Ionaşcu, p.65; Ioniţoiu, 1999, p.132)

PRAVĂŢ, NICOLAE A. (1897-1953). Născut la 25 decembrie 1897, fiul lui Apostol şi al Mariei, în comuna Hârtieşti, judeţul Muscel, funcţionar în Bucureşti, a fost exterminat la

18 mai 1953, în lagărul de muncă forțată de la Peninsula, urmare a condițiilor neomeneşti de viață şi de muncă. Diagnosticul cauzator de moarte: TBC pulmonar, TBC renal. (Ioniţoiu, 1999, p. 132; Ionaşcu, p. 65)

PREDESCU, GHEORGHE N. (1910-1959). Născut la 17 octombrie 1910 în comuna Găvana, județul Argeş. Fost comisar de Poliție în Bucureşti, a fost arestat în 1952 şi a decedat la 7 iulie 1959, în puşcăria Făgăraş. (Ioniţoiu, P, p. 445)

PURCOI, MARIN (1893-1948). Născut în 1893, fiul lui Matei şi al Ioanei, din comuna Tutana, județul Argeş, agricultor, a fost omorât în localul Parchetului din Tribunalul Argeş, la 27 septembrie 1948. Decesul a fost înscris la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti cu nr. 304/1948. Locul decesului este precizat: Parchet Tribunal Argeş. Cauza nu este precizată deoarece rubrica „Diagnosticul cauzator de moarte" nu se afla în registru. (A.P.P. 1948)

R

RADU, ION GH. (1915-1964). Născut la 13 august 1915, în comuna Mozăceni, județul Argeş, domiciliat în Câmpulung-Muşcel, Strada Negru Vodă, nr. 78, a fost căpitan la Regimentul 7 Vânători de Munte. Pentru legăturile sale cu partizanii din Munții Muşcelului a fost arestat la 27 martie 1950. Securitatea Bucureşti i-a înscenat un proces de „crimă de uneltire împotriva ordinii sociale". Tribunalul Militar de la Bucureşti îl condamnă la 25 de ani muncă silnică, prin sentința nr.1164/1951. A pătimit în lagărele de muncă forțată Luciu-Giurgeni, minele de plumb Cavnic şi Baia Sprie şi în puşcăriile Jidava, Uranus din Bucureşti. În stare avansată de boală, la 26 iunie 1964, după 14 ani de detenție dură, a fost eliberat urmare a decretului de grațiere şi apoi a murit ,după câteva săptămâni, din cauza regimului de detenție. (Ioniţoiu, 1998, vol.3, p. 197)

RĂDULESCU, ELENA (?-1944). Originară din județul Argeş, a fost împuşcată mortal de militari sovietici, în comuna Budeşti, județul Vâlcea, în ziua de 8 septembrie 1944. Legiunea de Jandarmi din județul Argeş a raportat că Elena Rădulescu a fost amenințată cu moartea prin împuşcare de soldații sovietici şi, de frică, a căzut şi a încetat din viață. (*Memoria*, 1997, nr.19, p .133; Ioniţoiu, 1999, p.140; Hlihor, 1996, p.202)

RĂDULESCU, NICOLAE (1904-1954). Născut la 7 octombrie 1904, fiul lui Ion şi al Floarei, din comuna Sămara, județul Argeş, preot şi membru la P.N.Ț. A fost arestat la 13 iunie 1951 „pentru manifestări ostile regimului comunist" şi prin ordinul M.A.I. nr. 261/1951, internat într-o colonie de muncă pe timp de 6 luni, de unde a fost eliberat la 14 decembrie 1951. Ulterior a fost deținut mult timp şi chinuit în anchete.

În august 1954, a fost eliberat bolnav, în stare gravă. La 18 septembrie 1954, a decedat în vârstă de 49 de ani. Cauza morții a fost insuficiența hepatică. (informații de la fiul său, prof. Gheorghe Rădulescu, din Sămara, AFDPR, Ds. nr. 1920)

ROBU, IANCU (1906-1960). Născut la 22 februarie 1906, în comuna Rucăr, județul Muşcel, domiciliat în Craiova, strada Craiovița, nr. 4, deținea funcția de şef al Stației de radio-telegrafie din Inspectoratul Siguranței județului Dolj. La 2 iulie 1948, a fost arestat, anchetat şi, ulterior, judecat, împreună cu un lot de 41 de inculpați, învinuiți de înființarea în noiembrie 1947 a unei organizații „cu caracter terorist", la inițiativa generalului Ion Carlaonț şi a studentului Radu Ciuceanu. Acuzat că avertiza pe cei puşi în urmărire în vederea arestării, Tribunalul Militar Craiova l-a condamnat la 10 ani temniță grea, pentru „crima de uneltire împotriva ordinii sociale", la 20 de ani pentru „crima de înaltă trădare prin necredință", la 5 ani degradare civică şi la 5.000 de lei cheltuieli de judecată. A fost deținut în puşcăriile din Piteşti, Gherla, Aiud, Jilava, minele de plumb Baia Sprie. A murit în puşcăria Dej, după 12 ani de detenție, în 1960. (*Memoria*, 1997, nr. 19, p. 135)

ROŞCULEȚ, NICOLAE T. (1880-1952). Născut la 14 noiembrie 1880, fiul lui Nicolae şi al Mariei, procuror din Câmpulung-Muşcel, domiciliat pe strada Petroşani, nr.1. A murit la Canalul Morții, în lagărul de muncă forțată de la Capul Midia, în vârstă de 72 de ani, urmare a condițiilor neomeneşti de viață şi de muncă din timpul detenției. Diagnosticul cauzator de moarte: poliserozită, enterocolită dizenteriformă, uremie. (Ioniţoiu, 1999, p. 141; Ionaşcu, p. 71)

S

SABĂU, ALEXANDRU (?-1952). Țăran din satul Negreşti, comuna Beleți-Negreşti, județul Muşcel, a fost întemnițat în lagărele de muncă forțată de la Canalul Morții, unde a fost exterminat, în anul 1952. (*Memoria*, 1997, nr. 20, p. 137)

SAMOILĂ, CONSTANTIN (?-1953). Țăran din comuna Nucşoara, județul Muşcel, partizan în gruparea armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului". A fost arestat, torturat şi exterminat prin înfometare şi lipsa asistenței medicale în puşcăria din Gherla în 1953. Fiul său, Samoilă Nicolae a fost condamnat în 1959 la muncă silnică, 15 ani. (*Memoria*, 1997, nr. 20, p. 138; Ioniţoiu, 1995, p. 144)

SANDU, GHEORGHE (1901-1953). Născut la 5 aprilie 1901, fiul lui Ion şi al Floarei, țăran din comuna Sămara, județul Argeş, a fost condamnat şi deținut la Canalul Morții,

în lagărul de muncă forțată Poarta Albă, unde a fost exterminat la 9 martie 1953, urmare a regimului sălbatic de detenție și de muncă. Diagnosticul cauzator de moarte: embolie. (Ioniţoiu, 1999, p. 145; Ionaşcu, p. 75)

SANDU, ION (1882-1952). Născut în 1882, fiul lui Andrei şi al Stana, din satul Siliştea, comuna Gruiu, județul Argeş, agricultor, a murit la 20 decembrie 1952 în puşcăria Piteşti. Decesul a fost înregistrat de Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti cu nr. 421 din 1952, cu diagnostic cauzator de moarte: miocardită.(A.P.P. Fond Starea Civilă, 1952)

SAVU, CONSTANTIN (1915-?). Născut la 30 septembrie 1915, în comuna Dragoslavele, în familia croitorilor Gheorghe şi Elisabeta Savu. Constantin Savu a fost hirotonit ca preot

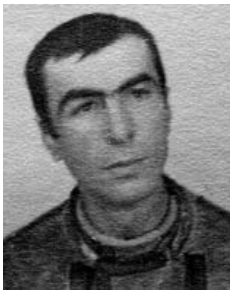

pe seama parohiei Chilii-Mărcuş, de lângă Câmpulung, primind în păstorire satele Chilii, Livadea şi Leculeşti. Totodată, a fost profesor de Istorie la Şcoala de Cântăreți bisericeşti din Câmpulung. A avut patru copii. Pentru că în timpul evenimentelor din ianuarie 1941 se afla „în fruntea legionarilor prezenți în fața Prefecturii din Câmpulung", părintele Savu avea să fie condamnat, la 15 februarie 1941, prin Sentința nr. 257, de către Tribunalul Militar al Corpului I Armată, la 6 luni închisoare corecțională, executate la Craiova. În 1948, prin ordinul nr. 5 al cabinetului ministrului Afacerilor Interne, părintele Savu este urmărit pentru a fi arestat, deoarece „fugise" de la domiciliu. Va fi reținut, la 30 decembrie 1948, şi încarcerat la penitenciarul Câmpulung. Timp de doi ani de zile, părintele Savu a fost ținut deținut abuziv şi, mai mult de atât, a fost în nenumărate rânduri anchetat. La 18 noiembrie 1950, prin Decizia nr. 177, părintele Savu a fost încadrat în Unitate de Muncă pentru 24 luni. La 27 decembrie 1952, Direcția Generală a Penitenciarelor solicita pe părintele Savu, ca şi pe alții, să fie transferat la Unitatea de muncă. La 29 decembrie 1952, în conformitate cu hotărârea „comisiei speciale" de la Capu Midia, părintele Savu a fost eliberat. După alte surse, Preotul Constantin Savu şi-a dat foc când lucrătorii Securității au venit să-l aresteze a doua oară[8].

SĂMĂRINEANU, DUMITRU GH. (1888-1953). Născut la 24 ianuarie 1888, fiul lui Gheorghe şi al Ecaterinei, avocat din Piteşti, strada Gheorghi Dimitrov (fostă Lascăr Catargiu, în prezent, Crinului), a fost deținut la Canalul Morții unde a fost exterminat, la 9 februarie 1953, în colonia de muncă forțată Midia. Diagnosticul cauzator de moarte: ulcer gastric, hemoragie, anemie secundară gravă. (Ionaşcu, p. 78)

SĂNDOIU, IOAN GH. (1910-1959). Născut la 10 aprilie 1910, fiul lui Gheorghe şi al Mariei, muncitor din comuna Nucşoara, județul Muşcel.

8. Vasile Manea, *Preoți ortodocşi în închisorile comuniste*, ed. a II-a, Patmos, Bucureşti, 2001, p. 227; Dumitru Bordeianu, *Mărturisiri din mlaştina disperării,* Editura Scara , Bucureşti, 2001, p.427.

A făcut parte din gruparea de rezistență armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului". Arestat la 15 august 1951, condamnat la 8 ani temniță grea pentru uneltire, prin sentința nr. 360/11 iunie 1952 şi eliberat la 25 octombrie 1958. La 27 ianuarie 1959, Ioan Săndoiu a fost din nou arestat, pentru „favorizarea de acte de teroare". Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare Bucureşti, prin sentința nr. 107/1959, l-a condamnat la pedeapsa capitală şi la confiscarea totală a averii. A fost executat în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, la puşcăria din Jilava, împreună cu alți 15 luptători pentru libertate incluşi în lotul Arnăuțoiu. Procesul s-a judecat la Piteşti, în Depoul C.F.R., în prezența exclusivă a membrilor P.C.R. Decesului lui Ioan Săndoiu este înregistrat la Starea Civilă a comunei Jilava sub nr. 51/21 iulie 1959. (*Memoria*, 1997, nr. 20, p. 140; Ioniţoiu, 1995, vol.1, p.144; Voicu-Arnăuțoiu, 1997, anexa nr.1, p.1)

SÂIA, DUMITRU (?-1949). Factor poştal în comuna Şuici, județul Argeş, a făcut parte din gruparea de rezistență anticomunistă de pe valea Topologului condusă de Dumitru Apostol. Dumitru Sâia a fost prins, torturat şi împuşcat de căpitanul Ion Cârnu, din cadrul Securității Piteşti, în anul 1949, în spatele Primăriei comunei Şuici, ca şi învățătorul Constantin Dorobanțu. Executarea lor urmărea înspăimântarea locuitorilor din regiune, cunoscuți ca susținători ai luptătorilor pentru libertate şi dreptate. După execuție, cpt. Cârnu a declarat: „Pe Dorobanțu şi pe Sâia i-am trimis să râdă la stele!" (*Memoria*, 1997, nr. 20, p. 140; Ioniţoiu, 1995, p.144; Diaconescu, p.20)

SIBICEANU, FLOREA (1906-1952). Născut în 1906, fiul lui Ion şi al Anei, țăran din comuna Vedea, județul Argeş, a murit la 23 octombrie 1952, în puşcăria Piteşti. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă al Primăriei Piteşti cu nr. 361/1952, cu un diagnostic cauzator de moarte rar întâlnit la acea vârstă: ciroză atrofică. (A.P.P. 1952)

STAN, CONSTANTIN (1933-1989). Născut la 15 ianuarie 1933, în comuna Costeşti, județul Argeş, pensionar, căsătorit, tatăl unei fiice. A fost împuşcat în ziua de 24 decembrie 1989, în Bucureşti, pe Şoseaua Măgurele. A fost declarat erou martir. (Supliment *Jurnalul național*, 22 decembrie 2004)

STAN, VALERIAN GH. (1938-1989). Născut la 16 ianuarie 1938, fiul lui Gheorghe şi al Mariei, în satul Stroieşti, comuna Muşăteşti, județul Argeş, a absolvit Şcoala Profesională de Mobilă din Curtea de Argeş. A lucrat la Fabrica de radiouri şi televizoare din Bucureşti şi apoi ca electro-mecanic la Aeroportul Otopeni. Locuia în Bucureşti, pe strada Moldovița, nr.6, Bl. M6. Împreună cu alți 13 colegi, a fost împuşcat mortal, iar alții au fost răniți, în ziua de 23 decembrie 1989, la Aeroportul Otopeni, când se aflau în autobuzul care îi ducea către serviciu. Este înhumat în cimitirul din satul natal şi a primit calitatea de erou martir. Tatăl său a murit în 1994, în vârstă de 92 de ani.

În urma lui au rămas două fiice. (Ioniţoiu, 1998, p.113)

STANCU, ION (NELU) (?-1939). Din judeţul Muşcel, membru al Mişcări Legionare, student la Facultatea de medicină, executat la 22 septembrie 1939, drept represalii pentru asasinarea primului ministru Armand Călinescu. Nu avea antecedente penale, iar decesul nu este înregistrat în registrul de Stare Civilă al municipiului Câmpulung-Muşcel. În aceeaşi zi a fost executat şi Crasan Nicolae, din judeţul Muşcel, tot fără judecată şi condamnare, în cadrul aşa-zisei vinovăţii colective. Cu toate demersurile făcute pe lângă oficialităţi, nu se cunoaşte locul unde a fost executat şi unde este înhumat.
(Roşca, 1999, p. 87)

STATE, AUREL (1922-1964). Născut în 1922, în comuna Godeni, judeţul Muşcel, a absolvit Şcoala Normală „Regele Carol I" din Câmpulung şi a urmat Şcoala de Ofiţeri de Rezervă. La vârsta de 20 de ani, a luptat în prima linie pe front, fiind avansat sublocotenent, la 21 de ani. Rănit, a cerut Marelui Stat Major să îl retrimită pe front. În 12 mai 1944, cade prizonier. Redăm citate din memoriile lui din prizonierat, publicate de Remus Radina, sub titlul „Drumul Crucii": „Lingeam cu sete buloanele metalice şi sârma ghimpată din fereastra vagonului, acoperite cu chiciura din respiraţia noastră! (…) Au sosit mesagerii lui Stalin (n.n. Ana Pauker şi Vasile Luca) să recruteze soldaţi şi ofiţeri pentru Divizia „Tudor Vladimirescu". (…) Au împărţit victimele în două tabere duşmane şi, de atunci, se vinde curent sânge de frate, pe un blid de terci. Să treci de partea duşmanului care ţi-a ucis pe ai tăi şi continuă să te chinuiască, doar ca să fii lasăt să înghesui pe alţi la troaca cu tărâţe fierte.(…)" I s-a permis întoarcerea din Uniunea Sovietică, abia după 12 ani. În 12 februarie 1958, a fost arestat pentru vina de a fi organizat înmormântarea lui George Fonea, poetul prizonierilor din U.R.S.S. Pentru a salva prieteni arestaţi odată cu el, a încercat să se sinucidă, sărind de pe acoperişul închisorii Uranus din Bucureşti. A supravieţuit, cu fracturi multiple. A fost condamnat 18 ani muncă silnică. „N-am murit, pentru că m-am împiedecat de o aripă de înger!", declara Aurel State. În puşcăria Aiud l-a înfruntat pe comandant, col. torţionar Crăciun, spunându-i: „Dumneata, ai grijă, să-ţi dobândeşti epoletul de general şi eu am grijă să rămân om!" A fost eliberat în cârje, fiind amnistiat în 1964. Aurel State era chemat periodic la Securitate şi supus la anchete pline de violenţă. A murit, în timpul unei astfel de anchete, în 1983. (Ioniţoiu, 1995, p.151)

STĂNCULESCU, VASILE I. (1893-1960). Născut în 12 martie 1893, în comuna Costeşti, judeţul Argeş, învăţător apreciat în zonă, a făcut politică naţional ţărănistă, fiind preşedintele organizaţiei din Plasa Costeşti. A fost arestat în 1948, anchetat dur la Securitatea Piteşti. Condamnat şi deţinut în lagărele de munca forţată Canalul Morţii. Urmare a condiţiilor inumane de viaţă şi de muncă, a murit în anul 1954, la scurt timp după eliberare, în vârsta de 61 de ani. Şi fiul său Stănculescu V. Vasile, inginer, a fost arestat de Securitate şi deţinut la Rahova - Bucureşti în 1960, la vârsta de 25 de ani.

(Ioniţoiu, 1998, pag. 292-293).

STĂNESCU, CONSTANTIN D. (1917-1952). Născut în 1917, din satul Ţigăneşti, comuna Topoloveni, judeţul Muşcel, absolvent al Liceului Militar, a făcut parte din Mişcarea Legionară şi a condus o grupare din mişcarea de rezistenţă anticomunistă de pe versantul sudic al Munţilor Făgăraş. Fiind surprins cu grupul lângă cantonul C.F.R. Furnicoşi, în apropiere de Câmpulung-Muşcel, s-a angajat în lupta cu Securitatea, în drum spre Piteşti, în luna iunie 1952. Trei luptători au fost împuşcaţi mortal, iar el a fost capturat grav rănit. A fost exterminat, prin tortură, în timpul transportului cu duba către Piteşti. Şi tatăl său a murit în timpul detenţiei. (Ioniţoiu, 1995, p. 151)

STĂNESCU, DUMITRU (?-?). Originar din satul Ţigăneşti, comuna Topoloveni, judeţul Muşcel, a fost arestat după ce fiul său Stănescu Constantin a fost omorât de trupele de Securitate. A fost condamnat pentru „omisiune de denunţ" şi a fost exterminat în timpul detenţiei. Atât fiica, cât şi ginerele său au pătimit în puşcăriile comuniste. (Ioniţoiu, 1995, p. 151)

STĂNESCU, MARIA (1896-1954). Născută în 1896, fiica lui Gheorghe şi a Mariei, ţărancă din comuna Stăneşti, judeţul Muşcel, a murit la 29 mai 1954, în puşcăria de la Piteşti. Decesul a fost înregistrat la Serviciul de Stare Civilă din Primăria Piteşti, cu nr. 234 din 1954, unde s-a consemnat şi cauza care a provocat moartea: hemoragia cerebrală. (A.P.P. 1954)

STOIAN, VICTOR (1965-1989). Născut 30 septembrie 1965, fiul lui Gheorghe şi al Vasilicăi, sat Râca, comuna Popeşti, judeţul Argeş, zidar, cu domiciliul flotant în judeţul Braşov, căsătorit, tatăl unui copil minor. În ziua din 26 decembrie 1989 a fost împuşcat de „terorişti" în Braşov, la Fabrica de şuruburi şi a murit în aceeaşi zi la spital, în timpul operaţiei. A fost înhumat în Braşov. (informaţii de la părinţi; Ioniţoiu, 1998, p.114)

STUPARU, FLORIN (1956-1989). Născut la 17 februarie 1956, Fundătura Mărăşeşti, nr. 6, în Piteşti, fiul lui Petre şi al Anei. A absolvit Liceul „Nicolae Bălcescu" din Piteşti şi Şcoala de Miliţie din Bucureşti. Ultimul domiciliu în Sibiu, strada Ştradului, nr.4/5, căsătorit, fără copii. Florin Stuparu era căpitan la serviciul Pază şi Ordine. A fost împuşcat mortal, ciuruit de gloanţe, în curtea U.M. 01512, la ora 12.45, la 22 decembrie 1989, în Sibiu, în timpul revoltei populare. A fost avansat la gradul de maior *post-mortem* şi a fost declarat erou martir. Decesul este înregistrat la Oficiul de Stare Civilă al municipiului Sibiu cu nr.1.744/26 decembrie 1989. (informaţii de la Primăria municipiului martir Sibiu; informaţii de la doamna Maria Stuparu, soţia martirului).

Ş

ŞERBAN, ELENA (?-?). Din satul Capul Piscului, comuna Godeni, judeţul Muşcel, mama lui Şerban Ion, partizan condamnat la moarte şi executat, a fost condamnată pentru delictul de a nu-şi fi denunţat fiul şi a murit în detenţie. (informaţii de la Voican Nicolae, Piteşti, fost deţinut politic)

ŞERBAN, ION (1922-1958). Născut în 1922, din satul Capul Piscului, comuna Godeni, judeţul Muşcel. Tatăl lui era membru P.N.Ţ. şi in campania electorală din 1937 a fost omorât la Câmpulung de adversari politici. Rămas orfan la 15 ani, a fost eliminat din Şcoala Normală „Regele Carol I" din Câmpulung-Muşcel, şi a urmat şcoala de meserii devenind electrician minier. În anul 1949, a intrat în conflict cu autorităţile comuniste locale, fiindcă s-a împotrivit intrării în G.A.C. Urmărit de poliţia politică, a luat drumul codrului în munţii Muşcelului. După o vreme, Ion Şerban s-a îmbolnăvit şi a fost nevoit să se adăpostească în casa unui creştin. Acesta l-a chemat pe dr. Serafim V. Pâslaru din Câmpulung-Muşcel care l-a consultat şi i-a prescris medicaţia necesară. În 1952, împreună cu Ion Voican, au organizat grupul de rezistenţă armată anticomunistă „Capul Piscului", fiind sprijiniţi material şi moral de ţăranii şi minerii din zonă. În 1953, Ion Şerban a fost capturat de trupele de Securitate şi torturat în mod sălbatic la Piteşti de Lt.maj. Nicolae Zamfirescu, de naţionalitatea rromă, fost frizer pe strada Craiovei din Piteşti. Dr. Serafim V. Pâslaru a fost arestat în 1957 şi condamnat, pentru delictul de „omisiune de denunţ", la 15 ani muncă silnică, după ce procurorul ceruse pedeapsa capitală. După prinderea ultimilor luptători din gruparea Arnăuţoiu, Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare l-a condamnat pe Ion Şerban la moarte, prin sentinţa nr. 59 din 5 iunie 1958. A fost executat la 29 august 1958, în puşcăria Jilava, după ce prezidiul Marii Adunări Naţionale i-a respins cererea de graţiere (proces verbal din 29 august 1958, dosar nr. P 40; Certificat de deces nr.14.755 din 18 decembrie 1958, eliberat de Primăria comunei Jilava). Tot la 5 iunie 1958, aceeaşi instanţă, prin sentinţele nr. 60, 61, 62 şi 63 a condamnat 51 de sprijinitori ai luptătorilor la ani grei de muncă silnică pentru delictul de omisiune de denunţ. De la martirul Ion Şerban s-a păstrat un testament emoţionant, mărturie a rezistenţei împotriva comunismului. (*Memoria*, 1998, nr. 25, p. 138; Ioniţoiu, 1995, p. 158; I.N.S.T. nr. 16-17 /1997, p. 45)

ŞTEFĂNESCU, CONSTANTIN (1906-1950). Născut în 19 septembrie 1906, fiul lui Ion şi al Mariei din Roşiori de Vede, stabilit în satul Rudeni, comuna Şuici, judeţul Argeş, fost ofiţer rezervist, profesor la Şcoala de Meserii din Şuici.

A făcut parte din grupul de luptători anticomunişti condus de Av. Dumitru Apostol şi a murit în împrejurări neclare. Potrivit lui Ioniţoiu Ioniţoiu, în anul 1951, a fost găsit împuşcat şi aruncat pe marginea drumului, părăsit de câteva zile, după ce trupele de Securitate au întreprins în zonă un raid de intimidare a populaţiei din zonă. Aceste informaţii sunt contrazise de faptul că soţia sa Niculina nu a avut cunoştinţă de decesul soţului său, a ştiut numai că în iulie 1948 a fost arestat şi că Tribunalul Militar Craiova l-a condamnat la 20 de ani muncă silnică. Crezând că soţul ei a murit, Niculina Ştefănescu a divorţat. Ulterior, a aflat că Constantin Ştefănescu a decedat la 31 decembrie 1950, potrivit declaraţiilor date de doi foşti deţinuţi de la Aiud. În aceste condiţii, Judecătoria Curtea de Argeş, prin sentinţa nr. 1.166/10 septembrie 1976, l-a declarat oficial decedat, după 26 de ani. Prin sentinţa nr. 1.512, din 8 decembrie 1976, aceeaşi curte, a anulat sentinţa de divorţ din 28 noiembrie 1958, prin lipsă de procedură, pentru că, la divorţ, soţul nu a fost citat, neştiind unde este deţinut. Soţia a fost declarată văduvă, nu divorţată. (*Memoria*, 1998, nr. 25, p. 140; Ioniţoiu, 1995, p.159)

ŞTEFĂNESCU, GEORGE (MARIAN) (1927-1949). Născut în anul 1927, în comuna Căldăraru, judeţul Argeş, fiu de învăţător, student la Facultatea de Chimie Industrială din Bucureşti, fruntaş al Tineretului Ţărănist, partizan pe versantul sudic al munţilor Făgăraş. A fost împuşcat mortal în 1949 în timpul unei confruntări cu trupele de Securitate sau, din alte surse, a emigrat în Occident, trecând graniţa româno-iugoslavă. (Ioniţoiu, 1999, p. 197; informaţii de la Valentin Badea, comuna Căldăraru, judeţul Argeş)

ŞTEFĂNESCU, GHEORGHE (?-1949). Din comuna Miroşi, judeţul Argeş, luptător în gruparea de rezistenţă armată anticomunistă de pe Valea Topologului, condusă de avocatul Dumitru Apostol, în anul 1949, a fost împuşcat mortal de trupele de Securitatea în comuna Şuici, din judeţul Argeş. (Ioniţoiu, 1999, p. 157)

ŞTEFĂNESCU, STOIAN CONSTANTIN D. (1908-1952). Născut la 18 ianuarie 1908, în comuna Hinţeşti, judeţul Argeş, fiul lui Dumitru şi al Ilincăi, funcţionar, a fost arestat, condamnat şi deţinut la Canalul Morţii, iar la 28 noiembrie 1952 a fost exterminat în lagărul de muncă forţată de la Cernavodă. Diagnostic cauzator de moarte: insuficienţă cardiacă. (Ioniţoiu, 1999, p. 157; Ionaşcu, p.80)

ŞUFAN, ELENA (1912-?). Născută la 29 noiembrie 1912, fiica a lui Ion şi a Mariei, din comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, mamă a cinci copii, pentru că a ajutat partizanii din gruparea „Arnăuţoiu", a fost arestată şi torturată, condamnată şi exterminată în timpul detenţiei. Nu se cunoaşte data şi locul detenţiei. Era soţia lui Ion Şufan, arestat împreună cu ea. (Ioniţoiu, 1999, p. 157)

ŞUFAN, ION (?-1950). Agent sanitar din comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, soţul Elenei Şufan, tată a cinci copii, a fost arestat împreună cu soţia sa pentru ajutorarea partizanilor din gruparea fraţilor Arnăuţoiu. În timpul anchetei de la sediul Securităţii din Piteşti, a fost torturat şi omorât de căpitanul Cârnu, la 29 octombrie 1950. (Ioniţoiu, 1995, p. 160; *Memoria*, 1998, nr.25, p. 141)

ŞUFAN, NICOLAE (1900-1950). În vârstă de 50 de ani, ţăran din comuna Nucşoara, judeţul Muşcel, a fost luptător în gruparea de rezistenţă armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului” şi l-a îngrijit pe Toma Arnăuţoiu când era bolnav. A fost arestat şi supus unor torturi extreme, arzându-i-se cu jar mâinile şi picioarele, în sediul Securităţii Piteşti, până când a fost omorât. Decesul a fost înregistrat la Spitalul „Nicolae Bălcescu” din Piteşti, unde i s-a eliberat certificatul nr. 185 din octombrie 1950 şi, oficial, se pare că s-a întâmplat în ziua de 29 octombrie a anului 1950, la ora 17. Este trecut şi în Registrul de decese al Serviciului de Stare Civilă al primăriei oraşului Piteşti, cu nr. 369 din 1950, fără menţiunea „deţinut”, menţiune care este făcută, în unele cazuri, şi fără diagnosticul care a provocat moartea. Fiica sa a declarat, în 1997, pentru Memorialul Sighet, că la postul de Miliţie din Nucşoara, (Sboghiţeşti), tatălui său i-au ars mâinile şi picioarele cu jar de numiţii Traian Provereanu şi Mălureanu. Aceste persoane nu făceau parte din personalul postului de Miliţie menţionat. (A.P.P.1950; Ioniţoiu, 1999, p.157; *Memoria*, 1998, nr.25, p.141; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, p.191)

ŞUŞALĂ, ION (?-1950). Ţăran din comuna Domneşti, judeţul Muşcel, luptător din gruparea „Haiducii Muşcelului”, a fost omorât în timpul anchetei la sediu Securităţii Piteşti, în anul 1950, urmare a torturilor aplicate de căpitanul Cârnu. (Ioniţoiu, 1995, p. 160; Ioniţoiu, 1999, p. 157; *Memoria*, 1998, nr. 25, p. 141)

ŞUŞALĂ, NICOLAE (1908-1959). Născut în 23 octombrie 1908, fiul lui Petre şi Maria din comuna Domneşti, judeţul Muşcel, de meserie pălărier, a făcut parte din gruparea armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului”. A fost arestat şi torturat la Securitatea Piteşti, de Lt. Toma Codreanu, în timpul anchetei, până a fost omorât. Decesul a survenit la 16 februarie 1959, ora 24, în Spitalul N. Bălcescu din Piteşti şi este înregistrat la Oficiul Stării Civile din Piteşti, în baza certificatului nr. Q2 din 1959, cu diagnosticul “Gripa virotică”. Este semnificativ faptul că, decesul care ar fi avut loc în spital, a fost declarat de Bădicuţ Tănase din Piteşti, strada Trivale, nr.38, cu B.I. seria UT nr.3522, cunoscut ofiţer de Securitate, implicat şi în alte crime politice. Medicul legist expert, Vasile I. Maftei, i-a făcut autopsia şi pus următorul diagnostic: gripă virotică hipertoxică, ciroză hepatică şi hipertensiune arterială, fără urme de violenţă pe corp. (A.P.P. 1959; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, p.591, 593)

ŞUŢĂ, ARITINA (?-1964). Ţărancă din comuna Domneşti, judeţul Muşcel, soţia lui Şuţă Luca, unchiul Elisabetei Rizea, condamnat 15 ani muncă silnică în 1957, pentru legături cu gruparea de luptă anticomunistă „Haiducii Muşcelului". În 1 august 1964, când soţul a fost graţiat şi s-a întors acasă, după 7 ani de detenţei, Aritina Şuţă a suferit un şoc emotiv şi a decedat, prin stop cardiac, după o oră de la sosirea soţului acasă. Apucase să-i povestească soţului felul în care îl văzuse ultima oară. Încătuşat şi urcat într-un vehicol al Securităţii, pe o latură a maşinii erau deţinuţii şi, pe cealaltă, câţiva câini-lup. (informaţii de la Elisabeta Rizea, comuna Nucşoara, judeţul Argeş şi de la Victoria Avram, comuna Domneşti, judeţul Argeş)

ŞUŢĂ, GHEORGHE (?-1948). Fiul lui Petru si al Măriei,din comuna Domneşti, judeţul Muşcel, proprietar şi negustor de păduri, fruntaş naţional ţărănist, cunoscut în regiune, prieten cu Ion Mihalache, a fost arestat la 27 martie 1948. A doua zi, a fost eliberat şi, la scurt timp, a fost împuşcat mortal de poliţia politică, dus cu un autovehicul şi aruncat la marginea drumului, lângă satul Goleşti, comuna Ştefăneşti, judeţul Muşcel, ca să se spună că a fost o crimă obişnuită. Dar câţiva localnici i-au recunoscut pe cei care l-au aruncat mort în sanţ. Erau viitorii securişti Dumitrache şi Terceanu, ultimul ajuns general, învinuit şi la Cluj de crime, în timpul "Evenimentelor din decembrie 1989" (vezi *Memoria*, nr. 25). La înmormântarea lui Gheorghe Şuţă, în comuna Domneşti, au fost sute de ţărani, veniţi şi din satele vecine. În drum spre cimitir, şoferul maşinii a refuzat să mai conducă, de frică sau înţeles cu securiştii, dar ţăranii i-au împins maşina, la deal, până la poarta cimitirului. (*Memoria*, 1998, nr. 25, p. 142; Ioniţoiu, 1995, p.161; mărturii de la Elisabeta Rizea, nepoata martirului)

ŞUŢĂ, NICOLAE (1896-1949). Născut în 1896, fiul lui Petre şi al Măriei din comuna Domneşti, judeţul Muşcel, frate cu Gheorghe, avocat din Câmpulung-Muşcel, deputat al P.N.Ţ., a fost arestat în iulie 1947 şi încarcerat la puşcăria Văcăreşti, unde a fost anchetat în procesul demnitarilor Iuliu Maniu şi Ion Mihalache. După proces, a pătimit prin mai multe puşcării, în regim de izolare şi înfometare, până când a murit la 16 ianuarie 1949. (Memoria, 1998, nr. 25, p. 142)

T

TICMEANU, IONIȚĂ (?-1951). Din comuna Merişani, județul Argeş, a fost împuşcat mortal de trupele de Securitate, în iunie 1951, pentru că s-a opus arestării preotului din comună. (*Memoria*, 1999, nr. 27, p. 138; Ioniţoiu, 1999, p.162)

TICU, NICOLAE (SORESCU) (1900-1959). Născut la 25 iulie 1900, fiul lui Iordache şi al Paraschivei, ţăran din satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muşcel, a fost luptător în gruparea armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului". În 1958, Ticu Nicolae Sorescu a fost capturat odată cu fraţii Arnăuţoiu, prin trădare. Torturat la sediul Securităţii din Piteşti şi judecat de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a, prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959, a fost condamnat la moarte şi la confiscarea totală a averii. În noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, a fost executat în puşcăria Jilava, împreună cu alţi 15 luptători pentru libertate, argeşeni şi muşceleni. Procesul s-a judecat la Depoul C.F.R. din Piteşti, numai în prezenţa membrilor P.C.R. (A.P.P. 1959; *Memoria*, 1998, nr. 23, p.139; Ioniţoiu, 1995, p.149; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.2)

TOMECI, FILOFTEIA (1902-1960). Născută la 16 iunie 1902, fiica luptătorului Nicolae Tomeci, preot şi a Elisabetei, din comuna Domneşti, județul Argeş. Ţărancă, căsătorită în comuna Brădet. Avea 15 hectare şi un cazan de ţuică. Pentru învinuirea de ajutorare a partizanilor argeşeni şi muşceleni, a fost arestată la 22 iunie 1958. A fost torturată în timpul anchetei de la sediul Securităţii din Piteşti. Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, aflat în deplasare la Piteşti, o condamnă, prin sentinţa nr. 174/21 septembrie 1959, la 14 ani de muncă silnică, 5 ani degradare civilă, confiscarea întregii averi şi 1.000 de lei cheltuieli de judecată. După mai puţin de doi ani de detenţie în condiţii neomeneşti, la 20 mai 1960, a murit în puşcăria de la Miercurea-Ciuc. Prin aceeaşi sentinţă au fost condamnaţi 21 de inculpaţi din gruparea condusă de fraţii Arnăuţoiu, la 222 de ani de detenţie. Dintre aceştia, 4 au fost exterminaţi în închisori, iar 17 au fost eliberaţi după 5 ani, prin decretul de graţiere din 1964. Soţul Filofteei, Gheorghe Tomeci a fost executat în 1959, iar fiul lor, Ioan Tomeci a fost condamnat 20 de ani muncă silnică şi eliberat prin graţierea din 1964. (*Memoria*, 1999, nr. 27, p. 140; Ioniţoiu, 1999, p.163)

TOMECI, GHEORGHE (1899-1959). Născut la 9 martie 1899, fiul lui Ion şi al Anei, ţăran din satul Galeş, comuna Brăduleţ, județul Argeş, a activat în gruparea armată anticomunistă „Haiducii Muşcelului", condusă de Toma Arnăuţoiu şi a fost arestat şi torturat la Securitatea din Piteşti. Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, prin sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959, 1-a condamnat la pedeapsa capitală şi confiscarea totală a averii. A fost executat în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, la puşcăria Jilava, împreună cu alţi 15 partizani din zonă. Soţia sa Filofteia a fost exterminată în 1960, la Miercurea-

Ciuc şi fiul lor, Ioan, condamnat la 20 de ani muncă silnică. (*Memoria*, 1999, nr. 27, p. 140; Ioniţoiu, 1995, p.165; Voicu-Arnăuţoiu, 1997, anexa nr.1, p.2)

TOMESCU, GHEORGHE (1891-1962). Născut la 1891, preot din satul Ţigăneşti, comuna Topoloveni, judeţul Muşcel, a fost arestat în 1956, judecat şi condamnat la 5 ani de detenţie pentru că a ajutat-o pe Niculina Mihalache, soţia lui Ion Mihalache, pe când aceasta se afla deportată în Bărăgan, în comuna Dâlga, trimiţându-i medicamente şi alimente. Preotul Gheorghe Tomescu era cumnatul Niculinei Mihalache. Urmare a regimului inuman din închisori (Aiud, Botoşani), preotul Gheorghe Tomescu a murit în anul 1962, la Botoşani. (*Memoria*, 1999, nr. 27, p. 140; Ioniţoiu, 1995, p.165)

TRĂISTARU, DANIEL (1960-1989). Născut la 28 noiembrie 1960, în Râmnicu Vâlcea. Domiciliat în comuna Domneşti, judeţul Muşcel, fiul a lui Gheorghe şi al Corinei,

necăsătorit, militar în termen, cu gradul de caporal, făcea parte din U.M. 02650 şi a fost rănit grav de „terorişti" în ziua de 2 ianuarie 1990, în zona Televiziunii Române, după revolta populară din decembrie 1989. A murit la 10 ianuarie 1990, la Spitalul de urgenţă din Bucureşti. Este înhumat la Râmnicu-Vâlcea. I s-a conferit gradul de sub-locotenent *post-mortem* şi certificat de erou martir nr. 953/1991. (informaţii de la familie; Ioniţoiu, 1998, p. 129; *Supliment* în cotidianul *Jurnalul naţional,* 20 decembrie 2004)

TUŢĂ, ROMEO VASILE (1970-1989). Născut la 30 ianuarie 1970, fiul al lui Gheorghe şi al Floricăi din Piteşti, strada Războieni, nr.11, a absolvit Liceul „Alexandru Odobescu" din Piteşti şi deţinea diploma de electronist. Necăsătorit, militar în termen la unitatea militară 01026, din Drumul Taberei, Bucureşti, a fost împuşcat mortal, la 22 decembrie 1989, în timpul „evenimentelor" numite „revoluţia română". La 27 decembrie, a fost identificat la morga spitalului Vitan-Bârzeşti şi apoi a fost înmormântat în cimitirul „Sf. Gheorghe" din Piteşti. I s-a acordat gradul de sub-locotenent *post mortem* şi certificat de erou martir cu nr.1259/17 mai 1991. O stradă din cartierul Războieni din Piteşti îi poartă numele. Bunicul său, Vasile Tuţă a fost condamnat politic la 12 ani muncă silnică. (informaţii obţinute de la familie; Ioniţoiu, 1998, p.130)

Ț

ȚĂRANU, TRAIAN (?-1946). Fruntaş al P.N.Ț. din Câmpulung-Muşcel, a fost asasinat de comunişti în timpul campaniei electorale din 1946. (M.I. (Noiembrie), 11/2001, scrisoarea lui Iuliu Maniu);

U

UNCULESCU, GHEORGHE (?-?). Originar din comuna Merişani, județul Argeş, a murit în lagărele de muncă forțată de la Canalul Morții din Dobrogea. (*Memoria*, 2000, nr. 30, p. 139)

V

VASILESCU, MARIN (1891-1950). Născut în 1891, fiul lui Ioniță şi al Zamfirei, din Piteşti, strada Râurilor, nr. 22, comerciant, a murit în puşcăria Piteşti, la 30 iulie 1950. Decesul este înregistrat la Oficiul Stării Civile din Primăria Oraşului Piteşti, cu nr. 251 din 1950, fără să fie menționat diagnosticul cauzator de moarte. (A.P.P. 1950)

VASILESCU, NICOLAE OVIDIU (COLORADO) (1910-1952). Născut la 27 februarie 1910, fiul lui Tudor şi al Smarandei, din Câmpulung Muşcel, inginer, domiciliat în Bucureşti. Făcuse studii în Statele Unite ale Americii şi a lucrat la firme renumite din străinătate. Făcea parte din conducerea tehnică a şantierului de construcție a canalului Dunăre–Marea Neagră. Pentru a justifica greşelile de proiectare şi de executare a lucrărilor canalului, s-au găsit "țapi ispăşitori" între inginerii „cu origine nesănătoasă". Motivele reale ale eşecului lucrărilor se găseau în fiabilitatea utilajelor sovietice, importate şi plătite ca noi, dar uzate. Pentru că studiase în S.U.A, inginerul Nicolae Ovidiu Vasilescu, împreună cu inginerul Aurel Rozin, de naționalitatea iudaică şi mecanicul de locomotivă Nichita Dumitru au fost condamnați la moarte. Completul de Judecată al Tribunalului Militar Bucureşti , în deplasare la Lagărul de muncă forțată Poarta Albă, a judecat lotul de acuzați, doi mecanici şi opt ingineri, în prezența deținuților politici. Capetele de acuzare au fost următoarele: „sabotarea propăşirii economiei naționale"(Art. din Decretul 199 din 1950), „amenințarea păcii popoarelor" (Art.2 din Legea 9 din 1950) şi „încercare de agitație" (Art. 327, alin. 5, Cod Penal). Prin sentința nr. 1 din 1 septembrie 1952, au fost condamnați la moarte şi la 10 ani degradare civică, pentru infracțiunea de sabotare a economiei naționale, la 25 de ani muncă silnică, pentru infracțiunea de amenințare a păcii popoarelor

şi la 10 ani de închisoare corecțională pentru infracțiunea de încercare de agitație, urmând ca, potrivit art. 101, Cod Penal, să execute pedeapsa cea mai gravă. Recursul le-a fost respins, prin Decizia nr. 27 /4 octombrie 1952 şi au fost executați la 14 octombrie 1952, la ora 3 dimineața. Decesele nu au fost înregistrate în evidența Stării Civile a Sfatului Popular al oraşului Constanța pe raza căruia a avut loc executarea sentinței. La 25 decembrie 1968, Tribunalul Suprem al R.S.R. a rejudecat procesul celor trei condamnați la pedeapsa capitală. Aceştia au fost găsiți nevinovați şi s-a dispus „eliberarea lor", după 16 ani de la execuție. Cei trei martiri au fost reabilitați *post-mortem*, prin Decizia nr. 31/20 august 1998, dată de Curtea Supremă de Justiție, Secția Penală. Se apreciază că executarea lor şi condamnarea celorlalți la muncă silnică a constituit o ripostă la condamnarea la moarte a soților Rosenberg în S.U.A, în 1951, pentru transmiterea secretelor bombei atomice către Uniunea Sovietică. (Ioniţoiu, 1995, p. 174; *Memoria*, 2000, nr. 31, p. 140)

VASILESCU, IOAN–VALJAN (1881-1960). Născut la 14 decembrie 1881, în oraşul Turnu Măgurele, ilustru avocat piteştean, moşier în comuna Găvana, județul Argeş, domiciliat în Bucureşti, Strada Culmei, nr. 8. A fost doctor în ştiințe juridice, dramaturg şi deputat al P.N.L. între ani 1921-1928. A refuzat să colaboreze cu regimul comunist şi, la 13 aprilie 1950, a fost arestat, anchetat dur. La 9 august 1951, a fost condamnat la 15 ani temniță grea, 10 ani degradare civică, confiscarea averii şi 240.000 lei, cheltuieli de judecată, sub acuzația de „crimă de înaltă trădare", în procesul înscenat în legătură cu Legația Britanică. Prin aceeaşi sentință nr. 1.170/9 august 1951, au fost condamnați la moarte generalul Mihai Romanescu şi Gheorghe Polizu-Micşuneşti. La 29 aprilie 1960, a fost exterminat în puşcăria Văcăreşti, după ce a fost adus de la puşcăria Piteşti. Din alte surse, se pare că ar murit în puşcăria Piteşti, cu diagnosticul hepatită cronică cu ascită. Avea vârsta de 79 de ani. Nu figurează însă în registrul cimitirului „Sf. Gheorghe" din Piteşti pentru anul 1960. Fiul său, Vasilescu Corneliu, după ce a venit din prizonierat din Uniunea Sovietică, a fost deținut în puşcăriile româneşti. (Ioniţoiu, 1995, p. 175; *Memoria*, 2000, nr.31, p.140)

VÂLCEANU, NICOLAE (?-?). Din comuna Priboieni, județul Muşcel. A fost urmărit de Securitate şi a reuşit să se ascundă câțiva ani. Când s-a îmbolnăvit a venit la un nepot în casa căruia a murit. A fost îngropat în curte şi deshumat abia în anul 1994. (informații de la dr. Ciucă, Priboieni, Argeş)

VIŞINESCU, GHEORGHE (?-?). Preot din satul Cornățel, comuna Buzoieşti, județul Argeş a fost arestat şi anchetat dur la Securitatea Piteşti la începutul anilor 80, de mai multe ori, şi a decedat, după scurt timp din cauza unei hemoragii hepatice.
(Manea, p. 264)

VIŞOIANU, IOSIF (FIFI) (1922-?). Născut la 5 ianuarie 1922, fiul lui Iosif şi Elena, în satul Văleni, comuna Topoloveni, județul Muşcel. Ultimul domiciliu în Oradea, Calea Republici, nr.22. După rebeliunea legionară, în 1941, a plecat în Germania unde a fost internat în lagărele Rostok, Buchenwald şi Viena. În 1945, a fost paraşutat în România şi a făcut parte din grupul de rezistență anticomunistă „Ovidiu Găină" din Bucovina. Informațiile despre Iosif Vişoianu provin din documentele anchetei grupului Arnăuțoiu. Condamnat 25 de ani muncă silnică şi 10 ani degradare civică. Nu se ştie când şi unde a fost exterminat în timpul detenției. (Voicu-Arnăuțoiu, 1997, p.27)

VIŞOIU, IOSIF (TITI) (?-?). Din comuna Domneşti-Argeş, județul Muşcel, a fost arestat şi torturat la sediul Securității Piteşti, de căpitanul Cârnu, pentru infracțiunea de „omisiune de denunț", după ce l-a găzduit pe col. Gheorghe Arsenescu. A murit în timpul detenției, ca urmare a torturilor suferite. (Ioniţoiu, 1995, p. 177; *Memoria*, 2000, nr.32, p.139)

VLAD, ION (1903-1962). Născut în 1903, țăran din comuna Tigveni, județul Argeş, mort în 1962, în puşcăria Aiud. (Ioniţoiu, 1995, p.177; Ioniţoiu, 1999, p. 173; *Memoria*, 2000, nr. 32, p.139)

VLĂSCEANU, MIRCEA (1946-1989). Fiul lui Vasile şi al Niculinei, s-a născut la 11 iunie 1946 în comuna Călinesti, județul Muşcel, (azi Argeş) îşi avea domiciliul în Piteşti, cartierul Gavana, bloc B22, scara A, apartamentul 3. Era mecanic auto la Uzina de automobile „Dacia", Mioveni. La 24 decembrie 1989, ora 20, a fost împuşcat mortal lângă Spitalul Județean din Piteşti de militari neidentificați. A fost înregistrat la Starea Civilă din primăria Piteşti, cu actul de deces nr. 1.174 din 27 decembrie 1989 cu diagnosticul: „Plagă penetrantă toraco-abdominală prin împuşcare". În urma lui au rămas soția, Vlăsceanu Florica şi trei copii minori. Din motive necunoscute, pensia de urmaş ai eroului-martir li s-a acordat abia după aproape 14 ani, în septembrie 2003, deşi certificatul de erou martir are nr. 1.019, eliberat la 28 octombrie 1991. (informații de la familie)

VOICU, MIHAI (?-1958). General de divizie, profesor la Şcoala de Război şi la Şcoala Militară de Artilerie din Piteşti. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, a făcut parte din Corpul de Armată comandat de generalul Constantin Şova care a eliberat Budapesta în ianuarie 1945. A fost arestat, torturat, condamnat la 25 de ani muncă silnică şi exterminat în puşcăria Jilava în 1958. (Ioniţoiu, 1996, vol. 1, p. 178, *Memoria*, 2000, nr.32, p. 141)

Z

ZAMFIRESCU-CĂTEASCA, CONSTANTIN (1895-1963). Născut în 1895, în comuna Cătească, fiu al moşierului Constantin Zamfirescu, cel care a construit şcoala şi biserica din comună. A absolvit Liceul „Ion C. Brătianu" din Piteşti, Facultatea de Drept din Bucureşti şi a obținut doctoratul în Drept la Paris. Lider marcant al P. N.L., Constantin Zamfirescu-Cătească a fost ales, de câteva ori, deputat de Argeş, a ocupat şi funcția de preşedinte al organizației județene argeşene, era colaborator apropiat al lui I. Gh. Duca şi Dinu Brătianu. În mai 1944, a făcut parte din conducerea politică a opoziției, împreună cu Bebe Brătianu şi alți lideri politici şi a redactat programul de acțiune în vederea ieşirii României din război şi participarea alături de Aliați. După 23 august 1944, a fost ministrul producției de război în guvernele prezidate de generalii Constantin Sănătescu şi Nicolae Rădescu. După falsificarea alegerilor din 19 noiembrie 1946, a fost arestat de două ori şi eliberat împreună cu alți fruntaşi liberali. În noaptea de 5 spre 6 mai 1950, după spargerea uşii locuinței, a fost arestat din nou, şi dus cu o dubă, alături de alți 17 demnitari, la puşcăria Sighet. Constantin Zamfirescu-Cătească a avut parte de regim celular, de frig, de mizerie, foame, umilințe şi bătăi (cf. mărturiei istoricului Constantin C. Giurescu). Până în 1955, a fost deținut nejudecat şi necondamnat, iar familia sa nu a ştiut nici dacă mai este în viață. Soția şi fiica au fost evacuate forțat din casă, prin aruncarea lucrurilor pe fereastră, într-un camion. S-au refugiat în casa părinților soției. La eliberarea din puşcăria de la Sighet, la 6 iulie 1955, Constantin Zamfirescu-Cătească a fost dus cu vagonul-dubă la puşcăria Malmaison din Bucureşti. Aici, timp de patru luni, a fost supus la 26 de interogatorii, 17 privind activitatea sa şi 9 privind activitatea altor fruntaşi ai P.N.L. În octombrie 1955, a fost eliberat şi i s-a fixat domiciliul obligatoriu pe 5 ani în satul Măzăreni, din Bărăgan. Satul fusese înființat de şvabii bănățeni deportați în 1951. La Măzăreni a locuit împreună cu istoricul Constantin C. Giurescu. Fiica sa, Rodica, a fost exclusă din Facultatea de Litere din Bucureşti, din cauza „dosarului de cadre". În 1958, i s-a aprobat dreptul să primească pensie şi, în 1959, a fost arestat, pentru a patra oară, din cauza unor caiete de însemnări privind activitatea politică a P.N.L. şi viața din timpul detenției din puşcăria de la Sighet. Caietele au fost descoperite în timpul unei percheziții. Pentru acest delict, Tribunalul Militar de la Braşov l-a condamnat la 20 de ani de închisoare, iar familia, din nou, nu a mai ştiut nimic despre Constantin Zamfirescu-Cătească. La 12 decembrie 1963, a decedat în puşcăria de la Botoşani, în timpul unei crize de ocluzie intestinală, refuzându-i-se acordarea oricărei îngrijiri medicale, oricât de mult au protestat colegii de suferință prin strigăte şi bătăi în uşă (martor ocular –dr. Mircea Ştefănescu).

Mama martirului Constantin Zamfirescu-Cătearsca, Dumitra, a murit în mizerie, cu domiciliul obligatoriu la Piteşti, strada Dumbravei (Cazărmii), nr. 10, în vârstă de 90 de ani. În casa părintească din comuna Cătearsca funcționează şi în prezent o şcoală generală. (*Memoria*, 2000, nr. 36-37, p. 61)

ZĂRNESCU, GHEORGHE (?-1946). Din satul Bădeşti, comuna Bârla, județul Argeş, la 19 noiembrie 1946, în timpul alegerilor legislative „libere" a fost omorât de o grenadă aruncată de soldații care păzeau secția de votare. Se urmărea îndepărtarea sătenilor de la supravegherea corectitudinii alegerilor. Împreună cu el, a fost ucis şi consăteanul său Nicolae N. S. Gheorghe. (Ioniţoiu, O-N, p.102)

POSTFAȚĂ

Credem că un **catalog al argeşenilor şi muşcelenilor pieriți în timpul regimurilor de dictatură** din ultimii 60 de ani era de mult aşteptat. Prin osteneala mai multor istorici sau a unor foşti deținuți în temnițele comuniste, „Catalogul celor ucişi în lupta contra comunismului", lansat în „Memoria -revista gândirii arestate", încă din primul număr, a fost prima sursă de informare şi de inspirație. Lucrarea "Martiri argeşeni şi muşceleni.1939-1989" înglobează date din surse edite şi inedite, cercetările de teren permițând corectarea unor erori apărute în unele din sursele citate. De exemplu, generalul Corneliu Calotescu, din Piteşti şi Verona Popescu, din Nucşoara, nu au fost exterminați în puşcăriile comuniste şi au supraviețuit.

Criteriul principal de selecție al celor care au fost introduşi în acest *Martirologiu,* argeşean şi muşcelean, este stabilirea morții prin violență, care să fi survenit în mod nenatural, ca de exemplu, prin împuşcare, spânzurare, înghețare, înjunghiere, în urma supliciilor, a brutalităților sau când victimei i s-a refuzat hrana şi apa potabilă. Bolile contractate sau torturile din timpul detenției, dar care au provocat decesul, la scurt timp după eliberare, reprezintă un alt element hotărâtor la acest criteriu. Al doilea criteriu este motivul urii fată de credință şi neam din partea persecutorilor. Al treilea criteriu este cel al acceptării conştiente de victima în cauză a voinței lui Dumnezeu, în ciuda amenințării vieții, precum Sfântul Arhidiaconul Ştefan, care a acceptat martirajul pentru credința sa.

După prezentarea datelor biografice a celor 297 de martiri argeşeni şi muşceleni, informații aflate până în prezent, se pot desprinde următoarele concluzii. Identificarea martirilor a fost greoaie şi uneori imposibilă, după atâtea decenii de la comiterea crimelor. Am strâns nume după nume, din mărturii scrise sau orale ale foştilor deținuți politici supraviețuitori, din cărții de specialitate, publicații, emisiuni de radio şi televiziune. Este cunoscut faptul că accesul la informații din documentele de arhivă privind soarta deținuților politici este obstrucționat sau chiar blocat, urmare a hotărârii Ministerului Justiției din 1992 care le-a clasificat ca „secrete de serviciu" . De aceea, unii martiri sunt prezentați cu date incomplete, erori şi omisiuni, privind localitatea de naştere sau de domiciliu, vârsta, ocupația şi chiar numele de botez. Având în vedere că, până în 1950, partea de Nord - Est a actualului județ Argeş era județul Muşcel, cu capitala la Câmpulung, am folosit denumirea din epocă.

Sub aspect cronologic, numărul martirilor din Argeş şi Muşcel a evoluat astfel, în perioada 1939-1989: 1939 (7), 1940-23 august 1944 (1), 23 august 1944-22 decembrie 1989 (273), 22 decembrie – 30 decembrie 1989 (16).

Responsabile de cele 297 de crime pot fi considerate următoarele structuri politico-sociale şi militare: regimul regelui Carol al II-lea (6), Mişcarea Legionară (2 - Armand Călinescu, Gen. Gabriel Marinescu), Armata Roşie (10), regimul de dictatură comunistă (263), „evenimentele" din decembrie 1989 (21). Din totalul martirilor, argeşence şi muşcelence au fost 21 (7%).

După **locul exterminării şi modalitatea în care s-a produs decesul**, situaţia este următoarea: în puşcării sau lagăre de muncă (136), în timpul anchetelor (22), în confruntări armate (12); executaţi după condamnare (25), executaţi fără condamnare (18), în atentate comandate (19), în timpul domiciliului obligatoriu (4), ucişi de militari sovietici (10), în evenimentele din Decembrie 1989 (21), în ascunzători (3), locul şi modalitatea necunoscută (27). Numărul celor ucişi în timpul anchetelor este exagerat de mare, dovadă al comportamentului sălbatic al anchetatorilor. Semnificativ de mare este numărul celor executaţi (17%), dintre care, mai mult de o treime, fără o condamnare în justiţie, ceea ce dovedeşte duritatea legilor penale şi nerespectarea lor. Autorii celor 13 atentate, deşi sunt cunoscuţi, nu au fost deferiţi justiţiei. Numărul mare de martiri al căror loc şi modalitate de exterminare sunt necunoscute denotă lipsa oricăror sentimente umane, nu numai a criminalilor mercenari, dar şi a celor care hotărăsc şi în prezent secretizarea acestor date. Cele semnalate dovedesc, o dată în plus, natura criminală a regimului comunist care a egalat în cruzime regimul nazist şi l-a depăşit în privinţa numărului de victime. Aceasta era şi convingerea deţinutului politic Arcadie Belski, evreu, chinuit în lagărele naziste şi apoi în puşcăriile comuniste. El se confesa în Jilava colegului său de celulă, învăţătorul Ion Iordache, din comuna Perişani, judeţul Vâlcea: „Să mor io, Ionică, dacă ăştia nu sunt mai răi decât nazişti!" . Redăm şi mărturisirea lui Gheorghe Cristescu-Plăpumaru, fost secretar general la P.C.R. în anii 1921-1924, făcută istoricului Şerban Papacostea, colegi de suferinţă la Canalul Morţii, de la Capul Midia: „Tratamentul aplicat de Siguranţa burgheză era lux în comparaţie cu cel aplicat de tovarăşii mei comunişti". Teroarea comunistă nu a cruţat nici un grup etnic, nici o categorie socio-profesională, nici o grupă de vârstă, de la elev, până la venerabili octogenari. Cel mai tânăr martir argeşean a fost elevul piteştean Bazică Bădescu, de 18 ani şi cel mai vârstnic, Şerban Iordache, de 86 de ani, tatăl omului de cultură Vladimir Streinu.

Prezentăm **principalele locuri de exterminare cunoscute** unde a fost exterminaţi argeşeni şi muşceleni, într-o ordine impusă de numărul celor ucişi în aceste zone de detenţie şi exterminare, din cele peste o sută de puşcării din timpul regimului comunist: Canalul Dunăre-Marea Neagră - „Canalul Morţii" (36), Puşcăria Piteşti (23), Puşcăria Jilava (24), Puşcăria Aiud (20), Puşcăria Gherla (10), Puşcăria Făgăraş (8), Puşcăria Tg. Ocna (6), Puşcăria Văcăreşti (6), Puşcăria Botoşani (5), Puşcăria Galaţi (4), Puşcăria Miercurea Ciuc (4), Puşcăria Sighet (3), Centre neprecizate şi necunoscute (29). Cei mai mulţi dintre martiri au fost exterminaţi la Canalul Morţii din cauza condiţiilor infernale de muncă şi de viaţă. La Jilava, majoritatea au fost executaţi. La puşcăria Piteşti, apropiată de domiciliul deţinuţilor, au răposat 23, restul în puşcării îndepărtate, pentru a creşte imposibilitatea aflării de informaţii privind soarta lor în regimul gulagului românesc.

După **locul de naştere**, martirii din Argeş şi Muşcel proveneau din mediul rural (209), din mediul urban erau 50 şi, pentru 20 dintre ei, nu se cunoaşte localitatea natală. Enumerăm localitățile din care provin cel puțin trei martiri, în ordine descrescătoare: Piteşti (30); Nucşoara (25); Câmpulung - Muşcel (19); Topoloveni (15); Domneşti (10); Bârla (7); Călineşti (7); Corbi (7); Godeni (7); Ştefăneşti (7); Costeşti (5); Moşoaia (5); Mozăceni (5); Cătească (5); Şuici (5);Curtea de Argeş (4); Priboieni (4); Stăneşti (4); Stolnici (4), Bascov (3); Dragoslavele (3); Căldăraru (3); Miceşti (3); Muşăteşti (3); Oarja (3); Pietroşani (3); Poiana Lacului (3); Rucăr (3); Dragoslavele (3). Raportat la fostele județe Argeş şi Muşcel, cei mai mulți martiri provin din Muşcel, deşi, populația acestui județ era mai mică decât aceea a Argeşului. Față de numărul de locuitori ai localității, comuna Nucşoara deține locul I în cadrul studiului nostru şi la nivel național. Merită să fie declarată, oficial, comună martir, iar căminul cultural local să poarte patronimul „Ion Arnăuțoiu", intelectual de marcă din comună, a cărui familie a dat 5 martiri şi un erou al celui de-al Doilea Război Mondial.

Majoritatea covârşitoare a martiriilor din Argeş şi Muşcel au fost etnici români şi un etnic german (Gheorghe Hackenseler). Cei mai mulți, peste 85%, nu erau membrii unor partide politice, doar 16 erau membrii ai Mişcării Legionare, 14 membrii P.N.Ț., 3 membrii P.N.L., 2 membrii P.S.D. Aceşti martiri proveneau din toate straturile sociale, din toate profesiile şi meseriile: Cadre militare – 31 (un mareşal, 3 generali, 4 ofițeri superiori, 13 ofițeri, 5 subofițeri şi 5 militari în termen), clerici ortodocşi (un episcop şi 14 preoți şi monahi), cadre didactice -25 (3 profesori universitari, 22 de învățători şi profesori), avocați şi magistrați – 16, ingineri -6, polițişti – 9, funcționari -18, muncitori – 25, agricultori – 108, oameni politici -12, elevi şi studenți – 11, ocupații neprecizate – 21. Menționăm câteva din ocupațiile unora dintre martiri: fochist, factor poştal, cofetar, casnică, cioban, ospătar, croitor, vulcanizator, miner, tăbăcar, cântăreț bisericesc. Se remarcă procentul mare de militari, peste 10%, preoți şi cadre didactice, 13 % şi agricultori, mai mult de o treime din numărul martirilor.

După 1990, urmaşii martirilor şi ai deținuților politici au ridicat monumente în majoritatea puşcăriilor din țară şi în locuri de exil din străinătate. (vezi anexa 4). Rugăm pe cititorii acestei lucrări care dețin date suplimentare să ni le comunice pentru a le adăuga ediției publicate pe internet (www.martiriargesmuscel.ro) şi ediției a II-a. Pentru orice detalii şi furnizarea unor date utile, pentru completarea acestui martirologiu, vă rugăm să contactati pe: Dr. Zicu Ionescu (Strada Egalității, nr. 32A, Piteşti, Argeş, cod 110049, tel. 0248/219.423) şi Remus Cîrstea (Calea Bucureşti, nr.1, Bl.1, Sc. G, Et. II, Ap. 5, cod 110032, 0722.66.41.32, E-mail: remus.cirstea@gmail.com)

Mulțumim Prea Sfinției Sale, +CALINIC ARGEŞANUL, pentru binecuvântare, suntem recunoscători lui Constantin, Ionaşcu, din Constanța, pentru lucrările sale edite şi inedite, puse la dispoziția noastră, autorităților locale din localitățile Braşov, Cluj-Napoca, Piteşti, Sibiu şi Timişoara, pentru accesul la date privind Starea Civilă, A.F.D.P.R. Argeş, pentru permisiunea de a folosi arhiva membrilor asociației.

Slavă lui Dumnezeu că ne-a ținut sănătoşi să putem încheia această ediție dedicată martirilor argeşeni şi muşceleni!

Autorii

Anexa nr.1

Pentru moment, ne rezumăm la publicarea integrală a documentului, care conține 45 de directive, asupra cărora nu ne pronunțăm deocamdată. Promitem însă că vom reveni, cu comentariile de rigoare, fiindcă prea precis jalonează acest document, în cel puțin câteva directive ale lui, viața fiecăruia dintre noi, cei care am trăit sub regimul comunist. Rugăm, aşadar, cititorul să nu-şi facă lectura în grabă. Ci, după fiecare „directivă", să închidă ochii şi să mediteze la miezul ei. Sugerându-i dilema care ne frământă şi pe noi: bine, bine, asta a fost, adică rău, rău, dar... mai e oare posibil să se mai repete aşa ceva?

Directivele de bază ale NKVD pentru țările din orbita sovietică

1. Este interzisă primirea pe teritoriul ambasadelor a autohtonilor contactați de noi ca informatori. întâlnirea cu aceşti oameni este organizată de serviciul special desemnat în acest scop, iar întâlnirile pot avea loc doar în locuri publice. Informațiile sunt preluate de către ambasadă, prin organele serviciilor speciale, în speță, cu predarea lor ofițerului nostru cu cel mai mare grad în ambasadă.

2. Se va urmări ca între soldații noştri şi populația civilă să nu se producă legături de nici un fel. Este inadmisibil ca ofițerii noştri să viziteze autohtoni la locuințele lor; este, de asemenea, inadmisibil ca simpli soldați să stabilească relații cu femei din rândul băştinaşelor. Nu se admite stabilirea de relații între soldații noştri şi populația civilă, respectiv soldații autohtoni.

3. Se va accelera lichidarea cetățenilor care întrețin legături neinițiate de către noi cu Partidul Comunist Polonez, Partidul Socialist Polonez, cu interbrigadiştii, cu Organizația Tineretului Comunist Polonez, cu Armata de Acasă şi alte asociații. în acest scop trebuie folosite elementele opoziției militare.

4. La acțiunile militare vor lua parte acei soldați care au stat pe teritoriul țării noastre (se are în vedere Uniunea Sovietică n.n.) înainte de a intra în Armata Kosciuzsko (Armata poloneză ce lupta de partea Armatei Sovietice pe teritoriul U.R.S.S. n.n.). Se va ajunge la distrugerea ei totală.

5. Trebuie realizată în mod accelerat unificarea tuturor partidelor într-un singur partid, având grijă ca toate rolurile cheie să revină acelor oameni care aparțin serviciilor noastre secrete.

6. Unificarea organizațiilor de tineret trebuie făcută rapid. De la conducători de organizații locale în sus, în poziții de conducere se vor repartiza oameni desemnați de serviciile noastre speciale.

7. Se organizează şi se urmăreşte ca funcționarii aleşi ca deputați la congrese să nu-şi poată păstra mandatul pe întreaga perioadă ce le stă în față. Deputații nu pot convoca în nici un caz şedințe între întreprinderi. Dacă nu există altă soluție

şi o asemenea şedinţă trebuie convocată, se vor îndepărta acei oameni care au activitate în legătură cu proiectarea concepţiilor şi avansarea revendicărilor. Iniţiativele particulare trebuie eliminate cu desăvârşire. Pentru fiecare congres se vor pregăti oameni noi şi cei vizaţi de serviciile noastre secrete.

8. Se va acorda o atenţie deosebită persoanelor cu capacităţi organizatorice şi cu şanse sigure de popularitate. Aceşti oameni trebuie cooptaţi, iar în cazul în care se opun, se va bloca accesul lor la posturi ierarhic superioare.

9. Se va urmări ca funcţionarii de stat (exclusiv organele de securitate şi din industria minelor) să aibă retribuţii mici. Aceasta se referă îndeosebi la sfera sănătăţii, justiţiei, culturii, respectiv la cei care deţin funcţii de conducere (documentul găsit în Cehoslovacia adaugă: mai puţin cadrele de conducere alese pe baza lealităţii faţă de regimul socialist).

10. În toate organele de guvernământ, respectiv în majoritatea uzinelor, trebuie să avem oameni care conlucrează cu serviciile noastre speciale, fără ştirea organelor administrative locale.

11. Se va urmări cu strictețe ca presa autohtonă să nu transmită date privind calitatea şi sortimentul mărfurilor ce ni se transportă. Nu este voie ca această activitate să se numească comerţ. Trebuie neapărat menţionat faptul vorba de schimburi de mărfuri.

12. Se vor exercita presiuni asupra serviciilor publice încât acestea să nu acorde acte doveditoare a proprietăţii asupra pământului; actele vor arăta doar calitatea de lot dat în folosinţă, dar niciodată pe aceea de proprietate a deţinătorului.

13. Politica faţă de mica gospodărie ţărănească urmează acest curs pentru a face gospodăria particulară nerentabilă. După aceea trebuie începută colectivizarea. În cazul în care ar interveni o rezistenţă mai mare din partea ţăranilor, trebuie redusă împărţirea mijloacelor de producţie repartizate lor, concomitent cu creşterea obligaţiilor de predare a cotelor.

Dacă nici aşa nu se ajunge la rezultatul scontat, trebuie organizat ca agricultura să nu poată asigura aprovizionarea cu alimente a ţării, astfel ca necesarul să trebuiască să fie acoperit prin import.

14. Trebuie făcut totul ca hotărârile şi ordinele - fie acestea cu caracter juridic, economic sau organizatoric - să fie nepunctuale.

15. Trebuie făcut totul ca anumite cazuri să fie discutate concomitent de mai multe comisii, oficii şi instituţii, însă nici una din ele să nu aibă drept de decizie înainte de a se consulta cu celelalte (fac excepţie cazurile ce vizează industria minelor). Sindicatele din uzină nu pot exercita nici o influenţă asupra activităţii din uzină. Ele pot lucra doar la punerea în practică a hotărârilor şi atât.

16. Sindicatele nu au dreptul de a se împotrivi conducerii în nici o problemă. Sindicatele trebuie să fie ocupate cu alte probleme minore, ca de exemplu: organizarea odihnei în concedii, discutarea cererilor de pensii şi îm-

prumuturi, programe culturale şi distractive, organizarea de excursii, repartizarea mărfurilor deficitare, justificarea unor puncte de vedere şi decizii ale conducerii politice.

17. Trebuie organizat ca numai acei conducători să fie avansaţi care execută impecabil problemele cu care au fost însărcinaţi şi care nu le analizează depăşind cadrul activităţii lor.

18. În legătură cu activitatea băştinaşilor care sunt purtători ai unor funcţii de partid, de stat sau administrative trebuie create asemenea condiţii, ca aceştia să fie compromişi în faţa angajaţilor, astfel încât să devină imposibilă întoarcerea lor în anturajul iniţial.

19. Cadrelor militare autohtone li se pot încredinţa poziţii de răspundere în locuri unde deja sunt plasaţi oamenii serviciului special.

20. În cazul fiecărei acţiuni armate şi cu ocazia tragerilor cantitatea muniţiei va fi controlată permanent şi cu seriozitate, indiferent de tipul de armă.

21. Trebuie ţinut sub observaţie fiecare institut de cercetare şi laborator, consemnându-se orice cercetare valoroasă.

22. Trebuie acordată o mare atenţie inventatorilor, inovatorilor, respectiv dezvoltată şi sprijinită activitatea lor, dar fiecare invenţie trebuie înregistrată cu consecvenţă la centru. Este permisă doar realizarea acelor investiţii care au aplicabilitate în industria minelor sau cele care au indicaţiile noastre speciale. Nu este permisă realizarea acelor invenţii care ar asigura creşterea producţiei de produse finite şi, paralel cu aceasta, scăderea producţiei şi a extragerii de materii prime sau ar împiedica îndeplinirea deciziilor. Dacă o invenţie a devenit cunoscută, trebuie organizată vânzarea acesteia în străinătate pe valută Vest, pe motiv că e prea costisitoare în ţară. Documentele cuprinzând datele cu privire la valoarea şi descrierea invenţiei nu se publică. Toate datele şi documentele privitoare la valoarea şi descrierea amănunţită a invenţiei vor intra în posesia noastră.

23. Punctualitatea transporturilor de orice gen trebuie perturbată (mai puţin cele cuprinse în îndrumările din N.K. 552—46).

25. În uzine trebuie iniţiate diferite şedinţe şi conferinţe profesionale, trebuie notate propunerile, observaţiile ce au fost expuse, respectiv autorii acestora.

26. Trebuie popularizate discuţiile cu muncitorii care se ocupă de probleme actuale legate de producţie, respectiv cele care critică trecutul şi problemele locale. Nu se vor înlătura cauzele fenomenelor în discuţie.

27. Luările de poziţie ale conducerilor băştinaşe pot avea coloratura naţională sau istorică, dar acestea nu pot duce la unitate naţională.

28. Trebuie acordată o mare atenţie ca nu cumva în oraşe să existe reţele de apă nelegate la reţeaua principală în cartierele în curs de reconstrucţie sau nou construite.

Canalizările vechi neracordate şi fântânile trebuie lichidate sistematic pe parcurs.

29. Reconstrucția obiectivelor industriale şi construcția lor noi se va face având în vedere ca materialele reziduale să fie dirijate în depozitele de apă ce ar putea folosi drept rezerve de apă potabilă.

30. În oraşele reconstruite sau nou construite nu se mai admit în locuințe spații excedentare, care ar putea folosi la adăpostirea pe o perioadă mai lungă a animalelor sau depozitarea rezervelor de alimente.

31. Întreprinderile proprietate personală, micii meseriaşi şi micii industriaşi să primească doar astfel de materii prime şi utilaje inferioare şi depăşite care să împiedice producția de calitate. Prețul acestor mărfuri să fie mai mare decât prețul produselor similare ale întreprinderilor de stat.

32. Trebuie extinsă birocrația statului în cel mai înalt ia in toate domeniile. Este admisă critica activității organelor administrative, însă nu se admite nicidecum scăderea numerică a personalului şi nici funcționarea normală a aratului birocratic.

33. Trebuie avut o mare grijă de toate proiectele de fabricație in industria minieră, respectiv în întreprinderile indicate in mod special. A se împiedica aprovizionarea bună a pieței interne.

34. Trebuie acordată o atenție deosebită bisericilor. Activitatea cultural-educativă trebuie astfel dirijată ca să rezulte o antipatie generală împotriva acestora. E necesar să fie puse sub observație tipografiile bisericeşti, arhivele, conținutul predicilor, cântecelor, al educației religioase, dar şi al ceremoniilor de înmormântare.

35. Din şcolile elementare, de specialitate, dar mai ales din licee şi facultăți trebuie să fie înlăturați profesorii de valoare care se bucură de popularitate. Locurile lor trebuie să fie ocupate de oameni numiți de noi, având un nivel de pregătire slab sau mediocru. Să se analizeze diferențele dintre materii, să fie redusă cantitatea de material documentar, iar la licee să se oprească predarea limbilor latină şi greacă veche, a filosofiei generale, a logicii şi geneticii. În manualele de istorie nu trebuie amintit care dintre domnitori a servit sau a vrut să servească binele țării; Se va insista pe lăcomia şi răutatea oricărui rege, pe efectul nefast al monarhiei, şi pe lupta poporului asuprit. În şcolile de specialitate trebuie introdusă specialitatea îngustă.

36. Trebuie să fie inițiată organizarea unor acțiuni cu caracter artistic sau sportiv care să sărbătorească lupta băştinaşilor împotriva cotropitorilor (exclusiv ruşii, îndeosebi nemții) şi care să popularizeze lupta pentru socialism.

37. Pe plan local este interzisă apariția unor opere despre acei băştinaşi care înainte de revoluție şi în perioada celui de-al doilea război mondial au trăit la noi (în U.R.S.S., n.n.). sau au luptat alături de noi în timpul războiului.

38. Dacă se constituie activității economice a conducerii oficiale, imediat trebuie pornită împotriva ei o campanie de acuzare a naționalismului şi şovinismului. Aceasta trebuie făcută în felul următor: profanarea monumentelor ce ne aparţin, distrugerea cimitirelor, difuzarea unor manifeste din care să rezulte ponegrirea naţiunii şi culturii noastre şi îndoiala faţă de înţelesul contractelor încheiate cu noi. în munca de propagandă trebuie implicaţi şi băştinaşii, folosindu-ne de ura care există împotriva acelor organizaţii.

39. Se va da o atenţie deosebită construcţiei şi reconstrucţiei drumurilor, podurilor, a căilor şi reţelelor de legătură, indiferent cât de îndepărtate sau inaccesibile ar fi, ca, în cazul în care este nevoie de o intervenţie armată, locul rezistenţei sau al concentrării forţelor reacţionare să fie accesibil din toate părţile.

40. Trebuia ca reprezentanţii opoziţiei politice să fie închişi. Se va încerca prin toate mijloacele racolarea acelor opozanţi care se bucură de stima populaţiei băştinaşe. Dacă nu cedează, trebuie compromişi prin campanie de denigrare. înainte ca ei să se întipărească în conştiinţa maselor, trebuie lichidaţi prin aşa-numite „întâmplări ne prevăzute" sau închişi sub acuzaţia de crimă, de drept comun. Numai în cazuri cu totul speciale se admit procese politice, care vor fi ţinute sub acuzaţia de „înaltă trădare".

41. Trebuie împiedicată cu orice preţ reabilitarea celor condamnaţi în procese politice. Dacă această reabilitare devine inevitabilă, se admite doar cu condiţia ca acel caz să fie considerat o greşeală judecătorească; condamnatul nu va fi judecat, ci doar graţiat; nu va avea loc reluarea procesului, respectiv autorii judecăţii greşite nu vor fi convocaţi.

42. Se interzice judecarea sau chiar criticarea publică a acelor conducători numiţi de către partid, care prin activitatea lor au produs pierderi sau au trezit nemulţumirea angajaţilor. în cazuri drastice se recheamă din funcţie, fiind numiţi în poziţii similare sau superioare. La sfârşit, trebuie puşi în funcţii de conducere şi ţinuţi în evidenţă drept cadre de rezervă pentru perioada, schimbărilor ulterioare.

43. Se aduc la cunoştinţă publicului procesele acelor persoane cu poziţie, de conducere (în primul rând din cadrul armatei, ministerelor, serviciilor importante, cadrelor didactice) care sunt învinuite de atitudine Împotriva poporului, socialismului, industrializării. E o acţiune ce atrage atenţia maselor populare.

44. Se va căuta ca acei care lucrează în diferite funcţii indiferent cât de mici, să fie schimbaţi şi înlocuiţi cu muncitori cu cea mai mică pregătire profesională, necalificaţi.

45. Trebuie ca la facultăţi să ajungă cu prioritate sau în mod exclusiv, cei ce provin din cele mai joase categorii sociale, cei care nu sunt interesaţi să se perfecţioneze la nivel înalt, ci doar să obţină o diplomă.

MARTIRI ARGEŞENI ŞI MUŞCELENI

Anexa nr.2

Sentința prin care a fost condamnat Istrate Micescu (3 f.),
(Centrul de Păstrare şi Valorificare a Arhivelor Militare Naționale Piteşti, Fond 81A, Ds. F.N., fila F.N.):

R.P.R.
TRIBUNALUL MILITAR BUCURESTI
Secţia I-a
Dosar nr. 3124/1948
Fil,nr.1610/1948

Copie-extras

S E N T I N Ţ A nr.1025

Astăzi , 1 iulie 1948 , Tribunalul Militar Bucuresti, Secţia I-a , s-a întrunit în şedinţă publică, în scopul de a judeca pe :

13. MICESCU ISTRATE ,profesor universitar pensionar ,din Bucuresti ,str.Intrarea Zalomit nr.10-12, trimis în judecată pentru crima de complot întru răzvrătire ,p.p.de art.227 C.P.,comb.cu art.210 C.P. ; crima de organizare şi participare la formaţiuni politice de tip fascist p.p.de art.209 partea a IIIa C.P. şi pentru delictul de înlesnire a infracţiunilor contra liniştii publice p.p. de art. 335 C.P. toate combinate cu art.101 C.P. şi cu D.-lege 156/1938.

. . .

5. ISTRATE MICESCU, de 67 ani, născut la 22 mai 1881 în Ploieşti - Prahova,fiul lui Nicolae şi Maria, de profesiune profesor universitar, domiciliat în Bucureşti, str.Intrarea Zalomit nr.10 condamnat nu a mai fost.

. . .

Elemente potrivnice actualei aşezări statale,care prin activitatea lor politică din trecut au contribuit la instaurarea la conducerea statului a cliciler fasciste,care au determinat intrarea ţării într-un război nedrept împotriva U.R.S.S., au pornit din nou de această dată la reorganizarea şi regruparea forţelor în scopul de a târî ţara într-un nou război care să le permită recîştigarea poziţiilor dominante din trecut,pentru exploatarea din nou a poporului muncitor.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestui plan,Nichifor Robu ,cunoscut element anti-democratic şi slujitor consecvent al fascismului ,în luna octombrie 1947 ia hotărîrea împreună cu Serana Cereamă să creeze o organizaţie subversivă de tip fascist, care printr-o lovitură de stat să înlăture guvernul legal al ţării în cazul unui război între cele două lagăre şi să dea ajutor trupelor anglo-americane.

Conducerea acestei organizaţiuni o avea Nichifor Robu, ajutat de un stat major, camuflat sub denumirea de "consiliu spiritual" ,prezidat de Istrate Micescu. Rolul acestui consiliu spiritual era de a lucra proiectele de program , să formuleze doctrina organizaţiei şi să delege conducătorii partidului pe ramuri de activitate.

Aceşti delegaţi trebuiau să-şi adune membrii pe resorturi şi pe grupe.Ceilalţi membrii trebuiau să constituie nuclee sau grupări formate din 5 membrii.Legătura între statul major (consiliul spiritual) al organizaţiei şi membrii respectivi urma să se facă prin delegaţi pe interese profesionale.

Conducătorul organizaţiei plănuia fuzionarea acestei organizaţii cu altele asemănătoare.

Această organizaţie a fost botezată "Salvarea Neamului".

La intrarea în organizaţie,membrii depuneau un jurământ. Organizaţia avea un steag ,iar membrii care călcau jurământul trebuiau să fie executaţi de către călăii organizaţiei.

In planul de activitate al organizaţiei, era şi recrutarea de membrii din ministere, care să le dea concursul,în cazul unei lovituri de stat. Membrii organizaţiei subversive trebuiau să-şi procure singure arme şi muniţii, urmînd ca ulterior armamentul necesar să fie furnizat de către organizaţie.

După depunerea jurămîntului,membrii se sărutau ,considerîndu-se fraţi,iar membrii care se constatau că au trădat organizaţia ,urmau să fie executaţi de către călăii organizaţiei.

Organizaţia trebuia să aibă la bază doctrina lui A.C. Cuza,recrutînd dintr-un început membrii dintre foştii cuzişti, legionari şi manişti.

Activitatea acestei organizaţiuni subversive s-a desfăşurat din octombrie 1947 pînă în primăvara anului 1948.

Rolul şi activitatea membrilor acestei organizaţiuni subversive, este după cum urmează.

. . .

6. ISTRATE MICESCU,împreună cu Robu Nichifor a fost iniţiator şi organizator al mişcării subversive "Salvarea Neamului". După ce s-a încadrat în organizaţie, a depus jurămîntul faţă de această organizaţie subversivă, pentru care a activat,urmărind ca printr-o lovitură de stat să înlăture actualul regim democratic,iar în cazul unui conflict armat să dea ajutor

./.

trupelor anglo-americane pentru pătrunderea în țară.

La domiciliul său,cu ocazia percheziției s-a descoperit arme și muniții de diferite calibre și mărci.

A fost șeful de stat major al acestei organizațiuni subversive sub camuflarea de președinte al consiliului spiritual și a luat parte la întrunirile organizației subversive.

. . .

Cu unanimitate de voturi,făcînd aplicațiunea art.227 C. comb.cu art.21o C.P., art.2o9 partea a III-a C.P., art.335 C.P.cu art.1o1 C.P., D.L.856/1938 , art.3o4 și 463 C.J.M.,condamnă ISTRATE MICESCU ,profesor universitar, la 1o (zece) ani detențiune riguroasă și 5 (cinci) ani degradare civică,pentru crima de complot în scop de răzvrătire , la 2o (douăzeci) ani muncă silnică și 1o (zece) ani degradare civică pentru crima de organizare și participare la formațiuni politice de tip fascist și la 3 (trei) ani închisoare corecțională pentru delictul de înlesnirea infracțiunilor contra liniștei publice.

Conform art.1o1 C.P. execută pedeapsa cea mai grea de 2o (douăzeci) ani muncă silnică , 1o (zece) ani degradare civică,cu imputarea totală a preventiei și va plăti 1o.ooo (zecemii) lei cheltuieli de judecată.

Dată și citită în ședință publică, astăzi 3 iulie 1948,în București.

BAZA: Arhiva Ministerului Apărării Naționale

COMANDANTUL UNITATII MILITARE o24o5,
Lt.colonel

2 ex/P.M.

Pentru conformitate,

Anexa nr. 3

Sentința prin care au fost condamnați membri grupului "Haiducii Muşcelului" (28 f.),
(Centrul de Păstrare şi Valorificare a Arhivelor Militare Naționale Pitești, Fond 81A, Ds. F.N., fila F.N.):
fila 1 (date despre completul de judecată)

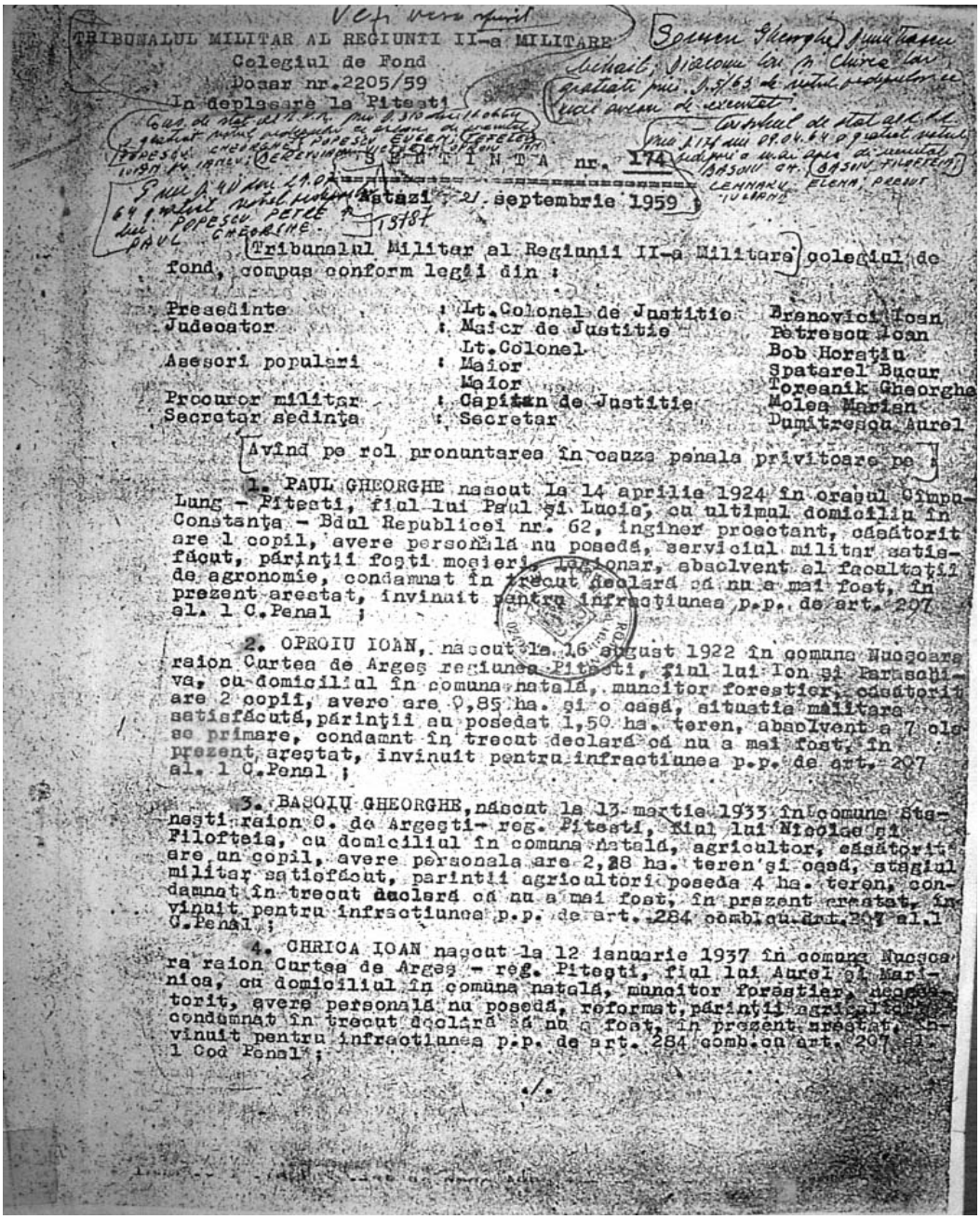

TRIBUNALUL MILITAR AL REGIUNII II-a MILITARE
Colegiul de Fond
Dosar nr.2205/59
In deplasare la Pitesti

SENTINTA nr. 174

Pitesti - 21 septembrie 1959

Tribunalul Militar al Regiunii II-a Militara colegiul de fond, compus conform legii din :

Presedinte	: Lt.Colonel de Justitie	Branovici Ioan
Judecator	: Maior de Justitie	Petreson Ioan
	Lt.Colonel	Bob Horatiu
Asesori populari	: Maior	Spatarel Bucur
	Maior	Toreanik Gheorghe
Procuror militar	: Capitan de Justitie	Molea Marian
Secretar sedinta	: Secretar	Dumitrescu Aurel

Avînd pe rol pronuntarea în cauza penala privitoare pe :

1. PAUL GHEORGHE nascut la 14 aprilie 1924 în orasul Câmpulung - Pitesti, fiul lui Paul si Lucia, cu ultimul domiciliu în Constanta - Bdul Republicei nr. 62, inginer proiectant, căsătorit are 1 copil, avere personală nu posedă, serviciul militar satisfăcut, părinții fosti mosieri, legionar, absolvent al facultății de agronomie, condamnat în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestat, învinuit pentru infractiunea p.p. de art. 207 al. 1 C.Penal ;

2. OPROIU IOAN, născut la 16 august 1922 în comuna Nucsoara raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fiul lui Ion si Parascheva, cu domiciliul în comuna natală, muncitor forestier, căsătorit are 2 copii, avere are 0,85 ha. si o casă, situatia militara satisfăcută, părinții au posedat 1,50 ha. teren, absolvent a 7 clase primare, condamnt în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestat, învinuit pentru infractiunea p.p. de art. 207 al. 1 C.Penal ;

3. BASOIU GHEORGHE, născut la 13 martie 1933 în comuna Stănesti raion C. de Arges - reg. Pitesti, fiul lui Nicolae si Filofteia, cu domiciliul în comuna natală, agricultor, căsătorit are un copil, avere personala are 2,28 ha. teren si casă, stagiul militar satisfăcut, parintii agricultori posedă 4 ha. teren, condamnat în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestat, învinuit pentru infractiunea p.p. de art. 284 combinat cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

4. CHRICA IOAN nascut la 12 ianuarie 1937 în comuna Nucsoara raion Curtea de Arges - reg. Pitesti, fiul lui Aurel si Marinica, cu domiciliul în comuna natală, muncitor forestier, necăsătorit, avere personală nu posedă, reformat, părinții agricultori condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infractiunea p.p. de art. 284 comb.cu art. 207 al. 1 Cod Penal ;

./.

fila 2

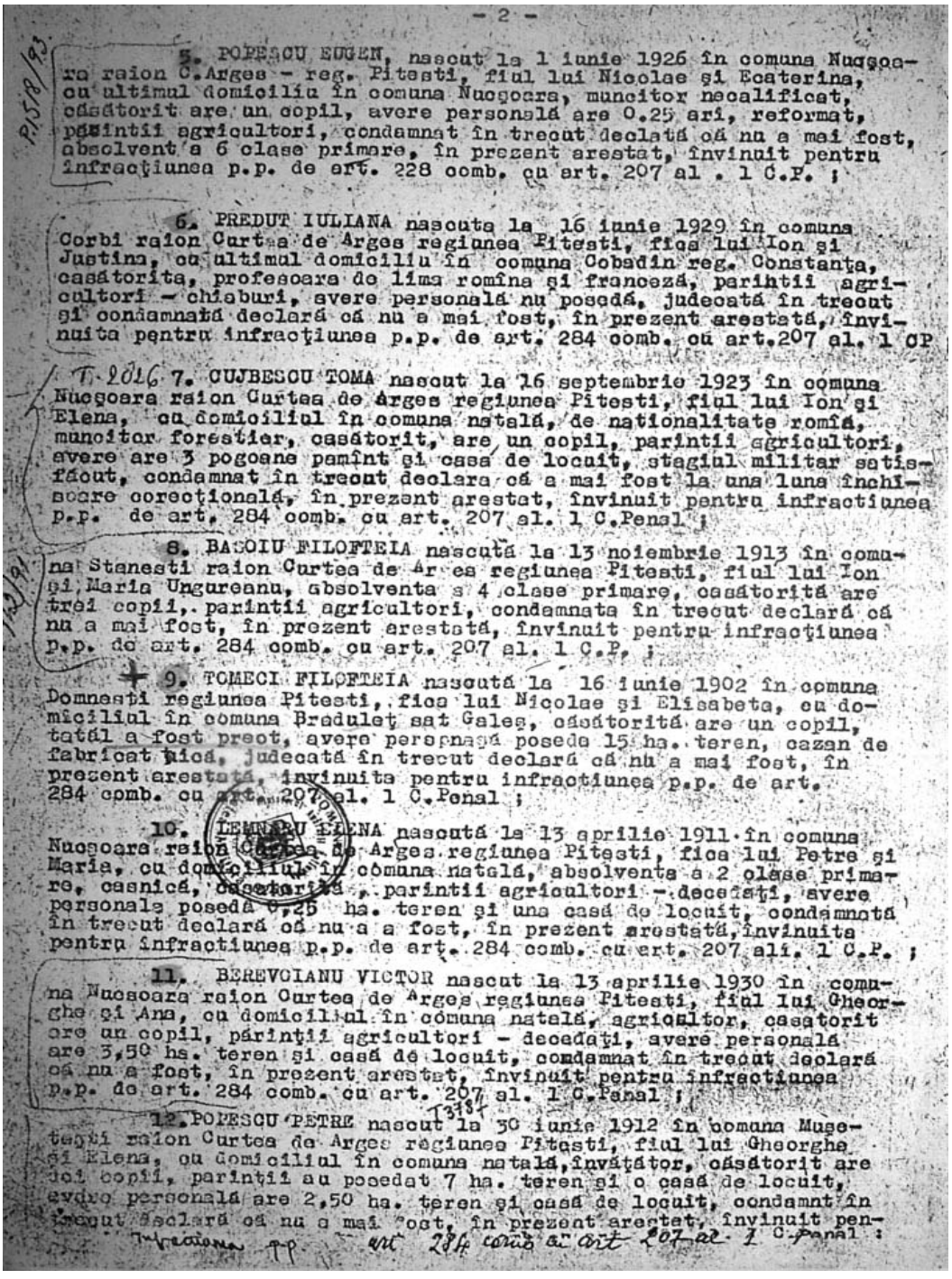

- 2 -

P.1518/93

5. POPESCU EUGEN, nascut la 1 iunie 1926 în comuna Nucşoara raion C.Arges - reg. Pitesti, fiul lui Nicolae şi Ecaterina, cu ultimul domiciliu în comuna Nucşoara, muncitor necalificat, căsătorit are un copil, avere personală are 0.25 ari, reformat, părintii agricultori, condamnat în trecut declară că nu a mai fost, absolvent a 6 clase primare, în prezent arestat, învinuit pentru infracţiunea p.p. de art. 228 comb. cu art. 207 al . 1 C.P. ;

6. PREDUT IULIANA nascuta la 16 iunie 1929 în comuna Corbi raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fica lui Ion şi Justina, cu ultimul domiciliu în comuna Cobadin reg. Constanţa, casătorita, profesoara de lima romîna şi franceză, parintii agricultori - chiaburi, avere personală nu posedă, judecată în trecut şi condamnată declară că nu a mai fost, în prezent arestată, învinuita pentru infracţiunea p.p. de art. 284 comb. cu art.207 al. 1 CP

T.2026 7. CUJBESCU TOMA nascut la 16 septembrie 1923 în comuna Nucşoara raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fiul lui Ion şi Elena, cu domiciliul în comuna natală, de nationalitate romîă, muncitor forestier, casătorit, are un copil, parintii agricultori, avere are 3 pogoane pamînt şi casa de locuit, stagiul militar satisfăcut, condamnat în trecut declara că a mai fost la una luna închisoare corecţională, în prezent arestat, învinuit pentru infractiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

8. BASOIU FILOFTEIA nascută la 13 noiembrie 1913 în comuna Stanesti raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fiul lui Ion şi Maria Ungureanu, absolventa a 4 clase primare, casătorită are trei copii, parintii agricultori, condamnata în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestată, învinuit pentru infracţiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;

9. TOMECI FILOFTEIA nascută la 16 iunie 1902 în comuna Domnesti regiunea Pitesti, fica lui Nicolae şi Elisabeta, cu domiciliul în comuna Braduleţ sat Galeş, căsătorită are un copil, tatăl a fost preot, avere persnaşă poseda 15 ha. teren, cazan de fabricat ţuică, judecată în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestată, invinuita pentru infractiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

10. LEMNARU ELENA nascută la 13 aprilie 1911 în comuna Nucşoara raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fica lui Petre şi Maria, cu domiciliul în comuna natală, absolventa a 2 clase primare, casnică, căsătorită, parintii agricultori - decedaţi, avere personala posedă 0,25 ha. teren şi una casă de locuit, condamnată în trecut declară că nu a a fost, în prezent arestată, învinuita pentru infractiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 ali. 1 C.P. ;

11. BEREVOIANU VICTOR nascut la 13 aprilie 1930 în comuna Nucsoara raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fiul lui Gheorghe şi Ana, cu domiciliul în comuna natală, agricultor, casatorit are un copil, părinţii agricultori - decedaţi, avere personală are 3,50 ha. teren şi casă de locuit, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infractiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

T3787

12. POPESCU PETRE nascut la 30 iunie 1912 în comuna Muşeteşti raion Curtea de Arges regiunea Pitesti, fiul lui Gheorghe şi Elena, cu domiciliul în comuna natală, învăţător, căsătorit are doi copii, parinţii au posedat 7 ha. teren şi o casă de locuit, avere personală are 2,50 ha. teren şi casă de locuit, condamnt în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestat, învinuit pen-

infractiunea p.p. art 284 comb cu art 207 al. 1 C.Penal :

fila 3

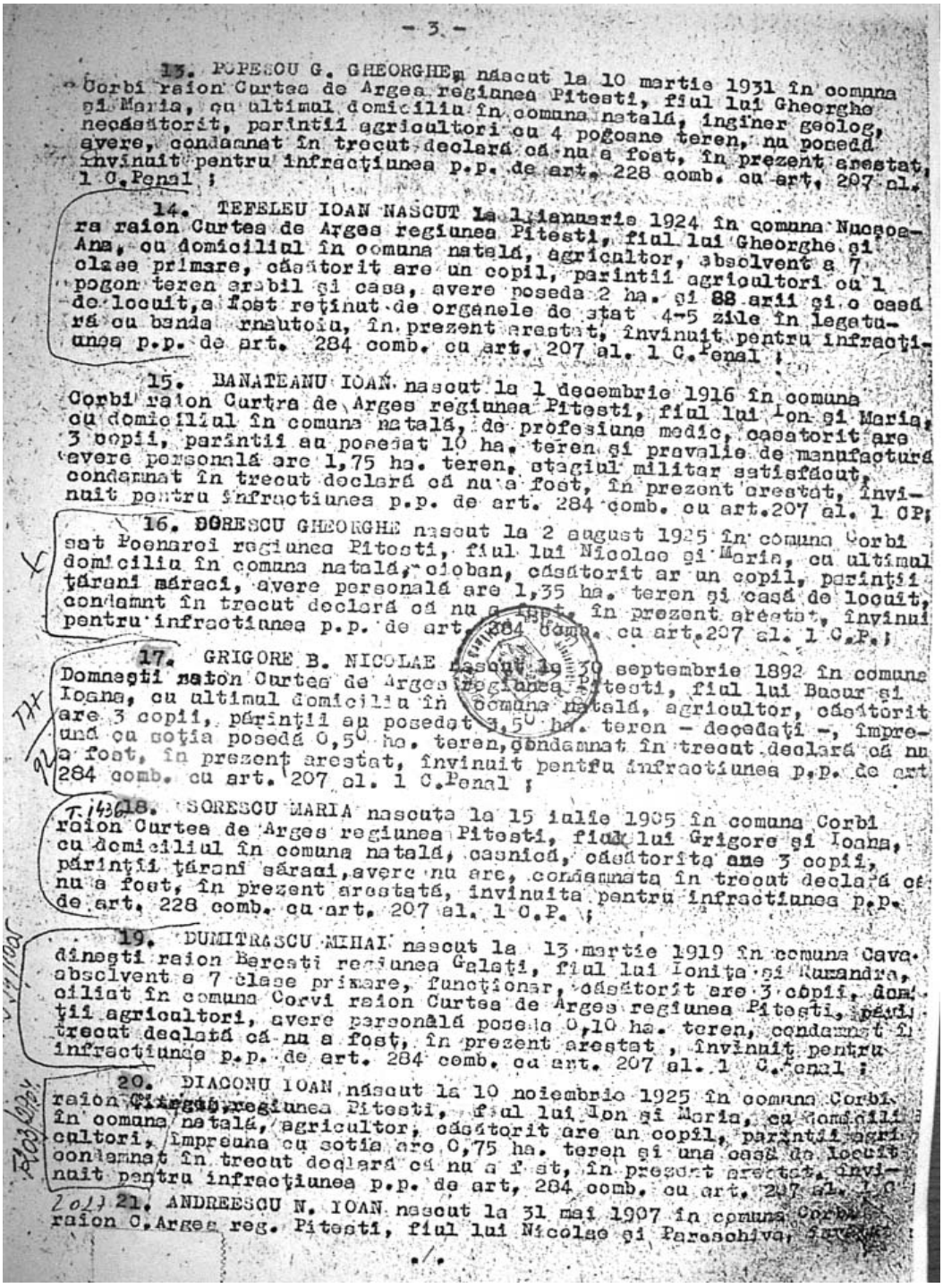

- 3 -

13. POPESCU G. GHEORGHE, născut la 10 martie 1931 în comuna Corbi raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, fiul lui Gheorghe și Maria, cu ultimul domiciliu în comuna natală, inginer geolog, necăsătorit, părinții agricultori cu 4 pogoane teren, nu posedă avere, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracțiunea p.p. de art. 228 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

14. TEFELEU IOAN NĂSCUT la 1 ianuarie 1924 în comuna Nucșoara raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, fiul lui Gheorghe și Ana, cu domiciliul în comuna natală, agricultor, absolvent a 7 clase primare, căsătorit are un copil, părinții agricultori cu 1 pogon teren arabil și casă, avere posedă 2 ha. și 88 arii și o casă de locuit, a fost reținut de organele de stat 4-5 zile în legătură cu banda Arnăutoiu, în prezent arestat, învinuit pentru infracțiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

15. BANATEANU IOAN născut la 1 decembrie 1916 în comuna Corbi raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, fiul lui Ion și Maria, cu domiciliul în comuna natală, de profesiune medic, căsătorit are 3 copii, părinții au posedat 10 ha. teren și pravalie de manufactură avere personală are 1,75 ha. teren, stagiul militar satisfăcut, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracțiunea p.p. de art. 284 comb. cu art.207 al. 1 CP;

16. DOBRESCU GHEORGHE născut la 2 august 1925 în comuna Corbi sat Poenarei regiunea Pitești, fiul lui Nicolae și Maria, cu ultimul domiciliu în comuna natală, cioban, căsătorit ar un copil, părinți țărani săraci, avere personală are 1,35 ha. teren și casă de locuit, condamnt în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracțiunea p.p. de art. 284 comb. cu art.207 al. 1 C.P.;

17. GRIGORE B. NICOLAE născut la 30 septembrie 1892 în comuna Domnești raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, fiul lui Bucur și Ioana, cu ultimul domiciliu în comuna natală, agricultor, căsătorit are 3 copii, părinții au posedat 3,50 ha. teren - decedați -, împreună cu soția posedă 0,50 ha. teren, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracțiunea p.p. de art 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

18. SORESCU MARIA născută la 15 iulie 1905 în comuna Corbi raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, fiul lui Grigore și Ioana, cu domiciliul în comuna natală, casnică, căsătorită are 3 copii, părinții țărani săraci, avere nu are, condamnata în trecut declară că nu a fost, în prezent arestată, învinuita pentru infracțiunea p.p. de art. 228 comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;

19. DUMITRASCU MIHAI născut la 13 martie 1919 în comuna Cavadinești raion Berești regiunea Galați, fiul lui Ioniță și Rumandra, absolvent a 7 clase primare, funcționar, căsătorit are 3 copii, domiciliat în comuna Corvi raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, părinții agricultori, avere personală posedă 0,10 ha. teren, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat , învinuit pentru infracțiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

20. DIACONU IOAN născut la 10 noiembrie 1925 în comuna Corbi raion Curtea de Argeș regiunea Pitești, fiul lui Ion și Maria, cu domiciliul în comuna natală, agricultor, căsătorit are un copil, părinții agricultori, împreună cu soția are 0,75 ha. teren și una casă de locuit condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracțiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.

21. ANDREESCU N. IOAN născut la 31 mai 1907 în comuna Corbi raion C.Argeș reg. Pitești, fiul lui Nicolae și Paraschiva, [illegible]

./.

fila 4

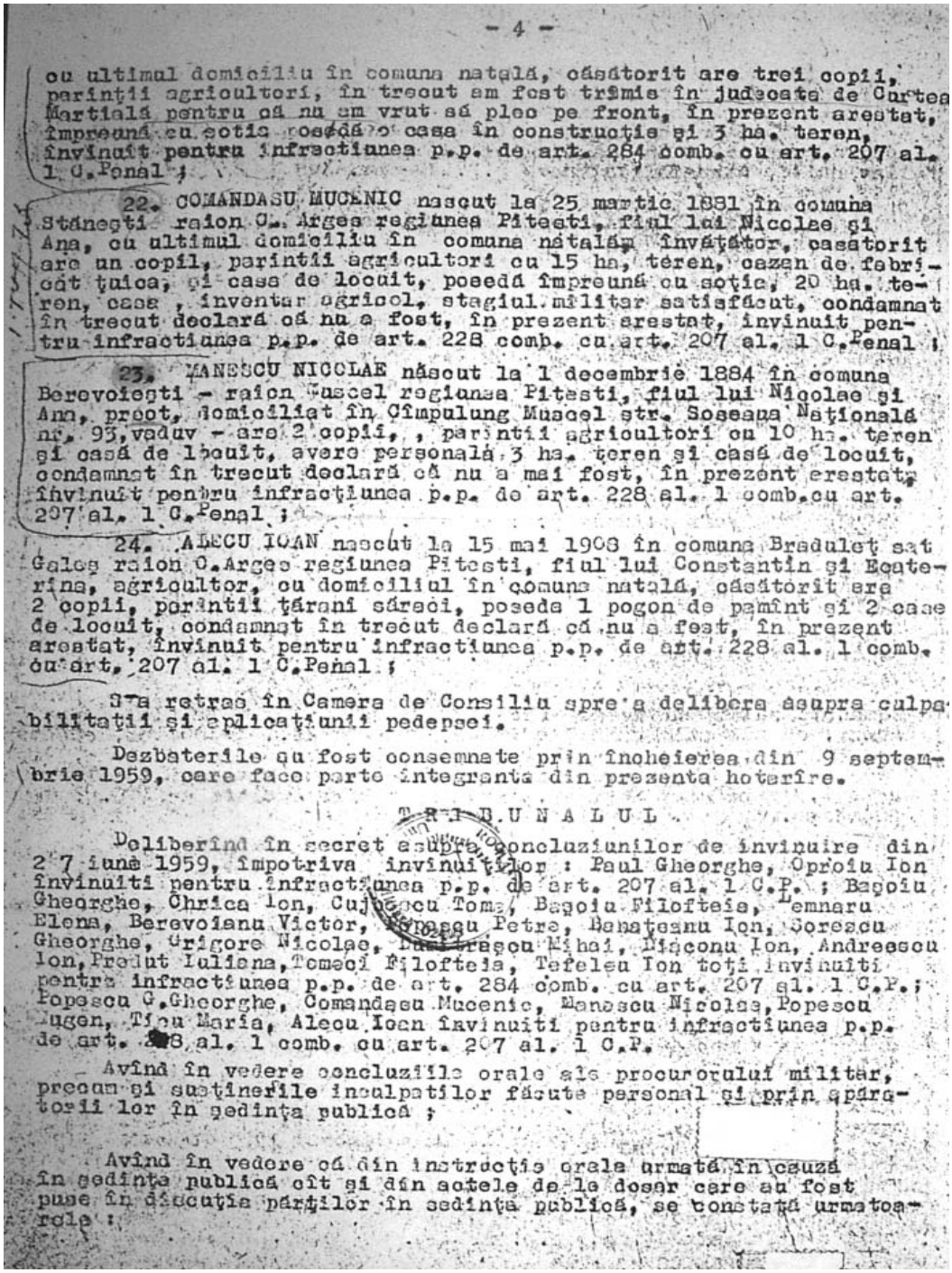

- 4 -

cu ultimul domiciliu în comuna natală, căsătorit are trei copii, părinţii agricultori, în trecut am fost trimis în judecata de Curtea Martială pentru că nu am vrut să plec pe front, în prezent arestat, împreună cu soţia posedă o casa în construcţie şi 3 ha. teren, învinuit pentru infracţiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

22. COMANDASU MUCENIC născut la 25 martie 1881 în comuna Stănesti raion C. Argeş regiunea Piteşti, fiul lui Nicolae şi Ana, cu ultimul domiciliu în comuna natală învăţător, căsătorit are un copil, părinţii agricultori cu 15 ha, teren, cazan de fabricat ţuica, şi casa de locuit, posedă împreună cu soţia, 20 ha. teren, casa , inventar agricol, stagiul militar satisfăcut, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracţiunea p.p. de art. 228 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

23. MANESCU NICOLAE născut la 1 decembrie 1884 în comuna Berevoiesti - raion Muscel regiunea Piteşti, fiul lui Nicolae şi Ana, preot, domiciliat în Câmpulung Muscel str. Soseaua Naţională nr. 93, vaduv - are 2 copii, , părinţii agricultori cu 10 ha. teren şi casă de locuit, avere personală 3 ha. teren şi casă de locuit, condamnat în trecut declară că nu a mai fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracţiunea p.p. de art. 228 al. 1 comb.cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

24. ALECU IOAN născut la 15 mai 1908 în comuna Bradulet sat Galeş raion C.Argeş regiunea Piteşti, fiul lui Constantin şi Ecaterina, agricultor, cu domiciliul în comuna natală, căsătorit are 2 copii, părinţii ţărani săraci, posedă 1 pogon de pământ şi 2 case de locuit, condamnat în trecut declară că nu a fost, în prezent arestat, învinuit pentru infracţiunea p.p. de art. 228 al. 1 comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal ;

S-a retras în Camera de Consiliu spre a delibera asupra culpabilităţii şi aplicaţiunii pedepsei.

Dezbaterile au fost consemnate prin încheierea din 9 septembrie 1959, care face parte integranta din prezenta hotărîre.

T R I B U N A L U L

Deliberînd în secret asupra concluziunilor de învinuire din 27 iunie 1959, împotriva învinuiţilor : Paul Gheorghe, Oproiu Ion învinuiti pentru infracţiunea p.p. de art. 207 al. 1 C.P. ; Bagoiu Gheorghe, Chrica Ion, Cujbescu Toma, Bagoiu Filofteia, Lemnaru Elena, Berevoianu Victor, Popescu Petre, Banateanu Ion, Soreascu Gheorghe, Grigore Nicolae, Dumitrescu Mihai, Diaconu Ion, Andreescu Ion, Predut Iuliana, Tomoci Filofteia, Tefelea Ion toţi învinuiti pentru infracţiunea p.p. de art. 284 comb. cu art. 207 al. 1 C.P.; Popescu C.Gheorghe, Comandasu Mucenic, Manescu Nicolae, Popescu Eugen, Ticu Maria, Alecu Ioan învinuiti pentru infracţiunea p.p. de art. 228 al. 1 comb. cu art. 207 al. 1 C.P.

Având în vedere concluziile orale ale procurorului militar, precum şi susţinerile inculpaţilor făcute personal şi prin apărătorii lor în şedinţa publică ;

Având în vedere că din instrucţia orală urmată în cauză în şedinţa publică cît şi din actele de la dosar care au fost puse în discuţia părţilor în şedinţa publică, se constată următoarele :

fila 5
(de la filele 6 -25, rechizitoriul)

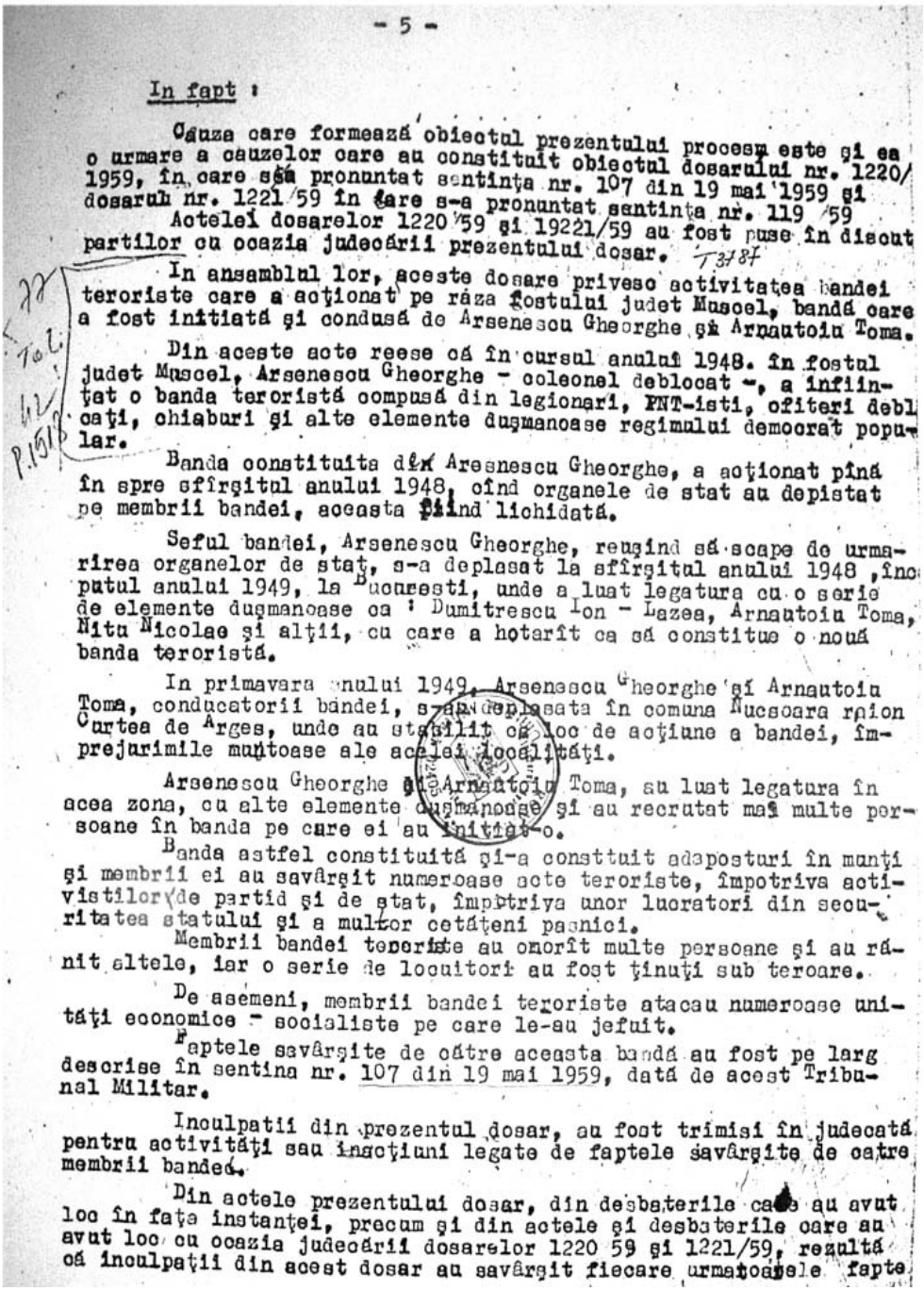

- 5 -

In fapt :

Cauza care formează obiectul prezentului proces este şi ea o urmare a cauzelor care au constituit obiectul dosarului nr. 1220/ 1959, în care s-a pronunţat sentinţa nr. 107 din 19 mai 1959 şi dosarul nr. 1221/59 în care s-a pronunţat sentinţa nr. 119 /59

Acestei dosarelor 1220/59 şi 1221/59 au fost puse în discuţia partilor cu ocazia judecării prezentului dosar.

In ansamblul lor, aceste dosare privesc activitatea bandei teroriste care a acţionat pe râza fostului judet Muscel, bandă care a fost initiată şi condusă de Arsenescu Gheorghe şi Arnautoiu Toma.

Din aceste acte reese că în cursul anului 1948. în fostul judet Muscel, Arsenescu Gheorghe - colonel deblocat -, a înfiinţat o banda teroristă compusă din legionari, PNT-isti, ofiteri deblocaţi, chiaburi şi alte elemente duşmanoase regimului democrat popular.

Banda constituita de Arsenescu Gheorghe, a acţionat până în spre sfîrşitul anului 1948, cînd organele de stat au depistat pe membrii bandei, aceasta fiind lichidată.

Seful bandei, Arsenescu Gheorghe, reuşind să scape de urmărirea organelor de stat, s-a deplasat la sfîrşitul anului 1948 ,începutul anului 1949, la Bucuresti, unde a luat legatura cu o serie de elemente duşmanoase ca : Dumitrescu Ion - Lazea, Arnautoiu Toma, Nitu Nicolae şi alţii, cu care a hotarît ca să constitue o nouă banda teroristă.

In primavara anului 1949, Arsenescu Gheorghe şi Arnautoiu Toma, conducatorii bandei, s-au deplasata în comuna Nucsoara raion Curtea de Arges, unde au stabilit ca loc de acţiune a bandei, împrejurimile muntoase ale acelei localităţi.

Arsenescu Gheorghe şi Arnautoiu Toma, au luat legatura în acea zona, cu alte elemente duşmanoase şi au recrutat mai multe persoane în banda pe care ei au înfiinţat-o.

Banda astfel constituită şi-a consttuit adapposturi în munţi şi membrii ei au savârşit numeroase acte teroriste, împotriva activistilor de partid şi de stat, împotriva unor lucratori din securitatea statului şi a multor cetăţeni paşnici.

Membrii bandei teroriste au omorît multe persoane şi au rănit altele, iar o serie de locuitori au fost ţinuţi sub teroare.

De asemeni, membrii bandei teroriste atacau numeroase unităţi economice - socialiste pe care le-au jefuit.

Faptele savârşite de către aceasta bandă au fost pe larg descrise în sentina nr. 107 din 19 mai 1959, dată de acest Tribunal Militar.

Inculpatii din prezentul dosar, au fost trimisi în judecată pentru activităţi sau inacţiuni legate de faptele savârşite de catre membrii bandei.

Din actele prezentului dosar, din desbaterile care au avut loc în faţa instanţei, precum şi din actele şi desbaterile care au avut loc cu ocazia judecării dosarelor 1220 59 şi 1221/59, rezultă că inculpaţii din acest dosar au savârşit fiecare urmatoarele fapte

fila 26
(Hotărârea Tribunalului)

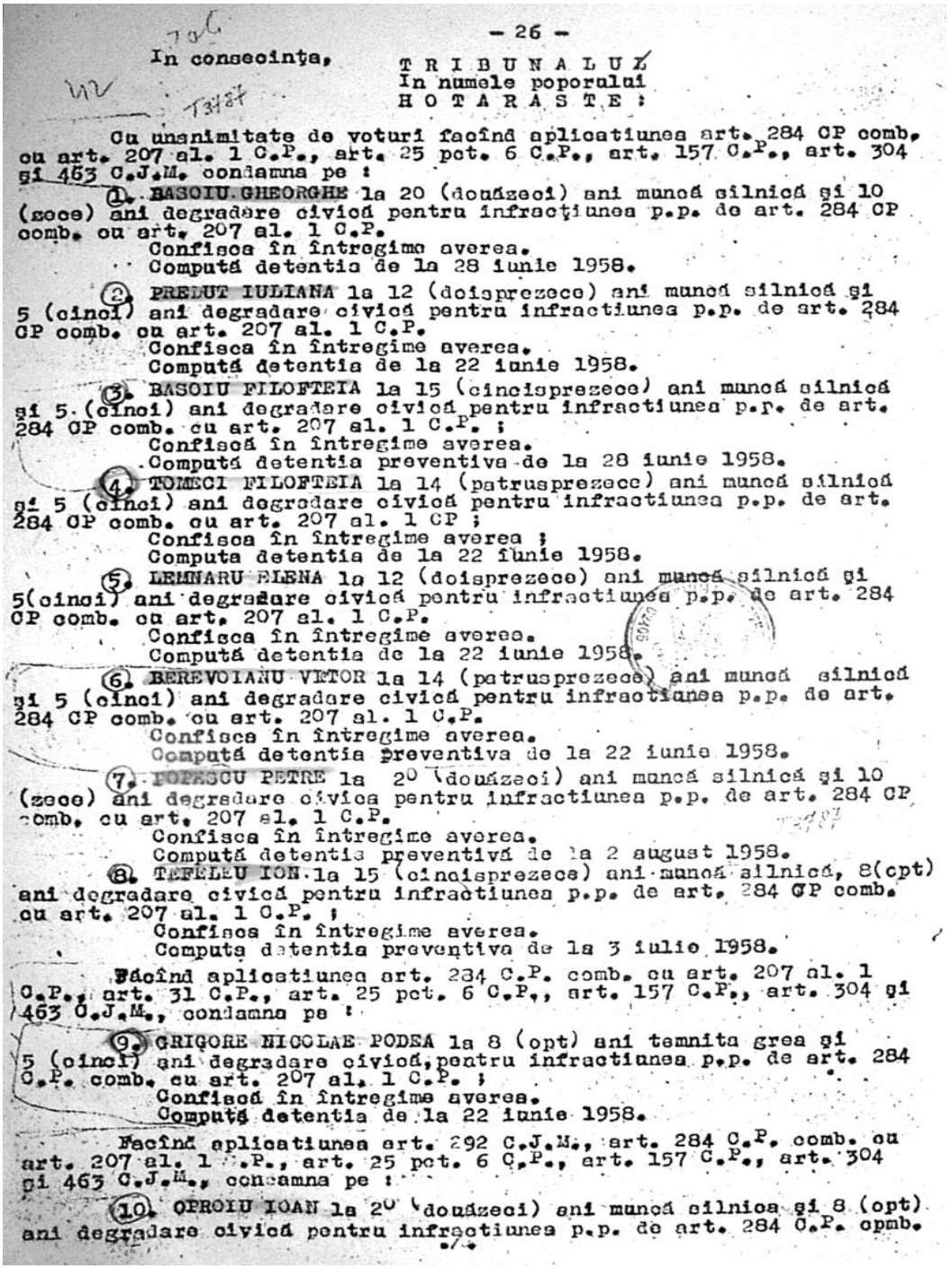

- 26 -

In consecinta,

T R I B U N A L U L
In numele poporului
H O T A R A S T E :

Cu unanimitate de voturi facînd aplicatiunea art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 157 C.P., art. 304 si 463 C.J.M. condamna pe :

1. BASOIU GHEORGHE la 20 (douăzeci) ani muncă silnică şi 10 (zece) ani degradare civică pentru infracţiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P.
Confisca în întregime averea.
Compută detentia de la 28 iunie 1958.

2. PREDUT IULIANA la 12 (doisprezece) ani muncă silnică şi 5 (cinci) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P.
Confisca în întregime averea.
Compută detentia de la 22 iunie 1958.

3. BASOIU FILOFTEIA la 15 (cincisprezece) ani muncă silnică şi 5 (cinci) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;
Confiscă în întregime averea.
Compută detentia preventiva de la 28 iunie 1958.

4. TOMESCI FILOFTEIA la 14 (patrusprezece) ani muncă silnică şi 5 (cinci) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 CP ;
Confisca în întregime averea ;
Computa detentia de la 22 iunie 1958.

5. LEMNARU ELENA la 12 (doisprezece) ani muncă silnică şi 5(cinci) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P.
Confisca în întregime averea.
Compută detentia de la 22 iunie 1958.

6. BEREVOIANU VICTOR la 14 (patrusprezece) ani muncă silnică şi 5 (cinci) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P.
Confisca în întregime averea.
Compută detentia preventiva de la 22 iunie 1958.

7. POPESCU PETRE la 20 (douăzeci) ani muncă silnică şi 10 (zece) ani degradare civica pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P.
Confisca în întregime averea.
Compută detentia preventivă de la 2 august 1958.

8. TEFELEU ION la 15 (cincisprezece) ani muncă silnică, 8(opt) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;
Confisca în întregime averea.
Computa detentia preventiva de la 3 iulie 1958.

Făcînd aplicatiunea art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 31 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 157 C.P., art. 304 şi 463 C.J.M., condamna pe :

9. GRIGORE NICOLAE PODEA la 8 (opt) ani temnita grea şi 5 (cinci) ani degradare civică, pentru infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;
Confiscă în întregime averea.
Compută detentia de la 22 iunie 1958.

Facînd aplicatiunea art. 292 C.J.M., art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 157 C.P., art. 304 şi 463 C.J.M., condamna pe :

10. OPROIU IOAN la 20 (douăzeci) ani muncă silnica şi 8 (opt) ani degradare civică pentru infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb.

fila 27

cu art. 207 al. 1 C.P., prin schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 207 al. 1 C.P., prin schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 207 al. 1 C.P. ;

Confisca în întregime averea.

Computa detentia preventiva de la 22 iunie 1958.

Facînd aplicaţiunea art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 30 din C.Familiei, art. 305 şi 463 C.J.M., condamna pe :

11. POPESCU G.GHEORGHE la 8 (opt) ani închisoare corecţională pentru infracţiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 alin. 1 C.P. ;

Confisca în întregime averea.

Compută detentia preventivă de la 28 iunie 1958.

12. COMANDASU MUCENIC la 5 (cinci) ani închisoare corecţionala, pentru infractiunea p.p. de art. 228 al. 1 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;

Confisca în întregime averea.

Compută detentia de la 19 iunie 1958.

13. MANESCU NICOLAE la 4 (patru) ani închidoare corecţională pentru infractiunea p.p. de art. 228 al. 1 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;

Confisca în întregime averea.

Compută detentia preventiva de la 28 iunie 1958.

14. POPESCU EUGEN la 7 (şapte) ani închisoare corecţională pentru infractiunea p.p. de art. 228 al. 1 C.P. comb. cu art. 207 alin. 1 C.Penal ;

Confisca în întregime averea.

Compută detentia preventiva de la 22 iunie 1958.

15. TICU MARIA - SORESCU la 3 (trei) ani închidoare corecţionala pentru infractiunea p.p. de art. 228 al. 1 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;

Confisca în întregime averea.

Compută detentia preventiva de la 24 iunie 1958.

Făcînd aplicatiunea art. 292 C.J.M., art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 30 C.Familiei, art. 304 şi 463 C.J.M. condamna pe :

16. PAUL GHEORGHE la 10 (zece) ani închisoare corecţionala pentru infractiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.Penal prin schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 207 al. 1 C.Penal ;

Confisca în întregime averea.

Compută detentia preventiva de la 13 octombrie 1958.

Facînd aplicaţiunea art. 292 C.J.M., art. 228 C.P., comb. cu art. 207 al. 1 C.P., art. 25 pct. 6 C.P., art. 30 C.Familiei, art. 304 şi 463 C.J.M., condamna pe :

17. BANATEANU IOAN la 7 (şapte) ani închisoare corecţională pentru infractiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. prins schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P.

Confisca în întregime averea.

Compută detentia preventiva de la 28 iunie 1958.

18. SORESCU GHEORGHE la 7 (şapte) ani închisoare corecţională pentru infractiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. prin schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;

Confisca în întregime averea.

Computa detentia preventiva de la 24 iunie 1958.

19. DUMITRASCU MIHAIL la 10 (zece) ani închisoare corecţionala, pentru infractiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al.

./.

fila 28

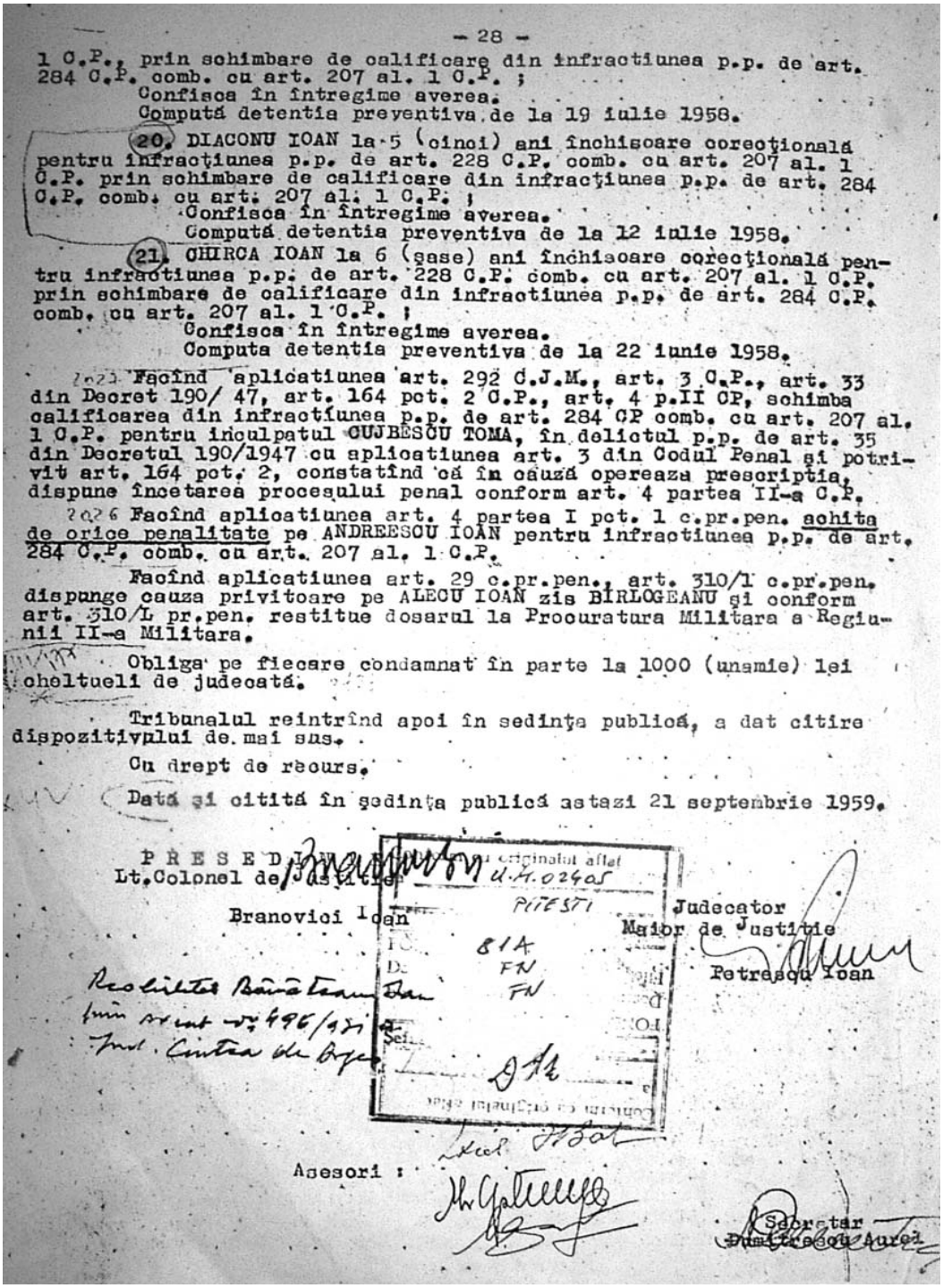

- 28 -

1 C.P., prin schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;
Confisca în întregime averea.
Compută detentia preventiva de la 19 iulie 1958.

20. DIACONU IOAN la 5 (cinci) ani închisoare corectională pentru infractiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. prin schimbare de calificare din infracțiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;
Confisca în întregime averea.
Compută detentia preventiva de la 12 iulie 1958.

21. CHIRCA IOAN la 6 (gase) ani închisoare corectională pentru infractiunea p.p. de art. 228 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. prin schimbare de calificare din infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P. ;
Confisca în întregime averea.
Computa detentia preventiva de la 22 iunie 1958.

Facînd aplicatiunea art. 292 C.J.M., art. 3 C.P., art. 33 din Decret 190/ 47, art. 164 pct. 2 C.P., art. 4 p.II CP, schimba calificarea din infractiunea p.p. de art. 284 CP comb. cu art. 207 al. 1 C.P. pentru inculpatul CUJBESCU TOMA, în delictul p.p. de art. 35 din Decretul 190/1947 cu aplicatiunea art. 3 din Codul Penal si potrivit art. 164 pct. 2, constatînd că în cauză opereaza prescriptia, dispune încetarea procesului penal conform art. 4 partea II-a C.P.

Facînd aplicatiunea art. 4 partea I pct. 1 c.pr.pen. achita de orice penalitate pe ANDREESCU IOAN pentru infractiunea p.p. de art. 284 C.P. comb. cu art. 207 al. 1 C.P.

Facînd aplicatiunea art. 29 c.pr.pen., art. 310/1 c.pr.pen. dispunge cauza privitoare pe ALECU IOAN zis BÎRLOGEANU si conform art. 310/1 pr.pen. restitue dosarul la Procuratura Militara a Regiunii II-a Militara.

Obliga pe fiecare condamnat în parte la 1000 (unsmie) lei cheltueli de judecată.

Tribunalul reintrînd apoi în sedinta publică, a dat citire dispozitivului de mai sus.

Cu drept de recurs.

Dată si citită în sedința publică astazi 21 septembrie 1959.

PRESEDINTE
Lt.Colonel de Justitie
Branovici Ioan

Judecator
Maior de Justitie
Petrescu Ioan

Asesori :

Secretar
Dumitrescu Aurel

Bilanțul sentinței este următorul: unui inculpat i s-a prescris pedeapsa, altul a fost achitat, după 13 luni de anchetă în arest şi 21 au fost condamnați la pedepse de la 3 ani la 20 de ani fiecare, muncă silnică, însumând 222 de ani de detenție. Dinte condamnați, 4 au fost exterminați în puşcării şi 17 au fost eliberați, urmare a decretelor de grațiere din 1964, după 6 ani de chinuri şi munci istovitoare.

Anexa nr. 4. Ilustrații

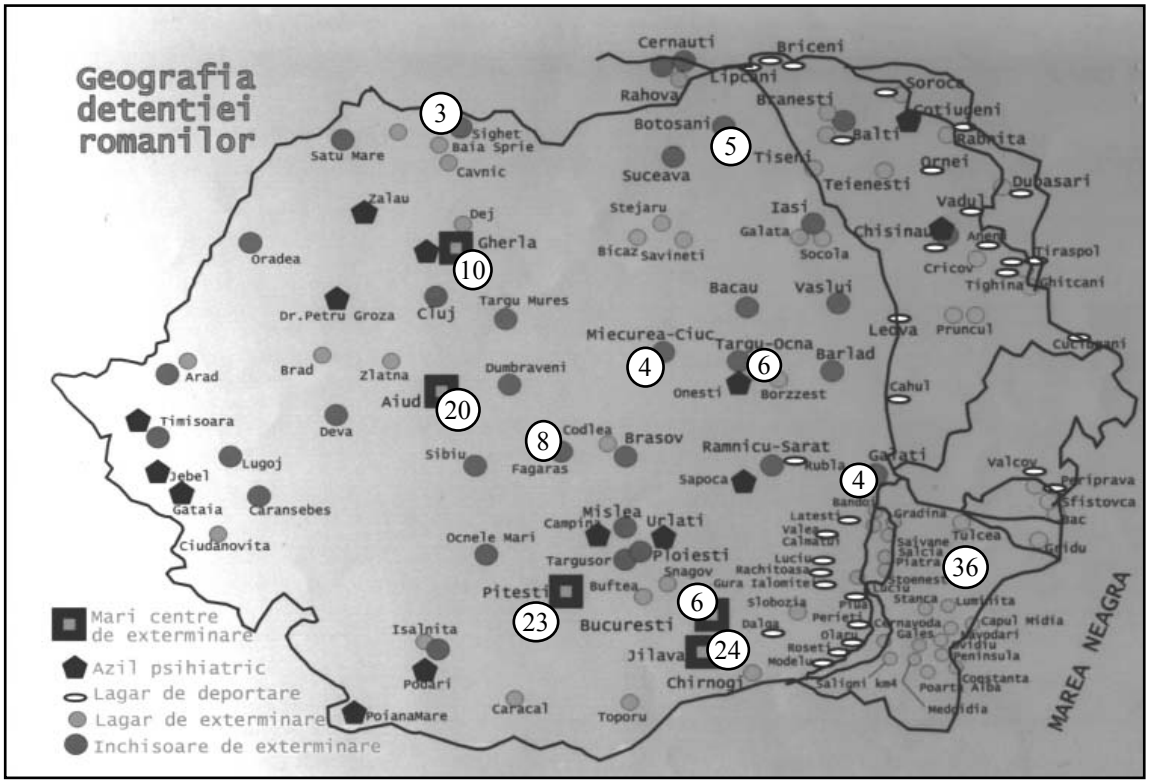

SIBIU
BRAȘOV
TELEORMAN
VÂLCEA
DÂMBOVIȚA
OLT
2544
2238
0
10
20 km
M-ȚII FĂGĂRAȘ
M-ȚII IEZER
Argeș
Topolog
Vâlsan
Râu Doamnei
Râul Târgului
Dâmbovița
Cotmeana
Cotmenița
Vedea
Vedița
Teleorman
Dâmbovnic
Burdea
Neajlov
Argeșel
Cernat
Râușor
Ghimbav
Vidraru
Dâmbovicioara
Rucăr
Dragoslavele
Lerești
Valea Mare Pravăț
CÂMPULUNG
Stoenești
Mioarele
Poienarii de Muscel
Schitu Golești
Cetățeni
Boteni
Hârtiești
Albeștii de Muscel
Bughea de Jos
Godeni
Berevoești
Domnești
Mușătești
Aninoasa
Pietroșani
Vlădești
Mihăești
Băilești
Stâlpeni
Davidești
Botești
Titești
Dobrești
MIOVENI
Beleți-Negrești
Mărăcineni
Priboieni
Ștefănești
Călinești
Bogați
TOPOLOVENI
Leordeni
Arefu
Nucșoara
Corbeni
Brădulet
Corbi
Sălătrucu
Suici
Cicănești
Cepari
Albeștii de Argeș
Valea Iașului
CURTEA DE ARGEȘ
Valea Danului
Tigveni
Ciofrângeni
Băiculești
Mălureni
Coșești
Poienarii de Argeș
Morărești
Cotmeana
Merișani
Dărmănești
Micești
Cuca
Drăganu
Budeasa
Băbana
Bascov
Uda
Cocu
PITEȘTI
Ciomăgești
Poiana Lacului
Moșoaia
Albota
Bradu
Oarja
Vedea
Căteasca
Rătești
Săpata
Suseni
Lunca Corbului
COSTEȘTI
Rociu
Teiu
Buzoești
Negrași
Stolnici
Mozăceni
Hârsești
Ungheni
Recea
Slobozia
Izvoru
Ștefan cel Mare
Căldăraru
Popești
Bârla
Miroși
Înălțimi
Altitude
Echelle des altitudes
2400 m
1600 m
1000 m
700 m
500 m
300 m
200 m
100 m
Limită de județ
County limit
Limite départementale
Municipiu, reședință de județ
County Seat City
Municipe, chef-lieu de département
Municipiu
Municipality
Municipe
Oraș
Town
Ville
Comună
Village
Commune
Cale ferată
Railroad
Voie ferrée
Autostradă
Highway
Autoroute
Drum modernizat
Road
Route départementale
3
3
25
7
19
5
7
10
3
4
3
3
3
4
30
7
7
3
5
15
3
5
4
5
3
7

Puşcăria Piteşti. Faţada. Partea Administrativă

Puşcăria Piteşti. Celularul

Puşcăria Făgăraş, judeţul Sibiu

Securitatea Piteşti. Anchete
Primul sediu. B-dul Republicii nr. 96-98
(fost B-dul Regina Elisabeta)

Securitatea Piteşti,
județul Argeş

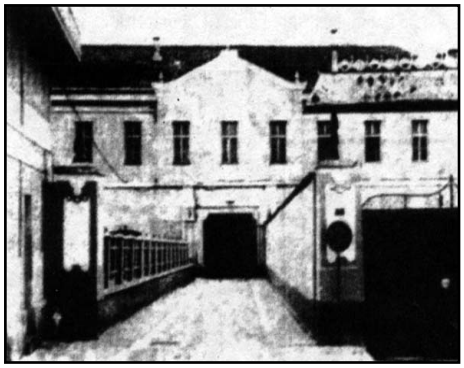

Puşcăria Gherla,
județul Cluj

Puşcăria Jilava,
județul Ilfov

**Puşcăria Aiud,
judeţul Alba**

**Puşcăria Sighetul Marmaţiei,
judeţul Maramureş**

**Puşcăria Râmnicu Sărat,
judeţul Buzău**

**Puşcăria Galaţi,
judeţul Galaţi**

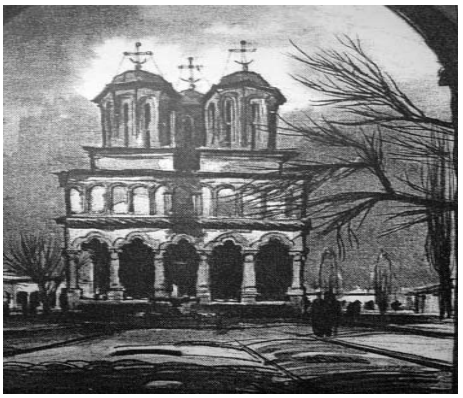

Văcăreşti, judeţul Ilfov.
mănăstire transformată în puşcărie,

Piteşti, judeţul Argeş.
Monument AF.D.P.R.

Timişoara, judeţul Timiş.
Monument AF.D.P.R.

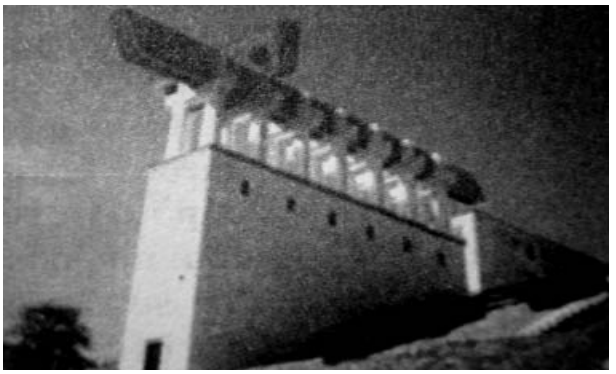

Gherla, judeţul Cluj.
Monument AF.D.P.R.)

Poenărei, judeţul Argeş.
Troiţă închinată luptătorilor anticomunişti din zonă

Alba, judeţul Alba.
Monument AF.D.P.R.

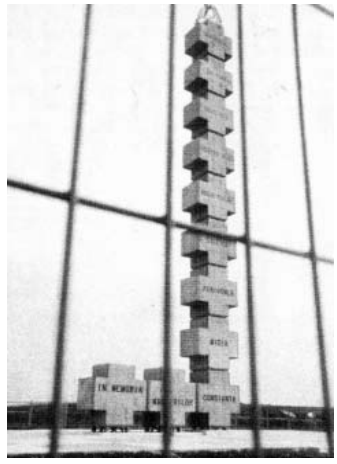

Capul Midia, judeţul Constanţa.
Monument AF.D.P.R.

Botoşani, județul Botoşani.
Monument AF.D.P.R.

Miercurea Ciuc, județul Covasna.
Monument AF.D.P.R.

Târgu-Mureş, județul Mureş.
Monument AF.D.P.R.

"Lupta pentru libertate şi independenţă a românilor anticomunişti, întăriţi de credinţa în Dumnezeu, reprezintă pentru generaţiile României renăscute fundamentul viitorului."
(Inscripţie pe monumentul Martirilor români din Geneva).

Nucşoara, judeţul Argeş.
Monument închinat luptătorilor anticomunişti din localitate

Geneva, Elveţia.
Monumentul Gulagului Românesc

Paris, Franţa.
Monumentul Exilului Românesc

Bibliografie

Arhivele Naționale Istorice, Filiala Argeş (A.N.I., Ag.)

Asociația Foștilor Deținuți Politici din România, filiala Argeş, Arhiva, dosar (A.F.D.P.R.AG, Ds.)

Prefectura Județului Argeş, Arhiva, Fond Starea Civilă. Decese -(A. Ag.)

Primăria Municipiului Piteşti, Arhiva, Fond Starea Civilă. Decese - (A. P.)

Primăria Municipiului Piteşti, Arhiva Cimitirului „Sf. Gheorghe"- (A.C.)

Bocşan, Nicolae, Leu, Valeriu, (coord.), *Cronologia Europei Centrale (1848-1989)*, Editura Polirom, Iaşi, 2001 (Bocşan-Leu, 2001)

Beldiman, Dana, *Armata şi Mişcarea legionară. 1927-1947*, Editura I.N.S.T., Bucureşti, 2002

Centrul de Studii şi Păstrare a Arhivelor Militare Istorice "General Radu Rosetti", Piteşti, Fond Sentințe ale Tribunalurilor Militare - (A.M.R.)

Diaconescu, Nicolae, *Grupul Apostol,* f.ed., f.a.

Hlihor, Constantin, *Armata roşie în România. Adversar. Aliat. Ocupant. (1940-1948)*, vol.1, Editura Academiei de Înalte Studii Militare, Bucureşti, 1996 - (Hlihor,1996, vol.1)

Ionaşcu, Constantin, *Rezistența anticomunistă din Dobrogea*, Editura ExPonto, Constanța, 2000

Ionaşcu, Constantin, *Evidența deținuților politici morți în şase lagăre de muncă de la canalul Dunăre - Marea Neagră. Date extrase din registre de stare civilă.* (manuscris primit de la autor. Lucrare în curs de apariție)- (Ionaşcu)

Ioniţoiu, Cicerone, *Albumul eroilor –decembrie 1989,* Editura Tribuna, Sibiu, 1998 - (Ioniţoiu,1998)

Ioniţoiu, Cicerone, *Album al martirilor genocidului comunist,* Editura Tribuna, Sibiu, 1999 (Ioniţoiu, 1999)

Ioniţoiu, Cicerone, *Cartea de Aur a rezistenței româneşti împotriva comunismului,* Vol. 1, Editura Hrisovul, Bucureşti, 1995 (Ioniţoiu, 1995, vol.1)

Ioniţoiu, Cicerone, *Cartea de Aur a rezistenței româneşti împotriva comunismului,* Vol. 2, Editura Hrisovul, Bucureşti, 1997 (Ioniţoiu, 1997, vol.2)

Ioniţoiu, Cicerone, *Cartea de Aur a rezistenței româneşti împotriva comunismului,* Vol. 3, Editura Microhart, Bucureşti, 1998 (Ioniţoiu, 1998, vol.3)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicționar A-B,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2000 (Ioniţoiu, A-B)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicționar C,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2002 (Ioniţoiu, C)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicţionar D-E,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2002 (Ioniţoiu, D-E)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicţionar F-G,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2002 (Ioniţoiu, F-G)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicţionar H-I-J-K-L,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2003 (Ioniţoiu, H-I-J-K-L)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicţionar M,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2004 (Ioniţoiu, M)

Ioniţoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, Dicţionar N-O,* Editura Maşina de scris, Bucureşti, 2005 (Ioniţoiu, N-O)

Ioniţoiu, Cicerone, *Rezistenţa armată anticomunistă în Munţii României,* ediţia a II-a, Editura Gândirea Românească, Bucureşti, 1993 (Ioniţoiu, 1993)

Institutul Naţional pentru Studierea Totalitarismului Bucureşti, Revista *Institutul Naţional pentru Studierea Totalitarismului* (I.N.S.T.)

Manea, Vasile, *Preoţi ortodocşi în închisorile comuniste*, ed. a II-a, Editura Patmos, Bucureşti, 2001, (Manea, 2001)

"Magazin Istoric", Fundaţia Culturală, Bucureşti, colecţia „Magazin Istoric", (2000-2004) (M.I.)

Mavrodin, Teodor, *Mareşalul Antonescu întemniţat la Moscova,* Editura Carminis, Piteşti, 1998 (Mavrodin, 1998)

„Memento", Fundaţia, Timişoara, Consiliul Local al Municipiului Timişoara, *Memento*. *Revistă de memorie politică anticomunistă,* (Memento)

"Memoria", Fundaţia Culturală, Bucureşti, *Memoria. Revista gândirii arestate,* (Memoria)

"Memoria", Fundaţia Culturală, Filiala Argeş, *Experimentul Piteşti-reeducarea prin tortură*, comunicări prezentate la simpozionul internaţional *Experimentul Piteşti-reeducarea prin tortură,* (2000-2004)

Predescu, Titică, *Istoria baroului Argeş,* Editura RAO, Bucureşti, 2003, p.148 (Predescu, 2003)

Roşca, Nicolae, *Cronica unor violenţe politice,* Editura Constant, Sibiu, 1999 (Roşca, 1999)

Scorpan, Costin, *Istoria României. Enciclopedie*, Editura Nemira, Bucureşti, 1997 (Scorpan, 1997)

Totir, Constantin, *Catalogul dascălilor şi învăţăceilor ucişi în lupta împotriva comunismului,* Editura George Coşbuc, Bistriţa, 2004 (Totir, 2004)

Voicu-Arnăuţoiu, Ioana, *Luptătorii din munţi. Toma Arnăuţoiu-grupul de la Nucşoara. Documente ale anchetei, procesului, detenţiei*, Editura Vremea, Bucureşti, 1997 **(**Voicu-Arnăuţoiu, 1997**)**

***, Anuarul României şi capitalei Bucureşti, 1914-1916, Editura Universală-Covaci, Bucureşti, 1916
***, Nomenclatura poştală codificată al localităţilor din R.S.R. Ministerul Transporturilor şi telecomunicaţiilor, Bucureşti, 1983

Indice de localități şi persoane

A

Academia 2, 14, 20, 36, 67, 108, 121, 123, 127
Academia Română 2
Aiud 26, 28, 53, 73, 75, 76, 78, 85, 91, 92, 98, 99, 100, 101, 104, 106, 108, 114, 117, 120, 126, 129, 130, 132, 134, 137, 140, 143, 146, 150, 156, 178, 180
Aldea, Aurel 26
Alexandrescu, Sorin 51
Amzăr, Traian 62
Ankara, 8
Antonescu, Mihai 8, 27, 66
Apostol, Dumitru 69, 113, 124, 143
Apostol, Gheorghe 14, 57
Argetoianu, Constantin 44
Arghezi, Tudor 37
Arnăuțoiu, Petre I. 71
Arsenescu, Gheorghe 73, 74, 114
Astaloș, Gheorghe 51

B

Băcanu, Mihai 57
Bachide, Teodor 44
Bacu, Dumitru 42
Bădescu, Bazică 156
Balta Brăilei, 45, 134
Banu, Gheorghe 51
Bârla, 87, 91, 94, 122, 126, 130, 151
Basarabia, 6, 30, 92, 108
Bascov, 62, 102, 128, 130
Berna, 8
Berry, Burton 18
Bistrița, 3, 192
Blaga, Lucian 14, 37
Blandiana, Ana 53
Botez, Mihai 53
Botnăraș, Emil 8, 16, 65
Botoşani, 43, 86, 115, 132, 151, 182
Braia, Mia 51
Brâncuşi, Constantin 5
Braşov, 40, 58, 87, 141, 157
Brătianu, Dinu 14, 44
Brătianu, Gheorghe 44, 67, 80, 81
Brucan, Silviu 57
Bucovina de Nord, 6
Bucureşti, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 24, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 39, 42, 49, 52, 55, 57, 58, 60, 62, 63, 65, 66, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 78, 80, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 92, 94, 95, 98, 103, 104, 108, 109, 116, 121, 122, 126, 127, 128, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 143, 147, 149, 151, 157
Bulgaria, 46
Buzatu, Gheorghe 2, 9, 17, 59

C

Căldăraru, 63, 75, 143
Călinescu, Armand 6, 62, 83, 84, 85, 130, 156
Călinescu, George 37
Călinescu, Matei 51
Călineşti, 75, 98, 108, 109, 112, 125, 132
Câmpulung, 63, 70, 72, 73, 83, 103, 118, 135, 138, 155
Câmpulung - Muşcel, 72
Canalul Dunăre-Marea Neagră, 2
Canalul Morții 41, 42, 45, 69, 73, 74, 76, 78, 86, 93, 94, 99, 101, 102, 105, 106, 113, 114, 115, 117, 124, 125, 127, 128, 129, 137, 138, 140, 143, 147, 156
Capu Midia, 43, 138
Caracal, 100
Caracostea, Dumitru 44
Caraion, Ion 51
Cârnu, 38, 93, 139, 143, 150
Carol I, 40
Căteasca, 90, 96, 97, 104, 125, 150, 151
Ceauşescu, Nicolae 50, 56
Cernovodeanu, Dan 51
China, 49
Churchill, Winston 13
Ciobanu, 38
Cluj, 20, 47, 48
Coandă, Henri 5
Constanța, 3, 41, 93, 115, 127, 157, 191
Constantinescu, Miron 14
Constantinescu, Nicolae Gh. 89
Coposu, Corneliu 11, 58
Corbi, 63, 71, 88, 97, 115, 116, 131, 133, 145
Corlațiu, Ben 51
Cornea, Doina 53
Costandache, Paul 38
Costeşti, 81, 100, 113, 132, 139, 140
Cotrubaş, Ileana 51
Crainic, Nichifor 37
Craiova, 7, 20, 69, 76, 82, 89, 137
Creangă, Mihai 57
Crilovici, Marina 51
Cucu, 38

D

Dinescu, Mircea 53
Diță, Gheorghe 38
Djilas, Milovan 20
Domneşti, 69, 92, 102, 144, 145, 146, 147
Dorobanțu, Constantin 132
Dragoslavele, 73, 77, 81, 83, 138
Dumitrescu, Alexandru 42

E

Eliade, Mircea 14
Enescu, George 5, 31

Europa Liberă 54, 55

F

Făgăraş, 35, 62, 69, 71, 103, 134, 179
Fătuloiu, 38
Ferdinand I, 118
Finlanda, 66
Flencheş, Gheorghe 98
Focşăneanu, Eleodor 32
Foriş, Ştefan 23
Frunză, Victor 10, 14, 16, 17, 18, 29, 30, 33, 52, 54, 57
Furdiu, Dumitru 51

G

Galaţi, 103, 106, 119, 124, 176
Georgescu, 5, 6, 22, 26, 29, 37, 38, 45, 47, 50, 51, 54, 58, 99, 126
Georgescu, Teohari 45
Georgescu, Vlad 5, 6, 22, 26, 37, 47, 51, 54, 58
Germania, 8, 9, 13, 22, 62, 65, 67, 145
Ghencea, 80, 128
Gheorghiu-Dej, Gheorghe 14, 23, 40
Gherla, 35, 42, 44, 47, 70, 77, 96, 104, 113, 121, 134, 135, 137, 177
Giurescu, Constantin 45
Giurescu, Constantin C. 37, 67
Godeni, 75, 94, 97, 100, 113, 122, 140, 141, 142
Golopenţia, Anton 37
Goma, Paul 52
Grossu, Sergiu 5
Groza, Petru 18, 29, 125

H

Halippa, Pan 44

I

Iaşi, 8, 9, 11, 14, 16, 49, 102, 108, 130, 191
Iliescu, Ion 46, 50
Ioanid, Ion 42
Ionaşcu, Constantin 3
Ionescu, Aristide 43
Ionescu, Ghiţă 33
Iordache, 38, 156
Iordache, Şerban 156
Iorga, Nicolae 7, 79
Italia, 110

J

Jelea, Doina 2
Jilava, 27, 63, 66, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 76, 77, 82, 86, 87, 89, 94, 95, 97, 103, 104, 110, 116, 121, 123, 126, 132, 134, 137, 139, 142, 146, 156, 178

L

Leu, Grigore 48
Luca, Vasile 18, 32, 45
Lupaş, Ion 37

M

Malinovski, 13
Malta, 58
Mămăligă, Gheorghe 86
Mândruţă, 38
Maniu, Iuliu 14, 44
Marea Neagră, 2
Marin, 43, 96
Marin, Andrei 43
Marinescu, Gheorghe 68
Maurer, 48, 50
Mazilu, Dumitru 56
Mehedinţi, Simion 37
Micescu, Istrate 37, 67, 117
Miceşti, 76, 126
Miercurea Ciuc, 74
Mihai, Gheorghe 101, 132
Mihai I, 9, 10, 30
Mihalache, Ion 14, 84, 111, 112, 118, 120, 132, 145, 146
Mihalache, Niculina 45, 52, 132, 146
Mihuţ, 38
Mincu, 38, 54
Mişcarea Legionară, 5, 62, 65
Mislea, 80
Moldova, 8, 9, 11
Moscova, 10, 12, 29, 192
Moşoaia, 62, 125, 128, 130, 133, 135
Mozăceni, 43, 63, 68, 81, 99, 130, 136
Mugur, Vlad 51
Muşăteşti, 94, 100, 139

N

N.K.V.D., 31, 37, 38
Naţiunile Unite, 67
Nedelcu, Mihai 38, 44
Negraşi, 43, 104
Negreţu, Florea 22
Negulici, Marius 23
New York, 32, 33
Nicolski, Alexandru 44
Novacovici, Traian 25
Nucşoara, 70, 71, 72, 83, 85, 86, 94, 104, 106, 107, 110, 114, 121, 123, 130, 131, 134, 137, 138, 143, 144, 155, 183
Nürnberg, 2, 26

O

Oarja, 28, 43, 96, 105
Ocnele Mari, 42
Oprea, 38, 56
Oprea, Marius 56

P

P.C.R
(Partidul Comunist Român) 5, 9, 10, 20, 23, 24, 25, 29, 33, 34, 43, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 58, 60, 119, 139, 146, 156
P.N.L. (Partidul Naţional Liberal) 5, 9, 24, 25, 28, 29, 32, 78, 99, 105, 125, 127, 133, 149, 150, 151, 157
P.N.Ţ.
(Partidul Naţional Ţărănesc) 5, 6, 9, 15, 24, 28, 29, 31, 34, 35, 63, 70, 84, 86, 91, 97, 100, 101, 102, 104, 110, 113, 115, 118, 119, 123, 125, 126, 129, 132, 135, 136, 142, 145, 147, 157
P.S.D. 9, 25, 34, 127, 157
Paraschiv, Vasile 52
Paris, 2, 78, 79, 83, 129, 183
Partidul Naţiunii, 6
P.S.D.
(Partidul Social Democrat) 19, 25

Pătrăşcanu, Lucreţiu 12, 20, 22, 27, 31, 46, 119, 129
Pauker, Ana 8, 32
Penescu, Nicolae 28, 100, 129, 132
Peninsula, 42, 69, 135
Petrescu, Dan 53
Petrovici, Ion 37
Pietroşani, 78, 115, 127
Pintilie, Lucian 51
Piso, Ion 51
Piteşti, 6, 7, 12, 19, 20, 28, 35, 38, 39, 41, 43, 44, 59, 62, 63, 64, 68, 69, 70, 71, 74, 77, 78, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 93, 94, 95, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 105, 107, 108, 109, 110, 113, 115, 116, 120, 121, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 156, 157, 163, 166,
Pleşiţă, Nicolae 38
Plop, Maria 70, 71
Poiana Lacului, 92
Poiana Mare-Dolj, 51
Polonia, 57
Popescu, Constantin 100
Popescu, Tică 28, 101, 132
Popescu, Verona 155
Priboieni, 75, 109, 129, 149

R

R. D. Germană, 57
Rădescu, Nicolae 16
Radu Gyr, 60
Rădulescu-Motru, Constantin 14, 37
Ralea, Mihai 15
Roller, Mihai 24, 37
Rucăr, 76, 103, 137
Rus, Viorel 3
Rusia, 145

S-Ş

S.U.A., 10, 13, 15, 130
Sadoveanu, Mihail 32, 37, 119
Sănătescu, Constantin 16, 27, 66
Securitatea, 141
Sibiu, 16, 42, 58, 98, 127, 141,
Sighet, 31, 79, 80, 119, 144, 151, 178
Sima, Horia 7
Slobozia, 36, 43, 75, 99
Stăneşti, 77, 87, 91, 141
Ştefan cel Mare, 97
Ştefănescu, Constantin 68
Ştefăneşti, 75, 78, 79, 80, 81, 97, 101, 125, 132, 133, 145
Stockholm, 8
Stolnici, 75, 76, 113
Şufan, Ion 143
Şuici, 68, 69, 93, 131, 134, 139, 142, 143
Şuţă, Gheorghe 145

T-Ţ

Tămădău, 34, 119
Târgovişte, 28, 72, 91, 100, 132
Târgu Ocna, 77
Tătărescu, Gheorghe 15
Ţepeneag, Dumitru 51
Tg. Ocna, 124
Timişoara, 4, 23, 47, 58, 81, 157, 192
Tito, Iosif Broz 20
Topoloveni, 28, 77, 78, 87, 92, 106, 111, 118, 122, 130, 140, 141, 146, 149
Transilvania, 13, 84, 118
Tudoran, Dorin 53
Ţurcanu, Eugen 108

U

U.R.S.S., 2, 11, 26, 44, 161
Uncu, Anton 57
Ungaria, 46, 65, 71, 123
Ursu, Gheorghe 55

V

Văcăreşti, 64, 74, 86, 102, 103, 114, 119, 133, 145, 149, 179
Vasilescu, Nicolae Ovidiu 148
Vatican, 8
Viena, 7, 9, 20, 30
Vlăsceanu, Mircea 59
Vulcănescu, Mircea 37

X

Xenopol, A.D. 37

Y

Yalta, 15, 17

Z

Zamfirescu, 38, 110, 142, 150
Zamfirescu-Căteasca, Constantin 151
Zelea-Codreanu, Corneliu 6

Martiri argeşeni şi musceleni.1939-1989

CUPRINS

Argument. pagini dintr-o cronologie explicată a istoriei comunismului din România ... pag. 1- 60

Martiri argeşeni şi muşceleni. 1939-1989. Dicționar ... pag. 61-153

Posfață ... pag. 154-156

Anexe ... pag. 157-181

Bibliografie ... pag. 182-183

Indice de localități şi persoane ... pag. 184-186